

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 1136

6 Ιουλίου 2007

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

- Αύξηση σύνταξης του Κλάδου Κύριας Σύνταξης και της Ειδικής Προσαύξεσης του Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε. έτους 2007..... 1
- Τροποποίηση και συμπλήρωση των υπ' αριθμ. Π4Β/οικ. 3176/6.6.1996 (ΦΕΚ 455/τ. Β'/1996) και Π4β/οικ. 4690/30.8.1996 (ΦΕΚ 833/τ. Β'/1996) υπουργικών αποφάσεων «Προϋποθέσεις ίδρυσης και λειτουργίας Μονάδων Φροντίδας Ηλικιωμένων (Μ.Φ.Η.) από ιδιώτες κερδοσκοπικού χαρακτήρα, και Μ.Φ.Η. μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα», αντίστοιχα..... 2
- Χορήγηση επιδόματος θέρους στους συνταξιούχους του Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης Αρτοποιών (Τ.Ε.Α.Α.) για το έτος 2007..... 3
- Σύσταση Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου στο Δήμο Καντάνου του Νομού Χανίων με την επωνυμία «Κέντρο Αγροτικής Ανάπτυξης Καντάνου»..... 4

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

- Αριθμ. Φ.10043/17627/771 (1)
Αύξηση σύνταξης του Κλάδου Κύριας Σύνταξης και της Ειδικής Προσαύξεσης του Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε. έτους 2007»

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 66 του ν. 2084/1992 «Αναμόρφωση της Κοινωνικής Ασφάλισης και άλλες διατάξεις» (Α' 165).
2. Τις διατάξεις της παρ. 1α του άρθρου 8 του ν. 3518/2006 (Α' 272).
3. Τις διατάξεις του άρθρου 2 και της παρ. 2α του άρθρου 8 του ν. 3518/2006 (Α' 272).
4. Τις διατάξεις του άρθρου 30 του ν. 1027/1980 (Α' 49), όπως ισχύουν μετά την αντικατάστασή τους με το άρθρο 7 του ν. 1275/1982 (Α' 100) και μετά την προσθήκη του άρθρου 43 του ν. 1469/1984 (Α' 111).
5. Τις διατάξεις του π.δ. 63/2005 (Α' 98).

6. Την υπ' αριθμ. Υ1/10.3.2004 απόφαση του Πρωθυπουργού (Β' 513) «Μεταβολή τίτλων Υπουργείων και καθορισμός της σειράς τάξης των Υπουργείων».

7. Το π.δ/γμα 77/2007 (Α' 92) «Διορισμός Υπουργού Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας».

8. Το π.δ/γμα 213/1992 (Α' 102) «Οργανισμός της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων».

9. Το π.δ/γμα 372/1995 (Α' 201) «Μεταφορά της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων από το Υπουργείο Υγείας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων στο Υπουργείο Εργασίας».

10. Το υπ' αριθμ. 3413/22/16.3.2007 έγγραφο του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών σχετικά με την αύξηση των συντάξεων και εφάπαξ παροχών για το έτος 2007.

11. Την υπ' αριθμ. 342/συν.5409/7.5.2007 απόφαση του Δ.Σ. του Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε.

12. Το υπ' αριθμ. 17001/335/15.6.2007 έγγραφο της Διεύθυνσης Αναλογιστικών Μελετών της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

13. Τις διατάξεις του άρθρου 90 του κώδικα νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 (Α' 98) και το γεγονός ότι, από την απόφαση αυτή δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού, αλλά σε βάρος του Προϋπολογισμού του Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε., ύψους 9 εκατ. Ευρώ περίπου. Η δαπάνη αυτή θα καλυφθεί από τους κωδικούς 0611, 0615, 0617, 0618, 0631, 0636 και 0637, αποφασίζουμε:

Οι συντάξεις των συνταξιούχων του Κλάδου Κύριας Σύνταξης και της Ειδικής Προσαύξεσης του Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε., όπως αυτές έχουν διαμορφωθεί μετά τη δημοσίευση του ν. 3518/2006, αυξάνονται από 1.1.2007 κατά ποσοστό 4%.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 27 Ιουνίου 2007

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Ν. ΜΑΓΓΙΝΑΣ

Αριθμ. Π1γ/οικ. 81551

(2)

Τροποποίηση και συμπλήρωση των υπ' αριθμ. Π4Β/οικ. 3176/6.6.1996 (ΦΕΚ 455/τ. Β'/1996) και Π4β/οικ. 4690/30.8.1996 (ΦΕΚ 833/τ. Β'/1996) υπουργικών αποφάσεων «Προϋποθέσεις ίδρυσης και λειτουργίας Μονάδων Φροντίδας Ηλικιωμένων (Μ.Φ.Η.) από ιδιώτες κερδοσκοπικού χαρακτήρα, και Μ.Φ.Η. μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα», αντίστοιχα.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις των παραγράφων 2 και 5 του άρθρου 1 του ν. 2345/12.10.1995. «Οργανωμένες υπηρεσίες παροχής προστασίας από φορείς κοινωνικής Πρόνοιας και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 213/1995 τ. Α').

2. Τις διατάξεις του ν. 2218/1994 «Ίδρυση νομαρχιακής αυτοδιοίκησης τροποποίηση διατάξεων για την πρωτοβάθμια αυτοδιοίκηση και την περιφέρεια και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 90Α').

3. Τις διατάξεις του ν. 2240/1994 «Συμπλήρωση διατάξεων για τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 153 Α').

4. Τις διατάξεις του άρθρου 90 του κώδικα νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα, όπως κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/ 2005 (ΦΕΚ 98 τ. Α').

5. Τις διατάξεις του π. διατάγματος 95/2000 «Οργανισμός του Υπουργείου Υγείας, και Πρόνοιας» όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

6. Την υπ' αριθμ. Π4Β/οικ 3176/1996 υπουργική απόφαση «Προϋποθέσεις ίδρυσης και λειτουργίας Μονάδων Φροντίδας Ηλικιωμένων (Μ.Φ.Η.) από ιδιώτες (κερδοσκοπικού χαρακτήρα)» (ΦΕΚ 455 Β'/1996), και την υπ' αριθμ. Π4β/οικ.4690/1996 (ΦΕΚ 833Β'/1996) υπουργική απόφαση «Προϋποθέσεις ίδρυσης και λειτουργίας Μονάδων Φροντίδας Ηλικιωμένων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα».

7. Την υπ' αριθμ. 30356/14.3.2006 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στους Υφυπουργούς Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης Αθανάσιο Γιαννόπουλο και Γεώργιο Κωνσταντόπουλο» (ΦΕΚ 311 τ. Β').

8. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις αυτής της απόφασης δεν προκαλείται δαπάνη εις βάρος του κρατικού Προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

Άρθρο μόνο

Τροποποιούμε και συμπληρώνουμε τις υπ' αριθμ. Π4Β/οικ. 3176/6.6.1996 (ΦΕΚ 455/τ. Β'/1996) και Π4β/οικ.4690/30.8.1996 (ΦΕΚ 833/τ. Β'/1996) υπουργικές αποφάσεις «Προϋποθέσεις ίδρυσης και λειτουργίας Μονάδων Φροντίδας Ηλικιωμένων (Μ.Φ.Η.) από ιδιώτες κερδοσκοπικού χαρακτήρα, και Μ.Φ.Η. μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα», αντίστοιχα, ως ακολούθως:

Άρθρο 1

Ορισμός - Σκοπός - Δυναμικότητα
Μονάδας Φροντίδας Ηλικιωμένων (Μ.Φ.Η.)

1.α) Μονάδες Φροντίδας Ηλικιωμένων (Μ.Φ.Η.) κερδο-

σκοπικού χαρακτήρα είναι οι μονάδες, που φροντίζουν ηλικιωμένα άτομα (αυτοεξυπηρετούμενα ή μη),

β) Μονάδες Φροντίδας Ηλικιωμένων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα (Μ.Φ.Η.-Μ.Κ.), είναι οι μονάδες, που φροντίζουν ηλικιωμένα άτομα (αυτοεξυπηρετούμενα ή μη) χωρίς επιχειρηματικό κέρδος. Τα καταβαλλόμενα δε τροφεία στις μονάδες αυτές καλύπτουν τα έξοδα λειτουργίας τους και μόνο.

Οι Μ.Φ.Η. εξασφαλίζουν υποχρεωτικώς σ' αυτά:

- Υγιεινή διαμονή προσαρμοσμένη στις ανάγκες κάθε κατηγορίας περιθαλπόμενων, καθώς και ασφαλή και άνετη διαβίωσή τους.

- Υγιεινή και επαρκή διατροφή ανάλογη με την κατάσταση της υγείας του κάθε περιθαλπόμενου με ελάχιστο ημερήσιο όριο τις 1.600 θερμίδες τροφής με την σωστή ποιοτική σύνθεση.

- Συνεχή φροντίδα για την ατομική καθαριότητά τους, καθώς και την καθαριότητα των χώρων της Μονάδας.

- Τακτική ιατρική παρακολούθηση καθώς και έγκαιρη και κατάλληλη για κάθε περιθαλπόμενο ιατροφαρμακευτική βοήθεια και πρόσκαιρη νοσηλεία.

- Η νοσηλεία θα περιορίζεται στην έγκαιρη διάγνωση της ασθένειας και τη μέριμνα για την έγκαιρη εισαγωγή στο ενδεδειγμένο νοσηλευτήριο.

- Δυνατότητα αυτοεξυπηρέτησης και αυτοπροστασίας με τη λήψη των κατάλληλων μέτρων διευκόλυνσης των περιθαλπόμενων (χειρολαβές, χειρολισθήρες, απλά και ειδικά μπαστούνια, περιπατητήρες κ.λπ.).

- Προσφορά και διευκόλυνση απασχόλησης, ψυχαγωγία, ψυχολογική βοήθεια, ανάλογα με την ηλικία, κατάσταση και περίπτωση του περιθαλπόμενου.

- Φυσικοθεραπεία με την εφαρμογή απλών φυσιοθεραπευτικών ή κινησιοθεραπευτικών μεθόδων ή μέριμνα για την περαιτέρω ειδική θεραπεία σε φυσικοθεραπευτήρια, αν κριθεί απαραίτητο, με σκοπό τη βελτίωση των δυνατοτήτων αυτοεξυπηρέτησης τους, εφόσον αυτή κρίνεται επιστημονικά εφικτή.

- Δυνατότητα άσκησης των θρησκευτικών τους καθηκόντων και συμμετοχή, εφόσον το επιτρέπει η κατάσταση τους, σε πολιτιστικές και καλλιτεχνικές εκδηλώσεις.

- Τον οφειλόμενο στην ανθρώπινη αξία σεβασμό και ενδιαφέρον, ανεξαρτήτως της σωματικής ή πνευματικής κατάστασης του περιθαλπόμενου.

- Στις Μονάδες μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα απαγορεύονται οι επιχειρηματικές δραστηριότητες με εξαίρεση εκείνες των οποίων το προϊόν χρησιμοποιείται προς όφελος των ηλικιωμένων, π.χ. καλλιέργεια οπωροκηπευτικών ή δωρεάν κόμμωση και κούρεμα των περιθαλπομένων.

2. Για τη λειτουργία κάθε Μ.Φ.Η. είναι απαραίτητη η Άδεια Ίδρυσης και η Άδεια Λειτουργίας.

3. Κάθε Μονάδα Φροντίδας Ηλικιωμένων, που εμπίπτει στις διατάξεις της παρούσας απόφασης, οφείλει να επιτρέψει στον Κοινωνικό Σύμβουλο τον οριζόμενο από το ν. 2345 άρθρα 1 παρ. 4, την ελεύθερη πρόσβαση σ' όλους τους χώρους παροχής υπηρεσιών και να εξασφαλίζει την ακώλυτη άσκηση των καθηκόντων του καθ' όλη τη διάρκεια του εικοσιτετραώρου.

4. Η δυναμικότητα κάθε Μονάδας δεν πρέπει να ξεπερνά τις 100 κλίνες. Οι ΜΦΗ που έχουν πάνω από 100 κλίνες και λειτουργούν νόμιμα, εξακολουθούν τη

λειτουργία τους. Ελάχιστη δυναμικότητα των ΜΦΗ ορίζονται οι 10 κλίνες.

5. Επιτρέπεται η σύναψη σύμβασης με τις Μ.Φ.Η. για την παροχή υπηρεσιών σε ασφαλισμένους του Δημοσίου ή των λοιπών ασφαλιστικών ταμείων.

Άρθρο 2

Άδεια ίδρυσης

α. Για την ίδρυση Μ.Φ.Η. είναι αναγκαία η ύπαρξη καταλλήλου οικοπέδου ή κτιρίου με την ανάλογη έκταση οικοπέδου.

1. Οι Μονάδες Φροντίδας Ηλικιωμένων μπορούν να ιδρύονται μέσα σε αστικές περιοχές, αλλά και σε περιοχές εκτός σχεδίων πόλεων, αρκεί να υπάρχει το κατάλληλο οδικό δίκτυο για την απρόσκοπτη προσέγγιση των τροχοφόρων.

Επιτρέπεται η εγκατάσταση των Μ.Φ.Η. σε οικοδομές, όταν τμήματα των οικοδομών αυτών χρησιμοποιούνται για άλλο σκοπό με την προϋπόθεση ότι θα υπάρχει ξεχωριστή είσοδος - έξοδος για τη Μονάδα.

2. Το γήπεδο της Μ.Φ.Η. πρέπει, να εκπληρώνει τους όρους χρήσης γης της ισχύουσας πολεοδομικής νομοθεσίας, να απέχει 300 τουλάχιστον μέτρα από την περίμετρο εγκεκριμένης βιομηχανικής ζώνης, θορυβώδη εργαστήρια και εν γένει ανθυγιεινές και οχληρές εγκαταστάσεις, όπως αυτές χαρακτηρίζονται από την κατά νόμο αρμόδια Επιτροπή, σύμφωνα με τις ισχύουσες υγειονομικές διατάξεις και να εξυπηρετείται από τα Δίκτυα παροχής πόσιμου νερού, ηλεκτρικού ρεύματος, και τηλεφώνου.

β. Η άδεια ίδρυσης χορηγείται από τη Διεύθυνση ή το Τμήμα Πρόνοιας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης του τόπου εγκατάστασης της μονάδας, μετά την υποβολή των παρακάτω δικαιολογητικών:

1. Αίτηση του φυσικού ή Νομικού Προσώπου, που να αναγράφει τα στοιχεία του (ή τα στοιχεία του κατά το νόμο υπεύθυνου του Νομικού Προσώπου), την επωνυμία, την έδρα, τον αριθμό των κρεβατιών και το συγκεκριμένο σκοπό της επιχείρησης.

2. Πλήρες τοπογραφικό διάγραμμα και σειρά αρχιτεκτονικών σχεδίων σύμφωνα με την εγκύκλιο 98 του ΥΠΕΧΩΔΕ Απ. οικ. 82070/22.12.1989 σύνταξης μελετών, όπως αυτή ισχύει κάθε φορά, για την έκδοση άδειας δόμησης.

3. Στην περίπτωση όπου γίνεται διαρρύθμιση ή επέκταση σε υπάρχον κτίριο, θα πρέπει να αποδεικνύεται η νομιμότητα του κτιρίου σύμφωνα με το άρθρο 23, παρ. 1 του Γ.Ο.Κ. (ν. 1577/1985) όπως ισχύει.

4. Τεχνική έκθεση του μηχανικού σε δύο αντίγραφα, που εκτός των άλλων να περιλαμβάνει:

α) Τη περιγραφή της προσπελασιμότητας του οικοπέδου.

β) Την κατάσταση των οδών προσπέλασης και το στάδιο προόδου εφαρμογής του εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου.

γ) Τη δυνατότητα και την επάρκεια ύδρευσης, ηλεκτροδότησης, τηλεφωνικής σύνδεσης και αποχέτευσης.

δ) Πίνακα τελειωμάτων χώρων και τρόπο κατασκευής του κτιρίου γενικότερα.

ε) Τον αριθμό των εξυπηρετούμενων από τη Μ.Φ.Η.

ηλικιωμένων ατόμων, καθώς και πλήρη λειτουργική περιγραφή.

5. Υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 του υπεύθυνου, στο όνομα του οποίου θα εκδοθεί η άδεια, που θα δηλώνει ρητώς τη συμμόρφωσή του με τα αναγραφόμενα στο παρόν άρθρο παρ. Α εδάφιο 2.

6. Πιστοποιητικό ποινικού μητρώου του προσώπου, στο όνομα του οποίου θα εκδοθεί η άδεια ίδρυσης.

7. Όλα τα παραπάνω δικαιολογητικά υποβάλλονται στη Διεύθυνση ή Τμήμα Πρόνοιας της οικείας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης (τα σχέδια υποβάλλονται σε δύο αντίγραφα).

Η Διεύθυνση (ή το Τμήμα) Πρόνοιας εγκρίνει ή απορρίπτει αιτιολογημένα τα παραπάνω δικαιολογητικά. Μετά την έγκριση των σχεδίων από λειτουργική άποψη, υποβάλλεται στην αρμόδια Πολεοδομία (ή Πολεοδομικό Γραφείο) ο πλήρης φάκελος για έκδοση της Οικοδομικής Άδειας (μαζί με τα εγκεκριμένα από πλευράς λειτουργικότητας σχέδια).

Για τα υπάρχοντα κτίρια, που έχουν νόμιμη οικοδομική άδεια, ακολουθείται η ίδια διαδικασία, αλλά εκδίδεται από το αρμόδιο Γραφείο Πολεοδομίας η οικοδομική άδεια νέας χρήσης σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5 του ΓΟΚ ν. 1577/1985 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

Μετά την έκδοση άδειας δόμησης και την υποβολή της εγκεκριμένης πλήρους μελέτης στη Διεύθυνση (ή το τμήμα) Πρόνοιας, χορηγείται η άδεια ίδρυσης.

Γ. Οι Μ.Φ.Η. παράγονται στις διατάξεις:

1. Του Κτιριοδομικού Κανονισμού στην κατηγορία χρήσης «Υγεία και Κοινωνική Πρόνοια».

2. Του κανονισμού Πυροπροστασίας νέων κτιρίων στην κατηγορία «χρήσης Η».

3. Στο σχεδιασμό και τη διαμόρφωση των χώρων της Μ.Φ.Η. θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ο «Κανονισμός άρσης αρχιτεκτονικών εμποδίων από τα κτίρια Υγείας και Πρόνοιας, για τη διευκόλυνση της χρήσης τους από αναπήρους και άτομα μειωμένης κινητικότητας».

Άρθρο 3

Άδεια λειτουργίας

1. Όταν ολοκληρωθεί η κατασκευή και ο εξοπλισμός του κτιρίου και του περιβάλλοντα χώρου, για την άδεια λειτουργίας της Μ.Φ.Η. υποβάλλονται στη Δ/νση ή το Τμήμα Πρόνοιας της οικείας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης τα παρακάτω δικαιολογητικά:

1.1 Αίτηση του προσώπου (φυσικού ή νομικού), στο όνομα του οποίου θα εκδοθεί η άδεια, που θα μνημονεύει τον αριθμό της άδειας, που χορηγήθηκε για την ίδρυση.

1.2 Δικαιολογητικό του ή των υπευθύνων ιατρών, ήτοι:

α) Άδεια άσκησης επαγγέλματος.

β) Πιστοποιητικό εγγραφής στον Ιατρικό Σύλλογο του τόπου λειτουργίας της επιχείρησης.

γ) Υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 του προτεινόμενου ιατρού ότι αναλαμβάνει την επιστημονική ευθύνη της επιχείρησης.

1.3 Εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας της επιχείρησης.

1.4 Πιστοποιητικό Πυρασφάλειας από την Πυροσβεστική Υπηρεσία.

1.5 Αντίγραφο της οικοδομικής άδειας θεωρημένο από το γραφείο Πολεοδομίας για την αποπεράτωση της οικοδομής.

Εκδίδεται στη συνέχεια η άδεια λειτουργίας, με απόφαση του Νομάρχη, ύστερα από γνωμοδότηση της κατά νόμο αρμόδιας Επιτροπής, ότι η επιχείρηση συγκεντρώνει τους όρους και τις προϋποθέσεις της παρούσας απόφασης.

Η παραπάνω απόφαση της οικείας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Η αναθεώρηση της άδειας λειτουργίας είναι απαραίτητη όταν μεταβάλλεται ένα από τα παρακάτω στοιχεία: α) Ιδιοκτησιακό καθεστώς β) Δυναμικότητα κλινών, γ) Εσωτερικός Κανονισμός, δ) Λειτουργία της Μ.Φ.Η. (διαρρυθμίσεις, προσθήκες τμημάτων, κ.λπ.).

3. Σε περίπτωση που στις ΜΦΗ μεταβληθεί το ιδιοκτησιακό καθεστώς ή ο εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας, αυτές οφείλουν μέσα σε διάστημα 6 μηνών να ενημερώσουν εγγράφως τη Δ/νση ή το Τμήμα Πρόνοιας της οικείας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης η οποία εκδίδει αναθεωρημένη Άδεια Λειτουργίας της επιχείρησης χωρίς καμιά άλλη διαδικασία. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης προς την παραπάνω υποχρέωση θα εφαρμόζονται οι ισχύουσες κυρώσεις.

4. Οι Μ.Φ.Η. οι οποίες επιθυμούν αλλαγή στη δυναμικότητα των κλινών τους ή στην λειτουργία της μονάδας (διαρρυθμίσεις, προσθήκες τμημάτων, κ.λπ.), οφείλουν να υποβάλουν στη Δ/νση ή το τμήμα Πρόνοιας της οικείας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης τα παρακάτω στοιχεία, υπογεγραμμένα από έχοντα τη σχετική αρμοδιότητα διπλωματούχο Μηχανικό:

α. έκθεση στην οποία θα περιγράφονται οι λειτουργικές τροποποιήσεις καθώς και οι τροποποιήσεις χώρων και δυναμικότητας.

β. Κατόψεις, στις οποίες θα έχουν αποτυπωθεί οι εν λόγω τροποποιήσεις.

Στη συνέχεια η Δ/νση ή το τμήμα Πρόνοιας της οικείας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, εκδίδει αναθεωρημένη άδεια λειτουργίας (ύστερα από γνωμοδότηση της κατά νόμο αρμόδιας επιτροπής). Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης προς την παραπάνω υποχρέωση θα εφαρμόζονται οι ισχύουσες κυρώσεις.

5. Για τις Μ.Φ.Η. που έχουν λάβει άδεια λειτουργίας πριν την δημοσίευση της παρούσας, κάθε νέα προσθήκη κτισμάτων στο ίδιο ή σε όμορο οικόπεδο με σκοπό την αύξηση της δυναμικότητας των κλινών μέχρι του ανώτατου επιτρεπόμενου αριθμού των 100 κλινών, που πραγματοποιείται μετά την δημοσίευση της παρούσας, θα διέπεται μόνο ως προς τις διαστάσεις των θαλάμων, το χώρο διημέρευσης -τραπεζαρίας και τις υπαίθριες εγκαταστάσεις, από τις ρυθμίσεις του παρόντος κτιριολογικού προγράμματος. (άρθρο 4, πίνακας Ι).

6. Οι ΜΦΗ οι οποίες έχουν λάβει άδεια λειτουργίας πριν τη δημοσίευση της παρούσας και έχουν προβεί σε

τροποποιήσεις των εγκαταστάσεών τους που συνεπάγεται αύξηση ή μείωση των κλινών τους οφείλουν να υποβάλουν στη Δ/νση ή το τμήμα Πρόνοιας της οικείας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης μέσα σε διάστημα ενός (1) έτους από τη δημοσίευση της παρούσας τα παρακάτω στοιχεία, υπογεγραμμένα από έχοντα τη σχετική αρμοδιότητα διπλωματούχο Μηχανικό:

α. έκθεση στην οποία θα περιγράφονται οι λειτουργικές τροποποιήσεις καθώς και οι τροποποιήσεις χώρων και δυναμικότητας.

β. Κατόψεις, στις οποίες θα έχουν αποτυπωθεί οι εν λόγω τροποποιήσεις.

Στη συνέχεια η Δ/νση ή το τμήμα Πρόνοιας της οικείας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, εκδίδει αναθεωρημένη άδεια λειτουργίας (ύστερα από γνωμοδότηση της κατά νόμο αρμόδιας επιτροπής) με βάση τις διατάξεις που ίσχυαν κατά την αρχική τους αδειοδότηση. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης προς την παραπάνω υποχρέωση θα εφαρμόζονται οι ισχύουσες κυρώσεις.

7. Σε περίπτωση μεταστέγασης ΜΦΗ απαιτείται νέα άδεια ίδρυσης και λειτουργίας σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας απόφασης.

8. Οι λειτουργούσες ΜΦΗ με άδεια ίδρυσης και λειτουργίας σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ. 692/1979 δεν οφείλουν να προσαρμοστούν με τις διατάξεις των σχετικών (6) Υπουργικών Αποφάσεων ή στις διατάξεις της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 4

Κτιριολογικό πρόγραμμα - Μετρικά στοιχεία (Μ.Φ.Η.)

1. Οι χώροι και οι επιφάνειες που απαιτούνται για τη λειτουργία της Μ.Φ.Η., δίνονται στο Πίνακα Ι που ακολουθεί.

2. Οι κλίνες των Μ.Φ.Η. διατάσσονται σε Μονάδες Διαβίωσης (ΜΔ) με μέγιστο αριθμό κλινών τις 25 κλίνες.

3. Όλοι οι χώροι υγιεινής των θαλάμων θα πρέπει να εξασφαλίζουν την ελάχιστη δυνατότητα χρήσης τους και από μη αυτοεξυπηρετούμενα άτομα. Ανά όροφο να υπάρχει χώρος για WC/DS για ΑΜΕΑ.

4. Η Μ.Φ.Η. είναι υποχρεωμένη να διαμορφώνει τον ακάλυπτο χώρο του οικοπέδου της, σε χώρο πράσινου. Στο χώρο αυτό απαγορεύεται η εναπόθεση αντικειμένων, υλικών ή απορριμμάτων.

5. Ο ακάλυπτος χώρος του οικοπέδου, της προηγούμενης παραγράφου, θα διαρρυθμίζεται καταλλήλως για την ασφαλή κυκλοφορία και άνετη παραμονή των περιθαλπόμενων. Ο χώρος αυτός θα πρέπει να είναι τουλάχιστον πενταπλάσιος σε μ² του αριθμού των κλινών (π.χ. για 50 κλίνες ο ελάχιστος ακάλυπτος χώρος θα είναι 250 μ²). Όπου δεν επαρκεί ο ακάλυπτος χώρος του οικοπέδου, μπορεί να διαμορφώνετε το δώμα σε χώρο πρασίνου, υπό την προϋπόθεση ότι θα ληφθούν τα απαραίτητα μέτρα για την ασφαλή προσπέλαση και παραμονή των περιθαλπομένων σε αυτό.

ΠΙΝΑΚΑΣ Ι

A/A	ΕΙΔΟΣ ΧΩΡΟΥ	ΕΠΙΦΑ- ΝΕΙΕΣ Μ ²	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
A	ΜΟΝΑΔΑ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ (ΜΔ)	(1)	Μέχρι 25 κλίνες
1	Θάλαμος 1 κλίνης (Θέση Α)	12,0	Με WC/D
2	Θάλαμος 2 κλινών (Θέση ΑΒ)	18,0	Με WC/D
3	Θάλαμος 3 κλινών (Θέση Β)	24,0	Με WC/D
4	Θάλαμος 4 κλινών (Θέση Γ)	30,0	Με WC/D
5	Χώρος Δημέρευσης	0,6	(μ ² /κλίνη) Καθιστικό - Ελάχιστο εμβαδόν 12 μ ²
6	Στάση αναπηρικών αμαξιδίων		Διεύρυνση του διαδρόμου
7	Στάση εργασίας/ λινοθήκη	(2) 10,0	
8	Office	(2) 9,0	Με ερμάρια, νεροχύτη
9	Ακάθαρτα, σκωραμίδες	(2) 2,0	
B	ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΕΙΣ		
10	Είσοδος/υποδοχή/αναμονή		Με πάγκο πληροφοριών και μικρό καθιστικό
11	W.C. Επισκεπτών	6,0	Δύο WC εκ των οποίων το ένα ΑμεΑ.
12	Γραφείο Διοίκησης	10,0	
13	Γραφείο Προϊσταμένης	9,0	
14	Γραφείο / εξεταστήριο ιατρού	14,0	Με ερμάρια και ψυγείο για φύλαξη φαρμάκων
15	Ειδικό λουτρό	9,0	Με νιπτήρα και λεκάνη
16	Χώρος Φυσικοθεραπείας	15,0	Ο χώρος επαυξάνεται κατά 2 μ ² για κάθε 10 κλίνες επιπλέον των 25
17	Θάλαμος μόνωσης/προσωρινής νοσηλείας	18,0	Με WC/D, ένας θάλαμος για Μ.Φ.Η μέχρι 50 κλίνες. Άνω των 50 κλινών απαιτείται και δεύτερος θάλαμος.
18	Κοιτώνας προσωπικού	12,0	Με WC/D
19	Χώρος Καθιστικού-Τραπεζαρίας-Εργοθεραπείας	1,0/ κλίνη	
Γ	ΒΟΗΘΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ		
20	Κουζίνα		
20.1	Περίπτωση Α	(3)	Στην περίπτωση που το φαγητό παρασκευάζεται στη Μ.Φ.Η.
	Κουζίνα για Μονάδα μέχρι 50 κλίνες	44,0	Μαγειρείο, αποθήκες/ψυγεία, προπαρασκευή, πάγκος σερβιρίσματος, πλύση σκευών/πιάτων, γραφείο
	Κουζίνα για Μονάδα μέχρι 100 κλίνες	70,0	
20.2	Περίπτωση Β		Στην περίπτωση εξωτερικής τροφοδοσίας (Catering)
	για Μονάδα μέχρι 50 κλίνες	30,0	Παραλαβή, προετοιμασία, πάγκος σερβιρίματος, ψυγείο, πλύση πιάτων
	για Μονάδα μέχρι 100 κλίνες	45,0	
21	Πλυντήριο		
	Περίπτωση Α (3)		Στην περίπτωση που η πλύση γίνεται στη Μ.Φ.Η.
21.1	για Μονάδα μέχρι 50 κλίνες	30,0	Πλυντήριο, στεγνωτήριο, σιδερωτήριο
	για Μονάδα μέχρι 100 κλίνες	60,0	
21.2	Περίπτωση Β		Στην περίπτωση που η πλύση γίνεται εκτός Μονάδας
	για Μονάδα μέχρι 100 κλίνες	12,0	
22	Αποδυτήρια WC/D προσωπικού	6,0	WC/ντους και ερμάρια /ανά 10 εργαζόμενους

23	Συγκέντρωση ακαθάρτων	5,0	
24	Αποθήκη ειδών καθαριότητας	8,0	
25	Λινοθήκη	10,0	
26	Αποθήκη αποσκευών περιθαλπομένων	8,0	Ο χώρος επαυξάνεται κατά 2 μ ² για κάθε 10 κλίνες επιπλέον των 25
27	Αποθήκη αναπηρ. αμαξιδίων, βοηθημάτων κ.λπ.	6,0	
28	Γενική αποθήκη	20,0	
29	Νεκροθάλαμος	8,0	Με νιπτήρα
30	Η/Μ εγκαταστάσεις		Ανάλογα με την ανάπτυξη της ΜΦΗ και σύμφωνα με τον Κτιριοδομικό Κανονισμό.
Δ	ΥΠΑΙΘΡΙΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ		Σύμφωνα με το αντίστοιχο άρθρο

- (1) Η Μονάδα αναπτύσσεται ανά επίπεδο, δεν επιτρέπεται δηλαδή η ανάπτυξη της σε δύο ή περισσότερους ορόφους.
- (2) Στην περίπτωση που αναπτύσσονται δύο Μονάδες στον ίδιο όροφο οι χώροι 7, 8 και 9 μπορούν να είναι κοινοί με εμβαδά 15, 12 και 3 μ² αντίστοιχα
- (3) Χώροι των οποίων η ανάπτυξη είναι προαιρετική.

Άρθρο 5

Κυκλοφορία - μέτρα ασφάλειας

1. Διαφορετικές στάθμες δαπέδου στον ίδιο όροφο δεν επιτρέπονται. Αν για τεχνικούς λόγους είναι αναπόφευκτες, θα αντιμετωπίζονται με κεκλιμένο επίπεδο, κλίσης το πολύ 7%. Το κεκλιμένο αυτό επίπεδο θα έχει αντιολισθηρή επικάλυψη.

2. Όλοι οι διάδρομοι και οι κλίμακες που εξυπηρετούν ηλικιωμένους πρέπει να έχουν χειρολαβές και από τις δύο πλευρές σε ύψος 0.80-0.90 μ. από το δάπεδο, όπως επίσης κα φωτισμό νυκτός και έκτακτης ανάγκης με μπαταρίες σε όλο το κτίριο.

3. Τα πλάτη των διαδρόμων, κλιμάκων και θυρών του κτιρίου πρέπει να εναρμονίζονται με τα οριζόμενα από τον [Κανονισμό Πυροπροστασίας των Νέων Κτιρίων] (π.δ. 71/1988, ΦΕΚ 32/Α') για όλα τα νέα κτίρια στα οποία είναι υποχρεωτική η εφαρμογή του. Σε κάθε περίπτωση οι θύρες που οδηγούν στους θαλάμους, τους χώρους υγιεινής, ψυχαγωγίας, και φυσικοθεραπείας πρέπει να εξασφαλίζουν την άνετη διάβαση αναπηρικού αμαξιδίου, και η λειτουργία των θυρών αυτών να είναι δυνατή από τον ίδιο το άτομο που κινείται με αναπηρικό αμαξίδιο.

4. Τα πλάτη των κλιμακοστασίων και η μορφή των βαθμίδων θα πρέπει να είναι σύμφωνα με τα οριζόμενα από τον Κτιριοδομικό Κανονισμό για κτίρια Υγείας και Πρόνοιας.

5. Στις θέσεις πυκνής κυκλοφορίας περιθαλπομένων, αν χρησιμοποιηθούν γυάλινες πόρτες, αυτές θα πρέπει να είναι security και θα σημαίνονται επαρκώς, για να αποφεύγονται τα ατυχήματα.

6. Οι θύρες όλων των wc/ds που χρησιμοποιούνται από τους εξυπηρετούμενους μπορεί να είναι είτε ανοιγόμενες προς τα έξω είτε συρόμενες εξωτερικά.

7. Θα πρέπει να υπάρχει ένα τουλάχιστον αναπηρικό καρότσι για κάθε 25 άτομα για τα οποία θα προβλέπονται θέσεις στάθμευσης έτσι ώστε να μην παρακωλύουν την ελεύθερη κυκλοφορία.

Άρθρο 6

Χαρακτηριστικά θαλάμων

1. Οι Μονάδες Φροντίδας Ηλικιωμένων μπορούν να διαθέτουν θαλάμους με μία έως τέσσερις κλίνες και με ιδιαίτερο WC/D στο οποίο θα εξασφαλίζεται η χρήση του και από άτομα με μειωμένη κινητικότητα. Οι διαστάσεις και οι κατασκευαστικές λεπτομέρειες των θαλάμων και των λουτρών, θα πρέπει να είναι σύμφωνα με τον Κανονισμό που αναφέρεται στη παράγραφο Γ εδάφιο 3 του άρθρου 2, έτσι ώστε να εξυπηρετούνται και οι ηλικιωμένοι, που κινούνται με αναπηρικό αμαξίδιο.

2. Θάλαμος μιας κλίνης θεωρείται θέση Α', δύο κλινών θέση ΑΒ', τριών κλινών θέση Β', τεσσάρων κλινών θέση Γ'.

3. Δύο θάλαμοι μονόκλινοι ή δίκλινοι μπορεί να διαθέτουν κοινό WC/D υπό την προϋπόθεση όμως ότι το WC/D αυτό ευρίσκεται ανάμεσα ή στα όρια των θαλάμων. Στην περίπτωση αυτή οι 2 θάλαμοι υπολογίζονται σαν ένας και η κατηγορία του ενοποιημένου αυτού θαλάμου προκύπτει από τον συνολικό αριθμό των κλινών που υπάρχουν και στους δύο θαλάμους. Στη περίπτωση αυτή οι κλίνες και στους δύο θαλάμους δεν μπορεί να είναι περισσότερες από τέσσερις (4).

4. Ο κάθε θάλαμος περιθαλπομένων θα διαθέτει:

α) Κατάλληλο ηλεκτρικό φωτισμό οροφής, επίτοιχο κλίνης και φωτισμό νύκτας και έκτακτης ανάγκης με μπαταρία.

β) Εντοιχισμένη ή κινητή ματιοθήκη αναλόγων διαστάσεων με τα απαραίτητα ράφια, συρτάρια και ράβδους ανάρτησης των ρούχων.

γ) Κρεβάτι, τραπεζάκι, κομοδίνο και μία τουλάχιστον πολυθρόνα για κάθε περιθαλπόμενο. Τα έπιπλα πρέπει να είναι του εγκεκριμένου υπό του ΕΟΤ για ξενοδοχεία τύπου Α' και ανάλογα το ελάχιστο Γ' κατηγορίας.

δ) Εξωτερική τηλεφωνική γραμμή για κάθε 10 περιθαλπομένους.

ε) Κάθε κλίνη θα έχει εγκατάσταση κλήσης προσωπικού.

5. Ο θάλαμος μόνωσης/ προσωρινής νοσηλείας προορίζεται κυρίως για την ολιγόημερη φιλοξενία ατόμων που χρήζουν ιδιαίτερης φροντίδας π.χ. με μεταδοτικά νοσήματα.

Άρθρο 7

Λουτρό και ειδικές κατασκευές

1. Σε κάθε θάλαμο Μονάδας Φροντίδας Ηλικιωμένων θα υπάρχει ιδιαίτερο λουτρό ή WC/D, για το οποίο θα πρέπει να τηρούνται οι προϋποθέσεις του Κανονισμού που αναφέρεται στη παράγραφο Γ εδάφιο 3 του άρθρου 2. Ειδικότερα ο χώρος υγιεινής των θαλάμων θα περιλαμβάνει:

α) Λουτήρα ή ανάλογη διαμόρφωση δαπέδου με σιφόνι απορροής, με κρουνό ανάμιξης θερμού-ψυχρού νερού, κινητό καταιονητήρα (ντους), κάθισμα και χειρολαβές σε κατάλληλες θέσεις για τη διευκόλυνση των περιθαλπόμενων κατά την ώρα της ατομικής τους καθαριότητας.

β) Λεκάνη αποχωρητηρίου με σκέπασμα, καθώς και σύστημα απομάκρυνσης των ακαθαρσιών με επαρκή για το σκοπό αυτό πίεση νερού. Στο χώρο αυτό θα υπάρχει σύστημα ειδοποίησης: του προσωπικού σε περίπτωση αδυναμίας του περιθαλπόμενου, καθώς και χειρολαβές σε κατάλληλες θέσεις για διευκόλυνση των περιθαλπομένων.

γ) Νιπτήρα διαστάσεων τουλάχιστον 0,40Χ0,50 μ. και επιχρωμιωμένη βρύση ανάμιξης θερμού και ψυχρού νερού.

2. Το Ειδικό Λουτρό προοριζόμενο για την ατομική υγιεινή των μη αυτοεξυπηρετούμενων θα εκπληρώνει τις εξής προϋποθέσεις.

α) Οι διαστάσεις θα εξασφαλίζουν τον καθαρισμό των περιθαλπόμενων σε λουτήρα ή επί φορητής κλίνης.

β) θα περιέχει:

- λουτήρα με χειρολαβές προσπελάσιμο από τις 3 πλευρές ή απλό σιφόνι δαπέδου, κινητό καταιονητήρα, ειδικό σταθερό κάθισμα προσπελάσιμο από όλες τις πλευρές και χειρολαβές για τη στήριξη του περιθαλπόμενου,

- μία λεκάνη αποχωρητηρίου και ένα νιπτήρα.

3. Ένα μηχάνημα ανέγερσης και ανύψωσης ανά μόναδα.

Άρθρο 8

Μαγειρείο και χώροι αυτού

1. Το μαγειρείο πρέπει να είναι αναλόγων διαστάσεων, να διαθέτει ανάλογη με τον αριθμό των περιθαλπόμενων εστία, η οποία θα λειτουργεί με ηλεκτρικό ρεύμα ή πετρέλαιο ή υγραέριο ή φυσικό αέριο και ένα τουλάχιστον φούρνο.

2. Στους χώρους του μαγειρείου θα υπάρχουν.

α) Εγκαταστάσεις καθαρισμού και πλύσης μαγειρικών σκευών, που θα περιλαμβάνουν διπλές βαθιές λεκάνες από λείο αδιαπτόστιο υλικό συνδεδεμένες απ' ευθείας με τις εγκαταστάσεις αποχέτευσης και εφοδιασμένες με εγκατάσταση θερμού και ψυχρού νερού.

β) Η πλύση και ο καθαρισμός των σκευών επίσης εστίασης θα πραγματοποιείται είτε με μηχανική αυτόματη πλύση (πλυντήρια), είτε με ειδικές εγκαταστάσεις, που περιγράφονται στην προηγούμενη παράγραφο.

γ) Ηλεκτρικό ψυγείο χωρητικότητας τουλάχιστον 25 κυβικών ποδών για Μ.Φ.Η. δυναμικότητά μέχρι 50 κλινών. Για Μ.Φ.Η. με περισσότερους περιθαλπόμενους θα υπάρχουν θάλαμοι συντήρησης και κατάψυξης ανάλογοι με τον αριθμό των περιθαλπόμενων.

3. Οι χώροι του μαγειρείου θα εξαερίζονται επαρκώς με κατάλληλο σύστημα εξαερισμού.

4. Ιδιαίτερο χώρο συγκέντρωσης απορριμμάτων.

5. Θερμοτράπεζα ανάλογης χωρητικότητας για τις πάνω από 50 κλίνες Μ.Φ.Η.

6. Σκευοθήκη και πιατοθήκη ανάλογης χωρητικότητας, η οποία θα μπορεί να περιληφθεί στο χώρο του μαγειρείου.

7. Η Μ.Φ.Η. έχει δυνατότητα να χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες εταιρείας παρασκευής έτοιμων γευμάτων (catering) για τη σίτιση των περιθαλπομένων. Στην περίπτωση αυτή απαιτείται έγγραφη γνωστοποίηση προς τη Διεύθυνση ή το τμήμα Πρόνοιας της οικείας Νομαρχίας συνοδευόμενη από τη σύμβαση και την άδεια λειτουργίας της επιχείρησης catering.

Άρθρο 9

Δάπεδο - Επιστρώσεις - Επικαλύψεις

1. Τα δάπεδο των θαλάμων, των διαδρόμων και γενικά των χώρων όπου κυκλοφορούν οι περιθαλπόμενοι, θα πρέπει να είναι επιστρωμένα με υλικό που αφενός καθαρίζεται εύκολα και αφετέρου είναι αντιολισθηρά.

2. Οι επιφάνειες των τοίχων των θαλάμων πρέπει να είναι βαμμένες από το δάπεδο και μέχρι την οροφή με υδρόχρωμα ή με πλαστικά ακρυλικά χρώματα όπως και οι διάδρομοι και τα κλιμακοστάσια και μέχρι του ύψους 1,10 μ. τουλάχιστον, με χρώματα ριπολίνης.

3. Τα WC/D θα επενδύονται από το δάπεδο μέχρι ύψους 1,70 μ. τουλάχιστον με πλακίδια πορσελάνης. Το ίδιο θα ισχύει και για τους τοίχους των μαγειρείων, πλυντηρίων και νεκροθαλάμου.

Άρθρο 10

Θέρμανση - αερισμός - φωτισμός

1. Κάθε Μ.Φ.Η. πρέπει να διαθέτει σύστημα κεντρικής ή άλλης (επιστημονικά κατάλληλης) θέρμανσης, η οποία όμως θα εξασφαλίζει θερμοκρασία τουλάχιστον 22 βαθμούς Κελσίου καθ' όλη τη διάρκεια της χειμερινής περιόδου. Θα πρέπει να διαθέτει κλιματισμό τουλάχιστον στους χώρους διημέρευσης και τραπεζαρίας. Για νέα κτίρια απαραίτητος είναι ο κλιματισμός και στους θαλάμους.

2. Σε κάθε χώρο της Μ.Φ.Η. θα εξασφαλίζεται καλός και επαρκής φυσικός και τεχνητός φωτισμός και αερισμός.

3. Ειδικότερα οι θάλαμοι και οι χώροι διημέρευσης των περιθαλπόμενων θα έχουν τον κατάλληλο φυσικό φωτισμό και ηλιασμό (με προσανατολισμό κατά προτίμηση Ν έως Ν.Α.), απαγορευμένου του φωτισμού και αερισμού τους διαμέσου των φωταγωγών.

Οι χώροι αυτοί πρέπει να έχουν πρόσβαση στον εξωτερικό χώρο (στην αυλή) αν είναι ισόγειοι.

Άρθρο 11

Εγκαταστάσεις

Κάθε Μ.Φ.Η. θα πρέπει να έχει:

1. Σε όλα τα νέα κτίρια Μ.Φ.Η. των οποίων η οικοδομική άδεια έχει εκδοθεί μετά τις 13.6.2000 είναι υποχρεωτική

η κατασκευή ανελκυστήρα καθώς και η εξασφάλιση της προσπέλασης από τη στάθμη του πεζοδρομίου σύμφωνα με τα οριζόμενα από το άρθρο 28 του ν. 2831/2000 (ΦΕΚ 140/Δ').

Στα υφιστάμενα πριν τις 13.6.200 κτίρια που διαθέτουν ισόγειο και ένα ακόμη όροφο, είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθούν εναλλακτικά μηχανικά μέσα κατακόρυφης μετακίνησης.

2. Δίκτυο διανομής ψυχρού και θερμού ύδατος συνεχούς παροχής και επαρκούς πίεσης, αποχετευτικό σύστημα σύμφωνα με τις ισχύουσες υγειονομικές και λοιπές διατάξεις.

3. Σύγχρονα μέσα πυρασφάλειας σύμφωνα με τον «Κανονισμό Πυρασφάλειας των Νέων Κτιρίων» ή σύμφωνα με τις οδηγίες της αρμόδιας Πυροσβεστικής Υπηρεσίας για τα υφιστάμενα πριν την εφαρμογή του Κανονισμού κτίρια. Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να εκδίδεται Πιστοποιητικό Πυρασφάλειας από την Πυροσβεστική Υπηρεσία.

4. Φορητές συσκευές συμπίκνωσης οξυγόνου, μία μέχρι 50 κλίνες, όπως και φορητή συσκευή αναρρόφησης, μια μέχρι 50 κλίνες, η χρήση της οποίας θα γίνεται πάντα παρουσία του γιατρού της μονάδας.

Άρθρο 12

Βιβλία και στοιχεία της Μονάδας

1. Ημερολόγιο εισερχόμενων και εξερχόμενων περιθαλπόμενων.

2. Ατομικός φάκελος για κάθε περιθαλπόμενο πλήρως ενημερωμένος, που θα περιέχει καρτέλα φαρμακευτικής αγωγής και δίαιτας (όταν υπάρχει ειδικός λόγος), παρατηρήσεις και μεταβολές σχετικές με τη διαμονή και περίθαλψή του, τα έγγραφα που προσκομίζονται ή συντάσσονται με την εισαγωγή του στην Μ.Φ.Η., και εξιτήριο ή αντίγραφο πιστοποιητικού θανάτου για περιθαλπόμενο που απεβίωσε μέσα στη Μονάδα. Οι φάκελοι αυτοί θα φυλάσσονται στο Ιατρείο/ Εφημερείο Νοσηλευτικής με μέριμνα του διοικητικού υπεύθυνου της Μονάδας, για μια πενταετία από την καθ' οποιοδήποτε τρόπο αποχώρηση του περιθαλπόμενου. Απαραίτητη προϋπόθεση για την εισαγωγή αποτελεί:

α) Η προσκόμιση ιατρικής γνωμάτευσης, που πιστοποιεί την κατάσταση υγείας του περιθαλπόμενου, ή η προσκόμιση εξιτηρίου νοσοκομείου ή κλινικής, ή η λήψη ιστορικού κατά δήλωση του περιθαλπόμενου ή/και του οικογενειακού του περιβάλλοντος, δεόντως υπογεγραμμένη.

β) Η σύνταξη και υπογραφή ιδιωτικού συμφωνητικού στο οποίο αναγράφονται οι γενικοί και ειδικοί όροι και συμφωνίες συνεργασίας που δεσμεύουν ρητά την Μ.Φ.Η. και την πλευρά του περιθαλπόμενου ή/και του οικογενειακού του περιβάλλοντος.

Όλα τα παραπάνω έγγραφα μπορούν να τηρούνται σε ηλεκτρονική μορφή.

Άρθρο 13

Προσωπικό

1. Το προσωπικό της μονάδας διακρίνεται σε: Διοικητικό, Ιατρικό, Νοσηλευτικό, Βοηθητικό και Ειδικό και πρέπει να διαθέτει την ακόλουθη τουλάχιστον σύνθεση:

Α. Διοικητικό:

Ένας διοικητικός υπεύθυνος για τη σύμφωνα με το νόμο λειτουργία της Μ.Φ.Η., ο οποίος μπορεί να είναι και το πρόσωπο στο όνομα του οποίου εκδίδεται η άδεια, ή πρόσωπο διορισμένο ή μέλος του Δ.Σ. προκειμένου περί Νομικού Προσώπου.

Β. Ιατρικό:

Ένας γιατρός, ο οποίος και είναι υπεύθυνος για θέματα υγειονομικής εν γένει φύσης με ελάχιστη δώρη ημερήσια απασχόληση.

Γ. Νοσηλευτικό:

Πρωινή βάρδια:

Ένας νοσηλευτής-τρια ΤΕ ή ένας νοσηλευτής-τρια ΔΕ με καθήκοντα προϊσταμένου-ης και επιπλέον:

Ένας κοινωνικός φροντιστής- τρια ανά 25 αυτοεξυπηρετούμενους περιθαλπόμενους ή ανά 15 μη αυτοεξυπηρετούμενους. Όταν ο αριθμός των περιθαλπόμενων είναι μεγαλύτερος των 25, 50, 75 κ.ο.κ. κατά 11 περιθαλπόμενους, απαιτείται ένας επιπλέον κοινωνικός φροντιστής-τρια.

Απογευματινή βάρδια:

Ένας νοσηλευτής -τρια ΤΕ ή ένας νοσηλευτής - τρια ΔΕ για τους πρώτους 25 περιθαλπόμενους.

Ένας κοινωνικός φροντιστής -τρια ανά 25 επιπλέον αυτοεξυπηρετούμενους περιθαλπόμενους ή ανά 15 μη αυτοεξυπηρετούμενους.

Όταν ο αριθμός των περιθαλπόμενων είναι μεγαλύτερος των 25, 50, 75 κ.ο.κ. κατά 11 περιθαλπόμενους, απαιτείται ένας επιπλέον κοινωνικός φροντιστής-τρια.

Βραδινή βάρδια:

Ένας νοσηλευτής -τρια ΤΕ ή ένας νοσηλευτής - τρια ΔΕ για τους πρώτους 35 περιθαλπόμενους.

Ένας κοινωνικός φροντιστής-τρια ανά 35 επιπλέον περιθαλπόμενους.

Όταν ο αριθμός των περιθαλπόμενων είναι μεγαλύτερος του 35, 70 κ.ο.κ. κατά 17 περιθαλπόμενους, απαιτείται ένας επιπλέον κοινωνικός φροντιστής-τρια.

Δ. Ειδικό προσωπικό:

α) Ένας - μία (1) Φυσικοθεραπευτής-τρια ή γυμναστής-τρια με ελάχιστη δώρη ημερήσια απασχόληση.

β) Ένας - μία (1) Κοινωνικός Λειτουργός ή Ψυχολόγος με ελάχιστη δώρη απασχόληση για τρεις (3) φορές την εβδομάδα.

Ε. Βοηθητικό προσωπικό:

α) Ένας (1) μάγειρας ή ελλείψει αυτού βοηθός μάγειρα. Η πρόσληψη μάγειρα δεν είναι απαραίτητη στις Μ.Φ.Η. που προμηθεύονται έτοιμα φαγητά από εξωτερικές μονάδες τροφοδοσίας (CATERING).

β) Μία (1) καθαρίστρια για κάθε πενήντα κλίνες και μία τραπεζοκόμο ανά πενήντα κλίνες με ωριαία απασχόληση. Η πρόσληψη καθαρίστριας δεν είναι απαραίτητη στις Μονάδες που διαθέτουν συνεργείο καθαριότητας. Η Μ.Φ.Η. στην περίπτωση που χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες συνεργείου καθαριότητας οφείλει να ενημερώσει εγγράφως την οικεία Νομαρχία υποβάλλοντας τη σχετική σύμβαση καθώς και την άδεια λειτουργίας του συνεργείου καθαριότητας.

Η Μ.Φ.Η. υποχρεούται να έχει και να διαθέτει, όποτε της ζητηθεί, πιστοποιητικά υγείας για όλο το προσωπικό που απασχολεί.

Για το προσωπικό των Β', Γ και Δ κατηγοριών υποχρεούται να έχει και να διαθέτει, όποτε της ζητηθεί, άδεια άσκησης επαγγέλματος.

Άρθρο 14

Άδεια ίδρυσης και λειτουργίας σε υπάρχουσες δομές που δεν έχουν μέχρι σήμερα αδειοδοτηθεί.

ΜΦΗ κερδοσκοπικού ή μη χαρακτήρα που λειτουργούν αποδεδειγμένα μια πενταετία πριν τη δημοσίευση της παρούσας και δεν έχουν λάβει την προβλεπόμενη από τις ισχύουσες διατάξεις άδεια ίδρυσης και λειτουργίας υποχρεούνται όπως εντός ενός έτους από τη δημοσίευση της παρούσας να λάβουν άδεια ίδρυσης και λειτουργίας.

Για την χορήγηση της ανωτέρω άδειας πρέπει να πληρούνται οι παρακάτω προϋποθέσεις:

A. ΚΤΙΡΙΟΛΟΓΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ

1. Νομιμότητα.

Θα πρέπει να έχουν ανεγερθεί με οικοδομική άδεια ή να είναι νομίμως υφιστάμενα σύμφωνα με τα οριζόμενα από το άρθρο 23, παρ. 1 του ν. 1577/1985 (Φ.Ε.Κ. 210/Α').

2. Προσβασιμότητα.

Θα πρέπει να είναι προσβάσιμα, ή να εξασφαλίζεται η προσβασιμότητά τους, από άτομα με δυσκολία στην κίνηση. Σαν δυνατότητα πρόσβασης νοείται η οριζόντια και κατακόρυφη προσπέλαση των κτιρίων από το δρόμο (είσοδοι, ανελευστήρας). Οι είσοδοι των κτιρίων και οι ανελευστήρες πρέπει να επιτρέπουν την είσοδο και μετακίνηση ατόμων κινουμένων με αμαξίδια, σύμφωνα με τα οριζόμενα από το άρθρο 7 παρ. 1 και 2 του ν. 2831/2000 (Φ.Ε.Κ. 140/Α'/2000).

Η απαιτούμενη εγκατάσταση ανελευστήρα με τις απολύτως αναγκαίες από τους ισχύοντες κανονισμούς διαστάσεις μπορεί να κατασκευαστεί κατά παρέκκλιση των διατάξεων του ν. 1577/1985 και σύμφωνα με τα οριζόμενα από το άρθρο 21, παρ. 5 του νόμου αυτού, δεδομένου ότι οι συγκεκριμένες δομές εξυπηρετούν άτομα με κινητική αναπηρία. Η συγκεκριμένη παρέκκλιση ισχύει για κτίρια τα οποία έχουν ανεγερθεί πριν την 13.6.2000.

3. Θάλαμοι

Οι διαστάσεις των θαλάμων είναι οι αναφερόμενοι στο άρθρο 4 της παρούσης.

Για κάθε θάλαμο, ανεξάρτητα από τον αριθμό κλινών, πρέπει να εξασφαλίζεται ανεξάρτητη, ασφαλή και απρόσκοπτη πρόσβαση από τους κοινόχρηστους χώρους. Δεν επιτρέπεται η πρόσβαση σε θάλαμο μέσω άλλου θαλάμου.

Κατά τα λοιπά ισχύει η παράγραφος 4 του άρθρου 6.

4. Χώροι υγιεινής.

Απαιτούνται ένα WC/D ανά 5 κλίνες και ένα ειδικό λουτρό ανά Μ.Φ.Η.

Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να υπάρχει ένα WC/D ΑμεΑ ανά όροφο. (π.χ. για όροφο μέχρι 5 κλίνες 1 WC/D ΑΜΕΑ' για όροφο μέχρι 10 κλίνες 1 WC/D 1 και WC/D ΑΜΕΑ κ.ο.κ).

Κατά τα λοιπά ισχύουν τα εδάφια 1α, 1β, 1γ της παραγράφου 1 και η παράγραφος 2 του άρθρου 7.

5. Εξυπηρετήσεις

Είσοδος με μικρή αναμονή, πάγκο πληροφοριών και χώρο υγιεινής κοινού.

Χώρος διημέρευσης- τραπεζαρίας- εργοθεραπείας με ελάχιστη επιφάνεια 0,6 μ² ανά κλίνη.

Γραφείο διοίκησης, χώρος προσωπικού (με δυνατότητα διανυκτέρευσης) και χώρος φυσικοθεραπείας.

6. Βοηθητικές υπηρεσίες

Κουζίνα ως το άρθρο 8, Πλυντήριο-στεγνωτήριο (με σιδερωτήριο, ραφείο, ράφια και ερμάρια) με δυνατότητα χρησιμοποίησης εξωτερικού συνεργείου.

Αποδυτήρια WC/D προσωπικού, λινόθηκη και αποθήκες (αποσκευών περιθαλαπομένων - γενική αποθήκη) και χώρο φύλαξης νεκρού.

7. Δάπεδο - Επιστρώσεις - Επικαλύψεις

Ισχύουν τα αναφερόμενα στο άρθρο 9.

8. Θέρμανση - φωτισμός - αερισμός

Ισχύουν τα αναφερόμενα στο άρθρο 10.

9. Πυρασφάλεια.

Ισχύουν τα αναφερόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 11.

10. Έκδοση οικοδομικής άδειας που θα αφορά στη συγκεκριμένη χρήση σύμφωνα με το άρθρο 5 του ν. 1577/1985.

B. ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Η ΜΦΗ πρέπει να διαθέτει το προβλεπόμενο από άρθρο 13 προσωπικό.

Άρθρο 15

Εποπτεία

Η εποπτεία των Μονάδων Φροντίδας Ηλικιωμένων, ως προς την πιστή εφαρμογή των κειμένων διατάξεων για την ίδρυση και λειτουργία τους, ασκείται από τις αρμόδιες κατά τόπους Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, οι οποίες οφείλουν να ελέγχουν ανελλιπώς τις Μονάδες αυτές και να ορίζουν σε κάθε μια απ' αυτές ένα Κοινωνικό Σύμβουλο σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 2345/1995.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 25 Ιουνίου 2007

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ

Αριθμ. Φ.20134/16658/872

(3)

Χορήγηση επιδόματος θέρους στους συνταξιούχους του Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης Αρτοποιιών (Τ.Ε.Α.Α.) για το έτος 2007.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις της παρ. 7 του άρθρου 12 του π.δ/τος 312/1975 (Α' 92), όπως αυτό συμπληρώθηκε με το άρθρο 3 του π.δ/τος 277/1989 (Α' 131).

2. Τις διατάξεις των άρθρων 48, 51, 52 και 90 του π.δ/τος 63/2005 «Κωδικοποίηση της νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα» (Α' 98).

3. Το π.δ/γμα 77/2007 (Α' 92) «Διορισμός Υπουργού Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας».

4. Την απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης Αρτοποιιών που λήφθηκε κατά την 10η/17.4.2007 συνεδρίασή του.

5. Την υπ' αριθμ. 11908/239/5.6.2007 οικονομική έκθεση της Δ/σης Αναλογιστικών Μελετών της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

6. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της απόφασης αυτής προκαλείται δαπάνη σε βάρος του προϋπολογισμού του Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης Αρτοποιών, ύψους 253.000,00 ευρώ περίπου κατά το τρέχον έτος για την οποία έχει εγγραφεί πίστωση στον Κ.Α.Ε. 0621 του προϋπολογισμού οικονομικού έτους 2007 του Ταμείου, αποφασίζουμε:

Εγκρίνουμε τη χορήγηση επιδόματος θέρους, ποσού ίσου με το μισό της μηνιαίας σύνταξης, στους μέχρι 30.6.2007 συνταξιούχους του Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης Αρτοποιών.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 22 Ιουνίου 2007

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Ν. ΜΑΓΓΙΝΑΣ

Αριθμ. 5366

(4)

Σύσταση Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου στο Δήμο Καντάνου του Νομού Χανίων με την επωνυμία «Κέντρο Αγροτικής Ανάπτυξης Καντάνου».

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις των άρθρων 239 και 240 του δημοτικού και κοινοτικού κώδικα (ν. 3463/2006).

2. Την υπ' αριθμ. 68/2007 απόφαση του δημοτικού συμβουλίου του Δήμου Καντάνου για τη σύσταση του Νομικού Προσώπου.

3. Τις διατάξεις του ν. 2503/1997 «Διοίκηση, οργάνωση, στελέχωση της Περιφέρειας, ρύθμιση θεμάτων για την τοπική αυτοδιοίκηση και άλλες διατάξεις».

4. Την υπ' αριθμ. 6730/2003 απόφαση Γεν. Γραμματέα Περιφέρειας περί ορισμού εισηγητών και μεταβίβαση εξουσίας υπογραφής, αποφασίζουμε:

1. Συστήνουμε στο Δήμο Καντάνου του Νομού Χανίων Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου με την επωνυμία «Κέντρο Αγροτικής Ανάπτυξης Καντάνου».

2. Σκοπός του Νομικού Προσώπου είναι η οργάνωση και λειτουργία εργαστηρίου εδαφολογικής και φυλλοδιαγνωστικής ανάλυσης και η δημιουργία βάσης δεδομένων για την παροχή τεχνογνωσίας, προσαρμοσμένης στις ιδιαιτερότητες των καλλιεργιών της περιοχής. Η συλλογή όλων των παραδοσιακών φυτικών ειδών και η δημιουργία βοτανικών πάρκων. Η ανάληψη πρωτοβουλιών προστασίας του περιβάλλοντος, της διατή-

ρησης της παραγωγικότητας και της βιοποικιλότητας του. Η ενημέρωση των παραγωγών για τα ευρωπαϊκά προγράμματα και η συμμετοχή του Κέντρου Αγροτικής Ανάπτυξης στην υλοποίησή τους.

3. Πόροι του Νομικού Προσώπου θα είναι:

α) Η επιχορήγηση του Δήμου Καντάνου.

β) Οι επιχορηγήσεις του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης.

γ) Οι επιχορηγήσεις της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης.

δ) Τα έσοδα από τις υπηρεσίες που θα παρέχει στους δημότες χρήστες των υπηρεσιών του.

4. Περιουσία του Νομικού Προσώπου είναι ο τεχνολογικός εξοπλισμός ο οποίος με την απόφαση αυτή παραχωρείται στο νέο αυτό Νομικό Πρόσωπο από το Δήμο Καντάνου.

5. Το Νομικό Πρόσωπο θα διοικείται από εννεαμελές Διοικητικό Συμβούλιο το οποίο θα αποτελείται από:

- Δύο μέλη της πλειοψηφίας του δημοτικού συμβουλίου.

- Δύο μέλη της μειοψηφίας του δημοτικού συμβουλίου.

- Ένα εκπρόσωπο των εργαζομένων του Νομικού Προσώπου εφόσον αυτό απασχολεί περισσότερους από δέκα.

- Ένα εκπρόσωπο του τοπικού συμβουλίου στην περιφέρεια του οποίου θα λειτουργεί το Νομικό Πρόσωπο.

- Ένα εκπρόσωπο του αγροτικού συνεταιρισμού Κακοδικίου.

- Ένα εκπρόσωπο του αγροτικού συνεταιρισμού Καντάνου.

- Ένα εκπρόσωπο του αγροτικού συνεταιρισμού Πλεμειανών.

6. Χώρος στέγασης του νέου Νομικού Προσώπου είναι ο χώρος όπου στεγαζόταν ο Πολιτιστικός Σύλλογος Καντάνου «Καντανία», που είναι ιδιοκτησία του Δήμου και παραχωρείται τώρα στο ΝΠΔΔ με την επωνυμία Κέντρο Αγροτικής Ανάπτυξης Καντάνου.

Με την απόφαση προκαλείται δαπάνη σε βάρος του προϋπολογισμού του Δήμου Καντάνου για το έτος 2007 ποσού 1.170 € η οποία είναι γραμμένη στον Κ.Α.00-6713 του προϋπολογισμού του.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Χανιά, 13 Ιουνίου 2007

Με εντολή Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας
Ο Γενικός Διευθυντής
ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΤΖΟΥΑΝΑΚΗΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΠΩΛΗΣΗΣ Φ.Ε.Κ.

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ - Βασ. Όλγας 227	23104 23956	ΛΑΡΙΣΑ - Διοικητήριο	2410 597449
ΠΕΙΡΑΙΑΣ - Ευριπίδου 63	210 4135228	ΚΕΡΚΥΡΑ - Σαμαρά 13	26610 89122
ΠΑΤΡΑ - Κορίνθου 327	2610 638109	ΗΡΑΚΛΕΙΟ - Πεδιάδος 2	2810 300781
ΙΩΑΝΝΙΝΑ - Διοικητήριο	26510 87215	ΜΥΤΙΛΗΝΗ - Πλ. Κωνσταντινουπόλεως 1	22510 46654
ΚΟΜΟΤΗΝΗ - Δημοκρατίας 1	25310 22858		

ΤΙΜΗ ΠΩΛΗΣΗΣ ΦΥΛΛΩΝ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Σε έντυπη μορφή

- Για τα Φ.Ε.Κ. από 1 μέχρι 16 σελίδες σε 1 €, προσαυξανόμενη κατά 0,20 € για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο ή μέρος αυτού.
- Για τα φωτοαντίγραφα Φ.Ε.Κ. σε 0,15 € ανά σελίδα.

Σε μορφή DVD/CD

Τεύχος	Ετήσια έκδοση	Τριμηνιαία έκδοση	Μηνιαία έκδοση
Α'	150 €	40 €	15 €
Β'	300 €	80 €	30 €
Γ'	50 €	-	-
Υ.Ο.Δ.Δ.	50 €	-	-
Δ'	110 €	30 €	-

Τεύχος	Ετήσια έκδοση	Τριμηνιαία έκδοση	Μηνιαία έκδοση
Α.Α.Π.	110 €	30 €	-
Ε.Β.Ι.	100 €	-	-
Α.Ε.Δ.	5 €	-	-
Δ.Δ.Σ.	200 €	-	20 €
Α.Ε. - Ε.Π.Ε. και Γ.Ε.ΜΗ.	-	-	100 €

- Η τιμή πώλησης μεμονωμένων Φ.Ε.Κ. σε μορφή cd-rom από εκείνα που διατίθενται σε ψηφιακή μορφή και μέχρι 100 σελίδες, σε 5 € προσαυξανόμενη κατά 1 € ανά 50 σελίδες.
- Η τιμή πώλησης σε μορφή cd-rom/dvd, δημοσιευμάτων μιας εταιρείας στο τεύχος Α.Ε.-Ε.Π.Ε. και Γ.Ε.ΜΗ. σε 5 € ανά έτος.

ΠΑΡΑΓΕΛΙΑ ΚΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΗ Φ.Ε.Κ.: Τηλεφωνικά: 210 4071010 - fax: 210 4071010 - internet: <http://www.et.gr>

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ Φ.Ε.Κ.

Τεύχος	Έντυπη μορφή	Ψηφιακή Μορφή
Α'	225 €	190 €
Β'	320 €	225 €
Γ'	65 €	Δωρεάν
Υ.Ο.Δ.Δ.	65 €	Δωρεάν
Δ'	160 €	80 €
Α.Α.Π.	160 €	80 €
Ε.Β.Ι.	65 €	33 €

Τεύχος	Έντυπη μορφή	Ψηφιακή Μορφή
Α.Ε.Δ.	10 €	Δωρεάν
Α.Ε. - Ε.Π.Ε. και Γ.Ε.ΜΗ.	2.250 €	645 €
Δ.Δ.Σ.	225 €	95 €
Α.Σ.Ε.Π.	70€	Δωρεάν
Ο.Π.Κ.	-	Δωρεάν
Α' + Β' + Δ' + Α.Α.Π.	-	450 €

- Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. (έντυπη μορφή) θα αποστέλλεται σε συνδρομητές ταχυδρομικά, με την επιβάρυνση των 70 €, ποσό το οποίο αφορά τα ταχυδρομικά έξοδα.
- Για την παροχή πρόσβασης μέσω διαδικτύου σε Φ.Ε.Κ. προηγούμενων ετών και συγκεκριμένα στα τεύχη: α) Α, Β, Δ, Α.Α.Π., Ε.Β.Ι. και Δ.Δ.Σ., η τιμή προσαυξάνεται, πέραν του ποσού της ετήσιας συνδρομής του 2007, κατά 40 € ανά έτος και ανά τεύχος και β) για το τεύχος Α.Ε.-Ε.Π.Ε. & Γ.Ε.ΜΗ., κατά 60 € ανά έτος παλαιότητας.

* Η καταβολή γίνεται σε όλες τις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.). Το πρωτότυπο διπλότυπο (έγγραφο αριθμ. πρωτ. 9067/28.2.2005 2η Υπηρεσία Επιτρόπου Ελεγκτικού Συνεδρίου) με φροντίδα των ενδιαφερομένων, πρέπει να αποστέλλεται ή να κατατίθεται στο Εθνικό Τυπογραφείο (Καποδιστρίου 34, Τ.Κ. 104 32 Αθήνα).

* Σημειώνεται ότι φωτοαντίγραφα διπλοτύπων, ταχυδρομικές Επιταγές για την εξόφληση της συνδρομής, δεν γίνονται δεκτά και θα επιστρέφονται.

* Οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τα μέλη της Ένωσης Ιδιοκτητών Ημερησίου Τύπου Αθηνών και Επαρχίας, οι τηλεοπτικοί και ραδιοφωνικοί σταθμοί, η Ε.Σ.Η.Ε.Α., τα τριτοβάθμια συνδικαλιστικά Όργανα και οι τριτοβάθμιες επαγγελματικές ενώσεις δικαιούνται έκπτωσης πενήντα τοις εκατό (50%) επί της ετήσιας συνδρομής (τρέχον έτος + παλαιότητα).

* Το ποσό υπέρ Τ.Α.Π.Ε.Τ. [5% επί του ποσού συνδρομής (τρέχον έτος + παλαιότητα)], καταβάλλεται ολόκληρο (Κ.Α.Ε. 3512) και υπολογίζεται πριν την έκπτωση.

* Στην Ταχυδρομική συνδρομή του τεύχους Α.Σ.Ε.Π. δεν γίνεται έκπτωση.

Πληροφορίες για δημοσιεύματα που καταχωρούνται στα Φ.Ε.Κ. στο τηλ.: 210 5279000.

Φωτοαντίγραφα παλαιών Φ.Ε.Κ.: Μάρνη 8 τηλ.: 210 8220885, 210 8222924, 210 5279050.

Οι πολίτες έχουν τη δυνατότητα ελεύθερης ανάγνωσης των δημοσιευμάτων που καταχωρούνται σε όλα τα τεύχη της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως πλην εκείνων που καταχωρούνται στο τεύχος Α.Ε.-Ε.Π.Ε. και Γ.Ε.ΜΗ., από την ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου (www.et.gr).

Οι υπηρεσίες εξυπηρέτησης πολιτών λειτουργούν καθημερινά από 08:00 μέχρι 13:00

* 0 2 0 1 1 3 6 0 6 0 7 0 0 1 2 *

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ
ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ 34 * ΑΘΗΝΑ 104 32 * ΤΗΛ. 210 52 79 000 * FAX 210 52 21 004
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: <http://www.et.gr> - e-mail: webmaster.et@et.gr

Γενικός Οικοδομικός Κανονισμός

Περιεχόμενα

1. Γενικός Οικοδομικός Κανονισμός

2. Διατάξεις του ν.2831/2000

- Εφαρμογή προΐσχυουσών διατάξεων
- Άλλες πολεοδομικές διατάξεις
- Ειδικές ρυθμίσεις για την εξυπηρέτηση ατόμων με ειδικές ανάγκες.

- Άσκηση αρμοδιοτήτων πολεοδομικού σχεδιασμού

- Έναρξη ισχύος

3. Ερμηνευτικές Εγκύκλιοι του ν. 2831/2000

- Εγκύκλιος 38 / 2000 , Δ/ση Ο.Ο.Κ. ΥΠΕΧΩΔΕ

- Εγκύκλιος 55 / 2000 , Δ/ση Ο.Ο.Κ. ΥΠΕΧΩΔΕ

Επιμέλεια :

Για τη σύνταξη αυτού του τεύχους εργάστηκε η ακόλουθη ομάδα, η οποία ορίστηκε με την υπ

□ αριθ. Β/17/19/2000 / 18.7.20

διατάξεων του ΓΟΚ □ :

1. Μπάτσου Παρασκευή, Α.Μ.
2. Χατζηδημητρίου Γρηγόρης, Α.Μ.
3. Βαρελίδης Κωνσταντίνος, Π.Μ.
4. Αγαπίου Βάλια, Α.Μ.
5. Χατζηνικολάου Δημήτρης, Π.Μ.
6. Μεταξά Τατιανή, Α.Μ.
7. Κατσαρού Ασημίνα, υπάλληλος ΤΕΕ

Ως υπεύθυνος για την παρακολούθηση, την παραλαβή και τον έλεγχο της καλής εκτέλεσης του έργου ορίστηκε, σύμφωνα με την παραπάνω απόφαση Δ.Ε. του ΤΕΕ, ο συνάδελφος Αντ. Κοτζαμπασάκης, Β □ Αντιπρόεδρος Δ.Ε.

ΓΕΝΙΚΟΣ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ Ν. 1577/1985 όπως ισχύει από 13/6/2000

Άρθρο 1

Σκοπός

Σκοπός του παρόντος νόμου είναι ο καθορισμός όρων, περιορισμών και προϋποθέσεων για την εκτέλεση οποιασδήποτε κατασκευής εντός ή εκτός των εγκεκριμένων σχεδίων πόλεων ή οικισμών, ώστε να προστατεύεται το φυσικό, οικιστικό και πολιτιστικό περιβάλλον, καθώς και να εξυπηρετείται το κοινωνικό συμφέρον.

Άρθρο 2

Ορισμοί

1. Εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο οικισμού ή σχέδιο πόλης ή πολεοδομικό σχέδιο ή πολεοδομική μελέτη είναι το διάγραμμα με τον τυχόν ειδικό πολεοδομικό κανονισμό που έχει εγκριθεί σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις και καθορίζει τους ειδικούς όρους δόμησης, τους κοινόχρηστους και δομήσιμους χώρους και τις επιτρεπόμενες χρήσεις σε κάθε τμήμα ή ζώνη του οικισμού.

2. Κοινόχρηστοι χώροι είναι οι κάθε είδους δρόμοι, πλατείες, άλση και γενικά οι προοριζόμενοι για κοινή χρήση ελεύθεροι χώροι, που καθορίζονται από το εγκεκριμένο

ρυμοτομικό σχέδιο του οικισμού ή έχουν τεθεί σε κοινή χρήση με οποιοδήποτε άλλο νόμιμο τρόπο.

3. Κοινωφελείς χώροι είναι οι χώροι του οικισμού που, σύμφωνα με το εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο, προορίζονται για την ανέγερση κατασκευών κοινής ωφέλειας.
4. Δρόμοι είναι οι κοινόχρηστες εκτάσεις, που εξυπηρετούν κυρίως τις ανάγκες κυκλοφορίας.
5. Πεζόδρομοι είναι οι δρόμοι, που προορίζονται κυρίως για την εξυπηρέτηση των πεζών.
6. Πλάτος δρόμου σε κάθε σημείο του άξονά του είναι το μεταξύ των ρυμοτομικών γραμμών μήκος της καθέτου στον άξονα στο σημείο αυτό.
7. Οικοδομικό τετράγωνο (Ο.Τ.) είναι κάθε δομήσιμη ενιαία έκταση, που βρίσκεται μέσα στο εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο ή μέσα στα όρια οικισμού και περιβάλλεται από κοινόχρηστους χώρους.

8.

Ορια οικοδομικού τετραγώνου

κοινόχρηστους χώρους.

9. Ρυμοτομική γραμμή είναι εκείνη που ορίζεται από το ρυμοτομικό σχέδιο και χωρίζει οικοδομικό τετράγωνο ή γήπεδο από κοινόχρηστο χώρο του οικισμού.
10. Οικοδομική γραμμή ή γραμμή δόμησης είναι το όριο οικοδομικού τετραγώνου που ορίζεται από το ρυμοτομικό σχέδιο προς την πλευρά του κοινόχρηστου χώρου, έως το οποίο επιτρέπεται η δόμηση.
11. Προκήπιο ή πρασιά είναι το τμήμα του οικοδομικού τετραγώνου, που βρίσκεται ανάμεσα στη ρυμοτομική γραμμή και τη γραμμή δόμησης ή οικοδομική γραμμή.
12. Γήπεδο είναι η συνεχόμενη έκταση γης που αποτελεί αυτοτελές και ενιαίο ακίνητο και ανήκει σε έναν ή σε περισσότερους κυρίους εξ αδιαιρέτου.
13. Οικόπεδο είναι κάθε γήπεδο, που βρίσκεται μέσα στο εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο ή μέσα στα όρια οικισμού χωρίς εγκεκριμένο σχέδιο.

14.

Οριογραμμή από γηπέδους και οικοπέδους

και τους κοινόχρηστους χώρους. Τα όρια του οικοπέδου με τους κοινόχρηστους χώρους συμπίπτουν με τα όρια του οικοδομικού τετραγώνου.

15. Πρόσωπο οικοπέδου ή γηπέδου είναι το όριό του προς τον κοινόχρηστο χώρο.
16. Οριστική στάθμη εδάφους οικοπέδου ή γηπέδου είναι η στάθμη του εδάφους, όπως διαμορφώνεται οριστικά, σύμφωνα με το νόμο, με εκσαφή, επίχωση ή επίστρωση.
17. Κτίριο είναι η κατασκευή, που αποτελείται από τεχνικά έργα και εγκαταστάσεις και προορίζεται για:

- α) την παραμονή ανθρώπων ή ζώων, όπως η κατοικία και ο στάβλος,
- β) την εκτέλεση εργασίας ή την άσκηση επαγγέλματος, όπως το κατάστημα και το εργοστάσιο,
- γ) την αποθήκευση ή τοποθέτηση πραγμάτων, όπως οι αποθήκες, ο χώρος στάθμευσης αυτοκινήτων, το σιλό, η δεξαμενή υγρών και
- δ) την τοποθέτηση ή λειτουργία μηχανημάτων, όπως το αντλιοστάσιο.

18. Κατασκευή είναι κάθε τεχνικό έργο.

19. Εγκατάσταση είναι η κατασκευή που χρησιμοποιείται για την άμεση ή έμμεση εξυπηρέτηση των κτιρίων ή της λειτουργικότητάς τους, όπως οι ανελκυστήρες, τα στοιχεία διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, κλιματισμού, δροσισμού, διανομής ύδατος, θέρμανσης, φωταερίου, τα θερμικά ηλιακά συστήματα, τα στοιχεία ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, οι καπναγωγοί, οι επιγραφές, οι κεραίες.

20. Φέρουσα κατασκευή κτιρίου είναι το τμήμα που μεταφέρει άμεσα ή έμμεσα στο έδαφος τα μόνιμα και τα ωφέλιμα φορτία του κτιρίου, καθώς και τις επιρροές γενικά των δυνάμεων που επενεργούν σε αυτό. Κατασκευές συμπλήρωσης είναι τα υπόλοιπα τμήματα που συμπληρώνουν το κτίριο και εξυπηρετούν τον προορισμό του.

21. Ειδικά κτίρια είναι τα κτίρια, των οποίων κύριος προορισμός δεν είναι η κατοικία και η διαμόρφωσή τους προσδιορίζει αποκλειστικά ειδική χρήση.

22. Κοινής χρήσης χώροι του κτιρίου και του οικοπέδου είναι οι χώροι, που προορίζονται για χρήση από όλους του ενοίκους του κτιρίου.

23.

Οροφοί είναι τα τμήματα

καθ

ύψος.

24. Υπόγειο είναι οροφος ή τμήμα ορόφου, του οποίου η οροφή βρίσκεται έως 1,50 μ. ψηλότερα από την οριστική στάθμη του εδάφους.

25. Κάλυψη του οικοπέδου είναι η επιφάνεια που περιβάλλεται από τις προβολές των περιγραμμάτων όλων των κτιρίων του οικοπέδου πάνω σε οριζόντιο επίπεδο.

26. Ποσοστό κάλυψης του οικοπέδου είναι ο λόγος της μέγιστης επιφάνειας που επιτρέπεται να καλυφθεί προς τη συνολική επιφάνεια του οικοπέδου.

27. Συντελεστής δόμησης (σ.δ.) είναι ο αριθμός, ο οποίος, πολλαπλασιαζόμενος με την επιφάνεια του οικοπέδου, δίνει τη συνολική επιφάνεια όλων των ορόφων των κτιρίων που μπορούν να κατασκευαστούν στο οικόπεδο, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις.

28. Συντελεστής κατ

□ όγκο εκμετάλλευσης (

πολλαπλασιαζόμενος με την επιφάνεια του οικοπέδου δίνει το συνολικό όγκο του κτιρίου που μπορεί να κατασκευαστεί πάνω από την οριστική στάθμη του εδάφους.

29. Υποχρεωτικός ακάλυπτος χώρος του οικοπέδου είναι ο χώρος που αφήνεται ακάλυπτος για να μην υπάρχει υπέρβαση του ποσοστού κάλυψης ή του συντελεστή δόμησης που ισχύει στην περιοχή.

30. Ύψος κτιρίου σε ορισμένη θέση του είναι η κατακόρυφη απόσταση από το σημείο που αποτελεί την αφετηρία μέτρησης, κατά τις διατάξεις του νόμου αυτού (στάθμη του πεζοδρομίου ή οριστική στάθμη του εδάφους ή φυσικό έδαφος) έως τη στάθμη της τελικής επάνω επιφάνειας του τελευταίου ορόφου, στην οποία συμπεριλαμβάνεται η μόνωση και η επίστρωσή της στη θέση αυτή. Το μεγαλύτερο από τα ύψη που πραγματοποιούνται είναι το μέγιστο πραγματοποιούμενο ύψος του κτιρίου.

31. Μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος κτιρίου ή μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος περιοχής είναι το ύψος του ανώτατου επιπέδου του κτιρίου, πάνω από το οποίο απαγορεύεται κάθε δόμηση εκτός από τις εγκαταστάσεις που επιτρέπονται ειδικά και περιοριστικά.

32. Ημιυπαίθριος χώρος είναι ο στεγασμένος χώρος του κτιρίου, του οποίου η μία τουλάχιστον πλευρά είναι ανοιχτή προς τον κοινόχρηστο χώρο ή τους ακάλυπτους χώρους του οικοπέδου που δεν προσμετρώνται στην κάλυψη και οι υπόλοιπες πλευρές του ορίζονται από τοίχους ή κατακόρυφα φέροντα ή μη στοιχεία και χρησιμοποιείται για τη μετακίνηση ή προσωρινή παραμονή ανθρώπων.

33. Υπαίθριος χώρος του κτιρίου είναι ο ελεύθερος χώρος που βρίσκεται πάνω από την οροφή των κλειστών και ημιυπαίθριων χώρων του.

34. Αίθριο είναι το μη στεγασμένο τμήμα του οικοπέδου ή του κτιρίου που περιβάλλεται από όλες τις πλευρές του από το κτίριο ή τα κτίρια του οικοπέδου.

35.

□ Οφεις του κτιρίου είναι

στους ακάλυπτους χώρους του οικοπέδου.

36. Κύρια όψη ή πρόσοψη είναι κάθε όψη του κτιρίου που βλέπει σε κοινόχρηστο χώρο.

37. Αρχιτεκτονικές προεξοχές και αρχιτεκτονικά στοιχεία είναι τα φέροντα ή μη στοιχεία του κτιρίου, που σκοπό έχουν την αρχιτεκτονική διαμόρφωση των όψεών του.

38. Εξώστης είναι η οριζόντια προεξοχή της πλάκας του δαπέδου ορόφου ή δώματος, η οποία προβάλλει, με ή χωρίς τη χρήση δοκών, πέρα από τις επιφάνειες των όψεων του κτιρίου και χρησιμοποιείται για τη μετακίνηση και την προσωρινή παραμονή ανθρώπων.

39. Προστέγασμα είναι η σταθερή ή κινητή προεξοχή πέρα από τις επιφάνειες των όψεων του κτιρίου, η οποία δεν χρησιμοποιείται ως εξώστης.

40. Περιφραγμα είναι η κατασκευή, με την οποία διαχωρίζονται μεταξύ τους όμορα οικόπεδα, ή γήπεδα, καθώς και οικόπεδο ή γήπεδο από κοινόχρηστο χώρο.

41. Βόθρος είναι χώρος κάτω από την οριστική στάθμη του εδάφους, στον οποίο συγκεντρώνονται τα λύματα του κτιρίου ή τα όμβρια ύδατα.

42. Παρόδια στοά είναι ο προσπελάσιμος από το κοινό στεγασμένος ελεύθερος χώρος του οικοπέδου, που κατασκευάζεται σε επαφή με την οικοδομική γραμμή στη στάθμη του πεζοδρομίου και επιβάλλεται από το εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο ή από τους όρους δόμησης της περιοχής.

43. Εσωτερική στοά είναι ο στεγασμένος ελεύθερος χώρος που συνδέει κοινόχρηστους χώρους του οικισμού ή προκήπια μεταξύ τους ή κοινόχρηστους χώρους του οικισμού με ελεύθερους σε προσπέλαση ακάλυπτους χώρους του οικοπέδου.

44. α) Παθητικά ηλιακά συστήματα θέρμανσης ή δροσισμού είναι οι τεχνικές ή οι κατασκευές που εμπεριέχονται στο σχεδιασμό των κτιρίων και προσαρμόζονται κατάλληλα στο περίβλημά (κέλυφος) τους, με τρόπο ώστε να διευκολύνουν στην καλύτερη εκμετάλλευση της ηλιακής ενέργειας για τη θέρμανση των κτιρίων, καθώς και στην αξιοποίηση των δροσερών ανέμων για το φυσικό τους δροσισμό.

Οι βασικές κατηγορίες των συστημάτων αυτών είναι:

αα. Τα συστήματα άμεσου ηλιακού οφέλους, όπως τα νότια ανοίγματα.

ββ. Τα συστήματα έμμεσου ηλιακού οφέλους, όπως ο ηλιακός χώρος-θερμοκήπιο, ο ηλιακός τοίχος, το θερμοσιφωνικό πέτασμα, το ηλιακό αίθριο.

γγ. Τα συστήματα δροσισμού, όπως ο ηλιακός αγωγός και τα σκίαστρα.

β) Ενεργητικά ηλιακά συστήματα θέρμανσης ή δροσισμού είναι όσα παθητικά ηλιακά συστήματα χρησιμοποιούν μηχανικά μέσα για τη θέρμανση ή δροσισμό του εσωτερικού

χώρου των κτιρίων. Τέτοια συστήματα είναι ιδίως ο ηλιακός συλλέκτης θερμού ύδατος, τα φωτοβολταϊκά στοιχεία και τα υβριδικά συστήματα.

45. Βιοκλιματικά κτίρια είναι τα κτίρια που σχεδιάζονται λαμβάνοντας υπόψη την αξιοποίηση των θετικών παραμέτρων του κλίματος και χρησιμοποιούν συνδυασμό παθητικών ή ενεργητικών ηλιακών συστημάτων ή άλλες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας με στόχο την εξοικονόμηση ενέργειας και προστασία του περιβάλλοντος.

46. Ακίνητα ή στοιχεία αρχιτεκτονικής ή φυσικής κληρονομιάς είναι οικισμοί ή τμήματα πόλεων ή οικισμών ή αυτοτελή οικιστικά σύνολα εκτός οικισμών, κτίρια ή συγκροτήματα κτιρίων ή στοιχεία του άμεσου φυσικού ή ανθρωπογενούς περιβάλλοντός τους ιδίως αυλές, κήποι, θυρώματα και κρήνες, στοιχεία πολεοδομικού εξοπλισμού αστικού ή αγροτικού ή δικτύων ιδίως πλατείες, κρήνες, διαβατικά, λιθόστρωτα και γέφυρες, τα οποία παρουσιάζουν ιδιαίτερο ιστορικό, κοινωνικό, αρχιτεκτονικό, πολεοδομικό, επιστημονικό και αισθητικό ενδιαφέρον. Στα ακίνητα αγαθά φυσικής κληρονομιάς περιλαμβάνονται και χώροι, τόποι, τοπία ιδιαίτερου κάλλους και φυσικοί σχηματισμοί ιδίως βράχια, λόφοι, ρεματιές και δένδροστοιχίες που συνοδεύουν ή περιβάλλουν ακίνητα αγαθά αρχιτεκτονικής κληρονομιάς και παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον.

47. Στέγη είναι η κατασκευή κάλυψης του κτιρίου, η οποία περιλαμβάνει τη φέρουσα κατασκευή και την επικάλυψή της και μπορεί να αποτελείται από επιφάνειες διαφόρων μορφών, κλίσεων και υλικών.

Άρθρο 3

Πολεοδομικός και αρχιτεκτονικός έλεγχος

1. Κάθε κτίριο ή εγκατάσταση πρέπει α) ως προς τη σχέση και τη σύνθεση των όγκων, τις όψεις και τα εν γένει ορατά τμήματά του, να ικανοποιεί τις απαιτήσεις της αισθητικής, τόσο ως μεμονωμένο κτίριο ή εγκατάσταση, όσο και σε σχέση με το οικοδομικό τετράγωνο, β) να εντάσσεται στο φυσικό και οικιστικό περιβάλλον, ώστε στα πλαίσια των στόχων της οικιστικής ανάπτυξης και της προστασίας του περιβάλλοντος να εξασφαλίζονται οι καλύτεροι δυνατοί όροι διαβίωσης.

Ο έλεγχος της τήρησης των πιο πάνω προϋποθέσεων ασκείται από την πολεοδομική υπηρεσία με βάση τη μελέτη της άδειας οικοδομής, που συνοδεύεται από αιτιολογημένη έκθεση του μελετητή μηχανικού στο στάδιο θεώρησης των σχεδίων του προελέγχου αν ζητηθεί, ή στο στάδιο της χορήγησης άδειας οικοδομής. Στις κατηγορίες κτιρίων ή εγκαταστάσεων που ορίζονται σύμφωνα με την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου ο έλεγχος ασκείται από την Ε.Π.Α.Ε. Τυχόν ενστάσεις, από τον αιτούντα την έκδοση της άδειας οικοδομής κατά των αποφάσεων της υπηρεσίας, κρίνονται σε πρώτο και δεύτερο βαθμό από τις αντίστοιχες Ε.Π.Α.Ε. ή το κατά την επόμενη παράγραφο συνιστώμενο Ανώτατο Πολεοδομικό και Αρχιτεκτονικό Συμβούλιο (Α.Π.Α.Σ.) το οποίο κρίνει ενστάσεις κατά αποφάσεων της δευτεροβάθμιας Ε.Π.Α.Ε. όταν αποφασίζει σε πρώτο βαθμό.

2. Στα ειδικά κτίρια ελέγχεται και η λειτουργικότητά τους. Ο έλεγχος αυτός ενεργείται από τον αρμόδιο για κάθε κατηγορία κτιρίων φορέα. Για τα κτίρια, για τα οποία δεν υπάρχει αρμόδιος φορέας, ο παραπάνω έλεγχος ασκείται από την αρμόδια Ε.Π.Α.Ε..

3. Συνίσταται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων

Εργων Ανώτατο

Πολεοδομικό και Αρχιτεκτονικό Συμβούλιο (Α.Π.Α.Σ.), αποτελούμενο από το Γενικό

Γραμματέα του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων

Εργων, ως

πρόεδρος, δύο εκπροσώπους του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων

Εργων, δύο εκπροσώπους του Υπουργείου Πολιτισμού, δύο εκπροσώπους από το

διδακτικό προσωπικό του Τμήματος Αρχιτεκτόνων του Εθνικού Μετσοβίου Πολυτεχνείου

(Ε.Μ.Π.), δύο εκπροσώπους του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας (Τ.Ε.Ε.) και δύο

εκπροσώπους του Συλλόγου Αρχιτεκτόνων Διπλωματούχων Ανωτάτων Σχολών, Πανελλήνιας

Ενωσης Αρχιτεκτόνων (Σ.Α.Δ.Α.Σ. - Π.Ε.Α.).

Το Α.Π.Α.Σ. έχει την αρμοδιότητα να γνωμοδοτεί και να εισηγείται στον Υπουργό

Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων

Εργων για θέματα που έ

αρχιτεκτονικό και πολεοδομικό σχεδιασμό αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από σχετικό ερώτημα του

Υπουργού. Επίσης γνωμοδοτεί για θέματα σχετικά με τις επιδράσεις / επιπτώσεις από την

κατασκευή κάθε είδους τεχνικών έργων σε ευαίσθητες περιβαλλοντικά ή πολιτισμικά περιοχές

και οικισμούς της χώρας, καθώς και για κάθε άλλο θέμα που προβλέπεται από τις κείμενες

διατάξεις. Στα πλαίσια των παραπάνω αρμοδιοτήτων, το Α.Π.Α.Σ. μπορεί να ζητά από τις

αρμόδιες υπηρεσίες τα σχετικά στοιχεία και απόψεις.

Το μέλη και οι αναπληρωτές τους πρέπει να είναι αρχιτέκτονες και ορίζονται με απόφαση του

Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων

Εργων, με απόφαση του οικείου

φορέα.

Ο τρόπος λειτουργίας, η γραμματειακή υποστήριξη, η διάρκεια της θητείας των μελών και κάθε άλλη λεπτομέρεια ρυθμίζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων.

4. Οι Επιτροπές Ενάσκησης Αρχιτεκτονικού Ελέγχου, που έχουν συσταθεί κατά το άρθρο 80 παρ.4 του ν.δ. 8/1973 (ΦΕΚ 124) μετονομάζονται σε Επιτροπές Πολεοδομικού και Αρχιτεκτονικού Ελέγχου (Ε.Π.Α.Ε.). Με κοινή απόφαση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης, Εσωτερικών και Δημόσιας Τάξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων μπορούν να συνιστώνται πρωτοβάθμιες και δευτεροβάθμιες Ε.Π.Α.Ε. και να καταργούνται ή να συγχωνεύονται οι υπάρχουσες. Ειδικά για τις πρωτοβάθμιες Ε.Π.Α.Ε., ορίζεται μία ανά νομό. Για τις νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις των μητροπολιτικών περιοχών Αττικής και Θεσσαλονίκης μπορεί να συνιστώνται περισσότερες της μιας πρωτοβάθμιες Ε.Π.Α.Ε.. Με όμοια απόφαση καθορίζονται οι ιδιότητες των μελών, ο τρόπος συγκρότησης και λειτουργίας των Ε.Π.Α.Ε. στις οποίες μετέχει και εκπρόσωπος του Τ.Ε.Ε., η έδρα τους, οι αρμοδιότητές τους και ειδικότερα, οι κατηγορίες κτιρίων και εγκαταστάσεων στα οποία ασκούν τον έλεγχο που προβλέπεται στο άρθρο αυτό, η διαδικασία και κάθε σχετική λεπτομέρεια.

5. Τα όργανα ελέγχου, όπως ο έλεγχος αυτός περιγράφεται στην παράγραφο 1, στελεχώνονται από αρχιτέκτονες.

Άρθρο 4

Προστασία Αρχιτεκτονικής και Φυσικής Κληρονομιάς

1. Με προεδρικά διατάγματα που εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων ή του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, ύστερα από αιτιολογική έκθεση της κατά περίπτωση αρμόδιας υπηρεσίας του, γνώμη του αρμόδιου Συμβουλίου Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος ή του κατά περίπτωση αρμόδιου Συμβουλίου του αρμόδιου Υπουργείου και του Α.Π.Α.Σ. εάν ζητηθεί από τον Υπουργό και γνώμη του οικείου δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, με σκοπό τη διατήρηση και ανάδειξη της ιδιαίτερης ιστορικής, πολεοδομικής, αρχιτεκτονικής, λαογραφικής, κοινωνικής και αισθητικής φυσιογνωμίας τους, μπορεί να χαρακτηρίζονται:

α) οικισμοί ή τμήματα πόλεων ή οικισμών ή αυτοτελή οικιστικά σύνολα εκτός αυτών, ως παραδοσιακά σύνολα,

β) χώροι, τόποι, τοπία ή ζώνες ιδιαίτερου κάλλους και φυσικοί σχηματισμοί που συνοδεύουν ή περιβάλλουν ακίνητα και στοιχεία αρχιτεκτονικής κληρονομιάς ως χώροι, τόποι ή ζώνες προστασίας των παραδοσιακών συνόλων, όπως και αυτοτελείς φυσικοί σχηματισμοί ανθρωπογενούς χαρακτήρα, εντός ή εκτός οικισμών, ως περιοχές που έχουν ανάγκη από ιδιαίτερη προστασία και να θεσπίζονται ειδικοί όροι και περιορισμοί δόμησης και να καθορίζονται χρήσεις, κατά παρέκκλιση από τις διατάξεις του νόμου αυτού και από κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 9 του π.δ.437/1985

□ Καθορισμός και ανακατανομή αρμοδιοτήτων των Υπουργείων □ (ΦΕΚ 157 ΑΔ). Αν η γνώμη του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου δεν περιέλθει στην αρμόδια υπηρεσία του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργείου σε διάστημα δύο (2) μηνών από τη λήψη του σχετικού εγγράφου από αυτόν, το διάταγμα εκδίδεται και χωρίς τη γνωμοδότηση αυτή.

Ο χαρακτηρισμός σύμφωνα με την περίπτωση β

□, εφ' όσον δεν θεσπί-

μορφολογικοί περιορισμοί δόμησης και χρήσεις γης, μπορεί να γίνεται με απόφαση του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού ύστερα από αιτιολογική έκθεση της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου, που δημοσιεύεται την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. α) Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων ή του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, που εκδίδεται ύστερα από αιτιολογική έκθεση της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να χαρακτηρίζονται ως διατηρητέα, μεμονωμένα κτίρια ή τμήματα κτιρίων ή συγκροτήματα κτιρίων, ως και στοιχεία του περιβάλλοντος χώρου αυτών, όπως επίσης και στοιχεία του φυσικού ή και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος χώρου, όπως αυλές, κήποι, θυρώματα και κρήνες, καθώς και μεμονωμένα στοιχεία πολεοδομικού (αστικού ή αγροτικού) εξοπλισμού ή δικτύων, όπως πλατείες, κρήνες, διαβατικά, λιθόστρωτα, γέφυρες που βρίσκονται εντός ή εκτός οικισμών, για το σκοπό που αναφέρεται στην προηγούμενη παράγραφο και να καθορίζονται ειδικοί όροι προστασίας και περιορισμοί δόμησης και χρήσης, κατά παρέκκλιση από τις διατάξεις του νόμου αυτού και από κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη.

Με όμοια απόφαση μπορεί να χαρακτηρίζεται ως διατηρητέα η χρήση ακινήτου με ή χωρίς κτίσματα εντός ή εκτός οικισμών.

Η παραπάνω έκθεση αποστέλλεται στην αρμόδια πολεοδομική υπηρεσία και στον οικείο δήμο ή κοινότητα, ο οποίος εντός πέντε (5) ημερών από τη λήψη της υποχρεούται να την αναρτήσει στο δημοτικό ή κοινοτικό κατάστημα. Για την ανάρτηση αυτή δημοσιεύεται από το δήμο ή κοινότητα σχετική πρόσκληση προς τους ενδιαφερόμενους σε μία τοπική εφημερίδα, αν εκδίδεται ή σε μία εφημερίδα της πρωτεύουσας του νομού. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να διατυπώσουν αντιρρήσεις προς την αρμόδια υπηρεσία του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργείου μέσα σε προθεσμία (20) ημερών από την ημερομηνία δημοσίευσης της πρόσκλησης. Αν ο δήμος ή η κοινότητα δεν τηρήσει όσα αναφέρονται προηγουμένως, η περαιτέρω διαδικασία χαρακτηρισμού συνεχίζεται νόμιμα μετά την πάροδο ενός μήνα από την αποστολή της έκθεσης στο δήμο ή την κοινότητα. Η παραπάνω διαδικασία μπορεί να παραλείπεται εφόσον η έκθεση κοινοποιηθεί απευθείας στον ενδιαφερόμενο. Στην τελευταία αυτή περίπτωση ο ενδιαφερόμενος μπορεί να διατυπώσει τις αντιρρήσεις του μέσα σε ένα μήνα από την κοινοποίηση της έκθεσης.

β) Από την κοινοποίηση της αιτιολογικής έκθεσης για το χαρακτηρισμό κτιρίου ως διατηρητέου, απαγορεύεται κάθε επέμβαση στο εν λόγω κτίριο για χρονικό διάστημα ενός έτους ή μέχρι τη δημοσίευση της σχετικής απόφασης ή τη γνωστοποίηση στην αρμόδια πολεοδομική υπηρεσία για τη μη περαιτέρω προώθηση της σχετικής διαδικασίας χαρακτηρισμού.

Οικοδομικές εργασίες που εκτελούνται στο προς χαρακτηρισμό κτίριο με οικοδομική άδεια που εκδόθηκε πριν από την κοινοποίηση της αιτιολογικής έκθεσης, διακόπτονται.

Όταν ολοκληρωθεί η προβλεπόμενη διαδικασία και το κτίριο κριθεί διατηρητέο, τότε το όποιο κόστος της οικοδομικής άδειας, καθώς και των εργασιών οι οποίες έχουν προηγηθεί της διακοπής και αντιβαίνουν στους όρους κήρυξης του κτιρίου ως διατηρητέου, επιβαρύνουν το Ειδικό Ταμείο Εφαρμογής Ρυθμιστικών Πολεοδομικών Σχεδίων (Ε.Τ.Ε.Ρ.Π.Σ.). Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Εργων καθορίζονται λεπτομέρειες εφαρμογής της διάταξης αυτής.

3. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων ύστερα από γνωμοδότηση του Α.Π.Α.Σ. μπορεί να καθορίζονται: α) κατηγορίες διατηρητέων και κριτήρια αξιολόγησης για την υπαγωγή των προς χαρακτηρισμό κτιρίων στις κατηγορίες αυτές,

β) ειδικότεροι όροι και περιορισμοί ως προς τις δυνατότητες επέμβασης επί των διατηρητέων κτιρίων κατά κατηγορία,

γ) μεταβατικές διατάξεις ως προς το καθεστώς των ήδη χαρακτηρισμένων κτιρίων ως διατηρητέων, σε σχέση με την κατάταξη σε κατηγορίες και τις δυνατότητες επέμβασης επί αυτών.

Με απόφαση του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, μετά από γνωμοδότηση του αρμόδιου Συμβουλίου, μπορεί να καθορίζονται επί μέρους περιοχές της χώρας και οικισμοί ή τμήματα αυτών, εντός των οποίων έχουν εφαρμογή οι διατάξεις των ανωτέρω,

4.α) Αιτήσεις οικοδομικών αδειών για την ανέγερση οικοδομών ή προσθιμένα κτίρια σε όμορα ακίνητα διατηρητέων κτιρίων, παραπέμπονται υποχρεωτικώς στην πρωτοβάθμια Ε.Π.Α.Ε. της αρμόδιας πολεοδομικής υπηρεσίας για έγκριση, με κριτήριο την προστασία και ανάδειξη της αρχιτεκτονικής φυσιογνωμίας του διατηρητέου κτιρίου.

β) Με τη διαδικασία που καθορίζεται στην παράγραφο 2 περίπτωση α μπορεί να οριστούν ειδικοί όροι και περιορισμοί δόμησης ή χρήσης κατά παρέκκλιση από κάθε γενική ή ειδική διάταξη και σε ακίνητα που είναι όμορα με τα διατηρητέα κτίρια ή σε ζώνες γύρω από αυτά, για την προστασία και ανάδειξη των διατηρητέων κτιρίων.

Εφόσον με τους παραπάνω όρους και περιορισμούς δεν μπορεί να εξαντληθεί ο ισχύων συντελεστής δόμησης του υπόψη ομόρου ακινήτου ή αυτού που βρίσκεται μέσα στην παραπάνω ζώνη, για το ακίνητο αυτό εφαρμόζονται οι διατάξεις για τη μεταφορά συντελεστή δόμησης, που ισχύουν για τα ακίνητα με διατηρητέα κτίρια.

5.α) Ακίνητα και στοιχεία αρχιτεκτονικής κληρονομιάς ανακατασκευάζονται στην αρχική τους μορφή αν έχουν χαρακτηριστεί διατηρητέα ή έχει κινηθεί γι αυτά η διαδικασία

τους ως διατηρητέων με την κοινοποίηση στους ενδιαφερόμενους ή στον οικείο δήμο ή κοινότητα της αιτιολογικής έκθεσης χαρακτηρισμού και βρίσκονται σε κατάσταση επικινδύνου ετοιμορροπίας και επιβάλλεται η κατεδάφισή τους, εφόσον δεν υφίσταται η δυνατότητα άμεσης αποσόβησης του κινδύνου με ηπιότερα μέτρα, όπως αντιστηρίξεις, υποστηλώσεις, επισκευές, μερικές κατεδαφίσεις. Η ανακατασκευή γίνεται βάσει λεπτομερούς μελέτης αποτύπωσης και φωτογραφικής και κάθε άλλης δυνατής τεκμηρίωσης της υφιστάμενης κατάστασης που απαιτείται πριν από την υλοποίηση των μέτρων που επιβάλλονται από το σχετικό πρωτόκολλο επικινδύνου ετοιμορροπίας και κατεδάφισης του κτιρίου, σύμφωνα με τις

διατάξεις του άρθρου 7 του π.δ.13/22.4.1929 (ΦΕΚ 153 ΑΔ)

□περί επικινδύνων ο

Στη μελέτη αποτύπωσης προσδιορίζονται και όλα τα αρχιτεκτονικά μέλη ή τμήματα του κτιρίου που φέρουν γλυπτικό ή επίπλαστο διάκοσμο και τα οποία διασώζονται κατά την κατεδάφιση για να χρησιμοποιηθούν στην ίδια θέση ή ως πρότυπα στην ανακατασκευή του κτιρίου.

Η ανακατασκευή εγκρίνεται με απόφαση του κατά περίπτωση Υπουργού, που εκδίδεται ύστερα από αιτιολογική έκθεση της αρμόδιας Υπηρεσίας του.

β) Διατηρητέα κτίρια τα οποία έχουν κατεδαφιστεί από γεγονότα που οφείλονται σε ανωτέρα βία, όπως σεισμό, πυρκαγιά, πλημμύρα ή κρίνονται κατεδαφιστέα με πρωτόκολλα επικινδύνως ετοιμορρόπου οικοδομής, επανακατασκευάζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του προεδρικού διατάγματος της 15.4.1988 (ΦΕΚ 317 ΔΔ).

γ) Οι διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 32 του ν. 1337/1983 έχουν εφαρμογή για τα διατηρητέα κτίρια που αναφέρονται στην παράγραφο 2α, καθώς και για τα κτίρια για τα οποία έχει κοινοποιηθεί στον ενδιαφερόμενο ή στον οικείο δήμο ή κοινότητα ή πολεοδομική υπηρεσία αιτιολογική έκθεση για το χαρακτηρισμό τους ως διατηρητέων.

Οι ίδιες διατάξεις έχουν εφαρμογή και για τα κτίρια εκείνα, για τα οποία εκδίδεται πρωτόκολλο επικινδύνως ετοιμορρόπου οικοδομής, μετά την κοινοποίηση της αιτιολογικής έκθεσης χαρακτηρισμού τους ως διατηρητέων.

6. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων ή του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να αναστέλλεται για χρονικό διάστημα έως ένα έτος, σε οικισμούς ή τμήματά τους, σε περιοχές εκτός οικισμών ή σε μεμονωμένα ακίνητα εντός ή εκτός οικισμών, η έκδοση οικοδομικών αδειών, κάθε εργασία ανέγερσης νέων κτιρίων, κατεδάφισης, προσθήκης, αλλαγής εξωτερικής εμφάνισης υφισταμένων κτιρίων και διαμόρφωσης των κοινοχρήστων χώρων, ή να επιβάλλονται όροι για την εκτέλεση των εργασιών αυτών με σκοπό τη σύνταξη πολεοδομικής μελέτης ή και ειδικού κανονισμού δόμησης για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς. Η αναστολή μπορεί να παραταθεί για ένα ακόμα έτος, εφόσον οι σχετικές μελέτες έχουν προοδεύσει σημαντικά και προκύπτει αυτό τεκμηριωμένα.

7. Αίτηση για κατεδάφιση, επισκευή ή προσθήκη σε κτίριο που κατά την κρίση της πολεοδομικής υπηρεσίας μπορεί να χαρακτηριστεί ως διατηρητέο, παραπέμπονται στην πρωτοβάθμια Ε.Π.Α.Ε. Η παραπομπή αυτή είναι υποχρεωτική αν το κτίριο βρίσκεται σε παραδοσιακό οικισμό. Αν η επιτροπή κρίνει ότι η επισκευή δε θίγει το κτίριο ή ότι δε συντρέχει λόγος να κινηθεί η διαδικασία χαρακτηρισμού του κτιρίου ως διατηρητέου, προωθείται η διαδικασία έκδοσης της οικοδομικής άδειας αν συντρέχουν και οι λοιπές νόμιμες προϋποθέσεις. Σε κάθε άλλη περίπτωση, με αιτιολογημένη έκθεση της Ε.Π.Α.Ε. αποστέλλεται στην αρμόδια υπηρεσία του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργείου.

Στην περίπτωση αυτή η άδεια χορηγείται όταν γνωστοποιηθεί στην πολεοδομική υπηρεσία ότι το κτίριο δεν κρίνεται διατηρητέο, ή αν παρέλθουν δώδεκα (12) μήνες από την κατάθεση του σχετικού φακέλου κατεδάφισης στην αρμόδια υπηρεσία του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργείου, χωρίς να εκδοθεί απόφαση χαρακτηρισμού του κτιρίου ως διατηρητέου.

Ειδικότερα με απόφαση του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού και για την προστασία της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς, μπορούν να καθορίζονται περιοχές εντός ή εκτός παραδοσιακών οικισμών εντός των οποίων οι αιτούμενες άδειες κατεδάφισης υποχρεωτικά παραπέμπονται στην πρωτοβάθμια Ε.Π.Α.Ε., μετά τη γνωμοδότηση της οποίας αποστέλλονται στην υπηρεσία που έχει την αρμοδιότητα χαρακτηρισμού και τηρείται η διαδικασία του προηγούμενου εδαφίου.

Άρθρο 5

Χρήση κτιρίων

1. Δεν επιτρέπεται να μεταβάλλονται η σύμφωνα με την οικοδομική άδεια χρήση του κτιρίου ή μέρους αυτού και οι διαστάσεις των χώρων κοινής χρήσης χωρίς προηγούμενη σχετική άδεια της αρμόδιας πολεοδομικής υπηρεσίας, εφόσον η μεταβολή αυτή θίγει τις ισχύουσες πολεοδομικές διατάξεις. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων

□Εργων καθορίζονται ο

2. Η παράβαση της προηγούμενης παραγράφου συνεπάγεται την εφαρμογή των διατάξεων για τις αυθαίρετες κατασκευές.

3. Σε κάθε πράξη μεταβίβασης της κυριότητας κτιρίου ή διακεκριμένης και αυτοτελούς ιδιοκτησίας επισυνάπτεται υποχρεωτικά εκτός από το κυρωμένο αντίγραφο της οικοδομικής άδειας που προβλέπεται στο άρθρο 17 παρ.12 του ν. 1337/1983 (ΦΕΚ 33) και υπεύθυνη δήλωση του ν.δ. 105/69, των δικαιοπρακτούντων για την τήρηση της παρ.1 του παρόντος. Η

παράγραφος αυτή εφαρμόζεται για τα κτίρια των οποίων οι οικοδομικές άδειες εκδίδονται μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

Άρθρο 6

Αρτιότητα οικοπέδων

1. Οικόπεδο που εντάσσεται σε σχέδιο πόλης μετά τη δημοσίευση του νόμου αυτού, θεωρείται άρτιο και οικοδομήσιμο, αν έχει τα ελάχιστα όρια εμβαδού και προσώπου, κατά τον κανόνα ή κατά παρέκκλιση, τα οποία καθορίζονται στην περιοχή και αν μέσα στο οικοδομήσιμο τμήμα του μπορεί να εγγραφεί κάτοψη κτιρίου με την ελάχιστη επιφάνεια και την ελάχιστη πλευρά εφόσον καθορίζεται από τους όρους δόμησης της περιοχής.

2. Οικόπεδο που βρίσκεται μέσα σε ρυμοτομικό σχέδιο κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου θεωρείται άρτιο και οικοδομήσιμο:

α) όταν πρόκειται για οικόπεδο που έχει δημιουργηθεί πριν από τη δημοσίευση του νόμου αυτού, αν έχει τα ελάχιστα όρια εμβαδού και προσώπου, κατά τον κανόνα ή κατά παρέκκλιση που ισχύουν στην περιοχή.

β) όταν πρόκειται για οικόπεδο που δημιουργείται μετά τη δημοσίευση του νόμου αυτού, αν έχει τα ελάχιστα όρια εμβαδού και προσώπου που ισχύουν κατά τον κανόνα στην περιοχή ή εκείνα που αναφέρει το ν.δ. 8/1973, αν αυτά είναι μεγαλύτερα και συγχρόνως εάν μπορεί να εγγραφεί στο οικοδομήσιμο τμήμα του κάτοψη κτιρίου με ελάχιστη επιφάνεια 50 τ.μ. και ελάχιστη πλευρά 5 μ., με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 25 του ν. 1337/1983.

3. Οικόπεδα που έχουν διαφορετικά ελάχιστα όρια εμβαδού και προσώπου θεωρούνται άρτια εφόσον έχουν τα μικρότερα από αυτά εκτός αν από ειδικές διατάξεις προβλέπεται διαφορετική ρύθμιση.

4. Γωνιακά οικόπεδα άρτια και οικοδομήσιμα, που έχασαν την αρτιότητά τους ως προς το εμβαδό λόγω απότμησης κατά την επιβολή στοών, θεωρούνται άρτια και οικοδομήσιμα.

Άρθρο 7

Συντελεστής Δόμησης

1. Για τον υπολογισμό του συντελεστή δόμησης που πραγματοποιείται στο οικόπεδο:

A. Προσμετρώνται:

α) οι επιφάνειες των στεγασμένων και κλειστών από όλες τις πλευρές χώρων του κτιρίου, οποιασδήποτε χρήσης, σε όλους τους ορόφους, καθώς και τα υπόγεια, με την επιφύλαξη της επόμενης περίπτωσης Ββ,

β) οι επιφάνειες των εξωστών και ημιυπαίθριων χώρων εκτός από τους αναφερόμενους στην παράγραφο 2 του άρθρου 11,

γ) οι ακάλυπτες επιφάνειες με διάσταση μικρότερη από 1,20 μ.

B. Δεν προσμετρώνται:

α) Σε ειδικά κτίρια, η επιφάνεια υπογείου ορόφου ή τμήματός του που χρησιμοποιείται για την εγκατάσταση ή διέλευση ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού, εφόσον το ελεύθερο ύψος του δεν υπερβαίνει τα 3,00 μ μετρούμενο μεταξύ δαπέδου και οροφής.

Στα ειδικά κτίρια για τα οποία απαιτείται άδεια φορέα για τη λειτουργία τους, η επιφάνεια ορόφου ή τμήματος ορόφου, ελεύθερου ύψους μέχρι 2,20 μ. που χρησιμοποιείται ομοίως για την εγκατάσταση ή διέλευση ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού, που εγκρίνεται με απόφαση Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας, μετά από γνώμη του αρμόδιου Συμβουλίου.

β) Ένας υπόγειος όροφος επιφάνειας ίσης με εκείνη που καταλαμβάνει το κτίριο, προοριζόμενος αποκλειστικά για βοηθητικές χρήσεις, εφόσον η οροφή του σε κανένα σημείο δεν υπερβαίνει το 1,50 μ. από την οριστική στάθμη του εδάφους και το ύψος του δεν υπερβαίνει τα 3,00 μ., μετρούμενο μεταξύ του δαπέδου και της οροφής, εκτός αν έχει καθοριστεί μεγαλύτερο ελάχιστο ύψος για τη χρήση του συγκεκριμένου χώρου κατ' εφαρμογή του άρθρου 26. Εφόσον σε κτίριο κατοικίας κατασκευάζονται καταστήματα και κάτω από αυτά αποθήκες στον υπόγειο όροφο, για την εξυπηρέτησή τους, επιτρέπεται η κατασκευή δεύτερου υπογείου επιφάνειας ίσης με την επιφάνεια των αποθηκών, χωρίς να προσμετράται στο συντελεστή δόμησης.

γ) Κοινόχρηστη αίθουσα για τις κοινωνικές λειτουργίες των ενοίκων του κτιρίου ή των κτιρίων του οικοπέδου κατασκευαζόμενη σε κτίρια με κύρια χρήση την κατοικία, τα οποία έχουν συνολική επιφάνεια τουλάχιστον 600 τ.μ. που αντιστοιχεί σε οκτώ τουλάχιστον διαμερίσματα, εφόσον η επιφάνεια της αίθουσας αυτής αντιστοιχεί το πολύ στο 5% της συνολικής επιφάνειας που προκύπτει από το συντελεστή δόμησης και, πάντως, δεν είναι μικρότερη από 25 τ.μ., ούτε μεγαλύτερη από 80 τ.μ..

- δ) Κλίμακες κινδύνου, εφόσον κατασκευάζονται σύμφωνα με τους όρους που θεσπίζονται κατ'εφαρμογή του άρθρου 26.
- ε) Εξώστες, ημιυπαίθριοι χώροι, αρχιτεκτονικά στοιχεία, προστεγάσματα και σκίαστρα, όπως ορίζεται στο άρθρο 11.
- στ) Οι παρόδιες στοές, όπως προβλέπονται στο άρθρο 15.
- ζ) Όλες οι κατασκευές, που προβλέπονται στο άρθρο 16, με τις ελάχιστες απαιτούμενες διαστάσεις τους.
- η) Οι στεγασμένοι χώροι για τη στάθμευση αυτοκινήτων.
- θ) Η επιφάνεια κύριων κλιμάκων, η πέρα από τις ελάχιστες διαστάσεις που καθορίζονται από τις σχετικές διατάξεις και έως το 50% των διαστάσεων αυτών.
Τα παραπάνω εφαρμόζονται ανάλογα και για τα φρέατα ανελκυστήρων και τους διαδρόμους κοινής χρήσης.
- ι) Ο ελεύθερος ημιυπαίθριος χώρος που δημιουργείται όταν το κτίριο κατασκευάζεται σε υποστηλώματα (PILOTIS), εφόσον έχει: 1) επιφάνεια τουλάχιστον ίση με το 50% της επιφανείας που καταλαμβάνει το κτίριο, 2) στάθμη δαπέδου 0,50μ. πάνω ή κάτω ($\pm 0,50\mu$.) από την οριστική στάθμη του περιβάλλοντος εδάφους σε κάθε σημείο του, και 3) ελεύθερο ύψος τουλάχιστον το προβλεπόμενο για χώρο κύριας χρήσης και έως 3,00 μ. ή και μεγαλύτερο αν το μεγαλύτερο των 3 μέτρων κατασκευαστεί ύστερα από έγκριση της Ε.Π.Α.Ε. Στην περίπτωση αυτή δεν προσμετρούνται επίσης χώροι κλιμακοστασίων, ανελκυστήρων και εισόδων που βρίσκονται στο χώρο αυτόν, επιφανείας έως το 5% της επιφανείας που καλύπτει το κτίριο. Εάν η προκύπτουσα επιφάνεια είναι μικρότερη των 30μ², τότε η επιφάνεια αυτή δύναται να φθάσει τα 30μ², για κάθε συγκρότημα κλιμακοστασίου.
- ια) Όλες οι κατασκευές που προβλέπονται στο άρθρο 17.
- ιβ) Ο χώρος που βρίσκεται κάτω από κλειστούς ή ημιυπαίθριους χώρους χωρίς να είναι ο ίδιος κλειστός ή ημιυπαίθριος.
- ιγ) Η επιφάνεια που καταλαμβάνεται για την προσθήκη εξωτερικής θερμομόνωσης σε κτίριο που υφίσταται πριν από τις 4.7.1979 (ημερομηνία δημοσίευσης του κανονισμού θερμομόνωσης ΦΕΚ 362 Δ) κτιρίου και κατασκευάζεται σύμφωνα με τους κανονισμούς που εκδίδονται σε εφαρμογή του άρθρου 26.
- ιδ) Η επιφάνεια που καταλαμβάνεται για την προσθήκη παθητικών ηλιακών συστημάτων, της παραγράφου 6 του άρθρου 11 στις όψεις των κτιρίων που υφίστανται κατά τη δημοσίευση του παρόντος.
- ιε) Η επιφάνεια του σεισμικού αρμού που προβλέπεται από τις κείμενες διατάξεις.
2. Κατά τη θέσπιση ή μεταβολή όρων δόμησης ο συντελεστής δόμησης των οικοπέδων ορίζεται αριθμητικά. Συντελεστές δόμησης που προκύπτουν έμμεσα από διατάξεις προγενέστερες της δημοσίευσης του νόμου αυτού, εξακολουθούν να ισχύουν έως ότου καθοριστούν αριθμητικά.
3. Ο συντελεστής δόμησης που εφαρμόζεται σε οικόπεδο με πρόσωπο σε περισσότερους κοινόχρηστους χώρους, για τους οποίους ισχύουν διαφορετικοί συντελεστές, είναι ο λόγος του αθροίσματος των γινομένων του μήκους κάθε προσώπου του οικοπέδου επί τον αντίστοιχο συντελεστή δόμησης προς το άθροισμα των μηκών των προσώπων.

Άρθρο 8

Κάλυψη του οικοπέδου

1. Το επιτρεπόμενο ποσοστό κάλυψης του οικοπέδου δεν μπορεί να υπερβαίνει το 70% της επιφανείας του. Γενικές και ειδικές διατάξεις, που καθορίζουν άμεσα ή έμμεσα μεγαλύτερα ποσοστά κάλυψης, παύουν να ισχύουν από την ισχύ του νόμου αυτού. Σε περιοχές που κατά τη δημοσίευση της παρούσας διάταξης ίσχυε το πανταχόθεν ελεύθερο σύστημα δόμησης, εφόσον δεν ορίζεται με ειδικές διατάξεις μικρότερο, το μέγιστο επιτρεπόμενο ποσοστό κάλυψης δεν μπορεί να υπερβαίνει το 40% της επιφανείας του οικοπέδου. Κατ'εξαίρεση των παραπάνω επιτρέπεται η πραγματοποίηση ποσοστού κάλυψης έως 70%, προκειμένου να εξασφαλιστεί καλυπτόμενη επιφάνεια μέχρι 120,0 τετραγωνικών μέτρων σε κτίριο με αποκλειστική χρήση κατοικία.

□ εξαίρεση των

Τα ήδη εγκεκριμένα διαγράμματα κάλυψης εξακολουθούν να ισχύουν.

Κατά την αναθεώρηση, επέκταση ή έγκριση ρυμοτομικών σχεδίων ή τροποποίηση των όρων δόμησης περιοχής μπορεί να καθορίζονται διαγράμματα κάλυψης ανεξαρτήτως ποσοστού, σε ολόκληρη ή σε τμήμα της σχετικής περιοχής εφόσον αιτιολογούνται από την αντίστοιχη μελέτη της περιοχής.

2. Ο υποχρεωτικός ακάλυπτος χώρος του οικοπέδου αφήνεται σε επαφή, με ένα ή περισσότερα όρια του οικοπέδου, έχει διαστάσεις τουλάχιστον Δ (όπως ορίζεται στο άρθρο 9,

παρ.1) και πρέπει να είναι προσπελάσιμος από τους χώρους κοινής χρήσεως του κτιρίου. Υποχρεωτικός ακάλυπτος χώρος του οικοπέδου θεωρείται και η επιφάνεια του προκηπίου η επιφάνεια της στοάς όταν κατασκευάζεται χωρίς υποστηλώματα, σύμφωνα με την παρ.2 του άρθρου 15, εφ

όσον δεν κατασκευαστεί

η επιφάνεια που προκύπτει από την τυχόν υποχώρηση του κτιρίου από την οικοδομική γραμμή, ανεξάρτητα από το βάθος της.

Επίσης θεωρούνται ως υποχρεωτικοί ακάλυπτοι χώροι τμήματα του ακάλυπτου χώρου που εισέχουν στο κτίριο, εφόσον το πλάτος τους είναι τουλάχιστον Δ (όπως ορίζεται στο άρθρο 9, παρ.1), ανεξάρτητα από το βάθος τους, καθώς και αίθριο με ελάχιστες διαστάσεις 2Δ που είναι προσπελάσιμο από τους κοινόχρηστους χώρους του οικισμού μέσω ημιυπαίθριων χώρων ελάχιστου πλάτους 2,50 μ. ή μέσω ακάλυπτων χώρων του αυτού ελάχιστου πλάτους.

3. Εκτός του υποχρεωτικού ακάλυπτου χώρου στην κάλυψη του οικοπέδου δεν προσμετρούνται και:

α) εξώστες, προστεγάσματα καί αρχιτεκτονικά στοιχεία.

β) όλες οι κατασκευές που προβλέπονται στο άρθρο 17 εκτός από τις δεξαμενές υγρών καυσίμων της παρ.5 αυτού.

γ) Κλίμακες κινδύνου εφόσον απαιτούνται κατ

εφαρμογή των διατάξεων

ισχύοντος κανονισμού πυροπροστασίας και μόνο σε υφιστάμενα πριν από την ισχύ του κανονισμού κτίρια στα οποία έχει εξαντληθεί το μέγιστο επιτρεπόμενο ποσοστό κάλυψης του οικοπέδου.

δ) Τα σκίαστρα της παρ.6 του άρθρου 11, οι κατασκευές των περιπτώσεων ιγ

της και ιδ

παρ.1B του άρθρου 7, καθώς και η επιφάνεια του σεισμικού αρμού της περίπτωσης ιε

της

ίδιας παραγράφου

4. Σε οικόπεδο, με περισσότερα από ένα πρόσωπα σε κοινόχρηστους χώρους, όπου τυχόν ισχύουν διαφορετικά ποσοστά κάλυψης, εφαρμόζεται σαν ποσοστό κάλυψης του όλου οικοπέδου ο αριθμητικός μέσος των ποσοστών κάλυψης.

Άρθρο 9

Τρόπος Δόμησης - Θέση Κτιρίου

1. Το κτίριο τοποθετείται ελεύθερα μέσα στο οικόπεδο. Όπου το κτίριο δεν εφάπτεται με τα πίσω και πλάγια όρια του οικοπέδου, αφήνεται απόσταση $\Delta = 3 + 0,10 H$ (όπου H το πραγματοποιούμενο ύψος του κτιρίου σε περίπτωση που εξαντλείται ο συντελεστής δόμησης, ή το μέγιστο επιτρεπόμενο σε περίπτωση που δεν εξαντλείται ο συντελεστής αυτός, ή αυτό στο οποίο προβλέπεται να εξαντληθεί μελλοντικά ο συντελεστής δόμησης, όπως απεικονίζεται στο διάγραμμα κάλυψης της οικοδομικής άδειας, ή το προβλεπόμενο σε περίπτωση μελλοντικής μεταφοράς συντελεστή δόμησης σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις για τη μεταφορά συντελεστή δόμησης).

2. Κατ

~~ύψος οροφών κτιρίων~~ ~~κατά την~~ έγκριση, επέκταση ή

αναθεώρηση σχεδίων πόλεων είναι δυνατό να καθορίζονται περιορισμοί για τη θέση του κτιρίου σε σχέση με τα όρια του οικοπέδου, εφόσον αιτιολογούνται από την αντίστοιχη μελέτη της περιοχής.

Σε περίπτωση έγκρισης ή επέκτασης σχεδίου πόλεως, όταν το επιτρεπόμενο ύψος των κτιρίων της περιοχής καθορίζεται μέχρι και 8,50 μ. και εφόσον επιβάλλεται η τήρηση απόστασης του κτιρίου από τα όρια του οικοπέδου, επιτρέπεται η απόσταση αυτή να είναι μικρότερη του Δ της παραγράφου 1, όχι όμως μικρότερη των 2,50 μ.

Όταν εγκρίνονται

διαγράμματα κάλυψης, η απόσταση μεταξύ των ορίων των διαγραμμάτων πρέπει να είναι τουλάχιστον ίση με την απόσταση Δ της παρ.1 ή την απόσταση του προηγούμενου εδαφίου κατά περίπτωση, ανεξάρτητα από τα όρια των οικοπέδων.

3.α. Αν υπάρχει σε όμορο οικόπεδο κτίριο με χρήση κατοικίας, προσωρινής διαμονής, υγείας και κοινωνικής πρόνοιας και εκπαίδευσης, το οποίο έχει ανεγερθεί μετά την ένταξη της περιοχής σε σχέδιο και με τις διατάξεις που ίσχυαν πριν από την ισχύ του ν. 1577/1985 ή κτίριο που έχει χαρακτηριστεί διατηρητέο σε περιοχή που ίσχυε το πανταχόθεν ελεύθερο ή το ασυνεχές σύστημα δόμησης και σε απόσταση από το κοινό όριο ίση ή μεγαλύτερη του 1,0 μ. το υπό ανέγερση κτίριο τοποθετείται υποχρεωτικά σε απόσταση τουλάχιστον Δ από το κοινό όριο, όπως αυτή ορίζεται στην παρ.1. Εάν στο οικοδομήσιμο τμήμα του οικοπέδου δεν εξασφαλίζεται εξαιτίας της υποχρέωσης αυτής διάσταση κτιρίου 9,0 μ. το κτίριο τοποθετείται σε απόσταση από το κοινό όριο τουλάχιστον ίση με αυτή του κτιρίου που προϋπάρχει στο όμορο οικόπεδο, εφόσον η απόσταση αυτή είναι μικρότερη από Δ , προκειμένου να εξασφαλισθεί η παραπάνω διάσταση κτιρίου. Εάν και στην περίπτωση αυτή δεν εξασφαλίζεται ελάχιστη διάσταση κτιρίου 9,0 μ. η απόσταση από το όριο μειώνεται τόσο, όσο

απαιτείται για την εξασφάλιση της διάστασης των 9,0 μ. στο οικοδομήσιμο τμήμα του οικοπέδου. Εάν για την εξασφάλιση της ελάχιστης αυτής διάστασης, η απόσταση από το κοινό όριο καθίσταται μικρότερη του 1,0 μ., το κτίριο κατασκευάζεται ή σε επαφή με το όριο του οικοπέδου κατά το τμήμα τούτο ή σε απόσταση τουλάχιστον 1,0 μ.

β. Αν η υποχρέωση να τηρηθεί η απόσταση σύμφωνα με την περίπτωση α , ισχύει και για τα δύο εκατέρωθεν όρια του προσώπου του οικοπέδου και εφόσον τηρούμενης της απόστασης Δ και από τα δύο όρια δεν είναι δυνατή η εξασφάλιση διάστασης κτιρίου 9,0 μ., το κτίριο με διάσταση το πολύ 9,0 μ. τοποθετείται σε θέση ώστε να ισαπέχει από τα όρια αυτά. Αν δε για την εξασφάλιση της διάστασης των 9,0 μ. οι αποστάσεις από τα όρια του οικοπέδου καθίστανται συνολικά μικρότερες από 1,0 μ., το κτίριο κατασκευάζεται σε επαφή με τα όρια κατά το τμήμα τούτο ή σε απόσταση τουλάχιστον 1,0 μ. Όταν η παραπάνω

συνολικά μικρότερη από 2,0 μ., επιτρέπεται η επαφή του κτιρίου με ένα από τα δύο όρια, χωρίς να γίνεται υπέρβαση της διάστασης των 9,0 μ.

γ. Ο ακάλυπτος χώρος που προκύπτει από την εφαρμογή των διατάξεων των περιπτώσεων α και β είναι υποχρεωτικός ακάλυπτος χώρος.

δ. Τα παραπάνω εφαρμόζονται και στις περιπτώσεις που ίσχυε το συνεχές ή το μικτό οικοδομικό σύστημα, για το τμήμα του κοινού ορίου των οικοπέδων που αντιστοιχεί σε μία εκ των θέσεων όπου επεβάλλετο να αφεθεί ο υποχρεωτικός ακάλυπτος χώρος βάσει προΐσχυουσών διατάξεων.

ε. Αν σε οικόπεδο που έχει ανεγερθεί κτίριο με τους περιορισμούς της παραγράφου αυτής έχει αφεθεί απόσταση από το όριο μικρότερη του Δ, σε περίπτωση επέκτασης ή εκ νέου κατασκευής κτιρίου στο όμορο οικόπεδο (όπου το προϋπάρχον κτίριο), έχουν επίσης εφαρμογή οι διατάξεις της παραγράφου αυτής.

4. ~~α. Τα κτίρια~~ ~~κατασκευάζονται~~ περισσότερα από ένα κτίριο στο ίδιο οικόπεδο, η απόσταση μεταξύ τους καθορίζεται από τη σχέση $\Delta = 3 + 0,10 H$ (όπου H το ύψος του υψηλότερου κτιρίου, όπως καθορίζεται στην παρ.1).

5. Μέσα στις ελάχιστες αποστάσεις Δ του υποχρεωτικού ακάλυπτου χώρου επιτρέπονται μόνο σκιάστρα, προστεγάσματα και αρχιτεκτονικές προεξοχές και αρχιτεκτονικά στοιχεία, σύμφωνα με το άρθρο 11, καθώς και κατασκευές που προβλέπονται από το άρθρο 17.

6. Το κτίριο που μπορεί να ανεγερθεί στο οικόπεδο περιορίζεται μέσα σε ιδεατό στερεό που καθορίζεται:

α) από την κατακόρυφη επιφάνεια που περνά από την οικοδομική γραμμή και της οποίας τα ανώτατα σημεία βρίσκονται σε ύψος 1,5 Π που μπορεί να μην είναι μικρότερο των 7,5 μ., από τα αντίστοιχα σημεία του κρασπέδου του πεζοδρομίου (όπου Π το πλάτος του δρόμου, όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 10).

β) από κεκλιμένη επιφάνεια που περνά από τα ανώτατα σημεία της κατακόρυφης επιφάνειας που ορίζεται στην προηγούμενη παράγραφο και σχηματίζει με αυτή οξεία γωνία εφαπτομένης 1:1,5. Σε περίπτωση οικοπέδου ανηφορικού προς το βάθος με κλίση τέτοια, ώστε η εφαπτόμενη της οξείας γωνίας που σχηματίζει το έδαφος με την κατακόρυφη να είναι μικρότερη από 1:1,5 μπορεί να κατασκευαστεί κτίριο κατά παρέκκλιση ύστερα από γνώμη της Ε.Π.Α.Ε.

γ) από κατακόρυφες επιφάνειες που περνούν από τα όρια του οικοπέδου.

7. Το μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος του κτιρίου ορίζεται σε συνάρτηση με τον επιτρεπόμενο συντελεστή δόμησης της περιοχής ως εξής:

για συντελεστή δόμησης έως 0,4 ύψος 10,00 μ.

για συντελεστή δόμησης έως 0,8 ύψος 13,00 μ.

για συντελεστή δόμησης έως 1,2 ύψος 16,00 μ.

για συντελεστή δόμησης έως 1,6 ύψος 18,00 μ.

για συντελεστή δόμησης έως 2,0 ύψος 21,00 μ.

για συντελεστή δόμησης έως 2,4 ύψος 24,00 μ.

Για συντελεστή δόμησης ανώτερο του 2,4 το ύψος ορίζεται στο δεκαπλάσιο του επιτρεπόμενου συντελεστή δόμησης της περιοχής και πάντως δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 27,00 μ..

Για τα ειδικά κτίρια πλην των γραφείων, στις περιοχές με συντελεστή δόμησης έως 1,2 επιτρέπονται παρεκκλίσεις ως προς το ύψος και το συντελεστή όγκου με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων ύστερα απ Κεντρικού Συμβουλίου Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος και αιτιολογημένη πρόταση του αρμόδιου φορέα χωρίς να υπερβαίνουν τα παρακάτω μεγέθη:

για συντελεστή δόμησης έως 0,4 ύψος 11,00 μ.

για συντελεστή δόμησης έως 0,8 ύψος 15,00 μ.

για συντελεστή δόμησης έως 1,2 ύψος 18,00 μ.

Επιτρέπεται η εφαρμογή της προϊσχύουσας διάταξης σε περίπτωση προσθήκης καθ σε κτίριο που έχει ανεγερθεί με νόμιμη οικοδομική άδεια, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 1577/1985 εφόσον δεν έχει εξαντληθεί ο συντελεστής δόμησης και δεν υπάρχει λειτουργικά δυνατότητα εξάντλησης αυτού κατ

ύψος

δεν ισχύουν σε περιοχές όπου έχουν καθορισθεί διαφορετικά ύψη με ειδικά διατάγματα τα οποία και κατισχύουν.

επέκταση, μετά από

Το μέγιστο ύψος του κτιρίου σε κάθε σημείο των όψεων του μετρείται από την οριστική στάθμη του εδάφους του οικοπέδου ή από τη στάθμη του πεζοδρομίου, αν οι όψεις τοποθετούνται επί της ρυμοτομικής γραμμής και αυτή ταυτίζεται με την οικοδομική γραμμή. Αν δεν είναι δυνατόν να μετρηθεί το μέγιστο ύψος στην όψη του κτιρίου, λόγω εσοχής ορόφου από αυτήν ή λόγω επαφής του κτιρίου στο όριο του οικοπέδου, το μέγιστο ύψος μετρείται από τη στάθμη του φυσικού εδάφους στα σημεία προβολής του ορόφου σε αυτό ή στα σημεία επαφής του κτιρίου με το όριο. Το ύψος αυτό, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 17, μπορεί να προσαυξηθεί μέχρι 1,50 μ ή και περισσότερο μετά από έγκριση της Ε.Π.Α.Ε.. Σε οικόπεδα με πρόσωπα σε περισσότερους του ενός κοινόχρηστους χώρους, για τα οποία

αυτά δεν ορίζεται

ισχύουν διαφορετικά μέγιστα επιτρεπόμενα ύψη και το ένα τουλάχιστον απ βάσει της παραγράφου αυτής, επιβάλλεται η τήρηση του μικρότερου από τα επιτρεπόμενα ύψη μέχρι την απόσταση των 9,0 μ. από την οικοδομική γραμμή στην οποία αντιστοιχεί αυτό, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά από τους ειδικούς όρους δόμησης της περιοχής.

8. Γενικές και ειδικές διατάξεις που θεσπίζουν μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος διαφορετικό από το προβλεπόμενο στην προηγούμενη παράγραφο καταργούνται, με την επιφύλαξη της παρ.9 και της παρ.4 του άρθρου 28. Εφεξής κατά την έγκριση, επέκταση ή αναθεώρηση σχεδίων πόλεων, είναι δυνατό να καθορίζονται ύψη κτιρίων μικρότερα από τα οριζόμενα στην προηγούμενη παράγραφο.

9. Ειδικές διατάξεις, σχετικά με τα επιτρεπόμενα ύψη κτιρίων για την προστασία αρχαιολογικών χώρων, παραδοσιακών οικισμών, ιστορικών τόπων, έργων τέχνης, μνημείων, διατηρητέων κτιρίων, αεροδρομίων ή παρόμοιων χρήσεων ή που καθορίζουν ύψος κτιρίων με απόλυτο υψόμετρο ή αριθμητικά ή με ειδικά προσδιοριζόμενα επίπεδα ή ύψος κτιρίων που η σεισμική επικινδυνότητα της περιοχής το επιβάλλει και κατισχύουν των διατάξεων της παρ.7. Στις περιπτώσεις αυτές η αφετηρία μέτρησης του ύψους του κτιρίου καθορίζεται σύμφωνα με την παρ.7.

10. Ο επιτρεπόμενος συντελεστής κατ

όγκον εκμετάλλευσης

από τις ακόλουθες σχέσεις:

α. Για κτίρια με μέγιστο ύψος μικρότερο ή ίσο των 8,50 μ. και για βιοκλιματικά κτίρια ανεξάρτητα από το ύψος τους εφόσον από ενεργειακή μελέτη προκύπτει σχετική ανάγκη: (σ.ο.) = 5,00 x (σ.δ.) και

β. Για κτίρια με μέγιστο ύψος μεγαλύτερο των 8,50 μ.: (σ.ο.) = 4,50 x (σ.δ.), όπου (σ.δ.) ο αντίστοιχος συντελεστής δόμησης του οικοπέδου κατά περίπτωση.

Για τον υπολογισμό του πραγματοποιούμενου σ.ο, λαμβάνεται ο όγκος των πάνω από την οριστική στάθμη του εδάφους κλειστών και ημιυπαίθριων χώρων, καθώς και ο όγκος όσων ακάλυπτων χώρων προσμετρώνται στην κάλυψη. Για τον υπολογισμό αυτόν δεν προσμετρώνται ο ελεύθερος χώρος του ισογείου σε υποστηλώματα (pilotis), ο όροφος των ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων, όπως προβλέπεται από νόμιμη οικοδομική άδεια, ο χώρος της παρόδιας στοάς και το 50% του χώρου της εσωτερικής υποχρεωτικής στοάς της παρ.6 του άρθρου 12 υπό την προϋπόθεση ότι δεν θα προσαυξηθεί ο συντελεστής δόμησης κατά τις διατάξεις του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου αυτής, καθώς και ο χώρος των περιπτώσεων ιβ

και ιε της παρ.1B του

ανέγερσης ανεξάρτητων κτιρίων στο οικόπεδο με ύψη μικρότερα και μεγαλύτερα των 8,50 μ., ο επιτρεπόμενος σ.ο. δίνεται από τη σχέση:

E1: το άθροισμα των επιφανειών που προσμετρώνται στο σ.δ. των κτιρίων με μέγιστο ύψος μικρότερο ή ίσο των 8,50 μ.,

E2: το άθροισμα των επιφανειών που προσμετρώνται στο σ.δ. των κτιρίων με μέγιστο ύψος μεγαλύτερο των 8,50 μ. και

E: το εμβαδόν του οικοπέδου.

Άρθρο 10

Πλάτος δρόμου - Αφετηρία μέτρησης υψών

1. Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου πλάτος δρόμου σε ορισμένο σημείο του προσώπου του οικοπέδου θεωρείται το μήκος της καθέτου στην οικοδομική

γραμμή στο σημείο αυτό έως την τομή της με την απέναντι εγκεκριμένη οικοδομική γραμμή του ίδιου δρόμου ή την προέκτασή της. Αν το οικοδομικό τετράγωνο βρίσκεται στα όρια του εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου και απέναντι υπάρχει μόνο ρυμοτομική γραμμή για τον υπολογισμό του πλάτους του δρόμου λαμβάνεται υπόψη η γραμμή αυτή αντί της οικοδομικής.

2. Σε περιπτώσεις πλατειών ή διευρύνσεων λόγω συμβολής οδών με ή χωρίς απότμηση, ως πλάτος δρόμου για τον καθορισμό του ύψους της πρόσοψης των κτιρίων στο τμήμα που βλέπει στη διεύρυνση ή την πλατεία, θεωρείται το μεγαλύτερο από τα πλάτη των δρόμων που συμβάλλουν, μετρούμενα στο σημείο της συμβολής.

Όταν ο εγκεκριμένος κοινόχρηστος χώρος περιβάλλεται κατά το μεγαλύτερο μέρος του από οικοδομικό τετράγωνο και επικοινωνεί με άλλο κοινόχρηστο χώρο από δίοδο, ως πλάτος δρόμου για τον καθορισμό του ύψους της πρόσοψης των κτιρίων που βλέπουν σε αυτόν λαμβάνεται το πλάτος της διόδου στο σημείο συμβολής της με το χώρο αυτόν.

3.α Τα ύψη για την εφαρμογή της παρ.6α του άρθρου 9, μετρώνται από κάθε σημείο της ρυμοτομικής γραμμής στη στάθμη του οριστικά διαρφωμένου πεζοδρομίου, όπως βεβαιώνεται από τον οικείο δήμο ή κοινότητα. Αν δεν υπάρχει οριστικά διαμορφωμένο πεζοδρόμιο, η στάθμη αυτή καθορίζεται από την εγκεκριμένη υψομετρική μελέτη της οδού. Αν δεν υπάρχει υψομετρική μελέτη της οδού ή η υπάρχουσα χρειάζεται τροποποίηση, ο οικείος δήμος ή η κοινότητα έχει υποχρέωση να καταρτίσει σχετική μελέτη κατά μήκος ενός τουλάχιστον οικοδομικού τετραγώνου. Σε περίπτωση αδυναμίας του δήμου ή της κοινότητας, η μελέτη συντάσσεται από ιδιώτη μηχανικό και εγκρίνεται από τον οικείο δήμο ή κοινότητα.

β. Αν ο δήμος ή η κοινότητα δεν εκδώσει τις παραπάνω βεβαιώσεις μέσα σε ένα μήνα από την σχετική αίτηση, αυτές εκδίδονται από την αρμόδια πολεοδομική υπηρεσία ή από άλλη τεχνική υπηρεσία, την οποία ορίζει ο νομάρχης. Η παραπάνω υπηρεσία κοινοποιεί τα σχετικά έγγραφα στο δήμο ή την κοινότητα.

Άρθρο 11

Λειτουργικά και διακοσμητικά στοιχεία στις όψεις των κτιρίων

1. Εξώστες με τυχόν οριζόντια φέροντα ή κατακόρυφα και οριζόντια αρχιτεκτονικά στοιχεία και ημιυπαίθριοι χώροι διατάσσονται ελεύθερα σε οποιαδήποτε όψη και όροφο του κτιρίου.

2. Εξώστες και ημιυπαίθριοι χώροι συνολικής επιφάνειας έως 40% αυτής που επιτρέπεται να δομηθεί συνολικά στο οικόπεδο δεν υπολογίζονται στο συντελεστή δόμησης. Από το ανωτέρω ποσοστό οι ημιυπαίθριοι χώροι δεν επιτρέπεται να υπερβαίνουν το 20% του σ.δ.. Για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής, οι ημιυπαίθριοι χώροι πρέπει να έχουν πλάτος τουλάχιστον 2,50 μ. και βάθος μικρότερο ή ίσο με το πλάτος τους.

Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής εφαρμόζονται τόσο για τα νέα κτίρια, όσο και για τις προσθήκες σε υφιστάμενα κτίρια. Ειδικότερα, από τους εξώστες και ημιυπαίθριους χώρους που κατασκευάζονται σε προσθήκη κτιρίου, στη συνολική επιφάνεια που προκύπτει από το σ.δ. δεν υπολογίζεται επιφάνειά τους έως 40% της επιφάνειας που αντιστοιχεί στην προσθήκη. Και στην περίπτωση αυτή από το ανωτέρω ποσοστό οι ημιυπαίθριοι χώροι δεν επιτρέπεται να υπερβαίνουν το 20% του σ.δ. της προσθήκης.

3. Οι εξώστες δεν επιτρέπεται να προεξέχουν από το οριακό επίπεδο της οικοδομικής γραμμής (κατακόρυφο ή κεκλιμένο), όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 9, παρ.6α και 6β, περισσότερο από ένα δέκατο του πλάτους του δρόμου, όπως καθορίζεται στο άρθρο 10 του παρόντος και μέχρι 2,00 μ. το πολύ.

4. Εξώστες που κατασκευάζονται πάνω από κοινόχρηστους χώρους ή χώρους παραχωρημένους σε κοινή χρήση, κατά το άρθρο 12, πρέπει να βρίσκονται σε ύψος τουλάχιστον 3 μέτρα από κάθε σημείο της στάθμης του πεζοδρομίου ή της οριστικής στάθμης του παραχωρημένου χώρου.

5. Εξώστες που κατασκευάζονται πάνω από κοινόχρηστους χώρους σε ύψος μικρότερο από 5 μ. πρέπει να βρίσκονται τουλάχιστον 0,50 μέτρα, μέσα από το άκρο του κρασπέδου του πεζοδρομίου σε οριζόντια προβολή.

6. Στις όψεις του κτιρίου επιτρέπονται αρχιτεκτονικές προεξοχές και αρχιτεκτονικά στοιχεία μέγιστου πλάτους 0,40 μ. καθώς και σκίαστρα του ίδιου πλάτους ελαφράς κατασκευής, σταθερά ή κινητά (οριζόντια, κατακόρυφα ή κεκλιμένα) που έχουν προορισμό τη σκίαση κλειστών ή ανοικτών χώρων χωρίς να μειώνουν τον απαιτούμενο φυσικό φωτισμό του χώρου, τα οποία κατασκευάζονται σύμφωνα με τους κανονισμούς που εκδίδονται σε εφαρμογή του άρθρου 26. Πλάτος μεγαλύτερο από 0,40 μ. και έως το μέγιστο επιτρεπόμενο πλάτος εξώστη μπορεί να επιτραπεί μόνο ύστερα από γνώμη της Ε.Π.Α.Ε.

Επίσης στις όψεις των υφιστάμενων μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος κτιρίων επιτρέπονται παθητικά ηλιακά συστήματα πάχους μέχρι 0,40 μ., όπως ηλιακοί τοίχοι μη αεριζόμενοι (τοίχοι

μάζας) ή αεριζόμενοι, τοίχοι νερού ή θερμοσιφωνικό πέτασμα, που κατασκευάζονται σύμφωνα με τους κανονισμούς που εκδίδονται σε εφαρμογή του άρθρου 26 και ύστερα από σύμφωνη γνώμη της Ε.Π.Α.Ε. Το προηγούμενο εδάφιο δεν έχει εφαρμογή σε κτίρια που έχουν χαρακτηριστεί ή χαρακτηρίζονται ως διατηρητέα ή έργα τέχνης.

7. Οι κατασκευές της προηγούμενης παραγράφου που κατασκευάζονται πάνω από κοινόχρηστους χώρους και χώρους παραχωρημένους σε κοινή χρήση κατά το άρθρο 12 πρέπει να βρίσκονται σε ύψος μεγαλύτερο από 3,0 μ. από την οριστική στάθμη του εδάφους. Στον περιορισμό αυτόν δεν περιλαμβάνονται οι υδρορροές του κτιρίου εφόσον έχουν τις απαιτούμενες για τον προορισμό τους διαστάσεις.

8. Τα αρχιτεκτονικά και λοιπά δομικά στοιχεία που κατασκευάζονται πάνω από κοινόχρηστους χώρους σε ύψος μικρότερο των 5,0 μ. πρέπει να βρίσκονται τουλάχιστον 0,50 μ. μέσα από το άκρο του κρασπέδου του πεζοδρομίου σε οριζόντια προβολή.

Σε πεζόδρομους επιτρέπεται η κατασκευή των παραπάνω στοιχείων σε ύψος μικρότερο των 5,0 μ μετά από βεβαίωση του δήμου ότι δεν παρεμποδίζουν τη λειτουργία του πεζόδρομου.

9. Σε καταστήματα και εισόδους κτιρίων πάνω από κοινόχρηστους χώρους επιτρέπεται να κατασκευάζονται μόνιμα προστεγάσματα χωρίς κατακόρυφα στηρίγματα, σύμφωνα με τις παραγράφους 3, 4 και 5 του άρθρου αυτού. Μέσα στις αποστάσεις Δ του κτιρίου από τα όρια ή από άλλο κτίριο του ίδιου οικοπέδου τα παραπάνω προστεγάσματα επιτρέπεται να κατασκευάζονται με πλάτος μέχρι 0,10 μ. της απόστασης Δ.

10. Κινητά προστεγάσματα σε κάθε όροφο του κτιρίου κατασκευάζονται σύμφωνα με τους όρους που θεσπίζονται σε εφαρμογή του άρθ.26.

11. Μεταξύ των ημιυπαίθριων χώρων, στους εξώστες και στους υπαίθριους χώρους των κτιρίων, επιτρέπονται στηθαία και διαχωριστικά στοιχεία μεταξύ των όμορων ιδιοκτησιών ή των συνιδιοκτησιών σύμφωνα με τους κανονισμούς που εκδίδονται σε εφαρμογή του άρθρου 26.

12. Κλιματιστικά στοιχεία επιτρέπονται στις όψεις των κτιρίων σύμφωνα με τους κανονισμούς που εκδίδονται σε εφαρμογή του άρθρου 26. Τα κλιματιστικά στοιχεία που τοποθετούνται σε υφιστάμενα κτίρια επιτρέπεται να εξέχουν μέχρι 0,40 μ. από τις όψεις του κτιρίου ύστερα από σύμφωνη γνώμη της Ε.Π.Α.Ε.

Άρθρο 12

Παραχώρηση σε κοινή χρήση ακάλυπτων χώρων

1. Οι υποχρεωτικοί ακάλυπτοι χώροι των οικοπέδων ενός οικοδομικού τετραγώνου ενοποιούνται, τίθενται σε χρήση όλων των ενοίκων του οικοδομικού τετραγώνου και διαμορφώνονται κατάλληλα για τη χρήση αυτή χωρίς να θίγονται τα δικαιώματα κυριότητας.

2. Για την εφαρμογή της προηγούμενης παραγράφου απαιτείται απόφαση της συνέλευσης των ιδιοκτητών των ακινήτων που βρίσκονται στο οικοδομικό τετράγωνο, με την οποία καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι και ο τρόπος ενοποίησης, διαμόρφωσης και χρήσης των ακάλυπτων χώρων, καθώς και τα αναγκαία μέτρα, ώστε να εξασφαλίζεται η προσπέλαση στους χώρους αυτούς.

3. Με Προεδρικό Διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Δικαιοσύνης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων □ Έργων, ρυθμίζονται όλο
θέματα που σχετίζονται με τη σύγκληση της συνέλευσης των ιδιοκτητών, την πρόσκληση των μελών, τη λήψη και γνωστοποίηση των αποφάσεων, τον τρόπο καθορισμού του συνολικού αριθμού των ψήφων και κατανομής τους στους ιδιοκτήτες, η οποία γίνεται με βάση το εμβαδόν της ιδιοκτησίας και το ποσοστό συμμετοχής, σε αυτή σε σχέση με το ολικό εμβαδό του οικοδομικού τετραγώνου, την απαιτούμενη πλειοψηφία για τη λήψη των αποφάσεων, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από το 65% των ψήφων, τον τρόπο εφαρμογής της απόφασης της συνέλευσης και τον ορισμό ειδικού διαχειριστή, την παροχή κινήτρων, στα οποία μπορεί να περιλαμβάνεται και επιδότηση από το Ειδικό Ταμείο Εφαρμογής Ρυθμιστικών και Πολεοδομικών Σχεδίων (Ε.Τ.Ε.Ρ.Π.Σ.) για την εκτέλεση σχετικών έργων ή ανάληψη από το Ταμείο αυτό του συνόλου ή μέρους των τόκων για δάνεια που συνάπτει ο ειδικός διαχειριστής για τα έργα αυτά, καθώς και κάθε σχετική λεπτομέρεια.

4. Οι διαφορές μεταξύ των ιδιοκτητών ακινήτων του οικοδομικού τετραγώνου ή μεταξύ αυτών και του ειδικού διαχειριστή από την εφαρμογή των προηγούμενων παραγράφων, δικάζονται από το μονομελές πρωτοδικείο κατά τη διαδικασία των άρθρων 648 έως 657 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

5. Κατά την έγκριση, επέκταση, αναθεώρηση ή τροποποίηση ρυμοτομικού σχεδίου μπορεί να προβλέπεται η υποχρεωτική ενοποίηση των ακάλυπτων χώρων των οικοπέδων κάθε οικοδομικού τετραγώνου και η θέση των χώρων αυτών στη χρήση όλων των ενοίκων των

κτιρίων του τετραγώνου αυτού. Στην περίπτωση αυτή η ενοποίηση γίνεται σύμφωνα με τους όρους που θεσπίζονται με το ρυμοτομικό σχέδιο και δεν έχει εφαρμογή η διαδικασία των παρ.1 έως 3.

6. Κατά την έγκριση, επέκταση, αναθεώρηση ή τροποποίηση ρυμοτομικού σχεδίου μπορεί να προβλέπεται η δημιουργία δευτερεύοντος δικτύου ελεύθερων κοινόχρηστων χώρων αποκλειστικά για πεζούς. Το δίκτυο αυτό αποτελείται από ακάλυπτους χώρους των οικοπέδων, πρόσφορους για προσπέλαση ημιγυμνασίου χώρους και υποχρεωτικές εσωτερικές στοές.

Στην περίπτωση αυτή για τα οικόπεδα στα οποία περιλαμβάνονται οι παραπάνω χώροι, αυξάνεται η επιτρεπόμενη δομήσιμη επιφάνεια που αναλογεί στο εμβαδόν των χώρων του οικοπέδου που εντάσσονται στο δίκτυο κατά το 50%, χωρίς πάντως να θίγονται οι υποχρεωτικοί ακάλυπτοι χώροι.

Άρθρο 13

Ενεργό οικοδομικό τετράγωνο

1. Οικοδομικό τετράγωνο, δομημένο ή μη, μπορεί να χαρακτηρίζεται ως ενεργό, με απόφαση του αρμόδιου οργάνου για την έγκριση ή τροποποίηση της πολεοδομικής μελέτης.

2. Ο χαρακτηρισμός οικοδομικού τετραγώνου ως ενεργού αποβλέπει:

α) στην οργάνωση της δόμησης με βάση ενιαία μελέτη, ώστε να επιτυγχάνεται η αρμονική ένταξη του τετραγώνου στο φυσικό και οικιστικό περιβάλλον της περιοχής, η άρση των δυσμενών επιπτώσεων που δημιουργεί η μεμονωμένη μελέτη κάθε οικοπέδου, η αξιοποίηση του ακάλυπτου χώρου των οικοπέδων και η εξυπηρέτηση των κοινωνικών αναγκών των κατοίκων του οικοδομικού τετραγώνου.

β) στην ανάπτυξη του οικοδομικού τετραγώνου, ιδίως με την ενοποίηση των ακάλυπτων χώρων των οικοπέδων του, τη διάνοιξη στο ισόγειο των κτιρίων προσβάσεων από τους κοινόχρηστους χώρους στον ενοποιημένο ακάλυπτο χώρο του τετραγώνου, την κατασκευή αίθουσας κοινωνικών εκδηλώσεων, τη δημιουργία χώρων και εγκαταστάσεων κοινής χρήσης για την εξυπηρέτηση των κατοίκων του τετραγώνου, όπως κοινό λεβητοστάσιο κεντρικής θέρμανσης και χώρο απορριμμάτων, την αναμόρφωση του δώματος και των όψεων των κτιρίων και γενικά με επεμβάσεις που συμβάλλουν στη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των κατοίκων και στην αντιμετώπιση των δυσμενών επιδράσεων από τις συνθήκες που αναφέρονται στην παραγράφου 1.

3. Η διαδικασία χαρακτηρισμού οικοδομικού τετραγώνου ως ενεργού κινείται με πρωτοβουλία της αρμόδιας πολεοδομικής υπηρεσίας ή του οικείου δήμου ή κοινότητας, ύστερα από γνώμη του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου ή του διαμερισματικού συμβουλίου, όπου υπάρχει, ή ύστερα από γνώμη της συνέλευσης των ιδιοκτητών του τετραγώνου για την οποία έχει ανάλογη εφαρμογή η παρ.3 του άρθρου 12.

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων καθορίζεται η διαδικασία του χαρακτηρισμού και ρυθμίζεται κάθε σχετική λεπτομέρεια.

4. Με την πράξη χαρακτηρισμού οικοδομικού τετραγώνου ως ενεργού επιτρέπεται να θεσπίζονται όροι δόμησης και περιορισμοί χρήσης κατά παρέκκλιση από κάθε γενική ή ειδική διάταξη χωρίς υπέρβαση όμως του συντελεστή δόμησης που ισχύει για την περιοχή και του μέγιστου επιτρεπόμενου ύψους των κτιρίων, καθώς και να επιβάλλονται περιορισμοί, υποχρεώσεις και κάθε είδους ρυθμίσεις για την ανάπτυξη του τετραγώνου, σύμφωνα με την παρ.3 χωρίς να θίγονται δικαιώματα ιδιοκτησίας. Οι επιβαλλόμενοι όροι δόμησης αποσκοπούν ιδίως στην ενιαία αντιμετώπιση του οικοδομικού τετραγώνου ως προς το συντελεστή δόμησης, την κάλυψη, τη θέση και τη μορφή των κτιρίων. Για τα οικόπεδα του ενεργού οικοδομικού τετραγώνου μπορεί να γίνει μεταφορά του συντελεστή δόμησης σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 880/1979 (ΦΕΚ 58).

Άρθρο 14

Ειδικές διατάξεις για χαμηλά κτίρια

1. Χαμηλό κτίριο είναι αυτό του οποίου κύρια χρήση είναι η κατοικία και το οποίο έχει μέγιστο ύψος το πολύ 8,50 μ., μη συμπεριλαμβανομένης της στέγης, από την οριστική στάθμη του εδάφους και έχει συνολική επιφάνεια που υπολογίζεται στο σ.δ. το πολύ 400 τ.μ.

Στο οικόπεδο είναι δυνατή η κατασκευή περισσότερων του ενός χαμηλών κτιρίων, με την προϋπόθεση ότι η συνολική επιφάνεια όλων των κτιρίων που υπολογίζεται στο σ.δ. δεν υπερβαίνει τα 400 τ.μ.

2. Στη συνολική επιφάνεια, που προκύπτει από το συντελεστή δόμησης, για τα χαμηλά κτίρια δεν υπολογίζονται εκτός από τα αναφερόμενα στο άρθρο 7, και:

α) Εξώστες και ημιυπαίθριοι χώροι, ανεξάρτητα από την επιφάνειά τους.

β) Ανοιχτές κλίμακες κύριας ή βοηθητικής χρήσης.

3. Τα ποσοστά κάλυψης της παρ.1 του άρθρου 8 αυξάνονται κατά 10 εκατοστιαίες μονάδες, εκτός αν η αύξηση αυτή αποκλείεται ρητά από τους όρους δόμησης της περιοχής. Στην κάλυψη του οικοπέδου δεν υπολογίζονται οι επιφάνειες των χώρων που προβλέπονται στην παρ.3α του άρθρου 8 και στην περίπτωση β

της προηγούμενης παραγράφου

4. Τα χαμηλά κτίρια τοποθετούνται ελεύθερα μέσα στο οικοπέδο. Όταν δεν εφάπτονται με τα πίσω και πλάγια όρια του οικοπέδου, η ελάχιστη απόσταση του κτιρίου από τα όρια αυτά είναι $\Delta=2,50$ μ. Η παράγραφος 3 του άρθρου 9, όπως αντικαθίσταται, εφαρμόζεται ανάλογα. Μέσα στην απόσταση Δ , εκτός από τις κατασκευές που αναφέρονται στην παρ.6 του άρθρου 11, επιτρέπονται και εξώστες πλάτους μέχρι 0,40 μ. σε τμήματα των όψεων του κτιρίου.

5. Πάνω από το μέγιστο ύψος των 8,50 μ. επιτρέπονται στέγες μέγιστου ύψους 1,50 μ. καθώς και οι λοιπές κατασκευές που αναφέρονται στο άρθρο 16

6. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν έχουν εφαρμογή στις περιοχές που το επιτρεπόμενο ύψος είναι μικρότερο των 11 μ.

7. Κατά τα λοιπά η δόμηση των χαμηλών κτιρίων διέπεται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

Άρθρο 15

Παρόδιες στοές

1. Όταν από το ρυμοτομικό σχέδιο της περιοχής προβλέπεται παρόδια στοά, η κατασκευή της είναι υποχρεωτική. Η στοά πρέπει να συνδέεται λειτουργικά και αισθητικά με το κτίριο και το πλάτος της πρέπει να φθάνει έως την οικοδομική γραμμή.

Η Ε.Π.Α.Ε., αφού λάβει υπόψη τις ειδικές συνθήκες, όπως το μέγεθος του οικοπέδου, τη θέση του ή των κτιρίων, την εξάντληση του σ.δ., μπορεί να εγκρίνει την κατά φάσεις κατασκευή της στοάς, σε συνάρτηση με τις φάσεις κατασκευής του ή των κτιρίων. Κατά την έγκριση ή τροποποίηση ρυμοτομικού σχεδίου, το πλάτος της στοάς ορίζεται αριθμητικά.

2. Μεταξύ της στάθμης οροφής της στοάς και της στάθμης του πεζοδρομίου, καθώς και στον χώρο της παρ.5 απαγορεύεται κάθε προεξοχή και κατασκευή μόνιμη ή κινητή, εκτός από τα υποστυλώματα που κατασκευάζονται υποχρεωτικά στην οικοδομική γραμμή. Η πλευρά των υποστυλωμάτων κάθετα στην οικοδομική γραμμή δεν επιτρέπεται να είναι μεγαλύτερη από το 1/6 του πλάτους της στοάς. Η απόσταση μεταξύ των υποστυλωμάτων δεν επιτρέπεται να είναι μικρότερη από 3,00 μ. Οι στοές μπορούν να κατασκευάζονται και χωρίς υποστυλώματα ύστερα από γνώμη της Ε.Π.Α.Ε.

Η ρύθμιση του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζεται μόνο εφόσον δεν αντίκειται στους ειδικούς όρους δόμησης της περιοχής.

3. Το ελεύθερο ύψος παρόδιας στοάς από τη στάθμη του πεζοδρομίου μέχρι την κατώτερη επιφάνεια των στοιχείων της οροφής της δεν επιτρέπεται να είναι μικρότερο από το ύψος που προκύπτει από τη σχέση ύψους προς πλάτος 3:4 και πάντως δεν επιτρέπεται να είναι μικρότερο από 3,50 μ. .

4. Το δάπεδο της στοάς κατασκευάζεται συνεχόμενο με το δάπεδο του πεζοδρομίου και με εγκάρσια κλίση προς τον κοινόχρηστο χώρο έως δύο στα εκατό (2%).

5. Κάτω από τη στοά σε ίσο πλάτος με αυτή και μέχρι βάθος 3,00 μ. από τη στάθμη του πεζοδρομίου επιτρέπονται μόνο εγκαταστάσεις κοινής ωφέλειας και τα δίκτυα που εξυπηρετούν το κτίριο.

6. Οι παρ.2, 3, 4 και 5 ισχύουν, εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά από τους όρους δόμησης της περιοχής.

7. Σε κτίρια, στα οποία δεν έχει διανοιγεί στοά προβλεπόμενη από το εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο απαγορεύεται, πριν πραγματοποιηθεί η διάνοιξή της, η χορήγηση οικοδομικής άδειας για οποιαδήποτε προσθήκη, είτε καθ κύβιας κλίμακας επέκταση στο οποιαδήποτε επισκευή ή διαρρύθμιση στον όροφο, στον οποίο προβλέπεται η στοά.

Η παραπάνω απαγόρευση δεν ισχύει για κτίρια που χαρακτηρίζονται διατηρητέα ή έργα τέχνης ή ιστορικά μνημεία ή για κτίρια για τα οποία απαιτούνται επισκευές λόγω σεισμών ή σε περίπτωση επισκευών για λόγους υγιεινής και χρήσης κτιρίων.

8. Αν η στοά δεν προσμετράται στην κάλυψη του οικοπέδου, σύμφωνα με την παρ.2 του άρθρου 8, πρέπει οπωσδήποτε να εξασφαλίζεται για φύτευση ο χώρος που απαιτείται σύμφωνα με την παρ.1 του άρθρου 23 του κτιριοδομικού κανονισμού. Στην περίπτωση αυτή ο χώρος της στοάς δεν υπολογίζεται ως έκταση για φύτευση.

Άρθρο 16

Κατασκευές πάνω από το κτίριο

1. Πάνω από το μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος της περιοχής και μέσα στο ιδεατό στερεό, όπως ορίζεται στην παρ.6 του άρθρου 9, επιτρέπονται:

α) Καπνοδόχοι, αγωγοί αερισμού, καπνοσυλλέκτες, εγκαταστάσεις ηλιακών συστημάτων, πύργοι ψύξης και δοχεία διαστολής, θέρμανσης ή κλιματισμού και αντλίες θερμότητας που κατασκευάζονται κατά το άρθρο 26.

β) Απολήξεις κλιμακοστασίων και φρεάτων ανελκυστήρων με τις ελάχιστες αναγκαίες διαστάσεις και μέγιστο εξωτερικό ύψος 2,40 μ., από την τελικά διαμορφωμένη επιφάνεια του τελευταίου ορόφου του κτιρίου μετά την εξάντληση του συντελεστή δόμησης του οικοπέδου. Πάνω στις απολήξεις αυτές απαγορεύεται η τοποθέτηση οποιασδήποτε κατασκευής ή εγκατάστασης.

γ) Στέγες ύψους μέχρι 2,0 μ. εφ' όσον δεν ορίζεται διαφορετικά στην παρ.6 του άρθρου 9.

δ) Στηθαία, κιγκλιδώματα ασφαλείας, ασκεπείς πισίνες, διακοσμητικά χωροδικτυώματα (μέγιστου ύψους 3,00 μ.), μόνιμες γλάστρες φυτών και γενικά εγκαταστάσεις για τη δημιουργία κήπων με τον εξοπλισμό τους, που κατασκευάζονται σύμφωνα με τους κανονισμούς που εκδίδονται σε εφαρμογή του άρθρου 26.

ε) Κατασκευές για τη στήριξη των φυτών (πέργκολες).

στ) Αλεξικέραυνα, κεντρικές κεραίες τηλεοράσεων και ραδιοφώνων που μπορεί να εξέχουν και πέρα από το ιδεατό στερεό της παρ.6 του άρθρου 9.

Όλες οι κατασκευές αυτές πρέπει να αποτελούν ένα ενιαίο αισθητικό σύνολο και μπορεί να συνδέονται με διάτρητα στοιχεία.

2. Πάνω από το ύψος του κτιρίου και κάτω από το μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος της περιοχής μπορούν να γίνουν, μέσα στο κατά το άρθρο 9 παρ.6 ιδεατό στερεό, εκτός από τις κατασκευές και τις εγκαταστάσεις που αναφέρονται στην παρ.1 και οι εξής κατασκευές, οι οποίες διατάσσονται έτσι, ώστε μαζί με τα οικοδομικά στοιχεία του κτιρίου να μη θίγουν αισθητικά το κτίριο και το περιβάλλον :

α. Η αίθουσα κοινωνικών εκδηλώσεων που προβλέπεται στο άρθρο 7 παρ.1βγ.

β. Επιγραφές ή διαφημίσεις σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 20 του ν. 1491/1984.

γ. Μηχανοστάσια ανελκυστήρων και διαχωριστικά στοιχεία σύμφωνα με τους κανονισμούς που εκδίδονται σε εφαρμογή του άρθρου 26.

Η απόληξη του φρέατος του ανελκυστήρα επιτρέπεται να έχει το ύψος που απαιτείται από το σχετικό κανονισμό, έτσι ώστε να είναι δυνατή η εξυπηρέτηση του δώματος από τον ανελκυστήρα. Επίσης εάν κατασκευάζεται αίθουσα κοινωνικών εκδηλώσεων, η απόληξη του κλιμακοστασίου και το μηχανοστάσιο επιτρέπεται να έχουν το ίδιο με αυτήν ύψος, εφόσον κατασκευάζονται σε επαφή με αυτήν.

3. Ειδικές απαγορευτικές διατάξεις κασιχύουν του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 17

Κατασκευές στους ακάλυπτους χώρους

1. Στους ακάλυπτους χώρους του οικοπέδου επιτρέπεται η μερική εκσκαφή ή επίχωση του εδάφους για την προσαρμογή του κτιρίου σε αυτό με την προϋπόθεση ότι σε κανένα σημείο η οριστική στάθμη του εδάφους δεν θα βρίσκεται ψηλότερα ή χαμηλότερα από 1,50 μ. από τη φυσική του στάθμη. Μεγαλύτερη επέμβαση στο έδαφος επιτρέπεται ύστερα από γνωμοδότηση της Ε.Π.Α.Ε.. Επίσης, επιτρέπεται να κατασκευάζονται έργα, όπως πεζούλια, βεράντες, κεκλιμένα επίπεδα (ράμπες), σκάλες κύριες ή βοηθητικές, τα οποία, λόγω της διαμόρφωσης του εδάφους, είναι αναγκαία για την επικοινωνία με το κτίριο.

2. Στους ακάλυπτους χώρους του οικοπέδου επιτρέπονται και οι εξής κατασκευές:

α) Καπνοδόχοι και ασκεπείς πισίνες.

β) Εγκαταστάσεις για τη στήριξη φυτών (πέργκολες).

γ) Στοιχεία προσωρινής παραμονής (πάγκοι, τραπέζια), άθλησης και παιχνιδότοπων.

δ) Σκάλες ή κεκλιμένα επίπεδα (ράμπες) καθόδου από τους ακάλυπτους χώρους του οικοπέδου προς τους υπόγειους χώρους.

ε) Δεξαμενές νερού ύψους μέχρι 1,00 μ. από την οριστική στάθμη του εδάφους και με διαστάσεις σύμφωνα με το άρθρο 26.

στ) Εγκαταστάσεις παθητικών ή ενεργητικών ηλιακών συστημάτων καθώς και αντιθρομβικών συστημάτων, που κατασκευάζονται σύμφωνα με τους κανονισμούς που εκδίδονται σε εφαρμογή του άρθρου 26, μετά από ενεργειακή ή ακουστική μελέτη αντίστοιχα και έγκριση της αρμόδιας Ε.Π.Α.Ε. ως προς τη μορφολογική ένταξη στο χώρο.

ζ) Εγκαταστάσεις κλιματιστικών σε κτίρια παραδοσιακών οικισμών ή διατηρητέα ή σε υφιστάμενα μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος, ύστερα από έγκριση της αρμόδιας Ε.Π.Α.Ε. ως προς την ένταξή τους στο χώρο.

3. Αν το οικοπέδο είναι κατωφερικό και το κτίριο τοποθετείται πιο μέσα από τη ρυμοτομική γραμμή, επιτρέπεται μετά από γνώμη της Ε.Π.Α.Ε. η επίχωση μέχρι τη στάθμη του πεζοδρομίου τμήματος του χώρου μεταξύ της πρόσοψης του κτιρίου και της ρυμοτομικής γραμμής ή η κατασκευή γεφυρωτής προσπέλασης στο κτίριο, σε πλάτος όσο απαιτείται για τη χρήση του κτιρίου.

4. Όλοι οι υποχρεωτικοί ακάλυπτοι χώροι του οικοπέδου πρέπει να προσαρμόζονται στη μορφολογία του εδάφους του οικοδομικού τετραγώνου.

5. Κάτω από την οριστική στάθμη του εδάφους επιτρέπεται η κατασκευή βόθρων, δεξαμενών, νερού, δικτύων για την εξυπηρέτηση του κτιρίου και των απαραίτητων για τη λειτουργία ασκεπούς πισίνας εγκαταστάσεων, σύμφωνα με τους όρους που θεσπίζονται με τους κανονισμούς που εκδίδονται σε εφαρμογή του άρθρου 26.

Επίσης επιτρέπεται η κατασκευή δεξαμενών υγρών καυσίμων, έξω από το χώρο του προκηπίου σε απόσταση Δ από τα όρια του οικοπέδου και κάτω από την οριστική στάθμη του εδάφους, αποκλειστικά για πρατήρια υγρών καυσίμων. Η ρύθμιση του προηγούμενου εδαφίου δεν εφαρμόζεται αν υπάρχουν και άλλες χρήσεις μέσα στο ίδιο ακίνητο, εκτός από αυτές που έχουν σχέση με την εξυπηρέτηση των πελατών του πρατηρίου, όπως πλυντήριο, λιπαντήριο, μίνι μάρκετ, σταθμός αυτοκινήτων, εστιατόριο. Στα ακίνητα που έχουν πρόσωπο σε διεθνείς, εθνικές, επαρχιακές και κοινοτικές ή δημοτικές οδούς και βρίσκονται μέσα στα όρια οικισμών που στερούνται εγκεκριμένου σχεδίου ή σε εκτός σχεδίου και εκτός ορίων οικισμών περιοχές, από τις εγκαταστάσεις των πρατηρίων οι δεξαμενές, οι αντλίες διάθεσης υγρών καυσίμων και τα στέγαστρα τους που προβλέπονται από το άρθρο 6 και το άρθρο 8 παρ.5 του β.δ.465/1970, όπως ισχύει, μπορούν να κατασκευαστούν στους ακάλυπτους χώρους των οικοπέδων ή γηπέδων, στις θέσεις που εγκρίνονται από την αρμόδια υπηρεσία, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

6. Κάτω από την επιφάνεια των προκηπίων επιτρέπονται και οι εγκαταστάσεις των οργανισμών κοινής ωφέλειας.

Σε περιπτώσεις ανηφορικών οικοπέδων, προκειμένου να αποφευχθεί η δημιουργία ορυγμάτων, επιτρέπεται, ύστερα από έγκριση της Ε.Π.Α.Ε., η κατασκευή ενός χώρου στάθμευσης ή εισόδου-εξόδου χώρων στάθμευσης κάτω από την επιφάνεια των προκηπίων. Ο χώρος πάνω από τις κατασκευές αυτές πρέπει να φυτεύεται.

7. Τα προκήπια διαμορφώνονται ανάλογα με τη χρήση του κτιρίου, περιλαμβάνουν όμως πάντοτε δένδρα και φυτά.

Άρθρο 18

Περιφράγματα, Περιφράξεις

1. Τα οικοπέδα οριοθετούνται με σταθερούς οριοδείκτες ή με περιφράγματα.

Επιτρέπεται η περιφράξη των μη ρυμοτομουμένων τμημάτων των μη άρτιων και μη οικοδομήσιμων οικοπέδων, που βρίσκονται σε εντός σχεδίου περιοχές.

2. Τα περιφράγματα του οικοπέδου σε κανένα σημείο δεν επιτρέπεται να έχουν ύψος μεγαλύτερο από 2,50 μ. και το συμπαγές τμήμα τους μεγαλύτερο από 1,00 μ. Αφετηρία μέτρησης των υψών είναι η υψηλότερη από τις οριστικές στάθμες του εδάφους εκατέρωθεν του περιφράγματος. Για τα περιφράγματα που βρίσκονται στο πρόσωπο του οικοπέδου, τα παραπάνω ύψη μετρούνται από τη στάθμη του πεζοδρομίου.

Υστερα από γνώμη της αρμόδιας Ε.Π.Α.Ε. επιτρέπεται παρέκκλιση των παραπάνω διατάξεων όσον αφορά την κατασκευή συμπαγούς περιφράγματος έως ύψους 2,50 μ., σε ειδικές περιπτώσεις, όπως σε παραδοσιακούς οικισμούς.

Αν το φυσικό έδαφος στη ρυμοτομική γραμμή είναι υψηλότερα από τη στάθμη του πεζοδρομίου από 1,00 μ. έως 2,50 μ., το περίφραγμα μπορεί να κατασκευαστεί συμπαγές έως τη στάθμη του φυσικού εδάφους. Αν από τη στάθμη του πεζοδρομίου έως τη στάθμη του φυσικού εδάφους στη ρυμοτομική γραμμή υπάρχει υψομετρική διαφορά μεγαλύτερη από 2,50 μ., το συμπαγές τμήμα του περιφράγματος μπορεί να έχει ύψος έως 2,50 μ. και το έδαφος κλιμακώνεται έτσι ώστε κάθε κλιμάκωση να έχει ύψος έως 2,50 μ. και πλάτος τουλάχιστον 1,50 μ.

3. Τα περιφράγματα κατασκευάζονται σύμφωνα με τους όρους που θεσπίζονται σε εφαρμογή του άρθρου 26.

4. Στα οικοπέδα, στα οποία ανεγείρονται ειδικά κτίρια, επιτρέπεται, ύστερα από πρόταση του αρμόδιου από άποψη λειτουργίας του συγκεκριμένου κτιρίου φορέα και γνώμη της Ε.Π.Α.Ε.

να κατασκευάζεται στο πρόσωπο ή στα όρια του οικοπέδου συμπαγές περίφραγμα με ύψος μεγαλύτερο από το προβλεπόμενο στην παρ.2, εφόσον το απαιτούν λόγοι ασφαλείας ή λειτουργίας.

Άρθρο 19

Κατασκευές σε κοινόχρηστους χώρους

1. Στους κοινόχρηστους χώρους του οικισμού επιτρέπονται κατασκευές α) για τη διαμόρφωση του εδάφους, όπως κλίμακες, τοίχοι, διάδρομοι, κεκλιμένα επίπεδα β) για τον εξοπλισμό τους, όπως στέγαστρα, αποχωρητήρια, περίπτερα, κιάσκια, τέντες, εγκαταστάσεις παιδοτόπων και άθλησης, πάγκοι γ) για τον εξωραϊσμό τους, όπως συντριβάνια, ανθοδόχες, εγκαταστάσεις στήριξης φυτών και γενικά κατασκευές για την εξυπηρέτηση του προορισμού των χώρων αυτών. Στους κοινόχρηστους χώρους επιτρέπεται επίσης η εγκατάσταση μνημείων και η τοποθέτηση έργων τέχνης, καθώς και μικρών περιπτέρων για σταθμαρχεία ή πώληση καρτών και εισιτηρίων των αστικών συγκοινωνιών, σε θέσεις που δεν παρεμποδίζουν την κίνηση πεζών και οχημάτων, ύστερα από έγκριση της Ε.Π.Α.Ε., η οποία ελέγχει και την αισθητική ένταξή τους στο περιβάλλον. Όλες οι παραπάνω κατασκευές

πραγματοποιούνται από τον οικείο δήμο ή κοινότητα ή, ύστερα από άδεια του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, από άλλους δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς ή νομικά πρόσωπα ή ιδιώτες. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων καθορίζονται οι κατηγορίες των πιο πάνω κατασκευών ή εγκαταστάσεων για τις οποίες δεν απαιτείται οικοδομική άδεια.

Επίσης στους κοινόχρηστους χώρους επιτρέπονται τα δίκτυα υποδομής και οι εγκαταστάσεις κοινής ωφέλειας, όπως συγκοινωνιακά και υδραυλικά έργα βάσει μελέτης της αρμόδιας αρχής.

Για τις παραπάνω εγκαταστάσεις και δίκτυα δεν απαιτείται έκδοση άδειας, υποχρεούνται όμως οι οργανισμοί κοινής ωφέλειας να κοινοποιούν τα σχέδια, στα οποία απεικονίζεται η κατασκευή των έργων αυτών, στους οικείους Ο.Τ.Α..

Επίσης στους κοινόχρηστους χώρους επιτρέπεται η εγκατάσταση σταθμών μέτρησης ατμοσφαιρικής ρύπανσης, θορύβου και μετεωρολογικών παραμέτρων με τον αναγκαίο εξοπλισμό από υπηρεσίες του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, των Περιφερειών και των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων μετά από έγκριση της δευτεροβάθμιας Ε.Π.Α.Ε..

Από τους ίδιους φορείς επιτρέπεται η εγκατάσταση των σταθμών αυτών χωρίς έκδοση οικοδομικής άδειας στους ακάλυπτους χώρους οικοπέδων και στα δώματα των δημοσίων κτιρίων. Οι κατασκευές αυτές δεν προσμετρώνται στο συντελεστή δόμησης και στην κάλυψη. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων καθορίζονται τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, η χρονική διάρκεια και η διαδικασία εγκατάστασης των σταθμών αυτών.

2. Εξω από τη ρυμοτομική γραμμή απαγορεύεται να κατασκευάζονται σκαλοπάτια για την εξυπηρέτηση των κτιρίων. Κατ εξαίρεση, είναι δυνατά του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, αν μετά την ανέγερση του κτιρίου έχει μεταβληθεί η υψομετρική στάθμη του δρόμου. Η κατασκευή αυτή πρέπει να εξασφαλίζει την ασφάλεια της κυκλοφορίας.

3. Η ανέγερση προσωρινών λυόμενων κατασκευών για εκθέσεις, γιορτές και κάθε είδους εκδηλώσεις επιτρέπεται με άδεια του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, στην οποία καθορίζεται και ο χρόνος παραμονής τους. Με απόφαση, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων καθορίζονται ο

των κατασκευών αυτών, τα όργανα και η διαδικασία ελέγχου κάθε κατηγορίας των παραπάνω κατασκευών από άποψη ασφάλειας και αισθητικής.

Άρθρο 20

Επιγραφές και διαφημίσεις

1. Απαγορεύεται:

α) η τοποθέτηση φωτεινών ή μη επιγραφών ή διαφημίσεων πέρα από το ιδεατό στέρεο του οικοπέδου και πάνω από το μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος του κτιρίου.

β) η τοποθέτηση φωτεινών ή μη επιγραφών και διαφημίσεων σε περιοχές ειδικής προστασίας, αρχαιολογικούς χώρους, παραδοσιακούς οικισμούς, ιστορικά κέντρα, χώρους ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, μνημεία, παραδοσιακά κτίρια ή σύνολα και στον περιβάλλοντα χώρο αυτών, εκτός αν άλλως ορίζεται από τις ειδικές για κάθε περίπτωση διατάξεις.

γ) η οπτική κάλυψη εν όλω ή εν μέρει των παραπάνω χώρων ή κτιρίων από οποιαδήποτε

θέση ή απόσταση από φωτεινές ή μη επιγραφές και διαφημίσεις.

Στις παραπάνω περιπτώσεις β

□ και γ□, καθώς και όπου απαιτείται

απαιτείται έλεγχος των κτιρίων από την Ε.Π.Α.Ε., η τοποθέτηση φωτεινών ή μη επιγραφών ή διαφημίσεων επιτρέπεται ύστερα από έκδοση άδειας από την αρμόδια πολεοδομική υπηρεσία και μετά από έγκριση της Ε.Π.Α.Ε..

Το ανώτατο ύψος των επιγραφών και διαφημίσεων στα δώματα των κτιρίων ορίζεται σε 1,80 μ. στις περιπτώσεις που έχει εξαντληθεί ο συντελεστής δόμησης και σε 3,30 μ. όταν δεν έχει εξαντληθεί.

2. Η τοποθέτηση επιγραφών ή διαφημίσεων σε κτίριο, οικόπεδο, κοινόχρηστο χώρο ή γήπεδο επιτρέπεται μόνο ύστερα από άδεια του δήμου ή της κοινότητας, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 1491/1984 (ΦΕΚ 173 Α), όπου δια σχετικής κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων καθορίζονται ειδικότερα οι προδιαγραφές, προϋποθέσεις και διαδικασία τοποθέτησης τους.

3. Οι άδειες της παραγράφου 2 δεν απαιτούνται για επιγραφές ή διαφημίσεις μέσα από τις προθήκες κλειστών χώρων και για επιγραφές μικρού μεγέθους, το πολύ 30 X 40 εκ. στις όψεις του κτιρίου που δηλώνουν τη χρήση του κτιρίου ή τμήματός του ή την ιδιότητα των ενοίκων του.

4. Δε θίγονται με το νόμο αυτόν ειδικές διατάξεις που επιβάλλουν περιορισμούς στην τοποθέτηση επιγραφών και διαφημίσεων φωτεινών ή μη.

5. Οι διατάξεις των άρθρων 7 και 8 του ν. 1491/1984 εφαρμόζονται και όταν τοποθετούνται φωτεινές ή μη επιγραφές και διαφημίσεις κατά παράβαση της παρ. 2β του άρθρου 16 του παρόντος νόμου και του πρώτου εδαφίου της παρ.1 του παρόντος άρθρου.

6. Σε υφιστάμενα κτίρια, που έχουν κατασκευαστεί με προϊσχύουσες του παρόντος νόμου διατάξεις πάνω στην εγκεκριμένη οικοδομική γραμμή, επιτρέπεται η τοποθέτηση στις όψεις τους φωτεινών ή μη επιγραφών, σχετικά με τις λειτουργίες που υπάρχουν στα κτίρια αυτά. Οι επιγραφές αυτές μπορούν να προεξέχουν από την οικοδομική γραμμή το πολύ μέχρι 0,20 μ.

7. Φωτεινές ή μη επιγραφές και διαφημίσεις και τα πλαίσια ή στοιχεία αυτών που παραβιάζουν τις διατάξεις του παρόντος άρθρου θεωρούνται αυθαίρετες και εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις περί αυθαίρετων κατασκευών από την αρμόδια πολεοδομική υπηρεσία της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης ή του Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτης βαθμίδας.

Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, καθορίζονται η διαδικασία διαπίστωσης και ο χαρακτηρισμός των ως άνω αυθαίρετων κατασκευών, ο τρόπος εκτίμησης της αξίας τους, οι κατηγορίες αυτών για την επιβολή τους προστίμου και το ύψος αυτού, ο τρόπος αποξήλωσης των ως άνω κατασκευών και απομάκρυνσης αυτών και η τύχη των υλικών για τα οποία δεν δημιουργείται καμία ευθύνη των υπηρεσιών και των οργάνων τους, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια.

Υπόχρεοι για την καταβολή των προστίμων είναι οι κύριοι ή συγκύριοι του ακινήτου επί του οποίου τοποθετείται η επιγραφή ή διαφήμιση, η διαφημιστική εταιρία, οι κατασκευαστές και οι διαφημιζόμενοι που ευθύνονται ο καθένας για την καταβολή ολόκληρου του προστίμου.

8. Τα αναφερόμενα στην προηγούμενη παράγραφο εφαρμόζονται και για τις περιπτώσεις που παραβιάζονται οι διατάξεις του ν. 1491/1984 εφόσον δεν εκδοθεί η κατά την παρ.1 του άρθρου 8 του ν. 1491/1984 απόφαση του δημάρχου ή του προέδρου της κοινότητας σε διάστημα ενός (1) μηνός από την ημέρα που έλαβε γνώση της παράβασης η αρμόδια υπηρεσία του δήμου ή της κοινότητας.

Άρθρο 21

Παρεκκλίσεις

1. Για τα νοσοκομειακά ή σχολικά ή προνοιακού χαρακτήρα κτίρια ή αθλητικές εγκαταστάσεις του δημόσιου τομέα επιτρέπονται παρεκκλίσεις από τις διατάξεις του παρόντος νόμου, εφόσον επιβάλλεται για λειτουργικούς λόγους.

2. Για τα ειδικά κτίρια επιτρέπονται παρεκκλίσεις ως προς το ύψος για μεμονωμένα στοιχεία του κτιρίου, όπως οι καπναγωγοί, τα καμπαναριά, οι υδατόπυργοι, τα σιλό, καθώς και ως προς την κατασκευή περισσότερων του ενός υπογείων, που δεν υπολογίζονται στην επιφάνεια που προκύπτει από το συντελεστή δόμησης.

3. Οι παραπάνω παρεκκλίσεις εγκρίνονται με απόφαση του οικείου νομάρχη, ύστερα από σύμφωνη γνώμη του Συμβουλίου Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος του νόμου και αιτιολογημένη πρόταση του φορέα, στον οποίο υπάγεται από άποψη λειτουργίας το συγκεκριμένο κτίριο, ή από την πολεοδομική υπηρεσία για τα κτίρια, για τα οποία δεν υπάρχει

αρμόδιος φορέας.

4. Επίσης για λειτουργούσες βιομηχανίες επιτρέπονται παρεκκλίσεις από τις διατάξεις του παρόντος νόμου για τις απολύτως απαραίτητες προσθήκες σε κτίρια ή εγκαταστάσεις τους εφόσον με αυτές επιτυγχάνεται η αντιρρύπανση και η προστασία του περιβάλλοντος.

Οι παρεκκλίσεις αυτές εγκρίνονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων

Εργων μετά από αι

βιομηχανίας φορέα και γνώμη του Κεντρικού Συμβουλίου Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος.

5. Επιτρέπεται, η κατά παρέκκλιση των διατάξεων του παρόντος και των ειδικών όρων δόμησης της περιοχής, η κατασκευή ανελκυστήρα με τις απολύτως αναγκαίες από τους ισχύοντες κανονισμούς διαστάσεις, καθώς και του αναγκαίου χώρου πρόσβασης σ αυτόν, σε υφιστάμενες κατά τη χρονολογία ισχύος της διάταξης αυτής οικοδομές που στερούνται αυτού και όπου διαμένουν άτομα με κινητική αναπηρία, εφόσον δεν βλάπτεται υπέρμετρα το άμεσο οικιστικό περιβάλλον. Η παρέκκλιση αυτή χορηγείται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας ύστερα από εισήγηση της αρμόδιας Διεύθυνσης Περιβάλλοντος και Χωροταξίας Περιφέρειας, σύμφωνη γνώμη του περιφερειακού Συμβουλίου Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος και μετά από αιτιολογημένη πρόταση της αρμόδιας υπηρεσίας Υγείας και Πρόνοιας της Περιφέρειας.

Τα ανωτέρω μπορεί να εφαρμοσθούν και σε κτίρια, στα οποία κατά το χρόνο ανέγερσής τους δεν επεβάλλετο από τις ισχύουσες τότε διατάξεις η κατασκευή του ανελκυστήρα και του χώρου πρόσβασης σε αυτόν. Στην περίπτωση αυτή δεν απαιτείται η αιτιολογημένη πρόταση της αρμόδιας υπηρεσίας Υγείας και Πρόνοιας της Περιφέρειας.

6. Διατάξεις που επιτρέπουν παρεκκλίσεις για την κατασκευή κτιρίων ή εγκαταστάσεων καταργούνται από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, εκτός εάν μέχρι τη δημοσίευση έχει υποβληθεί στον αρμόδιο φορέα σχετική μελέτη.

Άρθρο 22

Οικοδομικές άδειες - Αυθαίρετες κατασκευές

1. Για την εκτέλεση οποιασδήποτε εργασίας δόμησης εντός ή εκτός οικισμού απαιτείται οικοδομική άδεια της αρμόδιας πολεοδομικής υπηρεσίας. Τέτοιες εργασίες είναι ιδίως οι εκσκαφές και επιχώσεις, η εγκατάσταση ικριωμάτων, η ανέργεση, επισκευή, διαρρύθμιση και κατεδάφιση κτιρίων και των παραρτημάτων τους. Η οικοδομική άδεια κτιρίου ή εγκατάστασης θεωρείται ότι περιλαμβάνει τη διαμόρφωση του εδάφους, τις αναγκαίες εκσκαφές για τη θεμελίωση του κτιρίου ή της εγκατάστασης, καθώς και την κατασκευή περιφραγμάτων, βόθρων και υπόγειων δεξαμενών ύδατος. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 9 του άρθρου 8 του ν. 1512/1985 (ΦΕΚ 4) και του άρθρου 4 του παρόντος δεν απαιτείται άδεια για εσωτερικούς χρωματισμούς ή για εξωτερικούς χρωματισμούς όταν δεν γίνεται χρήση ικριωμάτων, για μικρές εσωτερικές επισκευές, ή διασκευές που δεν θίγουν τη φέρουσα κατασκευή του κτιρίου ή την εμφάνισή του, για επισκευές δαπέδου, για επισκευές, διασκευές ή συμπληρώσεις των εγκαταστάσεων και αγωγών των κτιρίων, για μικρές επισκευές θυρών, παραθύρων, στεγών δωματίων χωρίς χρήση ικριωμάτων και γενικά για μικρές και μεμονωμένες επισκευές για λόγους χρήσης, υγιεινής και προστασίας των κτιρίων που υφίστανται νόμιμα.

Επίσης δεν απαιτείται άδεια:

α) για την κατεδάφιση κατασκευών ή κτιρίων, που χαρακτηρίζονται επικινδύνως ετοιμόρροπα σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις περί επικινδύνων οικοδομών, με την επιφύλαξη της παρ. 7 του άρθρου 4 του παρόντος νόμου,

β) για την εφαρμογή των μέτρων ασφαλείας που καθορίζονται από την πολεοδομική υπηρεσία, σε κτίριο ή κατασκευές που έχουν χαρακτηριστεί επικίνδυνες, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις,

γ) για την κατεδάφιση ή αποκατάσταση κατασκευών που έχουν κριθεί οριστικά αυθαίρετες κατά τις ισχύουσες περί αυθαιρέτων διατάξεις.

Στις παραπάνω περιπτώσεις α

, β και γ οι εργα

που ορίζει η αρμόδια πολεοδομική υπηρεσία και ύστερα από δήλωση ανάληψης επίβλεψης από αρμόδιο τεχνικό, που γνωστοποιείται στο οικείο αστυνομικό τμήμα.

2. Με απόφαση των Υπουργών Εθνικής Αμυνας και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων

η Εργασιακά, Οικιστικά και η διαδικασία έ

την εκτέλεση στρατιωτικών έργων ή εγκαταστάσεων. Με όμοια απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Εργων και Μεταφορών και Επικοινωνιών

καθορίζονται οι όροι και η διαδικασία έκδοσης της οικοδομικής άδειας, για την εκτέλεση έργων

ή εγκαταστάσεων στους χώρους των πολιτικών αεροδρομίων και των εγκαταστάσεων ραδιοβοηθημάτων της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας.

Με όμοια απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Εργων και Εμπορικής Ναυτιλίας καθορίζονται οι όροι και η διαδικασία έκδοσης οικοδομικών αδειών για την εκτέλεση έργων ή εγκαταστάσεων στους χώρους των ζωνών λιμένων, ως και κάθε σχετική λεπτομέρεια.

3. Κάθε κατασκευή που εκτελείται α) χωρίς την άδεια της παρ.1 ή β) καθ υπέρβαση της άδειας ή γ) με βάση άδεια που ανακλήθηκε ή δ) κατά παράβαση των σχετικών διατάξεων είναι αυθαίρετη και υπάγεται στις σχετικές για τα αυθαίρετα διατάξεις του ν. 1337/1983 όπως ισχύουν.

Αυθαίρετη κατά το προηγούμενο εδάφιο κατασκευή, η οποία όμως δεν παραβιάζει τις ισχύουσες πολεοδομικές διατάξεις ή αυτές που ίσχυαν κατά το χρόνο κατασκευής της είναι δυνατόν να νομιμοποιηθεί ύστερα από έκδοση ή αναθεώρηση οικοδομικής άδειας. Μετά την έκδοση ή αναθεώρηση της παραπάνω οικοδομικής άδειας η κατασκευή παύει να είναι κατεδαφιστέα και επιβάλλονται μόνο τα πρόστιμα που προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 17 του ν. 1337/1983, όπως ισχύει. Το πρόστιμο διατήρησης επιβάλλεται για το διάστημα από τότε που κατά την κρίση της αρμόδιας Πολεοδομικής υπηρεσίας, άρχισε η ανέγερση της κατασκευής έως την έκδοση της οικοδομικής άδειας.

Δεν επιβάλλονται τα παραπάνω πρόστιμα σε περίπτωση αναθεώρησης οικοδομικής άδειας, που βρίσκεται σε ισχύ, εφόσον τηρείται το περίγραμμα της οικοδομής, ο συντελεστής δόμησης και ο συντελεστής όγκου.

Στην περίπτωση αυτή η αναθεώρηση πρέπει να εκδοθεί εντός τεσσάρων (4) μηνών από τη σχετική έγγραφη ειδοποίηση της αρμόδιας πολεοδομικής υπηρεσίας ή από την υποβολή των σχετικών δικαιολογικών από τον υπόχρεο.

Ειδικά για κτίρια αποθηκών ΣΙΛΟ, ψυγείων και δεξαμενών ιδιοκτησίας Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων, τα οποία κατασκευάζονται με προγράμματα του Υπουργείου Γεωργίας ή της Αγροτικής Τράπεζας της Ελλάδος, η ανωτέρω προθεσμία για υποβολή των απαραίτητων στοιχείων και δικαιολογητικών για έκδοση ή αναθεώρηση τυχόν υφιστάμενης οικοδομικής άδειας ορίζεται σε δέκα μήνες.

Για την έκδοση της οικοδομικής αυτής άδειας δεν επιβάλλεται πρόστιμο ή εισφορά, τυχόν δε επιβληθέντα ανακαλούνται. Η διάταξη αυτή ισχύει για όλες τις μέχρι της δημοσίευσής του νόμου αυτού εκκρεμείς υποθέσεις.

Ειδικά για κτίρια εγκαταστάσεων που οι επενδύσεις τους είχαν υπαχθεί στα Μεσογειακά Ολοκληρωμένα Προγράμματα (Μ.Ο.Π.), βάσει των υπ αριθμών 1787/1984 Κανονισμών του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Οικονομικών Κοινοτήτων (Ε.Ο.Κ.) και στους ν. 1262/1982 (ΦΕΚ 70 ΑΔ) και ν. 1682/1987 (ΦΕΚ 14 ΑΔ), η προθεσμία του πρώτου εδαφίου της παραγράφου αυτής για την υποβολή των απαραίτητων στοιχείων και δικαιολογητικών για έκδοση ή αναθεώρηση τυχόν υφιστάμενης οικοδομικής άδειας ορίζεται σε δέκα (10) μήνες. Για την έκδοση της οικοδομικής αυτής άδειας δεν επιβάλλεται πρόστιμο ή εισφορά, τυχόν δε επιβληθέντα διαγράφονται ανεξάρτητα από το στάδιο στο οποίο βρίσκονται. Στην περίπτωση αυτή τυχόν καταβληθέντα για την αιτία αυτή πρόστιμα μέχρι τη δημοσίευση του νόμου αυτού συμψηφίζονται με υπάρχοντα χρέη προς το δημόσιο και αν δεν υπάρχουν τέτοια επιστρέφονται απόκως.

4. Κάθε αλλαγή της χρήσης κτιρίου ή τμήματός του κατά παράβαση του άρθρου 5 είναι αυθαίρετη. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται κατ διάταξη του άρθρου 17 του ν. 1337/1983, όπως ισχύει, μόνο ως προς την επιβολή του προστίμου. Αν για την αλλαγή της χρήσης έχουν εκτελεστεί δομικές κατασκευές εκτός από την επιβολή προστίμου διατάσσεται και η κατεδάφισή τους.

5. Οι όψεις των κτιρίων που, λόγω της μη αποπεράτωσής τους, αποτελούν κίνδυνο για τους ανθρώπους ή για ξένα πράγματα ή κίνδυνο για τη δημόσια υγεία ή που, λόγω του μεγέθους τους ή της θέσης ή περιοχής στην οποία βρίσκονται, προσβάλλουν το φυσικό, το πολιτισμικό και το πολεοδομικό περιβάλλον και γενικότερα υποβαθμίζουν την ποιότητα ζωής της περιοχής τους, πρέπει να αποπερατώνονται μέσα σε έξι (6) χρόνια από την ημερομηνία έκδοσης της κατά την παρ.6 απόφασης νομάρχη ή της αντίστοιχης οικοδομικής άδειας, εάν αυτή εκδοθεί μεταγενέστερα.

6. Με απόφαση του οικείου νομάρχη, που εκδίδεται, σύμφωνα με τα κριτήρια της παρ.5 ύστερα από γνώμη της Ε.Π.Α.Ε. του Συμβουλίου Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος του νομού και γνώμη του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται οι περιοχές μέσα στις οποίες οι όψεις των κτιρίων πρέπει να αποπερατώνονται μέσα σε έξι (6) χρόνια από την ημερομηνία έκδοσης της

παραπάνω απόφασης νομάρχη ή της αντίστοιχης οικοδομικής άδειας, εάν αυτή εκδοθεί μεταγενέστερα. Με όμοια απόφαση του οικείου νομάρχη καθορίζονται επίσης και τα μεμονωμένα κτίρια, που βρίσκονται εκτός των παραπάνω περιοχών, των οποίων οι όψεις πρέπει να αποπερατώνονται μέσα σε έξι (6) χρόνια.

Αν οι υπόχρεοι εντός της παραπάνω προθεσμίας των έξι (6) χρόνων δεν εκπληρώσουν την υποχρέωσή τους αυτή, μπορεί να εκτελεί τις σχετικές εργασίες το Δημόσιο ή ο οικείος δήμος ή κοινότητα, καταλογίζοντας τις σχετικές δαπάνες σε βάρος τους.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων

Εργων καθορίζονται

και η διαδικασία επέμβασης του Δημοσίου ή του οικείου δήμου ή κοινότητας, ο τρόπος και η διαδικασία καταλογισμού και είσπραξης των δαπανών και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων της προηγούμενης και της παρούσας παραγράφου

7. Στις περιπτώσεις που καθορίζονται με την απόφαση νομάρχη της προηγούμενης παραγράφου, καθώς και σε ειδικές περιπτώσεις που εκτελούνται έργα ανάπλασης κοινόχρηστων χώρων ή που βρίσκονται σε περιοχές ιδιαίτερης σημασίας, στις οποίες το άμεσο ή το ευρύτερο περιβάλλον επηρεάζεται σημαντικά από την ύπαρξη ημιτελών κτιρίων ή κτιρίων που οι όψεις τους δεν έχουν συντηρηθεί ή που είναι εγκαταλελειμμένα, καθώς και για τις περιπτώσεις που για την ανάπλαση είναι αναγκαία η εκτέλεση εργασιών στο εσωτερικό κτιρίων, διατηρητέων ή μη, όπως επίσης και για τις περιπτώσεις που απαιτείται κατεδάφιση τμήματος υπαρχόντων κτιρίων, δύναται να επεμβαίνει το Δημόσιο ή ο οικείος δήμος ή κοινότητα και να εκτελεί τις απαιτούμενες εργασίες για την αποπεράτωση των όψεων των ημιτελών κτιρίων της ως άνω παραγράφου 5 σύμφωνα με την οικοδομική τους άδεια ή για την ανάπλαση και αποκατάσταση των όψεων των κτιρίων, που δεν έχουν συντηρηθεί ή για την αξιοποίηση και ανάπλαση των κτιρίων, που είναι εγκαταλελειμμένα, με βάση μελέτη που συνοδεύει την πρόταση της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων

Εργων ή του οικείου δήμου

ανάπλασης στην περιοχή. Για την επέμβαση αυτή και την έγκριση του προϋπολογισμού της δαπάνης εκδίδεται απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων

Εργων ή του

συμβουλίου του οικείου δήμου ή κοινότητας μετά γνώμη της αρμόδιας υπηρεσίας. Η απόφαση συνιστά και τίτλο για την εγγραφή υποθήκης επί του ακινήτου, υπέρ του καταβάλλοντος τη δαπάνη αποπεράτωσης ή αποκατάστασης ή ανάπλασης, προς εξασφάλιση της απαίτησής του.

Η αποπεράτωση ή η αποκατάσταση των όψεων ή η ανάπλαση του κτιρίου μπορεί να ανατίθεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων

Εργων ή

του συμβουλίου του οικείου δήμου ή κοινότητας και σε επιχειρήσεις κοινής ωφελείας. Μετά την ολοκλήρωση των εργασιών αποπεράτωσης των όψεων εκδίδεται πράξη καταλογισμού της δαπάνης εις βάρος του ιδιοκτήτη ή του δικαιούχου της οικοδομικής άδειας και η είσπραξη γίνεται κατ

εφαρμογή των διατάξεων του ΚΕΔΕ.

Με την ΚΥΑ της προηγούμενης παραγράφου 6 ρυθμίζονται οι διαδικασίες, τα αρμόδια κατά περίπτωση όργανα και κάθε σχετική ή συμπληρωματική λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου αυτής.

8.α) Με προεδρικά διατάγματα που εκδίδονται, με πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων

Εργων, καθορίζονται και

υποχρεώσεις και οι ευθύνες των παραγόντων οι οποίοι συμμετέχουν καθ

οιονδήποτε τρόπο

στην παραγωγή των ιδιωτικών οικοδομικών έργων και εγκαταστάσεων.

β) Ειδικότερα καθορίζονται και εξειδικεύονται οι αρμοδιότητες, οι υποχρεώσεις, ευθύνες κα.

- του κυρίου του έργου
- του μελετητή μηχανικού κατά τομέα εργασιών
- του επιβλέποντος μηχανικού κατά τομέα εργασιών
- του γενικού εργολάβου του έργου
- του κατ είδος εργασίας υπεργολάβου, τεχνικού και τεχνίτη
- των παραγωγών δομικών υλών, υλικών και ειδών
- των προμηθευτών δομικών υλών, υλικών και ειδών
- των κατά περίπτωση αρμοδίων δημοσίων υπηρεσιών και των στελεχών τους.

γ) Με τα ίδια προεδρικά διατάγματα ορίζονται κατά περίπτωση τα κριτήρια, οι προϋποθέσεις και οι διαδικασίες βάσει των οποίων οι εργολάβοι, υπεργολάβοι, παραγωγοί και προμηθευτές εντάσσονται στο αντίστοιχο μητρώο διά του οποίου πιστοποιείται η πληρότητα, ποιότητα και αξιοπιστία των παρεχόμενων υπηρεσιών, υλών, υλικών και ειδών. Δια του ίδιου προεδρικού διατάγματος ορίζονται τα όργανα και οι διαδικασίες σύνταξης των μητρώων εργολάβων,

υπεργολάβων παραγωγών και προμηθευτών.

Με όμοιο προεδρικό διάταγμα καθορίζεται ο τρόπος επιμερισμού των ευθυνών των παραπάνω προσώπων, το είδος των κυρώσεων και τα κριτήρια και τα όργανα επιβολής αυτών.

δ) Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Προσδιορίζονται τα έργα στο οποία ορίζεται απαραίτητως Εργοταξίου

- Έργων
- Τεχνικός Υπεύθυνος
- , με κριτήρια το μέγεθος, το κ

ε) Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων καθορίζονται τα έργα για τα οποία τηρείται απαραίτητως απόφαση καθορίζει τις λεπτομέρειες για την σύνταξη και τήρηση του βιβλίου.

Βιβλίο Εξέλιξης Ερ

Άρθρο 23 Προσθήκες

1. Κτίριο ή τμήμα αυτού θεωρείται νομίμως υφιστάμενο:

α) Αν έχει ανεγερθεί με νόμιμη άδεια και σύμφωνα με τους όρους αυτής ή έχει εξαιρεθεί από την κατεδάφιση σύμφωνα με τις διατάξεις του α.ν. 410/1968 ή αν έχει χορηγηθεί για νόμιμη άδεια ή νόμιμη αναθεώρηση άδειας κατά τις διατάξεις είτε της παρ.5 του άρθρου 16 του ν. 1337/1983, είτε της παρ.3 του άρθρου 22, ή αν έχει εξαιρεθεί από την κατεδάφιση με τις διατάξεις του ν. 1337/1983, όπως εκάστοτε ισχύει ή αν έχει ανεγερθεί πριν από την ισχύ του βασιλικού διατάγματος της 9.8.1955.

Στις δύο τελευταίες περιπτώσεις θεωρείται νομίμως υφιστάμενο μόνο το τμήμα του κτιρίου που δεν αντίκειται είτε στις ισχύουσες διατάξεις είτε σε εκείνες που ίσχυαν κατά το χρόνο κατασκευής του, αν αυτές είναι ευνοϊκότερες.

β) Αν πρόκειται για καθ

δειώσας προσθήκη βάσει οικοδομικής

παραγράφου 6 του άρθρου 101 του ν.δ. 8/1973 σε κτίριο που είχε εξαιρεθεί από την κατεδάφιση κατά τις διατάξεις του α.ν. 410/1968 και του ν. 720/1977.

γ) Αν προϋπήρχε της εγκρίσεως του σχεδίου πόλης και συγχρόνως οποιουδήποτε κανονισμού δομήσεως στην περιοχή αυτού.

δ) Οι μέχρι 2.11.1981 κατασκευασθείσες εγκαταστάσεις σιδηρών δεξαμενών υγρών καυσίμων και λοιπών κατασκευών εντός μόνιμων αποθηκευτικών χώρων των εγκαταστάσεων εναποθηκεύσεως υγρών καυσίμων και υγραερίου των εταιριών πετρελαιοειδών, που καλύπτονται από άδεια λειτουργίας του Υπουργείου Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας, θεωρούνται νομίμως υφιστάμενες.

ε) Αν πρόκειται για κτίριο που έχει ανεγερθεί σύμφωνα με οικοδομική άδεια, η οποία εκδόθηκε πριν από την ισχύ του παρόντος νόμου, σε γήπεδο που έχει πρόσωπο σε οικοδομική γραμμή, βρίσκεται απέναντι από οικοδομικό τετράγωνο στα ακραία σημεία του σχεδίου και με το συντελεστή δόμησης της απέναντι εντός σχεδίου περιοχής.

2. Σε κτίρια νομίμως υφιστάμενα σύμφωνα με την παραγράφο 1 επιτρέπεται προσθήκη καθ ύψος αν δεν απαγορεύεται από ειδικές διατάξεις η οποία μπορεί να εκτείνεται έως το περίγραμμα του κτιρίου έστω και αν το τελευταίο υπερβαίνει τα όρια του οικοδομήσιμου τμήματος του οικοπέδου που καθορίζονται από τον παρόντα νόμο ή από τις ειδικές διατάξεις που ισχύουν στην περιοχή.

Στην περίπτωση αυτή επιτρέπεται μόνο η ενίσχυση ή συμπλήρωση της φέρουσας κατασκευής για το εκτός του οικοδομήσιμου τμήματος του οικοπέδου μέρος της οικοδομής.

Στα κτίρια της παραγράφου 1 επιτρέπονται οι επισκευές για λόγους υγιεινής και χρήσεως.

3. Ως ελάχιστες απαιτούμενες διαστάσεις των ακάλυπτων χώρων για τον υπολογισμό της κάλυψης του οικοπέδου και της επιφάνειας που προκύπτει από το συντελεστή δόμησης θεωρούνται εκείνες που ίσχυαν κατά την έκδοση της οικοδομικής άδειας των περιπτώσεων της παραγράφου 1.

Στην κάλυψη και στο συντελεστή δόμησης του οικοπέδου, που έχει πραγματοποιηθεί, προσμετρώνται τα υπάρχοντα κτίσματα, νομίμως υφιστάμενα ή όχι.

Χώροι του παραπάνω κτιρίου που με βάση τις προϊσχύουσες διατάξεις δεν υπολογίζονταν στο συντελεστή δόμησης του οικοπέδου εξακολουθούν να μην υπολογίζονται στη συνολική επιφάνεια που προκύπτει από το σ.δ. που ισχύει κατά το χρόνο της προσθήκης. Κατά τα λοιπά, για την προσθήκη τηρούνται οι διατάξεις του παρόντος νόμου, εκτός των περιπτώσεων ακάλυπτων χώρων για φωτισμό και αερισμό, που έχουν κατασκευαστεί νόμιμα με βάση τις προϊσχύουσες διατάξεις (προαιρετικοί ακάλυπτοι χώροι φωταγωγοί), οπότε μπορεί να ακολουθείται το περίγραμμα των χώρων αυτών.

4. Προσθήκη κατ

επέκταση σε κτίριο που υφ

κατεδάφιση γίνεται μόνο σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού και τις ειδικές

πολεοδομικές διατάξεις που ισχύουν στην περιοχή.

5. α. Σε περίπτωση οποιασδήποτε προσθήκης η συνολική εκμετάλλευση δεν μπορεί να υπερβαίνει τον ισχύοντα συντελεστή δόμησης της περιοχής, κατά τον χρόνο χορήγησης της άδειας οικοδομής.

Σε συνιδιοκτησία οικοπέδα στα οποία μειώνεται ο συντελεστής δόμησης, εφόσον ένας ή περισσότεροι των συνιδιοκτητών έχουν οικοδομήσει κατά το ποσοστό συνιδιοκτησίας τους με βάση τον παλιό συντελεστή δόμησης, η επιφάνεια της προσθήκης που επιτρέπεται να πραγματοποιηθεί για τις λοιπές συνιδιοκτησίες και μόνον όταν πρόκειται για κατοικία πρέπει να είναι ίση με το γινόμενο του νέου μειωμένου συντελεστή δόμησης επί το ποσοστό συνιδιοκτησίας επί του οικοπέδου που έχει έκαστος συνιδιοκτήτης.

β.

□ Αδειες που έχουν εκδο

μετά την ισχύ του άρθρου 33 του ν. 2664/1998 εκτελούνται όπως εκδόθηκαν και αναθεωρούνται κατά την διάρκεια ισχύος τους χωρίς αύξηση της επιφάνειας και του όγκου του κτιρίου.

Επίσης εκδίδονται σύμφωνα με τη διάταξη αυτή οικοδομικές άδειες για τις οποίες έχει υποβληθεί στην αρμόδια πολεοδομική υπηρεσία μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος ο πλήρης φάκελος για την έκδοση αυτών.

Άρθρο 24

Τακτοποίηση οικοπέδου

1. Στα ήδη εγκεκριμένα ρυμοτομικά σχέδια και σε εκείνα που εγκρίνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.δ. της 17.7.1923

□ υπερί σχεδίων πόλεων, κωμώ

κράτους και οικοδομής αυτών

□ (ΦΕΚ 228) κατά τ

προσώπου και εμβαδού κατά τον κανόνα ή κατά παρέκκλιση στο οικοδομήσιμο τμήμα του οικοπέδου πρέπει να εγγράφεται κάτοψη κτιρίου με ελάχιστη επιφάνεια 50 τ.μ. και ελάχιστη πλευρά 5 μ. Οικόπεδο που δεν έχει τις παραπάνω προϋποθέσεις τακτοποιείται με τα γειτονικά σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.δ. της 17.7.1923 και του ν.δ. 690 / 1948 (ΦΕΚ 133). Δεν απαιτείται η εγγραφή κάτοψης κτιρίου ελάχιστης επιφάνειας 50,0 τμ και ελάχιστης πλευράς 5,0 μ. σε οικόπεδα των οποίων η διαδικασία τακτοποίησης έχει αρχίσει μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου με τη σύνταξη πράξης τακτοποίησης ή όταν το οικόπεδο έχει δημιουργηθεί πριν από την ισχύ του παρόντος νόμου και έχουν καθοριστεί μικρότερα όρια αρτιότητας στην περιοχή.

2. Δεν επιτρέπεται η δόμηση ακόμη και σε οικόπεδο άρτιο και οικοδομήσιμο, έστω και κατά το άρθρο 25 του ν. 1337/1983, αν για οποιονδήποτε λόγο απαιτείται τακτοποίηση των γειτονικών του οικοπέδων και κατά την κρίση της πολεοδομικής υπηρεσίας, η δόμηση θα παρεμποδίσει ή θα δυσχεράνει με οποιονδήποτε τρόπο την τακτοποίηση.

3. Σε οικόπεδα με περισσότερα από ένα πρόσωπα σε κοινόχρηστο χώρο, η ύπαρξη του ελάχιστου προσώπου κατά τον κανόνα ή κατά παρέκκλιση απαιτείται μόνο για ένα από τα πρόσωπα αυτά.

4. Σε οικόπεδο που βρίσκεται στη συνάντηση δύο γραμμών δόμησης που τέμνονται είτε με πλάγια ή εισέχουσα απότμηση είτε με κοίλη ή κυρτή γωνία, ως μήκος προσώπου λαμβάνεται ολόκληρο το ανάπτυσμα της ρυμοτομικής γραμμής που αντιστοιχεί στο οικόπεδο.

5. Οικόπεδο άρτιο κατά κανόνα ή κατά παρέκκλιση ως προς το εμβαδόν, το οποίο δεν έχει το κατά παρέκκλιση ελάχιστο πρόσωπο, εάν δεν μπορεί να τακτοποιηθεί κατά τρόπο ώστε να αποκτήσει το κατά κανόνα πρόσωπο, θεωρείται άρτιο και οικοδομήσιμο εφόσον με την τακτοποίηση αποκτήσει το κατά παρέκκλιση πρόσωπο ή εάν το οικόπεδο πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 25 του ν. 1337/1983, όπως εκάστοτε ισχύει, εκτός εάν η παραπάνω έλλειψη οφείλεται σε υπαίτια κατάτμηση από τους ιδιοκτήτες ή του δικαιοπαρόχους τους με δικαιοπραξία εν ζωή ή αιτία θανάτου μετά την ισχύ του ν. 651/1977. Οικόπεδα που δεν έχουν πρόσωπο σε εγκεκριμένη οδό ή οδό προϋφιστάμενη του έτους 1923, εφόσον δεν προέρχονται από κατάτμηση, που έγινε από τους ιδιοκτήτες ή τους δικαιοπαρόχους τους με δικαιοπραξία εν ζωή ή αιτία θανάτου, μετά την έγκριση του ρυμοτομικού σχεδίου της περιοχής και προϋφίστανται της ισχύος του ν. 651/1977, όταν παρά την προσκύρωση καταργούμενης ιδιωτικής οδού ή γενικά καταργηθέντος κοινόχρηστου χώρου δεν αποκτούν πρόσωπο ή εμβαδόν κατά τον κανόνα ή την παρέκκλιση της περιοχής, θεωρούνται οικοδομήσιμα εφόσον αποκτούν τουλάχιστον 5,0 μ. πρόσωπο σε εγκεκριμένη οδό ή οδό προϋφιστάμενη του έτους 1923 και εγγράφουν στο οικοδομήσιμο τμήμα τους κάτοψη κτιρίου με ελάχιστη επιφάνεια 50,0 τ.μ. και ελάχιστη πλευρά 5,0 μ. Οικόπεδο μη άρτιο κατ

□ εμβαδόν και μη υπαγόμεν

εκάστοτε ισχύει, που δεν μπορεί να αποκτήσει διαστάσεις αρτίου οικοπέδου με τις διατάξεις

του ν.δ. 690/1948, επιτρέπεται να προσκυρωθεί κατά προτεραιότητα σε οικόπεδο που έχει το ελάχιστο εμβαδόν και δεν έχει το ελάχιστο πρόσωπο, για την απόκτηση και του ελάχιστου προσώπου.

Αν δεν υπάρχει τέτοιο όμορο οικόπεδο, αλλά υπάρχει οικόπεδο μη άρτιο κατά το εμβαδόν, που υπάγεται στις διατάξεις του άρθρου 25 του ν. 1337/1983, το παραπάνω οικόπεδο προσκυρώνεται σε αυτό.

6. Τμήματα οικοπέδου άρτιου και οικοδομήσιμου που δεν επιδέχονται εν όλω ή εν μέρει τακτοποίηση αφαιρούνται αναγκαστικά και προσκυρώνονται στα γειτονικά οικόπεδα. Η προσκύρωση αυτή γίνεται μόνο αν τα γειτονικά, οικόπεδα, έχουν το ελάχιστο απαιτούμενο εμβαδόν και η προσκύρωση είναι απόλυτα απαραίτητη για να αποκτήσουν το ισχύον ελάχιστο πρόσωπο κατά τον κανόνα ή, σε περίπτωση που αυτό είναι αδύνατο, κατά παρέκκλιση

7. Οι διατάξεις της παραγράφου 6 δεν εφαρμόζονται:

α) αν στα παραπάνω τμήματα υπάρχουν οικοδομές με την έννοια της παρ. 2 του άρθρου 42 του ν.δ. της 17.7.23.

β) αν η έλλειψη του ελάχιστου απαιτούμενου προσώπου των γειτονικών οικοπέδων στα οποία προσκυρώνονται τα παραπάνω τμήματα, οφείλεται σε υπαίτια κατάτμηση από τους ιδιοκτήτες ή τους δικαιούχους τους με δικαιοπραξία εν ζωή ή αιτία θανάτου μετά την έναρξη της ισχύος του ν. 651/1977.

8. Η κατά την παρ.6 προσκύρωση γίνεται μόνο ύστερα από αίτηση κάθε ενδιαφερόμενου.

9. Με την επιφύλαξη της παρ.5, οι διατάξεις του άρθρου 6, έχουν εφαρμογή μόνο για τα οικόπεδα που υπάγονται στην παρέκκλιση, σύμφωνα με τις σχετικές ειδικές διατάξεις.

10. Το Δημόσιο και οι δήμοι ή οι κοινότητες, όταν επισπεύδουν την εφαρμογή του ρυμοτομικού σχεδίου, αποζημιώνουν και τα μη άρτια και μη οικοδομήσιμα τμήματα των ρυμοτομούμενων οικοπέδων που απομένουν μετά την ρυμοτομία, εκτός αν οι ιδιοκτήτες δηλώνουν έως την πρώτη συζήτηση στο ακροατήριο για τον καθορισμό της προσωρινής τιμής μονάδας ότι δεν επιθυμούν την αποζημίωση. Στην περίπτωση αυτή τα παραπάνω μη άρτια και μη οικοδομήσιμα οικόπεδα βαρύνονται με ενδεχόμενη αποζημίωση λόγω παρόδότητας.

11. Σε καμία περίπτωση δεν επιτρέπεται οικόπεδα άρτια και οικοδομήσιμα να χάνουν την ιδιότητα αυτή με την τακτοποίηση.

12.

Όπου από την πολε

εγγραφή στο οικοδομήσιμο τμήμα αυτού κάτοψης κτιρίων ορισμένων διαστάσεων, νοείται ως σχήμα το ορθογώνιο.

Άρθρο 25

Δουλείες σε ακίνητα

Απαγορεύεται η σύσταση δουλειών, οι οποίες συνεπάγονται περιορισμό, της δυνατότητας ανέγερσης ή επέκτασης των κτιρίων ή εγκαταστάσεων, σύμφωνα με τις ισχύουσες πολεοδομικές διατάξεις.

Από την απαγόρευση αυτή εξαιρείται η δουλεία διόδου, εφόσον αποτελεί τη μοναδική διόδο προς κοινόχρηστο χώρο οικοπέδου ή κτιρίου ή αυτοτελούς από πλευράς δόμησης ορόφου.

Δικαιοπραξίες που αντιβαίνουν στις διατάξεις της παραγράφου αυτής είναι απολύτως άκυρες.

2. Δουλείες που έχουν συσταθεί έως τη δημοσίευση του νόμου αυτού δεν παρεμποδίζουν την έκδοση οικοδομικής άδειας, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Οι δουλείες αυτές καταργούνται κατά τη διαδικασία των επόμενων παραγράφων, αν εκδοθεί νόμιμη οικοδομική άδεια για να γίνουν στο δουλεύον ακίνητο κατασκευές ή εγκαταστάσεις που καθιστούν αδύνατη, εν όλω ή εν μέρει, τη άσκηση της δουλείας. Κατεξάιρεση δεν υπάγονται στην παράγραφο αυτή η δουλεία κοινού σκελετού και η δουλεία διόδου, όπως αυτή ορίζεται στην προηγούμενη παράγραφο.

3. Στον δικαιούχο της καταργούμενης δουλείας καταβάλλεται αποζημίωση. Ο καθορισμός του ποσού της αποζημίωσης, ανεξάρτητα από την αξία του αντικείμενου της διαφοράς, γίνεται από το ειρηνοδικείο, στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται το δουλεύον ακίνητο που δικάζει κατά τις σχετικές διατάξεις της Πολιτικής Δικονομίας, ύστερα από αίτηση του δικαιούχου της δουλείας ή εκείνου στον οποίο έχει χορηγηθεί νόμιμη οικοδομική άδεια για την εκτέλεση εργασιών ασυμβίβαστων με την άσκηση της δουλείας.

4. Η δουλεία καταργείται με την καταβολή ή την κατάθεση στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων της αποζημίωσης. Μετά την κατάργηση επιτρέπεται να εκτελεστούν, σύμφωνα με την οικοδομική άδεια, οι εργασίες τις οποίες εμπόδιζε η δουλεία.

Άρθρο 26

Δομική κατασκευή και τα τμήματά της.

1. Με αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων ρυθμίζονται θέματα κτιριοδομικού περιεχομένου, που είτε απορρέουν από την εφαρμογή του παρόντος νόμου είτε με τη ρύθμισή τους:

- α. βελτιώνεται η άνεση, η υγεία ενοίκων και περιοίκων,
 - β. βελτιώνεται η ποιότητα, η ασφάλεια, η αισθητική και η λειτουργικότητα των κτιρίων,
 - γ. προστατεύεται το περιβάλλον, εξοικονομείται ενέργεια και προωθείται η έρευνα και παραγωγή στον τομέα της οικοδομής.
2. Οι ρυθμίσεις στις οποίες αναφέρεται η παράγραφος 1 του παρόντος άρθρου είναι:
- A. Διαδικαστικές, όπως μελέτες και εκδόσεις πάσης φύσεως αδειών, αρμοδιότητες και ευθύνες για το έργο.
 - B. Λειτουργικές και κτιριοδομικές, όπως:
 - α. Χρήσεις κτιρίων για κατοικία, γραφεία, αναψυχή, βιομηχανία, εκπαίδευση, περίθαλψη, κοινωνική πρόνοια και άλλα.
 - β. Χρήσεις χώρων για διαμονή, συνάθροιση, υγιεινή, αποθήκευση, στάθμευση και άλλα.
 - γ. Ειδικές λειτουργικές απαιτήσεις για άτομα με ειδικές ανάγκες, ασφάλεια, υγεία και άλλα.
 - δ. Φωτισμός, ηλιασμός, αισθητική κτιρίων.
 - ε. Εσωτερικές εγκαταστάσεις υδραυλικές, ηλεκτρικές, μηχανολογικές και άλλες.
 - Γ. Κατασκευαστικές και ποιοτικές όπως:
 - α. Φυσική των κτιρίων για θερμομόνωση, ηχομόνωση, ακουστική, πυροπροστασία, πυρασφάλεια και άλλες.
 - β. Δομικά υλικά.
 - γ. Κτιριοδομικά στοιχεία των κτιρίων που αφορούν κυρίως χωματουργικές εργασίες, θεμελιώσεις, ικριώματα, φέρουσα κατασκευή, κατασκευή πλήρωσης, δάπεδα, ανοίγματα, στέγες, προεξοχές.
 - δ. Κατασκευές που εξυπηρετούν τα κτίρια όπως σιλό, δεξαμενές, αποθήκες, χώροι στάθμευσης, λύματα, απορρίμματα και άλλα.
3. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας των Δημοσίων Έργων μπορούν να επιβάλλονται περιορισμοί και απαγορεύσεις ως προς τη χρήση δομικών υλικών και δομικών στοιχείων για λόγους αισθητικής, εθνικής οικονομίας, ασφάλειας και προσαρμογής στο περιβάλλον.
4. Οι διατάξεις κτιριοδομικού περιεχομένου του ν.δ. 8/1973, όπως προσδιορίζονται στην παραγράφου 1 του άρθρου 31, διατηρούνται σε ισχύ μέχρις ότου ρυθμιστούν τα θέματα αυτά με τις αποφάσεις Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, οπότε και παύουν να ισχύουν.

Άρθρο 27

Αρμόδια αρχή για την εφαρμογή του νόμου.

1. Αρμόδια αρχή για την εφαρμογή του παρόντος νόμου είναι η κατά τόπους πολεοδομική υπηρεσία.
2. Για κάθε αμφισβήτηση που ανακύπτει από την εφαρμογή των διατάξεων του νόμου αυτού ή ειδικών πολεοδομικών σχεδίων και κανονισμών ή των άλλων γενικών ή ειδικών πολεοδομικών διατάξεων αποφασίζει οριστικά ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων ~~απόφαση~~ ^{απόφαση} του Κεντρικού Συμβουλίου Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος.
Η απόφαση του Υπουργού εφαρμόζεται υποχρεωτικά από τις πολεοδομικές υπηρεσίες της Νομαρχιακής και Τοπικής Αυτοδιοίκησης και τις σχετικές με το θέμα υπηρεσίες της Περιφέρειας.
3. οι αστυνομικές αρχές οφείλουν:
 - α) να ελέγχουν αν για τις πραγματοποιούμενες δομικές εργασίες έχει εκδοθεί άδεια από την αρμόδια αρχή και, αν διαπιστώσουν ότι δεν υπάρχει σχετική άδεια, να διακόπτουν την εκτέλεση των εργασιών και να ειδοποιούν αμέσως την αρμόδια πολεοδομική υπηρεσία.
 - β) να ελέγχουν σε γενικές γραμμές αν η εκτελούμενη εργασία ανταποκρίνεται στο περιεχόμενο της οικοδομικής άδειας και, σε περίπτωση αμφιβολίας, να ειδοποιούν αμέσως την αρμόδια πολεοδομική υπηρεσία.
 - γ) να διακόπτουν την εκτέλεση δομικών εργασιών, ύστερα από ειδοποίηση της αρμόδιας πολεοδομικής υπηρεσίας.
 - δ) να παρέχουν προστασία στις πολεοδομικές υπηρεσίες για την εφαρμογή των μέτρων που προβλέπονται από τις διατάξεις για την αυθαίρετη δόμηση.

Άρθρο 28

Εκταση εφαρμογής του πολεοδομικού κανονισμού

1. Οι διατάξεις του πολεοδομικού κανονισμού (άρθρα 2 έως και 25 του παρόντος) ισχύουν για τις περιοχές εντός εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου.
2. Σε περιοχές εκτός εγκεκριμένου σχεδίου, από τις διατάξεις του πολεοδομικού κανονισμού εφαρμόζονται: Τα άρθρα 2, 3, 4, 5, το άρθρο 7 εκτός από τις παρ.1Βι, 1βστ, 1βζ και 3, το Άρθρο 8 παρ.3, το Άρθρο 9 παρ.4 εκτός αν ορίζεται μεγαλύτερη απόσταση από άλλες διατάξεις, και παρ.9 και 10, τα άρθρα 11, 17, 18, 20, 22 και το άρθρο 23 εκτός της παρ.5. Η παρ.10 του άρθρου 9 εφαρμόζεται και για τις βιομηχανικές εγκαταστάσεις που ανεγείρονται στις περιοχές που ισχύει το προεδρικό διάταγμα 24.5.1985 (ΦΕΚ 270 ΔΔ) και το προεδρικό διάταγμα 31.3.1987 (ΦΕΚ 303 ΔΔ).
3. Σε οικισμούς χωρίς εγκεκριμένο σχέδιο, από τις διατάξεις του πολεοδομικού κανονισμού εφαρμόζονται: Τα άρθρα 2, 3, 4, 5, το άρθρο 7 πλην της παρ.1Βι, το άρθρο 8 παρ.3, το άρθρο 9 παρ.1 και 4 με τη διευκρίνιση ότι η αναφερόμενη σμ. ανεξάρτητα από το ύψος, και οι παρ.9 και 10, το άρθρο 11, το άρθρο 17, το άρθρο 18 όπου δεν ορίζεται διαφορετικά από τις αντίστοιχες ειδικές διατάξεις και τα άρθρα 19, 21, 22, 23 και 25. □ αυτές απόσταση Δ
4. Δεν θίγονται ειδικές διατάξεις για την προστασία αρχαιολογικών χώρων, οικισμών ή τμημάτων οικισμών, μεμονωμένων κτιρίων ή περιοχών, για τη διατήρηση της πολιτιστικής και ιστορικής κληρονομιάς ή την προστασία περιοχών χαρακτηρισμένων ως ιδιαίτερου φυσικού κάλλους.

Άρθρο 29

Ειδικές περιπτώσεις

1.α Κατ

θεωρείται και το τετράγωνο που βρίσκεται στα ακραία σημεία των ρυμοτομικών σχεδίων που έχουν εγκριθεί μέχρι την έναρξη ισχύος του ν. 1337/1983 και περικλείονται από οικοδομικές γραμμές με ή χωρίς πρασιά χωρίς να περιβάλλεται από όλες τις πλευρές από κοινόχρηστους χώρους.

β. Οικόπεδα που βρίσκονται στα πιο πάνω οικοδομικά τετράγωνα και δεν έχουν πρόσωπο σε εγκεκριμένη από το σχέδιο ή προϋφιστάμενη αυτού οδό, δομούνται σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.5 των εννοποιημένων άρθρων 43, 44, 45 του ν.δ. 17.7/16.8.1923.

γ. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας επιτρέπεται, στις παραπάνω περιπτώσεις ρυμοτομικών σχεδίων που έχουν εγκριθεί μέχρι 13.3.83, ο καθορισμός της οριακής οδού του ρυμοτομικού σχεδίου σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.δ. 17.7/16.8.1923 με τη διαδικασία του άρθρου 3 του νομοθετικού διατάγματος αυτού.

Ειδικά για τους παραδοσιακούς οικισμούς ο καθορισμός της οριακής οδού γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.9β του άρθρου 25 του ν. 2508/97.

2. □ ~~στα~~ ακραία σημεία των εγκεκριμένων ρυμοτομικών σχεδίων προβλέπεται η ύπαρξη δρόμου και απέναντι από τα αντίστοιχα οικοδομικά τετράγωνα προβλέπονται ρυμοτομικές γραμμές, η δόμηση των οικοπέδων που έχουν πρόσωπο στο δρόμο αυτόν γίνεται με βάση το πλάτος του, όπως προβλέπεται από το σχέδιο μέχρι την απέναντι ρυμοτομική γραμμή. Αν απέναντι από τα οικοδομικά τετράγωνα που βρίσκονται στα ακραία σημεία του ρυμοτομικού σχεδίου που έχει εγκριθεί μέχρι τη 13.3.83 προβλέπεται οικοδομική γραμμή, τα γήπεδα που έχουν πρόσωπο στη γραμμή αυτήν, εφόσον έχουν δημιουργηθεί μέχρι τη δημοσίευση του νόμου αυτού είναι οικοδομήσιμα μόνο κατά το τμήμα τους, το οποίο έχει επιφάνεια που αντιστοιχεί στις ελάχιστες απαιτούμενες για το εμβαδόν και το πρόσωπο διαστάσεις αρτιότητας οι οποίες προβλέπονται από τις πολεοδομικές διατάξεις που ισχύουν για το απέναντι οικοδομικό τετράγωνο. Τα γήπεδα αυτά οικοδομούνται μόνο κατά το παραπάνω τμήμα τους, σύμφωνα με τους όρους δόμησης που ισχύουν για το απέναντι οικοδομικό τετράγωνο, με τον περιορισμό ότι ο συντελεστής δόμησης δεν επιτρέπεται να είναι μεγαλύτερος από τον οριζόμενο στο άρθρο 6 του ν. 1337/1983, όπως ισχύει. Για τα παραπάνω τμήματα οικοπέδων, τα οποία θεωρούνται ότι ευρίσκονται εντός σχεδίου, έχουν εφαρμογή όλες οι πολεοδομικές διατάξεις που εφαρμόζονται για τις εντός σχεδίου περιοχές. Η κατάτμηση των παραπάνω γηπέδων επιτρέπεται μόνο σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν για τη δόμηση σε περιοχή εκτός σχεδίου πόλης. Υπόλοιπο τμήμα των γηπέδων αυτών, πέρα από εκείνο που έχει τις παραπάνω ελάχιστες διαστάσεις αρτιότητας, οικοδομείται σύμφωνα με τις διατάξεις για τη δόμηση εκτός σχεδίου μόνον εφόσον το εμβαδόν του υπόλοιπου αυτού τμήματος καλύπτει το ελάχιστο απαιτούμενο εμβαδόν για τη δόμηση εκτός σχεδίου.

3. Γήπεδα σε περιοχές εκτός σχεδίου πόλης που έχουν πρόσωπο σε δρόμους, για τους οποίους έχουν ήδη θεσπισθεί ειδικοί όροι δόμησης και οι οποίοι σημειώνονται στο εγκεκριμένο διάγραμμα με οικοδομική γράμμη ή με δύο γραμμές, ρυμοτομική και οικοδομική, οικοδομούνται με τους πιο πάνω ειδικούς όρους, μόνο κατά το τμήμα τους που έχει επιφάνεια ίση με την ελάχιστη επιφάνεια άρτιου οικοπέδου που προβλέπεται από τις ειδικές αυτές διατάξεις. Υπόλοιπο τυχόν τμήμα των γηπέδων αυτών, πέρα από εκείνο που έχει την παραπάνω ελάχιστη επιφάνεια αρτιότητας, οικοδομείται σύμφωνα με τις διατάξεις για τη δόμηση εκτός σχεδίου, μόνον εφόσον το εμβαδόν του υπόλοιπου αυτού τμήματος καλύπτει το ελάχιστο απαιτούμενο εμβαδόν για τη δόμηση εκτός σχεδίου.

4. Οικόπεδα που βρίσκονται μέσα σε εγκεκριμένο σχέδιο και έχουν παραχωρηθεί από το κράτος έως τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, για οποιοδήποτε λόγο, με αποφάσεις ή παραχωρητήρια θεωρούνται άρτια και οικοδομήσιμα με όποιες διαστάσεις και εμβαδόν παραχωρήθηκαν ή με τις τυχόν μικρότερες που έχουν στην πραγματικότητα, εφόσον η μείωση αυτή δεν οφείλεται σε μεταβιβάσεις. Αν η μείωση οφείλεται σε ρυμοτομία, τα παραπάνω οικόπεδα όπως έχουν απομείνει μετά τη ρυμοτομία, θεωρούνται άρτια και οικοδομήσιμα, εφόσον έχουν τα ελάχιστα όρια αρτιότητας που προβλέπονται, κατά τον κανόνα ή κατά παρέκκλιση, από τις διατάξεις που ισχύουν για την περιοχή ή εκείνα που προβλέπονται από το άρθρο 25 του ν. 1337/1983. Οικόπεδα που δημιουργούνται από κατάτμηση παραχωρηθέντος οικοπέδου, που έγινε ύστερα από έγκριση της αρμόδιας για την παραχώρηση αρχής, θεωρούνται άρτια και οικοδομήσιμα εφόσον είναι άρτια, σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν για την περιοχή. Για τα οικόπεδα του προηγούμενου εδαφίου της παρούσας παραγράφου εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 25 του ν. 1337/1983.

5. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων μετά από σύμφωνη γνώμη του οικείου δήμου ή κοινότητας, δύναται να επιτραπεί σε όλως εξαιρετική περίπτωση, η κατασκευή εναέριας γέφυρας για τη σύνδεση των ειδικών κτιρίων που βρίσκονται σε έναντι οικοδομικά τετράγωνα.

Με το ίδιο π.δ/γμα καθορίζονται οι διαστάσεις της εναέριας γέφυρας, η θέση της σε σχέση με τους κοινόχρηστους χώρους, τα υλικά κατασκευής, ο τρόπος στήριξης, η χρήση της, το ελάχιστο πλάτος του κοινόχρηστου χώρου πάνω από τον οποίο κατασκευάζεται η εναέρια γέφυρα και κάθε σχετική λεπτομέρεια.

6. Στο τέλος του πρώτου εδαφίου της παρ.2 του άρθρου 47 του ν. 590/1977 (ΦΕΚ 146) προστίθενται τα εξής:

και της κατά τόπο αρμόδιας Επ.

Αρχιτεκτονικού Ελέγχου του Υπουργείου Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων .

7. Αν η οδός που αποτελεί το ακραίο όριο εγκεκριμένου μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος σχεδίου πόλης, τέμνει ιδιοκτησίες και δεν έχουν καταβληθεί οι οφειλόμενες αποζημιώσεις για την εφαρμογή του σχεδίου ως προς την οδό αυτή μπορεί να τροποποιείται και επεκτείνεται το σχέδιο με την μετατόπιση της οριακής αυτής οδού προς την εκτός σχεδίου περιοχή χωρίς πάντως να τέμνονται άλλες ιδιοκτησίες. Το τμήμα που εντάσσεται στο σχέδιο πόλης από την κάθε μία από τις παραπάνω ιδιοκτησίες δεν μπορεί να είναι εμβαδού μεγαλύτερου του διπλάσιου των κατά τον κανόνα ορίων αρτιότητας που προβλέπονται από το ήδη εγκεκριμένο σχέδιο της περιοχής. Η μετατόπιση αυτή επιτρέπεται μόνον εφόσον εναρμονίζεται με τις κυκλοφοριακές και τις εν γένει πολεοδομικές συνθήκες και ανάγκες της περιοχής. Σε περίπτωση εφαρμογής της παραγράφου αυτής μπορεί και να αυξάνεται ή να μειώνεται το πλάτος της μετατοπιζόμενης οδού. Για το τμήμα που εντάσσεται στο σχέδιο πόλης με βάση την παράγραφο αυτή, ισχύουν οι όροι δόμησης που θεσπίζονται από το ήδη εγκεκριμένο σχέδιο της περιοχής, όπως αυτοί κάθε φορά ισχύουν.

8. Σε περίπτωση εφαρμογής της προηγούμενης παραγράφου οι κύριοι των παραπάνω ιδιοκτησιών υπόκεινται σε εισφορά γης και χρήματος κατά τις διατάξεις των άρθρων 8 και 9 του ν. 1337/1983. Αν το εμβαδόν της έκτασης την οποία καταλαμβάνει η μετατοπιζόμενη οδός είναι ίσο προς την κατά το προηγούμενο εδάφιο εισφορά σε γη δεν οφείλεται άλλη εισφορά σε γη. Αν είναι μικρότερο οφείλεται η διαφορά και αν είναι μεγαλύτερο θεωρείται ότι η ως άνω ρυμοτομούμενη επιφάνεια αποτελεί την εισφορά σε γη και οι κύριοι της δεν δικαιούνται οποιασδήποτε αποζημιώσεως. Η έκταση αυτή αποκτά την ιδιότητα του κοινοχρήστου από τη δημοσίευση της υπουργικής απόφασης που προβλέπεται στην παρ.10.

9. Η τροποποίηση και η επέκταση του σχεδίου πόλης κατά την παρ.8 του παρόντος άρθρου γίνεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημ. Έργων, η οποία εκδίδεται κατά τη διαδικασία του άρθρου 3 του ν.δ. 17.7.1923. Αν η διαδικασία αυτή έχει τηρηθεί μέχρι τη δημοσίευση του νόμου αυτού δεν απαιτείται επανάληψη για την έκδοση της απόφασης Υπουργού.

10. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων

Έργων

καθορίζονται οι περιπτώσεις δομικών εργασιών μικρής σημασίας σε περιοχές απομακρυσμένες ή δυσπρόσιτες από την έδρα της οικείας πολεοδομικής υπηρεσίας ή οικισμοί παραμεθωρίων περιοχών για τις οποίες δύναται η άδεια να εκδίδεται από τις δημοτικές ή κοινοτικές αρχές, με την εποπτεία της αρμόδιας πολεοδομικής υπηρεσίας. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται η διαδικασία έκδοσης των αδειών και έλεγχος των οικοδομών.

Με απόφαση του οικείου νομάρχη μετά από γνώμη του Συμβουλίου Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος του νομού καθορίζονται οι συγκεκριμένοι δήμοι ή κοινότητες για τις οποίες η κατά τα ανωτέρω άδεια εκδίδεται από τις δημοτικές ή κοινοτικές αρχές.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Γεωργίας και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων

Εργων, καθορίζονται οι περιπτώσεις δομικών εργασιών για γεωργοκτηνοτροφικές εγκαταστάσεις μικρής κλίμακας, όπως ποιμνιοστάσιο αιγοπροβάτων, βουστάσια γαλακτοπαραγωγής και πάχυνσης μόσχων, βουστάσια βοειδών ελεύθερης βοσκής, αποθήκες, υπόστεγα, βροχοδεξαμενές σε βοσκοτόπους, καθώς και στέγαστρα ζώων με οικίσκους διαμονής ποιμένων σε βοσκοτόπους, για τις οποίες οι αντίστοιχες οικοδομικές άδειες μπορεί να εκδίδονται με βάση εγκεκριμένους τύπους μελετών που παραχωρούνται από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας, για κάθε συγκεκριμένη περίπτωση. Το τοπογραφικό σχέδιο του γηπέδου συντάσσεται και η επίβλεψη της κατασκευής γίνεται με δαπάνες του ενδιαφερομένου. Με την ίδια απόφαση ορίζονται οι συγκεκριμένοι δήμοι ή κοινότητες, στις οποίες έχουν εφαρμογή τα ανωτέρω, η μέγιστη επιφάνεια των δομικών έργων που μπορεί να πραγματοποιηθεί και κάθε σχετική λεπτομέρεια.

11. Το με αριθμό 697/1979 π.δ/γμα (ΦΕΚ 208/Α/1979)

περί καθορισμού ειδ

προς την δόμησιν και διαμόρφωσιν των χώρων σταθμεύσεως αυτοκινήτων , όπως τροποποιήθηκε με το 1339/1981 π.δ/γμα (ΦΕΚ 335/Α), καθώς και το με αριθμό 1340/1981 π.δ/γμα (ΦΕΚ 335/Α),

Καθορισμός του απαιτούμ

αυτοκινήτων αναλόγως της χρήσεως και του μεγέθους των κτιρίων εις περιοχάς εντός της μείζονος περιοχής Πρωτευούσης ~~να με οποιαδήποτε~~ σύμφωνα

960/1979 και 1221/1981, δύναται να τροποποιούνται σε όλες τους τις διατάξεις. Επίσης δύναται να τροποποιείται σε όλες του τις διατάξεις το με αριθμό 470/1970 π.δ.

περί

μετασηματισμού των συντελεστών δομήσεως εις εμβαδά κατά την εφαρμογή του Ν. 880/79

, που εκδόθηκε σύμφωνα

880/1979.

Άρθρο 30

Μεταβατικές διατάξεις

Το άρθρο αυτό δεν ισχύει πλέον, διότι έληξε ο χρόνος εφαρμογής του. Από της δημοσιεύσεως του ν. 2831/2000 (ΦΕΚ 140 ΑΔ) η εφαρμογή προΐσχυουσών διατάξεων ρυθμίζεται από το άρθρο 26 του ίδιου νόμου.

Άρθρο 31

Καταργούμενες, διατηρούμενες και τροποποιούμενες διατάξεις

Οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου αυτού δεν ισχύουν διότι έληξε ο χρόνος εφαρμογής τους.

3. Διατηρούνται σε ισχύ οι διατάξεις του κεφαλαίου ΙΙ του π.δ. 3.4.1929

περί Γενικού

Οικοδομικού Κανονισμού

(ΦΕΚ155/ΑΔ/1929),

του ν. 1337/1983, όπως ισχύουν.

4. Στο τέλος της παρ.10 του άρθρου 9 του ν. 1512/1985 (ΦΕΚ 4) προστίθενται τα εξής:

Επίσης με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Εργων, που εκδίδεται με την ίδια διαδικασία, μπορούν να εξαιρούνται από την κατεδάφιση αυθαίρετα κτίσματα ή κτιριακές εγκαταστάσεις γεωργικών συνεταιρισμών ή γεωργοκτηνοτροφικών μονάδων που έχουν ανεγερθεί με προγράμματα του Υπουργείου Γεωργίας και της Αγροτικής Τράπεζας της Ελλάδος καθώς και αυθαίρετα νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου που ελέγχονται και χρηματοδοτούνται από το Υπουργείο Γεωργίας και την Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος, καθώς και αυθαίρετα ξενοδοχειακών μονάδων ιδιοκτησίας του Ν.Π.Δ.Δ. Α.Ε.

ΞΕΝΙΑ

που ανήκει στο δημόσι

αυτά είχαν ανεγερθεί μέχρι την ημερομηνία δημοσίευσής του ν. 1512/1985 .

5. Καταργείται το άρθρο 12 του ν. 651/1977, όπως ισχύει εκτός από την παρ.4γ.

Άρθρο 32

Αναμόρφωση - Κωδικοποίηση πολεοδομικής νομοθεσίας

1. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος,

Χωροταξίας και Δημόσιων Εργων, επιτρέπεται να κωδικοποιηθούν σε ενιαίο κείμενο οι διατάξεις του παρόντος νόμου, του ν.δ. της 17.7.1923, του π.δ. της 3.4.1929 Οικοδομικού Κανονισμού του Κράτους 651/1977, του ν. 880/1979, του ν. 947/1979, του ν. 1337/1983, του ν. 1512/1985, όπως έχουν τροποποιηθεί και συμπληρωθεί, καθώς και κάθε άλλου νομοθετήματος ή κανονιστικής πράξης που εντάσσεται στην πολεοδομική νομοθεσία. Κατά την κωδικοποίηση επιτρέπεται να γίνει αναδιάρθρωση του νομοθετικού υλικού, απάλειψη των διατάξεων που έχουν καταργηθεί ρητά ή σιωπηρά και των μεταβατικών διατάξεων που δεν έχουν πλέον στάδιο εφαρμογής, μεταγλώττιση των κειμένων στη δημοτική γλώσσα και οι αναγκαίες φραστικές προσαρμογές και άλλες μεταβολές απαραίτητες για την κωδικοποίηση, χωρίς αλλοίωση της έννοιας των διατάξεων που κωδικοποιούνται.

□περί Γενικού

□, του ν. 5269/1931, του ν.δ.

2. Για την κωδικοποίηση που προβλέπεται στην παρ. 1, την κατάρτιση των κανονιστικών πράξεων που προβλέπονται από τον παρόντα νόμο, τους νόμους 1337/1983 και 1512/1985, καθώς και για την αναμόρφωση της όλης πολεοδομικής νομοθεσίας και της νομοθεσίας προστασίας του περιβάλλοντος με σκοπό τον εκσυγχρονισμό της και την προσαρμογή της στις συνταγματικές διατάξεις, μπορεί να συγκροτηθεί ειδική νομοπαρασκευαστική επιτροπή στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Εργων. Η επιτροπή λειτουργεί σε ολομέλεια και σε τμήματα στα οποία κατανέμεται το όλο έργο. Τα μέλη της επιτροπής, που δεν μπορούν να υπερβαίνουν τα δεκαπέντε, ορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Εργων από δικαστικούς λειτουργούς, καθηγητές ανωτάτων σχολών δημόσιους υπαλλήλους και ιδιώτες που είναι ειδικευμένοι στα πιά πάνω θέματα. Καθήκοντα γραμματέα της επιτροπής και ειδική νομοπαρασκευαστική επιτροπή στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Εργων, που ορίζονται με την ίδια απόφαση. Με την απόφαση αυτή καθορίζεται και η αμοιβή των μελών της επιτροπής και των γραμματέων συνολικά ή κατά τμήματα του έργου που εκτελείται.

Ηδη έχει δημοσιευθεί η προβλεπόμενη από το άρθρο κωδικοποίηση πολεοδομικής νομοθεσίας στο ΦΕΚ 580 Δ / 27.7.1999.

Άρθρο 33

Το άρθρο αυτό έχει καταργηθεί

Άρθρο 34

Τροποποιήσεις του Ν.1337/83

Το άρθρο αυτό τροποποιούσε διατάξεις του ν. 1337/1983, οι οποίες έχουν ήδη τροποποιηθεί ή αντικατασταθεί με μεταγενέστερες.

Άρθρο 35

Εναρξη ισχύος

Οι διατάξεις του Γενικού Οικοδομικού Κανονισμού, όπως περιγράφονται στα προηγούμενα άρθρα, ισχύουν στο σύνολό τους από 13.6.2000 (άρθρο 30 του Ν.2381/2000 - ΦΕΚ 140 ΑΔ/ 13.6.2000).

Νόμος 2831 / 2000 (ΦΕΚ 140 ΑΔ 13.6.2000)

Με τα άρθρα 1 έως και 25 του νόμου αυτού, αντικαταστάθηκαν, τροποποιήθηκαν ή συμπληρώθηκαν διατάξεις, του Γενικού Οικοδομικού Κανονισμού. Δημοσιεύονται στη συνέχεια τα υπόλοιπα άρθρα του νόμου (26 έως και 30)

Άρθρο 26

Εφαρμογή Προϊσχυουσών Διατάξεων

1. Όταν μετά την ισχύ του παρόντος νόμου τροποποιούνται οι γενικές ή ειδικές πολεοδομικές διατάξεις ή οι κανονισμοί που ισχύουν σε περιοχές εγκεκριμένων σχεδίων πόλεως ή σε οικισμούς γενικά ή σε εκτός σχεδίου περιοχές με την επιφύλαξη του άρθρου 4, εφαρμόζονται οι προϊσχύουσες διατάξεις, εάν πριν από τη θέσπιση τους :

α) είχε εκδοθεί και εξακολουθεί να ισχύει νόμιμη άδεια οικοδομής,

β) είχε υποβληθεί στην αρμόδια πολεοδομική υπηρεσία αίτηση για την έκδοση ή την αναθεώρηση άδειας οικοδομής με όλα τα στοιχεία και δικαιολογητικά, που απαιτούνται από τις οικείες διατάξεις,

γ) είχε εγκριθεί από τον αρμόδιο φορέα μέσα στην τελευταία τριετία και ισχύει μελέτη ειδικού κτιρίου σχετική με τη λειτουργικότητά του με ή χωρίς παρεκκλίσεις με βάση τις προϊσχύουσες διατάξεις,

δ) είχε υποβληθεί στην αρμόδια κατά περίπτωση υπηρεσία μέσα στο τελευταίο έτος αίτηση με πλήρη αρχιτεκτονική μελέτη η οποία προβλέπεται από σχετικές διατάξεις για τη χορήγηση άδειας οικοδομής,

ε) είχε προκηρυχθεί αρχιτεκτονικός διαγωνισμός σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις ή ύστερα από πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος σύμφωνα με το άρθρο 11 παρ. 5 του ν. 716 / 1977 (ΦΕΚ 295 ΑΔ).

Στις παραπάνω περιπτώσεις β

οι προϊσχύουσες διατάξεις εφαρμόζονται

μόνο εάν η οικοδομική άδεια εκδοθεί ή αναθεωρηθεί σε διάστημα το πολύ ενός έτους από την ισχύ των νέων διατάξεων. Αν με απόφαση του οικείου νομάρχη, ύστερα από γνωμοδότηση του Σ.Χ.Ο.Π. του νομού διαπιστωθεί ότι η καθυστέρηση έκδοσης της άδειας οφείλεται αποκλειστικά στην αρμόδια υπηρεσία ή στον αρμόδιο φορέα, επιτρέπεται να παραταθεί η προθεσμία ανάλογα με την καθυστέρηση το πολύ για ένα έτος ακόμα. Αν για την έκδοση της οικοδομικής άδειας είναι αρμόδια πολεοδομική υπηρεσία δήμου ή κοινότητας, τότε για τα παραπάνω εκδίδεται απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας ύστερα από γνωμοδότηση του Περιφερειακού Σ.Χ.Ο.Π.

Κατά τη μεταβολή των διατάξεων μπορεί να προβλέπεται η εξαίρεση μίας ή περισσοτέρων από τις παραπάνω περιπτώσεις, καθώς και των επομένων παραγράφων 2 και 3.

2. Οι οικοδομικές άδειες για τις οποίες έχει εφαρμογή η παράγραφος 1 επιτρέπεται να αναθεωρούνται μέσα στο χρόνο ισχύος τους, σύμφωνα με τις προϊσχύουσες διατάξεις μόνον εφόσον δεν γίνεται αύξηση του συντελεστή δόμησης που προβλέπεται από την οικοδομική άδεια ή του συντελεστή κατ

□ όγκο εκμετάλλευσης

αλλαγή χρήσης αντίκειται στις διατάξεις που ισχύουν κατά το χρόνο της αναθεώρησης. Μετά τη λήξη της ισχύος τους επιτρέπεται να αναθεωρούνται σύμφωνα με τις προϊσχύουσες διατάξεις για το τμήμα του κτιρίου στο οποίο έχει περατωθεί μέσα στο χρόνο ισχύος τους ο φέρων οργανισμός. Για το υπόλοιπο τμήμα του κτιρίου η αναθεώρηση γίνεται με τους νέους όρους δόμησης. Κάθε μεταγενεστέρα προσθήκη γίνεται με τους νέους όρους και περιορισμούς δόμησης.

3. Εάν πριν τη θέσπιση των νέων όρων και περιορισμών δόμησης προηγήθηκαν αλληπάλληλες συνεχείς αναστολές οικοδομικών εργασιών, η παράγραφος 1 έχει εφαρμογή μόνον εφόσον η αίτηση για την έκδοση της σχετικής πράξης έχει υποβληθεί πριν από την επιβολή της πρώτης αναστολής.

4. Η επιβολή αναστολής οικοδομικών εργασιών σε περιοχή εντός σχεδίου προκειμένου να τροποποιηθούν οι όροι και περιορισμοί δόμησης δεν έχει εφαρμογή σε ισχύουσες οικοδομικές άδειες που εκδόθηκαν μέχρι την ημέρα που αρχίζει η αναστολή αυτή.

5. Σε οικόπεδο που έχει εκδοθεί οικοδομική άδεια πριν τη μεταβολή γενικών ή ειδικών διατάξεων που αφορούν στην επιτρεπόμενη κάλυψη και που κατά το χρόνο έκδοσης είχε ήδη συσταθεί διηρημένη ιδιοκτησία κατά τις διατάξεις του ν.1024/1971 (ΦΕΚ 232 ΑΔ), ο ή οι συνιδιοκτήτες μπορούν να χρησιμοποιήσουν ποσοστό της νέας επιτρεπόμενης κατά το αναλογούν σε αυτούς ποσοστό συνιδιοκτησίας.

Άρθρο 27

Άλλες πολεοδομικές διατάξεις

1. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, που εκδίδεται με τη διαδικασία και τα κριτήρια της παρ. 10 του άρθρου 9 του ν. 1512/1985 (ΦΕΚ 4 ΑΔ), μπορεί να εξαιρούνται από την κατεδάφιση αυθαίρετα κτίσματα ή κτιριακές εγκαταστάσεις γεωργοκτηνοτροφικών ή πτηνοτροφικών μονάδων που έχουν ανεγερθεί μέχρι την 11.1.1985 (ημερομηνία ισχύος του ν. 1512/1985) με εγκρίσεις του Υπουργείου Γεωργίας ή

της Αγροτικής Τράπεζας της Ελλάδος. Με όμοια απόφαση, μπορεί να εξαιρούνται από την κατεδάφιση αυθαίρετα κτίσματα και εγκαταστάσεις των γεωργικών συνεταιρισμών που έχουν ανεγερθεί μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου με προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του Υπουργείου Γεωργίας και της Αγροτικής Τράπεζας.

2. Οι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του ν.δ. 1024 / 1971 (ΦΕΚ 323 ΑΔ) εφαρμόζονται και σε γήπεδα εκτός εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου για τα οποία έχουν καθορισθεί ειδικοί όροι δόμησης κατά την παράγραφο 2 του άρθρου 9 του από 17.7 / 16.8.1923 ν.δ. (ΦΕΚ 228ΑΔ), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 του α.ν. 625 / 1968 και έχει εκδοθεί οικοδομική άδεια μέχρι την δημοσίευση του ν. 2052 / 1992 που δεν έχει ανακληθεί ή ακυρωθεί για οποιονδήποτε λόγο. Η τήρηση του όρου της έκδοσης της οικοδομικής άδειας πριν από τη ισχύ του ν. 2052 / 1992 δεν απαιτείται σε όσες περιπτώσεις στο σχετικό με την έγκριση των όρων δόμησης προεδρικό διάταγμα αναφέρεται ότι έγινε παραχώρηση τμήματος των ακινήτων στο οικείο οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης, για τη δημιουργία κοινοχρήστων χώρων. Οι ίδιες διατάξεις εφαρμόζονται και σε εκτός σχεδίου εκτάσεις στις οποίες έχουν καθορισθεί όροι και περιορισμοί δόμησης και εγκρίθηκαν η θέση και η διάταξη κτιρίων, σύμφωνα με τις διατάξεις του κεφαλαίου Δ (οικοδομικό σύστημα ελευθέρως δομήσεως) του ν.δ. 8/1973 (ΦΕΚ 124 ΑΔ).

3. Στα κτίρια της Ε.Π.Τ. Α.Ε. που έχουν θεωρηθεί νόμιμα, σύμφωνα με την παράγραφο 8 του άρθρου 19 του ν. 1730/1987 (ΦΕΚ 145 ΑΔ), επιτρέπεται προσθήκη ορόφου καθ' ύψος και οι αναγκαίες για την εξυπηρέτηση του ορόφου προσθήκης μικρής κλίμακας καθ' επέκταση του κτιρίου εφόσον βρίσκονται σε γήπεδα του Δημοσίου που έχουν παραχωρηθεί για τον σκοπό αυτόν, ύστερα από σύμφωνη αιτιολογημένη γνωμοδότηση της Ε.Π.Α.Ε. ότι δεν βλάπτεται το άμεσο και ευρύτερο περιβάλλον.

- ύψος και οι
- επέκταση του

4. Από το πέμπτο εδάφιο της παραγράφου 23 του άρθρου 3 του ν. 2242/1994 (ΦΕΚ 162 ΑΔ) απαλείφεται η φράση

- και οπωσδήποτε προ της επιβολής τ

5. Το όγδοο εδάφιο της ίδιας παραγράφου 23 αντικαθίστανται ως εξής:

- Αν ο υπόχρεος δεν

συμμορφωθεί, η αποκατάσταση γίνεται με μέριμνα της αρμόδιας τεχνικής υπηρεσίας της περιφέρειας και η σχετική δαπάνη καταλογίζεται σε βάρος του .

6. Μετά το δεύτερο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 8 του ν. 1337/1983 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

- Ειδικότερα για την περ

ιδιοκτησιών γης ενός και του αυτού ιδιοκτήτη που περιλαμβάνονται στα διοικητικά όρια του κάθε δήμου .

7. Στο τέλος της παρ. 5 του άρθρου 8 του ν. 1337/1983 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

Κατ'εξαίρεση τα ποσοστά εισφοράς σε γη εφαρμόζονται στο εμβαδόν που αντιστοιχεί στο ιδανικό μερίδιο κάθε συνιδιοκτήτη ή σε αυτοτελές οικόπεδο που δημιουργήθηκε μετά τη 10η Μαρτίου 1982 αν η κτήση τους επήλθε από επαγωγή κληρονομιάς μέχρι την ημερομηνία δημοσίευσης σε ΦΕΚ της πολεοδομικής μελέτης .

8. Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 17 του ν. 1337/1983 (ΦΕΚ 33 ΑΔ), όπως αυτή αντικαταστάθηκε και συμπληρώθηκε με την περίπτωση β του άρθρου 5 του ν. 2052/1992 (ΦΕΚ 94 ΑΔ), αντικαταστάθηκε ως εξής:

- της παραγράφου 7
- δεν μπορεί όμως

σε καμία περίπτωση να ορισθεί μικρότερο του 2% .

9. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ρυθμίζονται ο τρόπος, οι προϋποθέσεις, η διαδικασία, τα δικαιολογητικά και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια για την καταβολή των προστίμων ανέγερσης και διατήρησης των αυθαιρέτων κατασκευών, τη ρύθμιση σε μηνιαίες δόσεις αυτών μέχρι σαράντα οκτώ (48), καθώς και την παροχή σχετικής έκπτωσης μέχρι 50%.

10. Στην παράγραφο 8 του άρθρου 1 του ν. 2508/1997 μετά τη λέξη

- υδρολογικών

προστίθενται τα εξής:

- μικροζωνικών σεισμικής επικινδυνότητας .

11. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 19 του ν. 2508/1997 αντικαθίσταται ως εξής:

Με απόφαση του αρμόδιου για την έγκριση της πολεοδομικής μελέτης οργάνου, που εκδίδεται μετά από πρόταση του οικείου δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, μπορεί να επιβληθεί στις ιδιοκτησίες που περιλαμβάνονται στην περιοχή εντός των ορίων του οικισμού ή της τμηματικής πολεοδομικής ρύθμισης η υποχρέωση συμμετοχής είτε με εισφορά σε γη μόνο είτε με εισφορά σε χρήμα μόνο είτε με εισφορά σε γη και χρήμα, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 των άρθρων 20 και 21 του παρόντος .

12. Το πρώτο εδάφιο της περιπτώσεως β

- της παρ. 2 του άρθρου 1

αντικαθίστανται ως εξής:

σφραγισμένων οδοποιήσεων, σχέδιο και

βρίσκονται εκτός των ορίων του οικισμού με πληθυσμό μέχρι δύο χιλιάδες (2.000) κατοίκους κατά το άρθρο 19 του παρόντος, είτε οι οικισμοί αυτοί εντάσσονται σε Γ.Π.Σ. είτε σε

Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π., μη συμπεριλαμβανομένων των οικισμών της περιπτώσεως α της παρ. 1 του άρθρου 9 του π.δ. της 20.8.1985 (ΦΕΚ 414 ΔΔ), υποχρεούνται να συμμετάσχουν με εισφορά σε γη ως εξής: .

13. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 20 του ν. 2508/1997 αντικαθίστανται ως εξής:

Με απόφαση του αρμόδιου για την έγκριση της πολεοδομικής μελέτης οργάνου, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη του οικείου δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, μπορεί να υπάγονται στις διατάξεις περί εισφορών της παρ. 2β του άρθρου αυτού ή στις ρυθμίσεις της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 1337/1983 οι ιδιοκτησίες που εντάσσονται στο πολεοδομικό σχέδιο και βρίσκονται είτε εκτός είτε εντός των ορίων των οικισμών με πληθυσμό μέχρι δύο χιλιάδες (2.000) κατοίκους .

14. Με προεδρικά διατάγματα που εκδίδονται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, ύστερα από γνώμη του Κ.Σ.Χ.Ο.Π., μπορεί να καθορίζονται υπόγειοι χώροι στάθμευσης αυτοκινήτων και οι απαιτούμενες υπέργειες εγκαταστάσεις για την εξυπηρέτηση των αναγκών λειτουργίας των Σταθμών του ΜΕΤΡΟ, κάτω από χώρους ιδιοκτησίας της ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε. και κάτω από Σταθμού

χώροι στάθμευσης μπορεί να εκτείνονται και κάτω από εγκεκριμένους κοινόχρηστους χώρους. Οι παραπάνω χώροι στάθμευσης αυτοκινήτων κατασκευάζονται από την ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε. ΑΤΤΙΚΟ

15. Στην παράγραφο 2 του άρθρου 9 του από 24.5.1985 π.δ. (ΦΕΚ 270 ΔΔ), όπως ισχύει, μετά την περίπτωση δ προστίθενται περιπτώσεις ε περιπτώσης ε ως ζ , ως εξής:

ε. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας και ύστερα από γνώμη του αρμόδιου φορέα και γνωμοδότηση του περιφερειακού Σ.Χ.Ο.Π., επιτρέπεται παρέκκλιση του συντελεστή κατ όγκο εκμετάλλευσης.

στ. Με την ίδια διαδικασία της ανωτέρω περίπτωσης ε και παρέκκλιση του δεύτερου εδαφίου της περίπτωσης β .

η αύξηση του ύψους μέχρι 15μ.

η αύξηση του συντελεστή κατ όγκο εκμετάλλευσης, με την προϋπόθεση ότι η επιφάνεια του γηπέδου είναι ίση ή μεγαλύτερη από 8.000 τ.μ. και οι αποστάσεις του κτιρίου από τα όρια του γηπέδου 20,00μ.

Σε περιοχές που ισχύουν ειδικές διατάξεις αυτές κασιγχύουν των ανωτέρω .

16. α) Για κτίρια του δημόσιου τομέα και για κτίρια της τοπικής αυτοδιοίκησης α και β βαθμίδας επιτρέπονται παρεκκλίσεις από τις διατάξεις του Γενικού Οικοδομικού Κανονισμού, εφόσον τούτο επιβάλλεται για λειτουργικούς λόγους.

β) Επίσης και για τα κτίρια αυτά επιτρέπεται παρέκκλιση από το συντελεστή δόμησης χωρίς αύξηση του ποσοστού κάλυψης και του μέγιστου επιτρεπόμενου ύψους, εφόσον δεν υποβαθμίζεται το φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον.

γ) Οι παραπάνω παρεκκλίσεις εγκρίνονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, ύστερα από γνώμη του Κεντρικού Συμβουλίου Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος.

Άρθρο 28

Ειδικές ρυθμίσεις για την εξυπηρέτηση ατόμων με ειδικές ανάγκες

1. Στους χώρους των νέων κτιρίων για τα οποία η οικοδομική άδεια εκδίδεται μετά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου επιβάλλεται να εξασφαλίζεται η οριζόντια και κατακόρυφη προσπέλαση από άτομα με ειδικές ανάγκες στους χώρους αυτών στους οποίους στεγάζονται υπηρεσίες του Δημοσίου, νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου του ευρύτερου δημόσιου τομέα, κοινωφελείς οργανισμοί, οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτης και δεύτερης βαθμίδας ή έχουν χρήσεις συνάθροισης κοινού, εκπαίδευσης, υγείας και κοινωνικής πρόνοιας, γραφείων και εμπορίου, καθώς επίσης και στους χώρους στάθμευσης αυτοκινήτων των κτιρίων αυτών. Η υποχρέωση αυτή επιβάλλεται και στα κτίρια με χρήση κατοικίας στα οποία είναι υποχρεωτικός ο ανελκυστήρας, σύμφωνα με τις διατάξεις του κτιριοδομικού κανονισμού.

2. Η δυνατότητα προσπέλασης των κτιρίων που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο εξασφαλίζεται με οδεύσεις που αρχίζουν από τη στάθμη του πεζοδρομίου και φτάνουν μέχρι την πόρτα του ανελκυστήρα και αποτελούνται: α) από διαδρόμους που έχουν ελάχιστο πλάτος 1,30 μ. και δάπεδα ομαλά, χωρίς αναβαθμούς, με κλίση μέχρι 5% και β) από ανελκυστήρες με ελάχιστες εσωτερικές διαστάσεις πλάτους 1,10 μ. και μήκους 1,40 μ. και ελεύθερο άνοιγμα πόρτας, στη μικρότερη από τις παραπάνω διαστάσεις 0,85 μ. Η απόσταση

μεταξύ της πόρτας του ανελκυστήρα και του απέναντι τοίχου ή σκάλας ή άλλου εμποδίου πρέπει να είναι τουλάχιστον 1,50 μ. Στους ανελκυστήρες αυτούς επιβάλλεται η τοποθέτηση οπτικοακουστικών και απτικών μέσων για την εξυπηρέτηση των τυφλών ή κωφών ατόμων, με εξαίρεση τους ανελκυστήρες που εξυπηρετούν χώρους κατοικίας.

3. Οι κοινής χρήσης υπαίθριοι χώροι των οικοπέδων, στα οποία κατασκευάζονται τα κτίρια που αναφέρονται στην παράγραφο 1, επιβάλλεται να διαμορφώνονται κατάλληλα, εφόσον το επιτρέπει η μορφολογία του εδάφους, με διαδρόμους με ομαλό δάπεδο, κατασκευασμένο από συμπαγές μη ολισθηρό υλικό, χωρίς αναβαθμούς, πλάτους τουλάχιστον 1,30μ. και κλίσης μέχρι και 5%, ώστε να χρησιμοποιούνται και από άτομα με ειδικές ανάγκες.

4. Στα κτίρια που αναφέρονται στην παράγραφο 1 και στους κοινόχρηστους χώρους των οικισμών ποσοστό 5% των χώρων υγιεινής για χρήση κοινού ή σε κάθε περίπτωση ο ένας ανά όροφο από αυτούς πρέπει να είναι προσπελάσιμοι και εξοπλισμένοι κατάλληλα για χρήση από άτομα που χρησιμοποιούν αναπηρικό αμαξίδιο.

5. Στα υφιστάμενα πριν από την ισχύ του παρόντος νόμου κτίρια που στεγάζονται υπηρεσίες του Δημοσίου, νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου ευρύτερου δημόσιου τομέα, οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτης και δεύτερης βαθμίδας, κοινωφελείς οργανισμοί, τράπεζες και ανταλλακτήρια τραπεζών, επιβάλλεται να γίνουν οι απαραίτητες διαμορφώσεις, ώστε οι λειτουργικοί χώροι τους να είναι προσπελάσιμοι από άτομα με ειδικές ανάγκες. Οι διαμορφώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο αυτή γίνονται σύμφωνα με σχετικές προδιαγραφές που εγκρίνονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας, εγκρίνονται οι διαμορφώσεις για κάθε κτίριο, ύστερα από γνώμη του αρμόδιου για το κτίριο φορέα, εισήγηση της περιφερειακής υπηρεσίας και γνωμοδότηση του Περιφερειακού Σ.Χ.Ο.Π.

6. Από τις διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων εξαιρούνται τα κτίρια που έχουν μοναδική πρόσβαση σε δρόμο με βαθμίδες ή βρίσκονται σε οικοπέδα στα οποία η ελάχιστη διαφορά στάθμης του φυσικού εδάφους στην οικοδομική γραμμή από την επιφάνεια του πεζοδρομίου είναι μεγαλύτερη από 2,50 μ. Επίσης εξαιρούνται από την υποχρέωση διαμόρφωσης πρόσβασης στους πάνω από το ισόγειο ορόφους ή τους εσωτερικούς εξώστες ή αναβαθμούς τα κτίρια που αναφέρονται στην παράγραφο 1, εφόσον:

α) το εμβαδόν των εσωτερικών εξωστών ή αναβαθμών αποτελεί ποσοστό μέχρι 50% του εμβαδού της κυρίως αίθουσας και όχι περισσότερο των 100,0 τ.μ. και η χρήση του είναι ίδια με αυτή της κυρίως αίθουσας ή οι εσωτερικοί εξώστες ή αναβαθμοί έχουν βοηθητική χρήση, β) το συνολικό μικτό εμβαδόν των πάνω από το ισόγειο ορόφων είναι μικρότερο των 200,0 τ.μ. και

γ) το μικτό εμβαδόν κάθε ορόφου είναι μικρότερο των 70,0 τ.μ.

Οι εξαιρέσεις που αναφέρονται στις περιπτώσεις β

και γ της παραγράφου

ισχύουν, αν η χρήση του κτιρίου είναι η μοναδική στον οικισμό και ταυτόχρονα στους πάνω από το ισόγειο ορόφους υπάρχουν χρήσεις για εξυπηρέτηση κοινού διαφορετικές από αυτές που υπάρχουν στον ισόγειο όροφο.

7. Στα κτίρια στα οποία δεν έχουν υποχρεωτική εφαρμογή οι διατάξεις του παρόντος άρθρου, επιτρέπεται, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης, εκτός από αυτές που αναφέρονται στην ασφάλεια του κοινού, η εγκατάσταση ή κατασκευή στοιχείων για τη διευκόλυνση πρόσβασης στους κοινόχρηστους χώρους αυτών ατόμων με ειδικές ανάγκες, σύμφωνα με τις προδιαγραφές που εγκρίνονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και ύστερα από έγκριση της Ε.Π.Α.Ε. Η δαπάνη για την εγκατάσταση ή κατασκευή των παραπάνω στοιχείων βαρύνει τον ή τους συνιδιοκτήτες που ενδιαφέρονται για την εκτέλεση των σχετικών εργασιών.

8. Κατά τη διαμόρφωση ή ανακατασκευή των κοινόχρηστων χώρων των οικισμών, που προορίζονται για την κυκλοφορία των πεζών, όπως των πλατειών, των πεζοδρόμων, των πεζοδρομίων, εφόσον το επιτρέπει η μορφολογία του εδάφους, επιβάλλεται να εξασφαλίζεται η δυνατότητα πρόσβασης ατόμων με ειδικές ανάγκες με οδεύσεις πεζών, οδεύσεις τυφλών, κεκλιμένα επίπεδα (ράμπες) χωρίς αναβαθμούς με κλίση μέχρι 5%, κατάλληλη τοποθέτηση αστικού εξοπλισμού, όπως στεγάστρων, καθιστικών στύλων φωτισμού, κάδων απορριμμάτων και να διαμορφώνεται ποσοστό 5% των χώρων στάθμευσης ή τουλάχιστον ένας για χρήση αναπηρικών αυτοκινήτων, σύμφωνα με τις προδιαγραφές που εγκρίνονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων.

9. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων συνιστάται Επιτροπή Προσβασιμότητας , που θα εδρεύει στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων εισηγείται στον Υπουργό για θέματα που έχουν σχέση με την εφαρμογή

των πιο πάνω διατάξεων. Με όμοια απόφαση καθορίζονται οι φορείς, που θα εκπροσωπούνται σε αυτήν, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται οπωσδήποτε εκπρόσωποι της Εθνικής Συνομοσπονδίας των Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες (Ε.Σ.Α.Ε.Α.) οι ιδιότητες των μελών, ο τρόπος συγκρότησης και λειτουργίας της και κάθε άλλη λεπτομέρεια.

Άρθρο 29

Άσκηση αρμοδιοτήτων πολεοδομικού σχεδιασμού

Α. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας, με την επιφύλαξη της παρ. Β του άρθρου αυτού και της παρ. 9β του άρθρου 25 του ν. 2508/1997, γίνονται οι ακόλουθες πολεοδομικές ρυθμίσεις:

1. Ο καθορισμός των ορίων και των όρων και περιορισμών δόμησης οικισμών μέχρι 2.000 κατοίκους σε εφαρμογή του από 24.4.1985 π.δ/τος

χώρας μέχρι 2.000 κατοίκους, κατηγορίες αυτών, καθορισμός όρων και περιορισμών δόμησης (ΦΕΚ 181 ΔΔ).

Τρόπος καθορισμού

2. Η έγκριση πολεοδομικών μελετών των ως άνω οικισμών σε εφαρμογή του από 20.8.1985 π.δ/τος

Πολεοδόμηση και επέκταση

τροποποίηση του από 24.4.1985 π.δ/τος (ΦΕΚ 414 ΔΔ), πλην των αξιόλογων για τους οποίους έχει εφαρμογή η διάταξη της παραγράφου 5 του άρθρου 19 του ν. 2508/1997.

3. Οι ρυθμίσεις που αναφέρονται στο από 2.4.1985 π.δ.

Μεταβίβαση αρμοδιότητας

Νομάρχες για την έγκριση και τροποποίηση ρυμοτομικών σχεδίων, καθώς και των όρων και περιορισμών δόμησης αγροτικών οικισμών (ΦΕΚ 225 ΔΔ).

4.1. Η έγκριση, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, τροποποιήσεων εγκεκριμένων σχεδίων πόλεων και οικισμών και ο καθορισμός και η τροποποίηση όρων και περιορισμών δόμησης σε αυτά. Οι ανωτέρω ρυθμίσεις πρέπει:

α. να μην επιφέρουν μείωση της συνολικής επιφάνειας κοινόχρηστων χώρων και του εύρους των οδών με εξαίρεση τις άρσεις αναγκαστικών απαλλοτριώσεων, σε συμμόρφωση απόφασης του Συμβουλίου της Επικρατείας, με την οποία ακυρώνεται η άρνηση της Διεύθυνσης να άρει την απαλλοτρίωση,

β. να μην επιφέρουν αύξηση του ισχύοντος συντελεστή δόμησης ούτε αλλαγή των χρήσεων της περιοχής δυσμενέστερη για το φυσικό και δομημένο περιβάλλον,

γ. να είναι σύμφωνες με τις διατάξεις και κατευθύνσεις των εγκεκριμένων Γ.Π.Σ. και Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π.,

4.2. Η αρμοδιότητα της περίπτωσης 4.1. δεν ασκείται από το Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας: α. σε ρυμοτομικά σχέδια οικοδομικών συνεταιρισμών εγκεκριμένα μετά την ισχύ του ν.1337/1983,

β. εκατέρωθεν των οδικών αξόνων που καθορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων στους Νομούς Αττικής και Θεσσαλονίκης κατ'εφαρμογή του άρθρου 99 παρ.4 του ν. 1892/1990 (ΦΕΚ 101 ΑΔ),

γ. στις παράκτιες περιοχές πόλεων και οικισμών και σε βάθος δύο Ο.Τ. από την ακτή και εφόσον αυτά βρίσκονται σε απόσταση 500 μ. από αυτή,

δ. σε περιοχές ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, σε κηρυγμένους αρχαιολογικούς χώρους, σε δάση ή σε δασικές εκτάσεις, σε περιοχές που προστατεύονται σύμφωνα με τα άρθρα 18 και 19 του ν. 1650/1986 ή βάσει διεθνών συνθηκών.

4.3. Η τροποποίηση των εγκεκριμένων ρυμοτομικών σχεδίων και των όρων και περιορισμών δόμησης στις περιοχές αυτές γίνεται με προεδρικό διάταγμα με πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων.

5. Αρμόδιο Συμβούλιο να γνωμοδοτεί για τις ως άνω ρυθμίσεις είναι το οικείο Περιφερειακό Συμβούλιο Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος.

6. Σε όσες από τις ως άνω περιπτώσεις έχει γνωμοδοτήσει το Κεντρικό Συμβούλιο Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος συνεχίζεται και περαιώνεται η σχετική διαδικασία με την έκδοση προεδρικού διατάγματος.

Β. Ο καθορισμός των ορίων και των όρων και περιορισμών δόμησης σύμφωνα με τις διατάξεις του από 24.4.1985 π.δ/τος (ΦΕΚ 181 ΔΔ), καθώς και η έγκριση πολεοδομικών μελετών, σύμφωνα με τις διατάξεις των από 20.8.1985 (ΦΕΚ 414 ΔΔ) και 2.4.1985 (ΦΕΚ 225 ΔΔ) προεδρικών διαταγμάτων, οικισμών παραλιακών, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 παρ. 1 περίπτωση β (ΦΕΚ 181 ΔΔ) από 24.4.1985 π.δ/τος

μελέτη εμπίπτουν σε ζώνη 500 μ. από την ακτή ή οικισμών που ευρίσκονται σε περιοχές ιδιαίτερου φυσικού κάλλους ή σε κηρυγμένους αρχαιολογικούς χώρους ή σε δάση ή σε δασικές εκτάσεις ή σε περιοχές που προστατεύονται σύμφωνα με τα άρθρα 18 και 19 του ν. 1650/1986 (ΦΕΚ 160 ΑΔ) ή βάσει διεθνών συνθηκών, γίνεται με προεδρικό διάταγμα μετά

από πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και γνώμη του Κεντρικού Συμβουλίου Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος.

Γ. Οι ρυθμίσεις των άρθρων 6 παρ.3 και παρ. 6γ και 7 παρ.3 του από 24.5.1985 π.δ/τος γίνονται με απόφαση των κατά τις ανωτέρω παραγράφους Α και Β αρμόδιων για την οριοθέτηση των οικισμών οργάνων, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Δ. 1.α. Οπου κατά τις διατάξεις για την έκδοση προεδρικού διατάγματος προβλέπεται η γνωμοδότηση Νομαρχιακού Συμβουλίου Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος, γνωμοδοτεί το Κεντρικό Συμβούλιο Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος.

β. Το πρώτο εδάφιο της παρ.3 του άρθρου 7 του ν. 2508/1997 αντικαθίσταται ως εξής: Η έγκριση της πολεοδομικής μελέτης γίνεται με προεδρικό διάταγμα με πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων μετά από γνώμη του Κεντρικού Συμβουλίου Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος .

γ. Το τρίτο εδάφιο της παρ.3 του άρθρου 7 του ν. 2508/1997 καταργείται και στο τελευταίο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 11 του ίδιου νόμου οι λέξεις του οικείου νομάρχη αντικαθίστανται με τις λέξεις του αρμόδιου οργάνου .

2. Οι ρυθμίσεις του άρθρου 26 του ν.1337/1983, όπως ισχύει, γίνονται με το προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων. Κατ'εξαιρέση, ο καθορισμός χώρων για την ανέγερση κτιρίων κοινής ωφέλειας που εξυπηρετούν τις τοπικές ανάγκες των Ο.Τ.Α. ΑΔ και ΒΔ βαθμού γίνεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, πλην των περιοχών που αναφέρονται στην περ.δ της παρ. Α4.2. του παρόντος

βρίσκονται σε απόσταση μικρότερη των 500μ. από την ακτή.

3. Κάθε διάταξη ως προς τις ως άνω αρμοδιότητες πολεοδομικών ρυθμίσεων που έρχεται σε αντίθεση με τα οριζόμενα στο άρθρο αυτό καταργείται. Επίσης καταργείται κάθε διάταξη με την οποία μεταβιβάστηκαν αρμοδιότητες πολεοδομικών ρυθμίσεων στους νομάρχες και σε δημοτικά ή κοινοτικά συμβούλια.

4. Δεν απαιτείται εκ νέου η τήρηση της διαδικασίας της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του ν.δ/τος της 17.7.1923, για την έγκριση ή τροποποίηση ρυμοτομικών σχεδίων, που έγιναν με αποφάσεις νομαρχών ή δημοτικών συμβουλίων οι οποίες έχουν ακυρωθεί επειδή εκδόθηκαν αναρμοδίως ή κατά των οποίων έχουν ασκηθεί ένδικα μέσα. Στην περίπτωση αυτήν αρκεί η επικαιροποίηση της γνωμοδότησης του αρμόδιου δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου.

Άρθρο 30 - Εναρξη Ισχύος

Η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως

Ερμηνευτικές Εγκύκλιοι Ν. 2831/2000

Εγκύκλιος 38 / 2000-10-27

Εγκύκλιος 55 / 2000

Εγκύκλιος 38 / 2000

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΠΟΛ/ΜΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Ο.Κ.Κ./Β

Αθήνα 30/6/2000

Αρ.Πρωτ. : 84128

Προς: Τους αποδέκτες πολεοδομικών Εγκυκλίων

Θέμα: Διευκρινίσεις σχετικά με την εφαρμογή προισχυουσών διατάξεων του άρθρου 26 του Ν. 2831/2000 «Περί τροποποίησης του Ν. 1577/85 «Γενικός Οικοδομικός Κανονισμός» και άλλες πολεοδομικές διατάξεις» (ΦΕΚ 140Α/ 13-6-2000).

Μετά την δημοσίευση του Ν. 2831/2000 «Περί τροποποίησης του Ν. 1577/85 'Γενικός Οικοδομικός Κανονισμός' και άλλες πολεοδομικές διατάξεις» (ΦΕΚ 140Α / 13-6-2000) και λαμβάνοντας υπόψη τις μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 26, για την εφαρμογή των προισχυουσών διατάξεων, σας γνωρίζουμε ότι:

Τελευταία ημερομηνία υποβολής αιτήσεων για έκδοση οικοδομικών αδειών, βάσει των προισχυουσών διατάξεων του ΓΟΚ ~~6820/01~~ ^{6820/01} είναι οι φάκελλοι είναι πλήρεις, σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 3 του Π.Δ/τος της 8/13-7-1993 (ΦΕΚ 795Δ).

Για τις πιο πάνω αιτήσεις και εφόσον στις 13-6-2000 δεν έχει παρέλθει το διάστημα των εννέα (9) μηνών από την υποβολή τους ή δεν είχαν τεθεί στο αρχείο για οποιοδήποτε λόγο, οι οικοδομικές άδειες χορηγούνται με τις προισχύουσες διατάξεις σε διάστημα το πολύ ενός έτους από την ισχύ των νέων διατάξεων, δηλαδή μέχρι 13-6-2001.

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Η. ΜΠΕΡΙΑΤΟΣ

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 55

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΧΩΔΕ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Ο.Κ.Κ./Β

Σύνταξη: Τ. Μεταξά, Ε. Λεμπέση

Πληροφορίες: Αγγελίδου, Δελατόλα,

Ρουμπάνη - τηλ. 6929011

Γαρδίκη, Μπίας, Σφακιανάκης - τηλ. 6980676

ΑΘΗΝΑ 11/8/2000

ΑΡ.ΠΡ. 85195

ΠΡΟΣ: Αποδέκτες πολεοδομικών εγκυκλίων

ΘΕΜΑ: Οδηγίες για την εφαρμογή του Ν. 2831/2000 «Τροποποίηση των διατάξεων του Ν.1577/85 «Γενικός Οικοδομικός Κανονισμός» και άλλες πολεοδομικές διατάξεις».

1. ΓΕΝΙΚΑ

1. Όπως είναι γνωστό ο Γενικός Οικοδομικός Κανονισμός (Γ.Ο.Κ.) Ν.1577/85 καθορίζει τους όρους και τις προϋποθέσεις, που πρέπει να τηρούνται:

στη δοκιμή εκμετάλλευση των οικοπέδων και

στη διαμόρφωση των κοινόχρηστων χώρων, από άποψη χρήσης, υγιεινής, ασφάλειας και αισθητικής, ώστε να εξασφαλίζεται η ποιότητα ζωής.

2. Στο πλαίσιο αυτό ο Γ.Ο.Κ. προσαρμόζεται στις εκάστοτε απαιτήσεις και δεδομένα.

Για την προσαρμογή αυτή εκδόθηκε ο Ν. 2831/00 ΦΕΚ 140 Α / 13-6-2000 «Τροποποίηση των διατάξεων του Ν. 1577/85 «Γενικός Οικοδομικός Κανονισμός» και άλλες πολεοδομικές διατάξεις» λαμβάνοντας υπόψη κυρίως:

τις αποφάσεις του Σ.τ.Ε. και αντίστοιχες νομοθετικές ρυθμίσεις, που έχουν γίνει,

τις ρυθμίσεις και τα κίνητρα του Ν. 1512/85 για τη χρησιμοποίηση ήπιων μορφών ενέργειας στα κτίρια,

τις απαιτήσεις για τη διακίνηση των ατόμων με ειδικές ανάγκες στα κτίρια,

τις Διεθνείς συμβάσεις και οδηγίες για την προστασία και ανάδειξη της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς της χώρας μας.

Την εμπειρία από την εφαρμογή του Γ.Ο.Κ. □85.

3. Οι διατάξεις του Ν.2831/00 μπορούν να ενταχθούν στις παρακάτω ενότητες:
Α. ΚΑΙΝΟΤΟΜΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
Β. ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΚΥΠΤΟΥΝ ΑΠΟ ΤΗ ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ Γ.Ο.Κ.
Γ. ΑΝΑΓΚΑΙΕΣ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΕΣ ΣΤΙΣ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ Σ.Τ.Ε.

4. Γενικά επισημαίνεται ότι όπου στις νέες διατάξεις αναφέρεται:

«του παρόντος νόμου» ή «από την ισχύ του νόμου αυτού» νοείται ο Ν.2831/2000,

«των προισχυουσών διατάξεων» νοείται ο Ν. 1577/85, όπως ίσχυε πριν ο Ν. 2831/2000,

«των προισχυουσών διατάξεων του Ν. 1577/85» νοείται ο Γ.Ο.Κ. 73 και

«οι διατάξεις πριν τη δημοσίευση του νόμου αυτού» νοείται ο Ν. 1577/85.

5. Με την παρούσα εγκύκλιο ερμηνεύονται τα νέα άρθρα του Ν. 2831/2000 και όπου στο κείμενο γίνεται αναφορά σε άρθρα, είναι τα άρθρα του Ν. 1577/85, όπως έχουν διαμορφωθεί μετά τις τροποποιήσεις του Ν. 2831/2000.

2. ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕΙΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟ

ΑΡΘΡΟ 1 (Τροποποίηση του άρθρου 2)

Τροποποιούνται και συμπληρώνονται οι ήδη υπάρχοντες ορισμοί για τον ορθότερο προσδιορισμό της έννοιας, που αποδίδουν.

Παρ. 4 - Επιτρέπεται η κατασκευή ημιυπαίθριων χώρων, που έχουν ανοικτή πλευρά μόνο προς τους υποχρεωτικούς ακαλύπτους χώρους των οικοπέδων ή τους κοινόχρηστους χώρους.

Ακόμη προσδιορίζεται ως χρήση τους η μετακίνηση ή η προσωρινή παραμονή ανθρώπων. Μέσα στους ημιυπαίθριους χώρους μπορεί να υπάρχουν και κλιμακώσεις ή κλίμακες (σχ.1).

Παρ. 5 - Δίνεται η δυνατότητα κατασκευής εξώστου και στο δώμα, ο οποίος εάν είναι βατός περιλαμβάνεται στο ποσοστό 40% το οποίο επιτρέπεται για την κατασκευή ημιυπαίθριων χώρων και εξωστών σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11.

Παρ. 7 - παρ. 47 ορισμός για τη στέγη (σχ. 2α, β, γ, δ)

ΑΡΘΡΟ 2 (Τροποποίηση του άρθρου 3).

Παρ. 1. - Δίνεται η δυνατότητα στον αιτούντα την οικοδομική άδεια να υποβάλλει ενστάσεις για τον έλεγχο της αισθητικής του κτιρίου ή της ένταξής του στο περιβάλλον, κατά της γνωμοδότησης:

της Πολεοδομικής Υπηρεσίας στην Α΄βάθμια και Β΄βάθμια Ε.Π.Α.Ε.

της Α΄βάθμιας Ε.Π.Α.Ε. στην Β΄βάθμια.

Της Β΄βάθμιας Ε.Π.Α.Ε. όταν γνωμοδοτεί ως πρωτοβάθμιο όργανο, στο Α.Π.Α.Σ.

Παρ. 4 - Περιορίζονται οι Ε.Π.Α.Ε. της χώρας σε μία, που λειτουργεί στην πρωτεύουσα κάθε νομού, εκτός των περιοχών των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων Αττικής και Θεσσαλονίκης, όπου μπορεί να συγκροτούνται περισσότερες.

ΑΡΘΡΟ 3 (Αντικατάσταση του άρθρου 4).

Παρ. 1 - Καθορίζονται οι γενικοί όροι και δυνατότητες προστασίας τόσο των ακινήτων της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς όσο και της φυσικής κληρονομιάς, δηλαδή το άμεσο περιβάλλον των ακινήτων ή και το ευρύτερο φυσικό περιβάλλον των παραδοσιακών οικισμών, ενώ, παράλληλα, διευρύνεται η προστασία και σε παραδοσιακά στοιχεία ανθρωπογενούς περιβάλλοντος, που βρίσκονται εκτός παραδοσιακών οικισμών (όπως λ.χ. λιθόστρωτα που ενώνουν οικισμούς, γεφύρια, φάρους, τόπους, τοπία ή ζώνες ιδιαίτερου φυσικού κάλλους κλπ) και αυτοτελείς φυσικούς σχηματισμούς, που μπορεί να αποτελούν αναπόσπαστο περιβάλλον παραδοσιακών οικισμών ή παραδοσιακών συνόλων ή να είναι ανεξάρτητα από αυτούς.

Παρ. 2 - Αφορά τον χαρακτηρισμό κτιρίων ως διατηρητέων και ενσωματώνεται και κωδικοποιείται η μέχρι σήμερα νομοθεσία.

Επίσης θεσμοθετείται η δυνατότητα διακοπής κάθε εκτελούμενης οικοδομικής εργασίας ή επέμβασης στα κτίρια, όταν αυτά βρίσκονται σε διαδικασία χαρακτηρισμού και αντίστοιχη υποχρέωση της πολιτείας να αποζημιώνει (μέσω Ε.Τ.Ε.Π.Π.Σ.) τους ιδιοκτήτες των κτιρίων στην περίπτωση που τελικά χαρακτηρισθούν ως διατηρητέα.

Παρ. 3 - Δίδεται η δυνατότητα κατάταξης σε κατηγορίες των προς διατήρηση κτιρίων με ανάλογα κριτήρια αξιολόγησης, έτσι ώστε να επιτευθεί ο καθορισμός γενικών αρχών για την προστασία τους η ενιαία αντιμετώπιση της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς και η μείωση μ' αυτόν τον τρόπο των κινδύνων αλλοίωσής τους, λόγω υποκειμενικών αντιλήψεων για τον τρόπο προστασίας.

Παρ. 4 - Με στόχο την πλήρη ανάδειξη της αρχιτεκτονικής φυσιογνωμίας των διατηρητέων κτιρίων, παρέχεται η δυνατότητα καθορισμού ζώνης προστασίας πέριξ αυτών, η οποία μπορεί να επεκτείνεται και εντός των ομόρων, στα διατηρητέα, ακινήτων με αντίστοιχη δυνατότητα υπαγωγής των ομόρων στο δικαίωμα συντελεστή δόμησης, εάν και εφ' όσον με την επιβαλλόμενη ζώνη προστασίας, μειώνεται η οικοδομησιμότητα των ομόρων.

Παρ. 5 - Διασφαλίζεται η ανακατασκευή διατηρητέων κτιρίων, που έχουν καταστραφεί από βίαια συμβάντα όπως σεισμοί, πυρκαγιά κλπ.

Παρ. 7 - Διευρύνεται η δυνατότητα για έλεγχο των κατεδαφίσεων και σε περιοχές που θα καθορίζει κατά περίπτωση ο αρμόδιος Υπουργός.

Διευκρινίζεται ότι ο όρος «της κατά περίπτωση αρμοδιότητας», αφορά τις μέχρι σήμερα εκχωρήσεις αρμοδιοτήτων σε θέματα προστασίας για ορισμένες περιοχές της χώρας και συγκεκριμένα στο Υπουργείο Μακεδονίας - Θράκης για τις περιφέρειες Δυτικής, Κεντρικής, Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης και στο Υπουργείο Αιγαίου για τις περιφέρειες Βορείου και Νοτίου Αιγαίου, όπου ολοκληρώθηκαν με το Ν. 2508/97 «Βιώσιμη οικιστική ανάπτυξη».

ΑΡΘΡΟ 5 (Τροποποίηση του άρθρου 7)

Παρ. 1, 2, 3 - Δεν προσμετρούν στο σ.δ.:

σε ειδικά κτίρια, υπόγειο για την εγκατάσταση ή διέλευση ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού καθαρού ύψους 3,0 μ.

σε ειδικά κτίρια, για τη λειτουργία των οποίων απαιτείται άδεια φορέα, επιφάνεια ορόφου ή τμήμα του, για την εγκατάσταση ή διέλευση ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού καθαρού ύψους 2,20 μ. ύστερα από απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας και μετά από γνώμη του αρμοδίου Συμβουλίου.

Οι ημιυπαίθριοι χώροι, τα αρχιτεκτονικά στοιχεία, τα προστεγασμένα και τα σκίαστρα, όπως ορίζονται στο άρθρο 11.

Ο χώρος που βρίσκεται στο ισόγειο των κτιρίων στη στάθμη του περιβάλλοντα χώρου, κάτω από κλειστούς ή ημιυπαίθριους, χωρίς ο ίδιος να είναι κλειστός ή ημιυπαίθριος (σχ.3)

Η επιφάνεια για την προσθήκη εξωτερικής θερμομόνωσης σε κτίρια που προϋφίστανται του κανονισμού θερμομόνωσης.

Η επιφάνεια για την προσθήκη παθητικών ηλιακών συστημάτων (παρ. 6 του άρθρου 11) στις όψεις κτιρίων, που προυφίστανται του παρόντος Ν. 2831/00.

Η επιφάνεια του σεισμικού αρμού.

Επισημαίνεται ότι δεν προσμετρούν στον σ.δ. οι εγκαταστάσεις σταθμών ατμοσφαιρικής ρύπανσης, θορύβου και μετεωρολογικών παραμέτρων με τους όρους και τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στο άρθρο 19.

ΑΡΘΡΟ 6 (Τροποποίηση του άρθρου 8).

Παρ. 1 - Το επιτρεπόμενο ποσοστό κάλυψης δεν μπορεί να υπερβαίνει:

A. Σε περιοχή που ίσχυε ο πρώην Π.Ε. σύστημα:

Το 40% εκτός εάν ορίζεται μικρότερο από το διάταγμα της περιοχής που εκδόθηκε, είτε πριν, είτε μετά το Γ.Ο.Κ. □85.

B. Σε όλες τις άλλες περιοχές:

Το 70 % εκτός εάν ορίζεται μικρότερο, άμεσα ή έμμεσα με το διάταγμα της περιοχής που εκδόθηκε, είτε πριν, είτε μετά το ΓΟΚ '85.

Κατ' εξαίρεση των παραπάνω, δηλ. σε όλες τις εντός σχεδίου περιοχές, για κτίρια με αποκλειστική χρήση κατοικίας, το ποσοστό κάλυψης μπορεί να φθάσει το 70%, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται καλυπτόμενη επιφάνεια 120.0 τ.μ.

Και στην περίπτωση αυτή έχουν εφαρμογή οι διατάξεις των παρ. 1, 2 και 3 του άρθρου 9, έστω και με μείωση της επιφάνειας αυτής.

Τα εγκεκριμένα διαγράμματα κάλυψης (ρυμοτομικά διατάγματα με εγκεκριμένα περιγράμματα κτιρίων), με όποιο ποσοστό προκύπτει από αυτά, κατισχύουν (π.χ. σχέδια προσφυγικών συνοικισμών κλπ) .

Μπορούν να θεσμοθετούνται διαγράμματα κάλυψης σε ολόκληρη ή σε τμήμα περιοχής ανεξαρτήτως ποσοστού κάλυψης σε περίπτωση αναθεώρησης, επέκτασης, έγκρισης ρυμοτομικών σχεδίων ή τροποποίησης όρων δόμησης, φθάνει αυτό να αιτιολογείται από τη σχετική μελέτη.

Παρ. 2 - Η επιφάνεια της στοάς είναι υποχρεωτικός ακάλυπτος, όταν δε έχει υποστηλώματα και ταυτόχρονα δεν κατασκευάζονται όροφοι πάνω από αυτήν.

Επίσης συμμετέχει στον υπολογισμό για την υποχρεωτική φύτευση, χωρίς όμως να μπορεί να συμπεριληφθεί στα 2/3 της επιφάνειας του ακάλυπτου που πρέπει να φυτεύεται υποχρεωτικά.

Παρ. 3 - Πρόσθετα θεωρούνται υποχρεωτικοί ακάλυπτοι χώροι:

Ακάλυπτα τμήματα με πλάτος τουλάχιστον Δ, που εισέχουν στο κτίριο και ανεξάρτητα από το βάθος τους.

Αίθριο με ελάχιστες διαστάσεις 2Δ, που επικοινωνεί με τους κοινόχρηστους χώρους του οικισμού, μέσω ημιυπαίθριων χώρων ή και ακάλυπτων χώρων ελάχιστου πλάτους 2,50 μ.

Οι χώροι αυτοί μετρούν στην κάλυψη, εάν το πλάτος τους είναι μικρότερο του Δ (σχ. 4α, β).

Παρ. 4 - Από τις κατασκευές του άρθρου 17 προσμετρούν στην κάλυψη οι δεξαμενές υγρών καυσίμων.

Παρ. 5 - Ακόμα δεν προσμετρούν στην κάλυψη:

οι κλίμακες κινδύνου, σε κτίρια οποιασδήποτε χρήσης, προυφιστάμενα του κανονισμού πυροπροστασίας, εφ' όσον απαιτούνται κατ' εφαρμογή των διατάξεων αυτών και εφ' όσον έχει εξαντληθεί το μέγιστο ποσοστό κάλυψης.

Παρ. 6 - Επίσης δεν προσμετρούν στην κάλυψη:
τα σκίαστρα

η επιφάνεια της προσθήκης θερμομόνωσης στα προϋφιστάμενα του κανονισμού θερμομόνωσης κτίρια.

Η επιφάνεια της προσθήκης παθητικών ηλιακών συστημάτων σε προϋφιστάμενα του νόμου αυτού κτίρια (Ν. 2831/00).

Η επιφάνεια του σεισμικού αρμού.

ΑΡΘΡΟ 7 (Τροποποίηση του άρθρου 9).

Παρ. 1 - Το κτίριο τοποθετείται ελεύθερα στο οικόπεδο σε επαφή με το πίσω και τα πλάγια όρια του οικοπέδου ή σε απόσταση $\Delta = 3 + 0.10 H$, όπου H:

- το ύψος του κτιρίου, όταν εξαντλείται με την οικοδομική άδεια ο σ.δ. ή
- το μέγιστο επιτρεπόμενο, όταν δεν εξαντλείται με την οικοδομική άδεια ο σ.δ. ή
- Το ύψος που προβλέπεται από το διάγραμμα κάλυψης ότι θα εξαντληθεί μελλοντικά ο σ.δ. ή
- Το προβλεπόμενο ύψος, σε περίπτωση που πρόκειται να γίνει χρήση του μηχανισμού της Μ.Σ.Δ.

Δηλαδή εάν κατά την ανέγερση οικοδομής δεν προβλεφθεί Δ , που να καλύπτει την προσθήκη ορόφου με Μ.Σ.Δ η προσθήκη αυτή δεν θα μπορέσει να πραγματοποιηθεί.

Επισημαίνεται ότι το υπόλοιπο σ.δ. μικρότερο ή ίσο με την επιφάνεια του κλιμακοστασίου δεν υπολογίζεται ως δυνατότητα μελλοντικής προσθήκης καθ ύψος.

Παρ. 2 - Κατά την έγκριση ή επέκταση εγκεκριμένου σχεδίου και όταν το επιτρεπόμενο ύψος των κτιρίων καθορίζεται μέχρι 8.50 μ. Και εφ

τα όρια του οικοπέδου, η απόσταση αυτή μπορεί να καθορίζεται, με το Δ/γ μα των όρων δόμησης, μικρότερη του Δ και τουλάχιστον 2.50 μ.

Στα διαγράμματα κάλυψης, που εγκρίνονται οι αποστάσεις μεταξύ των ορίων των οικοδομησίων χώρων, πρέπει να είναι τουλάχιστον Δ (της παρ. 1) ή σύμφωνα με τα προηγούμενα ανεξάρτητα από την θέση των ορίων των οικοπέδων. (σχ. 5)

Παρ. 3 - Στις περιπτώσεις που ίσχυε:

-το πανταχόθεν ελεύθερο ή το ασυνεχές σύστημα δόμησης και

- το συνεχές και το μικτό σύστημα και μόνο για το τμήμα του ορίου των οικοπέδων, για τα οποία ζητείται σήμερα άδεια και που αντιστοιχεί σε μία από τις θέσεις όπου επιβαλλόταν από τις προΐσχύουσες του Γ.Ο.Κ. '85 διατάξεις (δηλ. με το Γ.Ο.Κ. 73) να αφηθεί ο υπ

ακάλυπτος χώρος και εφ όσον :

α. Στο όμορο οικόπεδο υπάρχει διατηρητέο κτίριο ή κτίριο, που έχει ανεγερθεί πριν από το Γ.Ο.Κ./85 με χρήση κατοικίας, προσωρινής διαμονής (Ξενοδοχείο), υγείας, κοινωνικής πρόνοιας και εκπαίδευσης και έχει απόσταση από το κοινό όριο ίση ή μεγαλύτερη του 1,0 μ., τότε η θέση του υπό ανέγερση κτιρίου οφείλει να είναι:

- σε απόσταση τουλάχιστον Δ (της παρ. 1) από τα όρια.
Εαν από την υποχρέωση αυτή δεν εξασφαλίζεται στο οικοδομήσιμο τμήμα του οικοπέδου κτίριο με διάσταση 9,0 μ., το κτίριο τοποθετείται σε απόσταση ίση ή μεγαλύτερη από την απόσταση του γειτονικού κτιρίου, εφ όσον αυτή είναι μικρότερη από Δ , προκειμένου να εξασφαλισθεί διάσταση κτιρίου 9,0 μ. (σχ. 6)
- Εαν και πάλι δεν εξασφαλίζεται σε κάθε θέση του οικοδομήσιμου τμήματος του οικοπέδου κτίριο με διάσταση 9,0 μ. Ή απόσταση από το όριο μειώνεται τόσο όσο απαιτείται για την εξασφάλιση των 9,0 μ. Και εάν η απόσταση από το όριο καθίσταται μικρότερη του 1,0 μ., τότε το κτίριο κατασκευάζεται :
 - Ή σε επαφή με το όριο,
 - Ή σε απόσταση 1,0 μ από αυτόΚατά την προβόλη του υπάρχοντος στο όμορο οικόπεδο κτιρίου, σε βάρος της διάστασης των 9,0 μ.

β. Εάν υπάρχει υποχρέωση τήρησης απόστασης και από τα δύο πλαϊνά όρια, τότε η θέση του υπό ανέγερση κτιρίου οφείλει να είναι σε απόσταση τουλάχιστον Δ (της παρ. 1) και από τα δύο όρια.

- Εάν από την υποχρέωση αυτή δεν εξασφαλίζεται κτίριο με διάσταση 9,0 μ. το κτίριο κατασκευάζεται με διάσταση το πολύ 9,0 μ., έτσι ώστε να ισαπέχει από τα όρια αυτά, κατά την προβολή του υπάρχοντος στο όμορο οικόπεδο κτιρίου. (σχ.7)
Εάν η συνολικά εναπομένουσα απόσταση (μετά την τοποθέτηση του κτιρίου με διάσταση 9,0 μ.) :
 - Είναι μικρότερη των 2,0 μ., τότε επιτρέπεται η επαφή του κτιρίου με ένα από τα δύο όρια (χωρίς υπέρβαση της διάστασης των 9,0 μ.) και
 - Είναι μικρότερη του 1,0 μ. Τότε επιτρέπεται η επαφή και με τα δύο όρια (στο τμήμα που η απόσταση είναι μικρότερη του 1,0 μ.) ή σε απόσταση 1,0 μ. Τουλάχιστον σε βάρος της διάστασης των 9,0 μ.

Ο ακάλυπτος χώρος, που προκύπτει από την εφαρμογή των πιο πάνω είναι υποχρεωτικός ακάλυπτο χώρος.

Για την δόμηση στο όμορο οικόπεδο, που προκάλεσε τους πιο πάνω περιορισμούς έχουν εφαρμογή οι ίδιες διατάξεις, εάν η απόσταση που έχει αφεθεί είναι μικρότερη από Δ. Εξυπακούεται ότι στην περίπτωση αυτή, όταν η απόσταση είναι μεγαλύτερη ή ίση με Δ εφαρμόζεται η παρ. 1 του άρθρου 9.

Γενικά οι διατάξεις για την εξασφάλιση των 9,0 μ εφαρμόζονται σε κάθε διεύθυνση κάθετα προς τα όρια ή το πρόσωπο του οικοπέδου και για κάθε τμήμα του κτιρίου, έστω και αν σε κάποιο άλλο τμήμα ή προς άλλη διεύθυνση του οικοδομησίου τμήματος εξασφαλίζεται η διάσταση αυτή.

Παραδείγματα για το πρώην συνεχές σύστημα σχήματα δα, β, γ.

Παρ. 4 - Επιτρέπεται μέσα στην απόσταση Δ η κατασκευή σκιάστρων.

Παρ. 5 - Περιορίζονται τα μέγιστα επιτρεπόμενα ύψη των κτιρίων σε συνάρτηση με τον επιτρεπόμενο σ.δ.

Με απόφαση του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., ύστερα από γνωμοδότηση του Κ.Σ.Χ.Ο.Π. και αιτιολογημένη πρόταση του αρμόδιου φορέα επιτρέπεται παρέκκλιση ως προς το ύψος ειδικών κτιρίων, πλην γραφείων, στα μεγέθη που αναφέρονται σε συνάρτηση με τον επιτρεπόμενο σ.δ.

Εξυπακούεται ότι δεν επιτρέπεται να θεσπιστούν με ειδικούς όρους δόμησης ύψη μεγαλύτερα των 27,0 μ., ακόμη και όταν τα κτίρια είναι ειδικά.

Το μέγιστο ύψος του κτιρίου σε κάθε σημείο του και ειδικότερα σε περίπτωση, που δεν είναι δυνατόν να μετρηθεί λόγω :

- ορόφων σε εσοχή.
- Επαφής του κτιρίου στο όριο του οικοπέδου

μετρείται κάθετα στην τομή με αφετηρία το φυσικό ή διαμορφωμένο έδαφος, κατά το άρθρο 17 παρ. 1, εκτός εάν από ειδικούς όρους ορίζεται διαφορετικά. (σχ.10).

Σε οικόπεδα με περισσότερα από ένα πρόσωπα, για τα οποία ισχύουν διαφορετικά ύψη, το μικρότερο ύψος που καθορίζεται από ειδικούς όρους δόμησης τηρείται υποχρεωτικά μέχρι βάθους 9,0 μ. Από την αντίστοιχη Ο.Γ. (σχ. 9α, β, γ).

Παρ. 6 - Τα ύψη που θεσπίζονται από γενικές ή ειδικές διατάξεις και είναι διαφορετικά από αυτά της παρ. 7.

Παρ.7 - Η παράγραφος αυτή (παρ.9) αφορά μόνο στα ύψη των κτιρίων, που κατισχύουν των διατάξεων του Γ.Ο.Κ. και όχι και τον τρόπο δόμησης, δεδομένου ότι το άρθρο 28 παρ. 4 αντιμετωπίζει πλήρως το θέμα του τρόπου δόμησης για περιοχές, που προστατεύονται. Η αφετηρία μέτρησης του ύψους του κτιρίου στις περιοχές αυτές καθορίζεται σύμφωνα με την παρ. 7.

Παρ. 8 - Ο σ.ο. για κτίρια ύψους μέχρι 8,50 μ και για βιοκλιματικά κτίρια ανεξαρτήτως ύψους είναι σ.ο. = 5,0 χ σ.δ., για δε όλα τα άλλα κτίρια σ.ο. = 4,5 χ σ.δ.

- στο σ.ο. προσμετρούν :
 - οι κλειστοί χώροι,
 - ημιυπαίθριοι χώροι
 - ο όγκος των ακαλύπτων χώρων που προσμετρούν στην κάλυψη (όπως φωταγωγοί)
- στο σ.ο. δεν προσμετρούν :
 - ο χώρος επί υποστηλωμάτων (Pilotis),
 - ο όροφος των ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων (υφισταμένων ή υπό ανέγερση με νόμιμη οικοδομική άδεια),
 - η παροδία στοά,
 - το 50% της υποχρεωτικής εσωτερικής στοάς της παρ. 6 του άρθρου 12, όταν η επιφάνεια της δεν προσμετρά στον σ.δ.,
 - οι χώροι ιβ και ιε της παρ. 1B του άρθρου 7.

Τελός από αριθμητική σχέση καθορίζεται ο σ.ο. στην περίπτωση που υπάρχουν, στο ίδιο οικόπεδο, κτίρια ανεξάρτητα και με διαφορετικά ύψη.

ΑΡΘΡΟ 8 (Τροποποίηση του άρθρου 10).

Παρ. 1- Ως πλάτος οδού, σε περίπτωση κοινόχρηστου χώρου εντός Ο.Τ., που επικοινωνεί με άλλους κοινόχρηστους χώρους με δίοδο, καθορίζεται το πλάτος της διόδου, στο σημείο συμβολής της με το χώρο αυτό, και όχι του εσωτερικού κοινόχρηστου χώρου, ώστε να μη δημιουργούνται υψηλά κτίρια στο εσωτερικό του Ο.Τ. (σχ. 11)

ΑΡΘΡΟ 9 (Τροποποίηση του άρθρου 11).

Παρ. 2, 3 - Περιορίζεται το ποσοστό της επιφάνειας των ημιυπαίθριων χώρων σε 20% σ.δ., τόσο για τα νέα κτίρια όσο και για τις προσθήκες.

Παρ. 4 - Στις όψεις των κτιρίων επιτρέπονται και τα σκίαστρα που έχουν προορισμό τη σκίαση των κλειστών ή ανοικτών χώρων, που κατασκευάζονται σύμφωνα με το άρθρο 26 για τη εξοικονόμηση ενέργειας.

Παρ. 5 - Στα υφιστάμενα κτίρια, πλὴν των διατηρητέων, επιτρέπεται στις όψεις να τοποθετούνται παθητικά ηλιακά συστήματα πάχους μέχρι 0,40 μ. Η κατασκευή γίνεται με έγκριση Ε.Π.Α.Ε. και σύμφωνα με το άρθρο 26.

Παρ. 6, 7 - Περιλαμβάνονται, πλέον όλα τα στοιχεία που, τοποθετούνται στις όψεις στον περιορισμό της κατασκευής τους στα 3,0 μ πάνω από τους κοινόχρηστους χώρους και περιλαμβάνεται ρυθμίση για την, υπο προϋποθέσεις, κατασκευή των πιο πάνω στοιχείων σε ύψος μικρότερο των 5,0 μ πάνω απλο πεζοδρομους. Οποσδήποτε στη ρύθμιση περιλαμβάνονται οι εξώστες και οι μαρκίζες.

ΑΘΡΟ 11 (Τροποποίηση του άρθρου 14)

Παρ. 1- Στα χαμηλά κτίρια επιτρέπεται να αυξάνονται κατά 10% τα ποσοστά κάλυψης της παρ. 1 του άρθρου 8, εκτός εάν αυτό αποκλείεται ρητά από τους όρους δόμησης κάθε περιοχής.

Παρ.2- Επιτρέπονται, μέσα στις αποστάσεις Δ, όλες οι κατασκευές που αναφέρονται στην παρ. 6 του άρθρου 11 (σκίαστρα, παθητικά ηλιακά συστήματα) και όχι μόνο εξώστες, που επιτρέπονται σε τμήματα των όψεων του κτιρίου.

Παρ. 3- Περιορίζεται το επιτρεπόμενο ύψος της στέγης σε 1,50 μ.

Παρ. 4- Καταργείται η δυνατότητα μεταφοράς του συντελεστού δόμησης.

- Επιτρέπεται, πλέον, η εφαρμογή της διάταξης μόνο σε περιοχές που το μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος είναι ίσο ή μεγαλύτερο των 11,0 μ.
- Επισημαίνεται ότι σε περίπτωση κάθετης συνιδιοκτησίας για το συνιδιοκτήτη που δεν έχει οικοδομήσει, σε περιοχή με ύψος μικρότερο των 11,0 μ. έχει ανάλογη εφαρμογή η παρ. 5 του άρθρου 26 του Ν. 2831/00.

ΑΡΘΡΟ 12 (Τροποποίηση του άρθρου 15)

Παρ. 1- Επιβάλλεται η λειτουργική και αισθητική σύνδεση της στοάς με το κτίριο, για να μην παρουσιάζονται τα αντιαισθητικά φαινόμενα της κατασκευής της στοάς ανεξάρτητα από το κτίριο. Επίσης ρυθμίζεται το θέμα της, κατά φάσεις, κατασκευής της στοάς, σε περιπτώσεις μεγάλων οικοπέδων, όταν κατασκευάζεται ένα μικρό κτίριο χωρίς να εξαντλείται ο ισχύων σ.δ.

Παρ. 2- Η Ε.Π.Α.Ε. έχει αρμοδιότητα να επιτρέψει την κατασκευή της στοάς χωρίς υποστυλώματα, μόνο εφόσον αυτό δεν αντίκειται σε ειδικούς όρους δόμησης της περιοχής.

Παρ. 3- Τίθεται περιορισμός στην εφαρμογή της διάταξης της παρ. 2 του άρθρου 8 (μη προσμέτρηση της στοάς στην κάλυψη του οικοπέδου, όταν κατασκευάζεται σαν εξώστης).

ΑΡΘΡΟ 13 (Τροποποίηση του άρθρου 16)

Παρ. 1- Αυξάνεται το ύψος των απολήξεων κλιμακοστασίων και ανελκυστήρων από 2.20 μ. σε 2,40 μ.

Παρ. 2- Τίθεται όριο ύψους 2.00 μ. στις στέγες όπου δεν ορίζεται αλλιώς από ειδικούς όρους δόμησης και καθορίζεται ότι όλα τα στοιχεία που τοποθετούνται πάνω από το μέγιστο ύψος θα κατασκευάζονται σύμφωνα με τους κανονισμούς, που εγκρίνονται κατά το άρθρο 26.

Παρ. 4- Οι εγκαταστάσεις, που επιτρέπονται πάνω από το μέγιστο ύψος επιτρέπονται και στις περιπτώσεις κτιρίων που δεν εξαντλούν το μέγιστο ύψος.
Η νέα διάταξη επιτρέπει η απόληξη του φρέατος του ανελκυστήρα να έχει το ύψος που απαιτείται από το σχετικό κανονισμό, ώστε να είναι δυνατή η εξυπηρέτηση του δώματος από τον ανελκυστήρα.
Επίσης για λόγους αισθητικούς, εφόσον στο δώμα κατασκευάζεται αίθουσα κοινωνικών εκδηλώσεων, μπορεί η απόληξη του κλιμακοστασίου και το μηχανοστάσιο του ανελκυστήρα να έχουν το ίδιο με αυτήν ύψος.
Στα δώματα των δημοσίων κτιρίων επιτρέπονται οι εγκαταστάσεις σταθμών μέτρησης ατμοσφαιρικής ρύπανσης, θορύβου και μετεωρολογικών παραμέτρων με τους όρους και προϋποθέσεις του άρθρου 19.

ΑΡΘΡΟ 14 (Τροποποίηση του άρθρου 17)

Γενικά επισημαίνεται και πάλι ότι η διαμόρφωση των ακαλύπτων χώρων με επιχώσεις ή εκσκαφές σε εφαρμογή του άρθρου αυτού γίνεται μόνο σε περιπτώσεις κεκλιμένων οικοπέδων και γηπέδων για την προσαρμογή του κτιρίου στο έδαφος. Αυτό σημαίνει ότι οι εκσκαφές ή επιχώσεις με ύψος 1,50 μ. δεν επιτρέπεται να πραγματοποιούνται σε όλη την έκταση των ακαλύπτων.

Παρ. 1- Στους ακάλυπτους χώρους του οικοπέδου επιτρέπονται και εγκαταστάσεις ηλιακών και αντιθρομβικών συστημάτων και κλιματιστικών εγκαταστάσεων στους ακάλυπτους χώρους παραδοσιακών, διατηρητέων ή υφιστάμενων κτιρίων υπό προϋποθέσεις.

Παρ. 2- Οι επιτρεπόμενες κάτω από την οριστική στάθμη του εδάφους κατασκευές συμπληρώνονται με τις εγκαταστάσεις που απαιτούνται στις ασκεπείς πισίνες για τη σωστή λειτουργία τους.
Καθορίζονται οι προϋποθέσεις κατασκευής δεξαμενών υγρών καυσίμων, αποκλειστικά για πρατήρια υγρών καυσίμων, στις εντός σχεδίου περιοχές στους προαιρετικά αφιέμενους ακάλυπτους χώρους του οικοπέδου και κάτω από την οριστική στάθμη του εδάφους.
Επίσης επιτρέπεται στις εκτός σχεδίου και εντός ορίων οικισμών περιοχές (στις περιπτώσεις που η χρήση επιτρέπεται) η κατασκευή των παραπάνω δεξαμενών, των αντλιών υγρών καυσίμων και των στεγαστρων τους, που προβλέπονται από τις διατάξεις του Β.Δ/τος 465/1970, στους ακάλυπτους χώρους των γηπέδων, στις θέσεις που εγκρίνονται από τον αρμόδιο φορέα και σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις (Β.Δ. 465/70).

Παρ. 3- Σε περιπτώσεις ανηφορικών οικοπέδων ύστερα από έγκριση της Ε.Π.Α.Ε. επιτρέπεται, κάτω από την επιφάνεια των προκηπίων, η κατασκευή ενός μόνο χώρου στάθμευσης χωρητικότητας έως δύο (2) θέσεων, σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 4 της Υπ. Απόφ. 98728/7722/93 (ΦΕΚ 167 Δ), ή εισόδου - εξόδου χώρων στάθμευσης, μέχρι 30 τ.μ. για το σύνολο του οικοπέδου, σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. 1 του Π. Δ/τος 10/8/87 (ΦΕΚ 749 Δ).
Στις περιπτώσεις αυτές επιβάλλεται η φύτευση των χώρων πάνω από τις υπόψη κατασκευές. Στους υποχρεωτικά ακάλυπτους χώρους επιτρέπεται η εγκατάσταση σταθμών ατμοσφαιρικής ρύπανσης, θορύβου και μετεωρολογικών παραμέτρων με τους όρους και τις προϋποθέσεις του άρθρου 19.

ΑΡΘΡΟ 15 (Τροποποίηση του άρθρου 18)

Καθορίζεται η δυνατότητα έκδοσης οικοδομικής άδειας για την περιγραφή των εντός σχεδίου μη αρτίων οικοπέδων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού.

ΑΡΘΡΟ 16 (Τροποποίηση του άρθρου 19)

Παρ. 1,2- Στις επιτρεπόμενες στους κοινόχρηστους χώρους κατασκευές προστίθενται:

- τα μικρά περίπτερα για σταθμαρχεία ή πώληση καρτών και εισιτηρίων των αστικών συγκοινωνιών, ύστερα από έγκριση της Ε.Π.Α.Ε.
- τα δίκτυα υποδομής και εγκαταστάσεις κοινής ωφέλειας (όπως συγκοινωνιακά και υδραυλικά έργα, όχι όμως και οι μονάδες τους), βάσει μελέτης της αρμόδιας αρχής, η οποία υποχρεούται να κοινοποιεί τα σχέδια κατασκευής των έργων αυτών στους οικείους Ο.Τ.Α., έτσι ώστε να υπάρχει συγκεντρωμένο αρχείο όλης της υποδομής.
- οι σταθμοί μέτρησης ατμοσφαιρικής ρύπανσης, θορύβου και μετεωρολογικών παραμέτρων, με τον εξοπλισμό τους, που εγκαθίστανται ύστερα από έγκριση της Βθμιας Ε.Π.Α.Ε. από τις υπηρεσίες του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., των Περιφερειών και των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων.

Η εγκατάσταση των πιο πάνω σταθμών επιτρέπεται και στα δώματα και στους ακάλυπτους χώρους των δημοσίων κτιρίων, χωρίς έκδοση οικοδομικής άδειας και δεν προσμετρούν στην κάλυψη και τον σ.δ. Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, η χρονική διάρκεια και η διαδικασία εγκατάστασης καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.

ΑΡΘΡΟ 17 (Τροποποίηση του άρθρου 20)

Παρ. 1- Η απαγόρευση τοποθέτησης των διαφημίσεων και φωτεινών ή μη επιγραφών πέραν του ιδεατού στερεού και του μεγίστου επιτρεπόμενου ύψους επεκτείνεται:

- σε χώρους, κτίρια και οικισμούς, που χρήζουν ιδιαίτερης προστασίας και
- σε περιπτώσεις, που υπάρχει η οπτική κάλυψη αυτών, εν όλω ή εν μέρει.

Απαιτείται η έκδοση οικοδομικής άδειας από την αρμόδια πολεοδομική υπηρεσία σε κάθε περίπτωση, που από γενικές ή ειδικές διατάξεις προβλέπεται έλεγχος της Ε.Π.Α.Ε. και εφόσον επιτρέπεται η τοποθέτηση φωτεινών ή μη επιγραφών και διαφημίσεων.

Παρ. 2- Τίθεται όριο στο ύψος των επιγραφών και διαφημίσεων στα δώματα των κτιρίων, το 1,80 μ. ή 3,30 μ. σε περίπτωση εξάντλησης ή μη του σ.δ.

Παρ. 3- Σε περίπτωση που παραβιάζονται οι διατάξεις του παρόντος οι φωτεινές ή μη επιγραφές και διαφημίσεις καθώς και τα πλαίσια αυτών θεωρούνται αυθαίρετα και ακολουθείται από την αρμόδια πολεοδομική υπηρεσία της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης η διαδικασία περί αυθαιρέτων κατασκευών. Όλες οι διαδικασίες από τον χαρακτηρισμό τους μέχρι την αποξύλωσή τους καθορίζονται με το Π. Δ/γμα, ύστερα από πρόταση του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. Υπόχρεοι είναι όλοι οι εμπλεκόμενοι.

Τα παραπάνω ισχύουν και στις περιπτώσεις που παραβιάζονται οι διατάξεις του Ν. 1491/84 και εφόσον δεν εκδοθεί η απόφαση του Δημάρχου, κατά την παρ. 1 του άρθρου 8 αυτού σε διάστημα ενός μήνα από την ημέρα που έλαβε γνώση της παράβασης η υπηρεσία του Δήμου.

ΑΡΘΡΟ 18 (Τροποποίηση του άρθρου 21).

Δίνεται η δυνατότητα παρέκκλισης από τις κείμενες διατάξεις για την κατασκευή ανελκυστήρα:

- σε κτίρια υφιστάμενα στις 13/6/2000, όπου διαμένουν άτομα με ειδικές ανάγκες.
- σε υφιστάμενα κτίρια, στα οποία κατά το χρόνο ανέγερσής τους δεν επιβαλλόταν από τις ισχύουσες διατάξεις η κατασκευή ανελκυστήρα.

ΑΡΘΡΟ 19 (Τροποποίηση του άρθρου 22)

Παρ. 1- Με την προσθήκη της φράσης

η εκτέλεση κάθε είδους εργασιών σε κτίριο, που δεν είναι νόμιμο.

□ που υφίσταται νόμιμο

Παρ. 2- Στις εργασίες, για τις οποίες δεν απαιτείται η έκδοση οικοδομικής άδειας, περιλαμβάνονται οι εργασίες για την κατεδάφιση επικινδύνως ετοιμορρόπων κτισμάτων, για την εφαρμογή μέτρων ασφάλειας, για την κατεδάφιση αθαιρέτων κατασκευών και εργασίες μικρές, μεμονωμένες και μόνον εσωτερικές, με εξαίρεση τους εξωτερικούς χρωματισμούς χωρίς ικριώματα, εφόσον δεν απαιτείται έγκριση ΕΠΑΕ.

Δεν επιτρέπεται, δηλαδή, η αντικατάσταση εξωτερικών κουφωμάτων και η διαμόρφωση ακαλύπτου χωρίς οικοδομική άδεια.

Παρ. 3- Με τη νέα διάταξη καθορίζεται ότι οι αυθαίρετες κατασκευές, που δεν παραβιάζουν είτε τις ισχύουσες πολεοδομικές διατάξεις, είτε τις διατάξεις του χρόνου κατασκευής τους, νομιμοποιούνται με την έκδοση ή αναθεώρηση οικοδομικής άδειας και την επιβολή των προστίμων του άρθρου 17 παρ. 2 του Ν. 1337/83.

Σε περίπτωση που κατά το χρόνο που ζητείται η νομιμοποίηση συντρέχουν οι απαγορεύσεις του άρθρου 15 παραγρ. 2 και 3 του Ν 1337/83 ενώ αυτό δεν συνέβαινε κατά το χρόνο κατασκευής τους δεν είναι δυνατή η νομιμοποίηση αυτών των αυθαιρέτων κατασκευών.

Δεν επιβάλλονται πρόστιμα, εάν υπάρχει οικοδομική άδεια σε ισχύ και τηρούνται ο σ.δ., ο σ.ο. και το περίγραμμα της οικοδομής και εάν η αναθεώρηση εκδοθεί σε τέσσερις μήνες από την έγγραφη ειδοποίηση της υπηρεσίας ή από την αίτηση του ενδιαφερομένου, εάν είχε υποβληθεί πριν από τη διαπίστωση της υπηρεσίας.

Επισημαίνεται ότι για όλες τις περιπτώσεις απαιτείται η πιστή εφαρμογή των Εγκυκλίων 46/94 και 23/95.

Ακόμη με την Ε 36/2000 έγινε αποδεκτή η 271/2000 γνωμοδότηση του Ν.Σ.Κ., βάσει της οποίας σε περίπτωση αλλαγής χρήσης πρόστιμο επιβάλλεται μόνο εάν παραβιάζονται οι πολεοδομικές διατάξεις και όχι όταν προκύπτει διαφορά φορολογικών και θέσεων στάθμευσης.

Παρ. 4- Προσδιορίζεται η απαίτηση της αποπεράτωσης των όψεων των κτιρίων, με πρόσθετα κριτήρια, σύμφωνα με απόφαση του οικείου νομάρχη. Η απαίτηση αυτή επιβάλλεται όπου η μη αποπεράτωση των όψεων των κτιρίων δημιουργεί κίνδυνο για τους ανθρώπους ή για ξένα πράγματα ή κίνδυνο για τη δημόσια υγεία ή που λόγω του μεγέθους των κτιρίων ή τη θέση τους ή λόγω της ιδιαιτερότητας της περιοχής στην οποία βρίσκονται αυτά, προσβάλλουν το φυσικό, το πολιτισμικό και το πολεοδομικό περιβάλλον και γενικότερα υποβαθμίζουν την ποιότητα ζωής της περιοχής.

Καταργείται η επιβολή του προστίμου σε αυτούς, που δεν μπορούν να συμμορφωθούν με την επιταγή του νόμου και να αποπερατώσουν τις όψεις των κτιρίων τους μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα.

Με τη νέα ρύθμιση, εφόσον δεν το πράξει ο υπόχρεος, δίνεται η δυνατότητα στο Δημόσιο, στο οικείο Ο.Τ.Α. και σε επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας να αποπερατώσουν τις όψεις των οικοδομών, αλλά και να παρεμβαίνουν και να προβαίνουν σε παρεμβάσεις, σε περιοχές που εκτελούνται έργα ανάπλασης κοινοχρήστων χώρων.

Η επέμβαση και η έγκριση του προϋπολογισμού των πιο πάνω εργασιών και κάθε σχετική λεπτομέρεια καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.

Παρ. 5- Με τη νέα διάταξη επιχειρείται να ελεγχθεί ως και διασφαλιστεί η ποιότητα παραγωγής των ιδιωτικών έργων με επιμερισμό των υποχρεώσεων και ευθυνών των μετεχόντων σ

□ αυτή, με τον έλεγχο των υ

υπηρεσιών.

Με Π.Δ/ματα και αποφάσεις, που θα εκδοθούν, καθορίζονται οι υποχρεώσεις και οι ευθύνες των καθ ~~πρωτοκλή~~ ~~πρωτοκλή~~ ~~πρωτοκλή~~ στην παραγωγή των ιδιωτικών έργων. Επίσης τα κριτήρια, οι προϋποθέσεις και οι διαδικασίες ένταξης των εργολάβων και προμηθευτών σε Μητρώο, με το οποίο θα πιστοποιείται η πληρότητα, η ποιότητα και η αξιοπιστία των παρεχομένων υπηρεσιών, υλικών κ.λπ. Εξάλλου με τις αποφάσεις, που προβλέπεται να εκδοθούν, θα προσδιορισθούν τα έργα, για τα οποία ορίζεται τεχνικός υπεύθυνος εργοταξίου και τα έργα, για οποία καθιερώνεται η τήρηση βιβλίου εκτέλεσης εργασιών.

ΑΡΘΡΟ 20 (Τροποποίηση του άρθρου 23)

Παρ. 1- Στα νομίμως υφιστάμενα κτίρια, στα οποία εφαρμόζεται το «νόμιμο περίγραμμα», κατά την προσθήκη περιλαμβάνονται και αυτά που έχουν εξαιρεθεί με τις διατάξεις του Ν.

1337/83 και αυτά που έχουν ανεγερθεί πριν από το Γ.Ο.Κ./55 (χωρίς να απαιτείται σχετική οικοδομική άδεια), μόνο όμως για το τμήμα τους, που δεν αντίκειται στις κατά το χρόνο κατασκευής τους ή τις σημερινές διατάξεις.

Σε κάθε άλλη περίπτωση, όπως π.χ. στη χορήγηση βεβαιώσεων για άδεια λειτουργίας απαιτείται, ως δικαιολογητικό, απόφαση προϊσταμένου, η οποία θα συνοδεύεται από τοπογραφικό και διάγραμμα κάλυψης με σχηματική τομή. Με τη διοικητική αυτή πράξη, που αντικαθιστά την πράξη έγκρισης οικοδομικών εργασιών πιστοποιείται το νόμιμο περίγραμμα.

Παρ. 3- Διευκρινίζεται με σαφήνεια ότι στην κάλυψη και στον σ.δ. προσμετρούν όλα τα κτίρια νομίμως υφιστάμενα και μη.

Παρ. 5- Σε περίπτωση οποιασδήποτε προσθήκης εφαρμόζεται ο ισχύον κατά την έκδοση της οικοδομικής άδειας σ.δ.

Κατ

οι οικοδομήσιμα συνιδιοκτήτητα οικόπεδα, πο

κάποιοι από τους συνιδιοκτήτες οι υπόλοιποι, εφόσον οικοδομήσουν αποκλειστικά κατοικία, χρησιμοποιούν εκμετάλλευση που ισούται με τον ισχύοντα κατά το χρόνο έκδοσης της οικοδομικής άδειας μειωμένο σ.δ. πολλαπλασιασμένο επί το ποσοστό συνιδιοκτησίας, που έχει, επί το εμβαδόν του οικοπέδου.

Η ρύθμιση ισχύει τόσο σε κάθετη, όσο και σε οριζόντια συνιδιοκτησία. Επίσης ισχύει έστω και αν ο συνιδιοκτήτης που δεν έχει εξαντλήσει τον σ.δ. έχει κτίσει τμήμα αυτού (μικρότερο πάντως του επιτρεπόμενου σήμερα).

Σε περίπτωση οποιασδήποτε άλλης χρήσης εφαρμόζεται ο ισχύον κατά την έκδοση της οικοδομικής άδειας σ.δ.

Ισχύουν οι, πριν από τη ρύθμιση αυτή, διατάξεις για:

- οικοδομικές άδειες, που έχουν υποβληθεί στην πολεοδομική υπηρεσία και οι φάκελλοι περιέχουν όλα τα απαιτούμενα για την έκδοσή τους δικαιολογητικά.
- οικοδομικές άδειες, που έχουν ήδη εκδοθεί αναθεωρούνται κατά τη διάρκεια της ισχύος τους μόνο και χωρίς αύξηση του σ.δ. και του σ.ο.

ΑΡΘΡΟ 21 (Τροποποίηση του άρθρου 24)

Παρ. 1- Η απαίτηση της εγγραφής στο οικοδομήσιμο τμήμα του οικοπέδου κάτοψης κτιρίου 50 τμ με ελάχιστη πλευρά 5,0 μ. δεν υπάρχει για οικόπεδα που έχουν δημιουργηθεί πριν από την ισχύ του Ν. 1577/85 και σε περιοχές που οι ισχύοντες όροι δόμησης ορίζουν μικρά όρια αρτιότητας, ώστε να μην είναι δυνατή η εγγραφή κάτοψης κτιρίου με τις παραπάνω διαστάσεις. Με τη διάταξη αυτή αίρεται το άτοπο άρθρα οικόπεδα σε παλιούς οικισμούς να θεωρούνται μη οικοδομήσιμα.

Παρ. 2- Αντικαθίσταται η παρ. 5 του άρθρου 24 ώστε:

Θεωρείται άρτιο και οικοδομήσιμο και το οικόπεδο που έχει το κατά παρέκκλιση απαιτούμενο εμβαδόν, εφόσον με τακτοποίηση αποκτήσει το κατά παρέκκλιση άρτιο πρόσωπο. Με τη ρύθμιση αυτή δίνεται η δυνατότητα το οικόπεδο να αποκτήσει τουλάχιστον τα ελάχιστα όρια της κατά παρέκκλιση αρτιότητας, αντί να οικοδομηθεί με το άρθρο 25 του Ν. 1337/83 με πρόσωπο μικρότερο από αυτό της παρέκκλισης.

Σε περίπτωση που δεν είναι δυνατή η δια τακτοποίησης απόκτηση του ελάχιστου προσώπου οικοδομείται εάν το οικόπεδο πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 25, όπως εκάστοτε ισχύει. Διευκρινίζεται ότι προϋπόθεση για την οικοδόμηση οικοπέδων που δεν έχουν πρόσωπο σε εγκεκριμένο δρόμο ή δρόμο προϋφιστάμενο του 1923, είναι να μην προέρχονται από υπαίτια κατάτμηση μετά την έγκριση του ρυμοτομικού σχεδίου της περιοχής και να προϋφίστανται του Ν. 651/77.

Γίνεται προσαρμογή της διάταξης στο άρθρο 25 του Ν. 1337/83, όπως ισχύει σήμερα, δηλαδή αντί των ελαχίστων ορίων αρτιότητας εμβαδού και προσώπου 25 τμ και 4,0 μ. αντίστοιχα, τέθηκαν 50 τμ και 5,0 μ. αντίστοιχα.

Δίνεται η δυνατότητα προσκύρωσης μη οικοδομήσιμων οικοπέδων, δηλαδή αυτών που δεν υπάγονται διατάξεις του άρθρου 25 του Ν. 1337/83 ή που δεν μπορούν να αρτιστοποιηθούν με τις διατάξεις του Ν. Δ/τος 690/48, πρωτίστως για να αποκτήσουν το ελάχιστο πρόσωπο οικόπεδα που έχουν το ελάχιστο εμβαδόν. Σε περίπτωση μη ύπαρξης τέτοιων οικοπέδων, η προσκύρωση γίνεται ακόμη και σε οικόπεδο του αρθρ. 25 του Ν. 1337/83, για επαύξηση του εμβαδού και προσώπου του.

Παρ. 3- Γίνεται σαφές ότι το περιεχόμενο της διάταξης αυτής αναφέρεται στο άρθρο 6 του Γ.Ο.Κ. και όχι στο άρθρο 24 αυτού.

Παρ. 4- Διευκρινίζεται ότι, όπου από την πολεοδομική νομοθεσία απαιτείται για να είναι οικοδομήσιμο ένα οικόπεδο να εγγράφεται στο οικοδομήσιμο τμήμα αυτού κάτοψη κτιρίου ορισμένων διαστάσεων, θεωρείται ως σχήμα του κτιρίου αυτού το ορθογώνιο.

ΑΡΘΡΟ 22 (Τροποποίηση του άρθρου 27)

Κάθε αμφισβήτηση, που ανακύπτει από την εφαρμογή εν γένει των πολεοδομικών διατάξεων επιλύεται με τη διαδικασία, που ήδη υπάρχει (απόφαση Υπουργού Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, ύστερα από γνώμη του Κ.Σ.Χ.Ο.Π.).

Η υποχρέωση εφαρμογής των αποφάσεων αυτών από όλες τις πολεοδομικές Υπηρεσίες της Χώρας, προκύπτει και από τις εγκυκλίους 6/99 και 31/95 του ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α.

ΑΡΘΡΟ 23 (Τροποποίηση του άρθρου 28)

Με το άρθρο αυτό τροποποιούνται για λόγους καθαρά νομοτεχνικούς, οι διατάξεις του άρθρου 28, που αφορά την έκταση, εφαρμογής του πολεοδομικού κανονισμού (άρθρα 2 έως και 25) για να προσαρμοστούν οι διατάξεις που αναφέρονται στις παρ. 2 και 3 αυτού, στις νέες διατάξεις, όπως διαμορφώνονται.

Επισημαίνεται ότι στην παρ. 1 αναφέρεται και η εφαρμογή της παρ. 10 του άρθρου 9 στις περιοχές, που ισχύει το από 24.5.85 Π.Δ/γμα (ΦΕΚ 270Δ) και το από 31.3.87 Π.Δ/γμα (ΦΕΚ 303 Δ) και επίσης στους οικισμούς.

ΑΡΘΡΟ 24 (Τροποποίηση του άρθρου 29)

Με την αντικατάσταση των παρ. 1 και 2 του άρθρου 29 του Ν. 1577/83 αντιμετωπίζονται τα οικοπέδα, που βρίσκονται στα ακραία σημεία των ρυμοτομικών σχεδίων, που έχουν εγκριθεί πριν από τη δημοσίευση του Ν. 1337/83 και ειδικότερα περιλαμβάνονται στα ανοικτά οικοδομικά τετράγωνα ή τετράγωνα, που δεν περιβάλλονται από κοινόχρηστους χώρους.

Παρ. 1- εδάφιο 1. Ορίζεται ότι:

A. Ως οικοδομικό τετράγωνο για τις περιπτώσεις αυτές (ακραία σημεία σχεδίων πριν το Ν. 1337/83) θεωρείται αυτό που περικλείεται από οικοδομικές γραμμές με ή χωρίς πρασιά, χωρίς να περιβάλλεται απαραίτητα από κοινόχρηστους χώρους.

B. Τα άρτια κατ

εμβαδόν οικόπεδα,

και δεν έχουν πρόσωπο σε εγκεκριμένη οδό ή οδό προϋφιστάμενη του 1923, εάν δεν μπορούν δια τακτοποιήσεως να αποκτήσει αυτό είναι δυνατό να οικοδομήσουν ως αποκλεισμένα σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 5 των ενοποιημένων άρθρων 43, 44, 45 του Ν. Δ/τος της 17/7/16/8/23.

Γ. Στις περιπτώσεις, που στα ακραία σημεία των ρυμοτομικών σχεδίων των εγκεκριμένων μέχρι της 13-3-83 δεν προβλέπεται καθορισμένη οριακή οδός δίνεται η δυνατότητα στο Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας με απόφασή του, να καθορίζει την οριακή οδό σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 2508/97. Εδάφιο 2. Ορίζεται ότι, αν απέναντι από τα οικοδομικά τετράγωνα που βρίσκονται στα ακραία σημεία του ρυμοτομικού σχεδίου, που έχει εγκριθεί μέχρι 13-3-83 προβλέπεται οικοδομική γραμμή, τα γήπεδα που έχουν πρόσωπο στη γραμμή αυτή, εφόσον έχουν δημιουργηθεί μέχρι τη δημοσίευση του Ν. 1577/85, κατά το τμήμα του το οποίο έχει επιφάνεια που αντιστοιχεί στις ελάχιστες απαιτούμενες για εμβαδόν και το πρόσωπο διαστάσεις αρτιότητας, οι οποίες προβλέπονται από τις πολεοδομικές διατάξεις που ισχύουν για το απέναντι οικοδομικό τετράγωνο, θεωρούνται ότι ευρίσκονται εντός σχεδίου, και έχουν εφαρμογή όλες οι πολεοδομικές διατάξεις που εφαρμόζονται για τις εντός σχεδίου περιοχές.

Παρ. 2- Για τα οικόπεδα που κατατμήθηκαν από το κράτος πριν από την ισχύ του Ν. 651/77 εφαρμόζονται οι ευεργετικές διατάξεις του άρθρου 25 του Ν. 1337/83.

Παρ. 3- Καταργείται η παράγραφος 5, δεδομένου ότι οι ρυθμίσεις για τα άτομα με ειδικές ανάγκες περιλαμβάνονται στην παρ. 2 του άρθρου 28.

Παρ. 4- Καταργείται η αρμοδιότητα που δίνονταν στις υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας να εκδίδουν οικοδομικές άδειες και να επιβλέπουν τις σχετικές εργασίες, όταν πρόκειται για γεωργοκτηνοτροφικές εγκαταστάσεις και παραμένει η αρμοδιότητα του υπουργείου Γεωργίας για τη χορήγηση εγκεκριμένων τύπων μελετών. Το τοπογραφικό διάγραμμα και η επίβλεψη ανατίθενται σε ιδιώτη μηχανικό.

ΑΡΘΡΟ 25 (Τροποποίηση του άρθρου 31)

Αφορά τις καταργούμενες, διατηρούμενες και τροποποιούμενες διατάξεις, με τις οποίες είχε τροποποιηθεί το άρθρο 12 του Ν. 651/1997 που καταργείται, πλην της παρ. 4γ. Οι διατάξεις

του καταργούμενου παραπάνω άρθρου, αναθεωρημένες, περιλαμβάνονται στις παραγράφους 1 έως και 6 του άρθρου 26 του παρόντος νόμου, ώστε να υπάρχουν κωδικοποιημένες σε ενιαίο κείμενο.

ΑΡΘΡΟ 26 (Εφαρμογή προΐσχυουσών διατάξεων)

Με το Ν. 2831/00 δεν προβλέπεται ειδική ρύθμιση για παράλληλη εφαρμογή προΐσχυουσών και νέων διατάξεων.

Είναι όμως αυτονόητο ότι σε περιπτώσεις αδειών που εκδίδονται με τις προΐσχύουσες διατάξεις είναι δυνατή η εφαρμογή διατάξεων του Ν. 2831/00, που είναι ευμενέστερες και δεν επηρεάζουν κάποιο σύνολο προΐσχυουσών διατάξεων αλληλένδετων μεταξύ τους.

Με το άρθρο αυτό τίθενται μεταβατικές διατάξεις, που επιτρέπουν την εφαρμογή των προΐσχυουσών διατάξεων και αφορούν τόσο τον παρόντα Ν. 2831/00, όσο και κάθε διάταγμα ή απόφαση που καθορίζει ή τροποποιεί όρους δόμησης. Δηλαδή τίθενται κωδικοποιημένες και αναθεωρημένες οι διατάξεις του καταργηθέντος άρθρου 12 του Ν. 651/77, σύμφωνα με τις οποίες σε κάθε διοικητική πράξη καθορισμού ή μεταβολής των όρων δόμησης, όπως οι γενικές ή ειδικές πολεοδομικές διατάξεις, θα ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου αυτού, εκτός εάν αναφέρεται ρητά κάποια εξαίρεση.

Αυτονόητο είναι ότι οι μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 30 του Ν. 1577/85 δεν έχουν ισχύ μετά το Ν. 2831/00, διότι αφ' ενός έθεταν προϋποθέσεις μεταβατικής εφαρμογής μόνο για τις διατάξεις του Ν. 1577/85 και αφ' ετέρου έχουν παρέλθει οι προθεσμίες εφαρμογής του.

Παρ. 1 - Μετά την ισχύ του παρόντος Ν. 2831/00 σε κάθε περίπτωση μεταβολής των διατάξεων, με μόνη την επιφύλαξη του άρθρου 4 του Ν. 1577/85, εφαρμόζονται οι προΐσχύουσες διατάξεις, εάν πριν την θέσπισή τους συνέτρεχαν οι προϋποθέσεις των περιπτώσεων α, β, γ, δ, ε. Διευκρινίζεται ότι στην περίπτωση δ «αρμοδία υπηρεσία» είναι οι υπηρεσίες που είναι εξουσιοδοτημένες για έκδοση οικοδομικών αδειών (π.χ. ΟΣΚ, ΥΠΑ, κλπ). Ειδικά για τις περιπτώσεις β, γ, δ και ε οι προΐσχύουσες διατάξεις εφαρμόζονται, μόνο εάν η οικοδομική άδεια εκδοθεί ή αναθεωρηθεί σε διάστημα το πολύ ενός έτους από την ισχύ των νέων διατάξεων σύμφωνα με την Ε 38/00.

Η προθεσμία αυτή δύναται να παραταθεί για ένα έτος ακόμη, αν διαπιστωθεί ότι η καθυστέρηση οφείλεται αποκλειστικά στην αρμόδια υπηρεσία. Η παράταση εγκρίνεται ύστερα από γνωμοδότηση του αρμοδίου Σ.Χ.Ο.Π. με απόφαση Νομάρχη ή με απόφαση Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας, αν η αρμοδιότητα έκδοσης της άδειας ανήκει σε Πολεοδομία Δήμου ή Κοινότητας.

Με τη θέσπιση νέων διατάξεων, μπορεί να προβλέπεται η εξαίρεση μιας ή περισσότερων περιπτώσεων από τις παραπάνω ή τις επόμενες.

Παρ. 2 - Οι οικοδομικές άδειες, για τις οποίες έχει εφαρμογή η παρ. 1 επιτρέπεται να αναθεωρούνται μέσα στο χρόνο ισχύος τους, σύμφωνα με τις προΐσχύουσες διατάξεις, μόνον εφ' όσον δεν γίνεται αύξηση του συντελεστή δόμησης που προβλέπεται από την οικοδομική άδεια ή τον συντελεστή κατ' όγκο εκμετάλλευσης ή αλλαγή χρήσης του κτιρίου, εάν η αλλαγή χρήσης αντίκειται στις διατάξεις που ισχύουν κατά τον χρόνο της αναθεώρησης.

Μετά τη λήξη τους οι οικοδομικές άδειες επιτρέπεται να αναθεωρούνται με τις προΐσχύουσες διατάξεις, μόνο για το τμήμα του κτιρίου, στο οποίο έχει περατωθεί ο φέρων οργανισμός μέσα στο χρόνο ισχύος τους, ενώ για το υπόλοιπο τμήμα του κτιρίου η αναθεώρηση γίνεται με τους νέους όρους και περιορισμούς δόμησης.

Κάθε μεταγενέστερη προσθήκη γίνεται με τους νέους όρους και περιορισμούς δόμησης.

Παρ. 3 - Εάν πριν τη θέσπιση του νέων όρων δόμησης προηγήθηκαν αναστολές οικοδομικών εργασιών η παρ. 1 έχει εφαρμογή μόνον εφ' όσον η σχετική αίτηση είχε υποβληθεί πριν την επιβολή της πρώτης αναστολής.

Παρ. 4 - Η επιβολή αναστολής σε εντός σχεδίου περιοχή δεν έχει εφαρμογή σε ισχύουσες οικοδομικές άδειες, που εκδόθηκαν μέχρι την ημέρα έναρξης της αναστολής.

Παρ. 5 - Σε οικόπεδο που έχει εκδοθεί οικοδομική άδεια πριν την μεταβολή γενικών ή ειδικών διατάξεων που αφορούν την επιτρεπόμενη κάλυψη και εφ' όσον πριν την έκδοση της άδειας είχε συσταθεί διαρρηγμένη ιδιοκτησία κατά τις διατάξεις του Ν. 1024/71, οι συνιδιοκτήτες μπορούν να χρησιμοποιήσουν ποσοστό της νέας επιτρεπόμενης κάλυψης ίσο με το αναλογούν σε αυτούς ποσοστό συνιδιοκτησίας (για οποιαδήποτε χρήση).

ΑΡΘΡΟ 27 (Άλλες πολεοδομικές διατάξεις).

Παρ. 1 - Δίδεται η δυνατότητα εξαίρεσης, με τη διαδικασία και τα κριτήρια της παρ. 10 το αρ.9 του Ν. 1512/85, από κατεδάφιση κτιριακών εγκαταστάσεων ή κτισμάτων γεωργοκτηνοτροφικών ή πτηνοτροφικών μονάδων, που κτίστηκαν μέχρι τις 11-1-85 με έγκριση του Υπουργείου Γεωργίας ή της Αγροτικής Τράπεζας της Ελλάδος. Επίσης με όμοια απόφαση κτίσματα και εγκαταστάσεις γεωργικών συνεταιρισμών, που έχουν κτισθεί μέχρι 13/6/2000 με πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης του Υπουργείου Γεωργίας και της Αγροτικής Τράπεζας.

Παρ. 2 - Τίθενται μεταβατικές διατάξεις για ορισμένες περιπτώσεις κάθετης συνιδιοκτησίας σε εκτός σχεδίου περιοχές. Συγκεκριμένα στις περιπτώσεις, που καθορίστηκαν ειδικοί όροι δόμησης, κατά την παρ. 2 του άρθρου 9 του Δ/τος του '23 και εκδόθηκε οικοδομική άδεια μέχρι τις 5-6-1992, ημερομηνία δημοσίευσης του Ν. 2052/92, που δεν έχει ανακληθεί ή ακυρωθεί για οποιοδήποτε λόγο.

Σε όσες περιπτώσεις στο Π.Δ. των όρων δόμησης αναφέρεται ότι έγινε παραχώρηση τμήματος των ακινήτων στον οικείο Ο.Τ.Α. για τη δημιουργία κοινόχρηστων χώρων, δεν απαιτείται η τήρηση του όρου της έκδοσης της οικοδομικής άδειας πριν το Ν. 2052/92. Οι ίδιες διατάξεις εφαρμόζονται και στις εκτός σχεδίου περιοχές, που έχουν καθορισθεί όροι δόμησης και εγκρίθηκαν η θέση και η διάταξη των κτιρίων, σύμφωνα με το σύστημα της ελευθέρως δόμησης του ΓΟΚ '73.

Παρ. 3 - Δίνεται η δυνατότητα προσθήκης στα κτίρια της ΕΡΤ ΑΕ που έχουν θεωρηθεί νόμιμα με τις διατάξεις του Ν. 1730/87, εφ' όσον βρίσκονται σε γήπεδα του Δημοσίου, ύστερα από σύμφωνη και αιτιολογημένη γνωμοδότηση της ΕΠΑΕ.

Παρ. 4 - Τροποποιείται η παρ. 3 του άρθρου 23 του Ν. 2242/94 και δεν απαιτείται η αποκατάσταση του αιγιαλού πριν την επιβολή του προστίμου, ώστε να αποτελεί κριτήριο για την μείωσή του.

Παρ. 5 - Τροποποιείται η ίδια ως άνω διάταξη, ώστε όταν η αποκατάσταση του αιγιαλού δεν γίνεται από τον υπαίτιο, να γίνεται με μέριμνα της αρμόδιας τεχνικής υπηρεσίας της Περιφέρειας, η δε σχετική δαπάνη καταλογίζεται σε βάρος του υπόχρεου.

Παρ. 6 - Αντιμετωπίζεται το θέμα του υπολογισμού των υποχρεώσεων σε εισφορά σε γη των ιδιοκτησιών που περιλαμβάνονται στη συνολική έκταση του Ελαιώνα και εμπίπτει στα διοικητικά όρια πέντε [5] διαφορετικών δήμων (Αθηναίων, Αγ. Ιωάννη Ρέντη, Περιστερίου, Ταύρου και Αιγάλεω) και λαμβάνεται σαν εμβαδόν της ιδιοκτησίας κατά την 10-3-82 το άθροισμα των ιδιοκτησιών ενός και του αυτού ιδιοκτήτη στα όρια εκάστου δήμου.

Παρ. 7 - Αντιμετωπίζεται το θέμα του υπολογισμού των υποχρεώσεων σε εισφορά σε γη των ακινήτων που αντιστοιχούν στα ιδανικά μερίδια ή τα αυτοτελή οικόπεδα κάθε συνιδιοκτήτη που δημιουργήθηκαν μετά την 10-3-82 λόγω κτήσεως από επαγωγή κληρονομιάς, μέχρι την ημερομηνία δημοσίευσης σε ΦΕΚ της Πολεοδομικής Μελέτης.

Παρ. 8 - Τροποποιείται η παρ. 3 του άρθρου 17 του Ν. 1337/83 και δίδεται η δυνατότητα καθορισμού της ετήσιας προσαύξησης μέχρι 2% κατ' ελάχιστον και ρύθμισης της καταβολής των προστίμων σε μηνιαίες δόσεις και με έκτρωση.

Παρ. 10 - Παρέχεται η δυνατότητα, εκτός των άλλων μελετών που σχετίζονται με την οικιστική καταλληλότητα και αφορούν έρευνες υπεδάφους να συμπεριληφθούν και οι μελέτες μικροζωνικής σεισμικής επικινδυνότητας.

Παρ. 11 - Διευκρινίζεται ότι με απόφαση του αρμόδιου για την έγκριση της Π.Μ. οργάνου, η οποία εκδίδεται μετά από γνώμη του οικείου Δημοτικού ή Κοινοτικού Συμβουλίου, μπορεί στις ιδιοκτησίες που περιλαμβάνονται είτε σε περιοχή εντός ορίων οικισμών κάτω των 2000 κατοίκων, είτε σε περιοχή που γίνεται τμηματική πολεοδομική ρύθμιση, όπως ορίζεται στην παρ. 3 του άρθρου 19 του ν. 2508/97, αντί των υποχρεώσεων του Ν.Δ/τος 23, να επιβάλλεται είτε εισφορά σε γη, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 20 του Ν. 2508/97, είτε σε χρήμα σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 21 του ίδιου νόμου, είτε εισφορά σε γη και σε χρήμα. Οι ιδιοκτησίες που βρίσκονται εντός ορίων οικισμών κάτω των 2000 κατοίκων των οποίων η σύμβαση της μελέτης πολεοδόμησης υπεγράφη μέχρι 13-6-97 μπορεί να υπαχθούν στις εισφορές του άρθρου 5 του Π.Δ/τος της 20-8-85 ΦΕΚ 414 Δ/85.

Παρ. 12 - Εξαιρούνται από την υπαγωγή στα ποσοστά γης της 2β του άρθρου 20 του Ν. 2508/97 [εισφορές σε γη εκτός ορίων οικισμών κάτω από 2000 κατοίκους], οι οικισμοί της περίπτωσης α της παρ. 1 του άρθρου 9 του Π.Δ/τος της 20/8/85 (ΦΕΚ 414 Δ), δηλ. οι περιστασιακοί οικισμοί που δεν είναι αυτοτελείς αλλά αποτελούν ενιαίο οικιστικό σύνολο με τα αστικά ή ημιαστικά κέντρα και περιέχονται μέσα στα συγκεκριμένα όρια Γ.Π.Σ. ως πολεοδομική ενότητα ή τμήμα της και οι οποίοι εξακολουθούν να υπάγονται στις εισφορές του άρθρου 8 του Ν. 1337/83.

Παρ. 13 - Διευκρινίζεται ότι οι ιδιοκτησίες που βρίσκονται είτε εντός, είτε εκτός ορίων οικισμών με πληθυσμό μέχρι 2000 κατοίκους μπορεί να υπαχθούν, κατά τη διαδικασία πλεοδόμησής τους, μετά από απόφαση του αρμοδίου για την έγκριση της Π.Μ. οργάνου, η οποία εκδίδεται μετά από γνώμη του οικείου Δημοτικού ή Κοινοτικού Συμβουλίου, στα ποσοστά των εισφορών της παρ. 2β του άρθρου 20 του Ν. 2508/97, είτε στα ποσοστά της παρ. 4 του άρθ. 8 του Ν. 1337/83, ανεξάρτητα εάν η προκήρυξη ανάθεσης της μελέτης πολεοδόμησής τους αρχίζει πριν ή μετά τη δημοσίευση του Ν. 2508/13-8-97.

Παρ. 14 - Παρέχεται η δυνατότητα κατασκευής υπογείων χώρων στάθμευσης αυτοκινήτων, με τις απαιτούμενες υπέργειες εγκαταστάσεις, για την εξυπηρέτηση των Σταθμών του ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε. κάτω από χώρους ιδιοκτησίας της ή κάτω από κοινόχρηστους χώρους.

Παρ. 15 - Στην παρ. 2 του άρθρου 9 του Π.Δ/τος της 24-5-85 προστίθενται τα εξής:
Εδάφιο ε: Με απόφαση του Γεν. Γραμματέα της Περιφέρειας, ύστερα από γνώμη του αρμόδιου φορέα και του Περιφερειακού Σ.Χ.Ο.Π. επιτρέπεται παρέκκλιση του συντελεστή κατ' όγκο εκμετάλλευσης.

Εδάφιο στ: με την ίδια διαδικασία επιτρέπεται:

- η αύξηση του ύψους μέχρι 15.0 μ.
- η αύξηση του συντελεστή κατ' όγκο εκμετάλλευσης με την προϋπόθεση ότι η επιφάνεια του γηπέδου είναι ίση ή μεγαλύτερη από 8.000 τ.μ. και οι αποστάσεις του κτιρίου από τα όρια του γηπέδου 20.00 μ.

Σε περίπτωση που ισχύουν ειδικές διατάξεις αυτές κασιγχύουν των ανωτέρω.

Παρ. 16 - Με απόφαση του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., ύστερα από γνώμη του Κεντρικού Σ.Χ.Ο.Π., επιτρέπονται παρεκκλίσεις από τις διατάξεις του ΓΟΚ για κτίρια του δημοσίου τομέα και της τοπικής αυτοδιοίκησης α και β βαθμού, εφ' όσον τούτο επιβάλλεται για λειτουργικούς λόγους.

Επίσης με όμοια απόφαση, επιτρέπεται για τα κτίρια αυτά παρέκκλιση από το συντελεστή δόμησης, χωρίς αύξηση του ποσοστού κάλυψης και του μέγιστου επιτρεπόμενου ύψους.

ΑΡΘΡΟ 28 (Ειδικές ρυθμίσεις για την εξυπηρέτηση ατόμων με ειδικές ανάγκες Α.Μ.Ε.Α.)

Επισημαίνεται ότι για την εφαρμογή του άρθρου αυτού δεν ισχύουν οι μεταβατικές διατάξεις (άρθρο 26 του Ν. 2831/00).

Παρ. 1 - Στα κτίρια, των οποίων η οικοδομική άδεια εκδίδεται μετά τις 12-6-2000, επιβάλλεται εξασφάλιση της οριζόντιας και κατακόρυφης προσπέλασης στους χώρους των Δημοσίων ή ιδιωτικών κτιρίων που στεγάζονται ειδικές χρήσεις, αλλά και στους χώρους στάθμευσης των κτιρίων αυτών.

Η ίδια υποχρέωση επιβάλλεται και στα κτίρια με χρήση κατοικίας, για τα οποία είναι υποχρεωτικός ο ανελκυστήρας με τις διατάξεις του κτιριοδομικού κανονισμού.

Παρ. 2 - Η προσπέλαση εξασφαλίζεται με οδεύσεις από την στάθμη του πεζοδρομίου μέχρι την πόρτα του ανελκυστήρα, που έχουν τις κατάλληλες διαστάσεις και διαμόρφωση, όπως ορίζονται με την παράγραφο αυτή.

Παρ. 3 - Η ίδια αντιμετώπιση επιβάλλεται και για τη διαμόρφωση των ακαλύπτων χώρων των οικοπέδων των κτιρίων της παρ. 1.

Παρ. 4 - Επίσης στα κτίρια αυτά αλλά και στους κοινόχρηστους χώρους των οικισμών 5% των χώρων υγιεινής και τουλάχιστον σε ένα των ορόφων των κτιρίων της παρ. 1 πρέπει να είναι κατάλληλοι για χρήση με αναπηρικό αμαξίδιο.

Παρ. 5 - Στα ήδη υφιστάμενα κτίρια του Δημοσίου Κλπ επιβάλλεται να γίνουν οι απαραίτητες διαμορφώσεις, για να είναι προσπελάσιμοι από ΑΜΕΑ.

Παρ. 6 - Από τις ως άνω διατάξεις εξαιρούνται τα κτίρια, που έχουν μοναδική πρόσβαση σε δρόμο με βαθμίδες ή διαφορά στάθμης του φυσικού εδάφους από το πεζοδρόμιο μεγαλύτερη των 2,50 μ. και επίσης προβλέπονται εξαιρέσεις αναλόγως του μεγέθους και της χρήσης.

Παρ. 7 - Θεσπίζονται παρεκκλίσεις από τις διατάξεις του ΓΟΚ για την κατασκευή στοιχείων, που διευκολύνουν τα Α.Μ.Ε.Α. στα κτίρια που δεν είναι υποχρεωτική η κατασκευή τους

Παρ. 8 - Με απόφαση του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ καθορίζονται προδιαγραφές για τη διαμόρφωση των κοινόχρηστων χώρων των οικισμών, έτσι ώστε να εξυπηρετούνται τα ΑΜΕΑ.

Παρ. 9 - Για την εφαρμογή των πιο πάνω ρυθμίσεων συνιστάται «Επιτροπή Προσβασιμότητας» με απόφαση του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ.

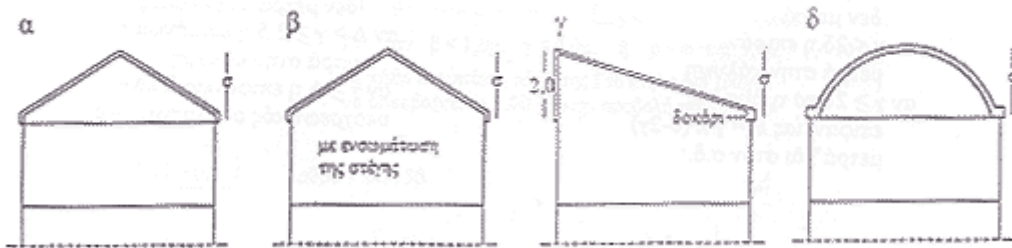
ΑΡΘΡΟ 29 (Άσκηση αρμοδιοτήτων πολεοδομικού σχεδιασμού)
Για το άρθρο αυτό θα ακολουθήσει ειδική εγκύκλιος.

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
Η. ΜΠΕΡΙΑΤΟΣ

Σχήμα 1 άρθρο 2 παρ. 32

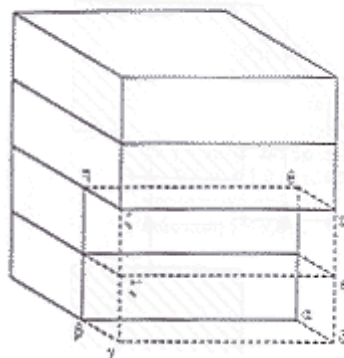

Σχήμα 2 άρθρο 2 παρ. 47

σ = στέγη με τα φέροντα στοιχεία από οποιοδήποτε υλικό

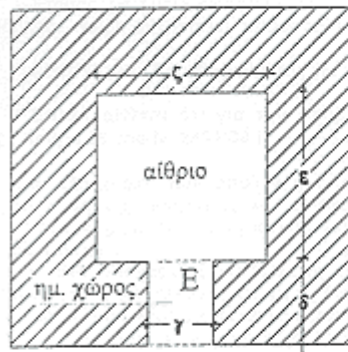
Σχήμα 3 άρθρο 7 παρ. 1β

Η επιφάνεια αβγδα μετρά στην κάλυψη αλλά όχι στην επιφάνεια των ημιυπαίθριων χώρων. Ο όγκος αβγδεζηθα ή αβγδεζ'ηθα δεν μετρά στον συντελεστή όγκου.

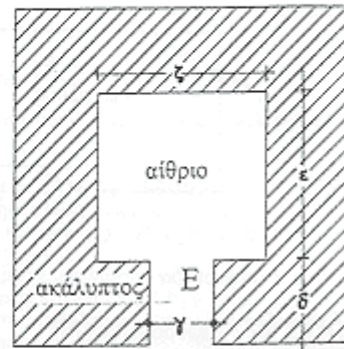
Σχήμα 4 άρθρο 8 παρ. 2

α

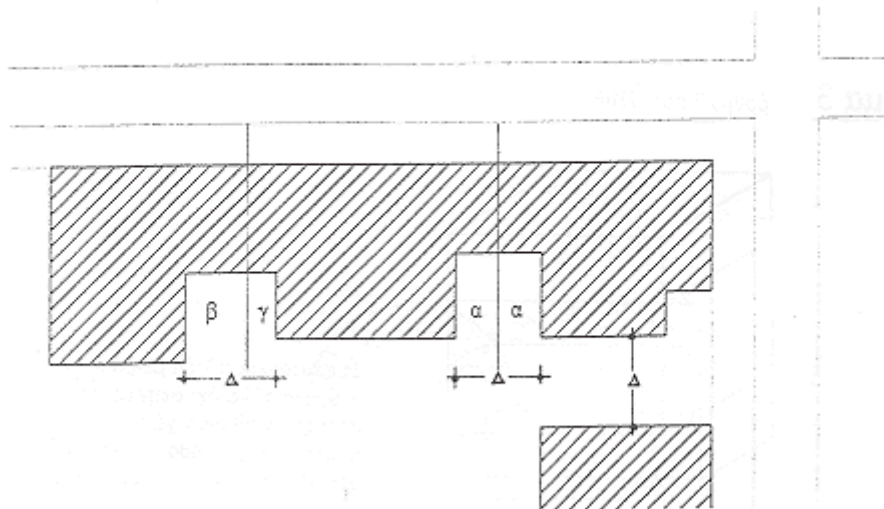
αν $\varepsilon, \zeta \geq 2\Delta$ και $\gamma \geq 2,5$ το αίθριο
δεν μετρά στην κάλυψη
αν $\gamma \leq 2\delta$ η επιφάνεια E
μετρά στην κάλυψη
αν $\gamma \geq 2\delta$ το τμήμα της
επιφάνειας $E = \gamma \times (\delta - 2\gamma)$
μετρά και στον σ.δ.

β

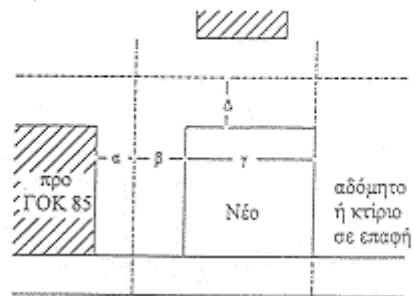
αν $\varepsilon, \zeta \geq 2\Delta$ και $\gamma \geq 2,5$ το αίθριο
δεν μετρά στην κάλυψη
αν $\Delta > \gamma \geq 2,5$ η επιφάνεια E
μετρά στην κάλυψη
αν $\gamma \geq \Delta$ η επιφάνεια E είναι
υποχρεωτικός ακάλυπτος χώρος

Σχήμα 5 άρθρο 9 παρ. 2

Σχήμα 6

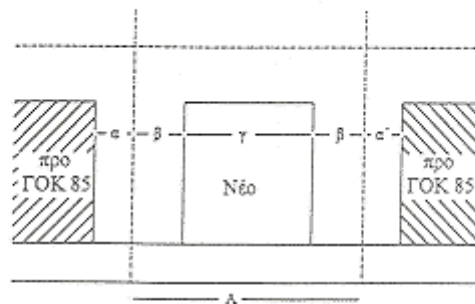
άρθρο 9 παρ. 3α

- I αν $a \geq 1,0\mu.$ $\beta = \Delta$ $\begin{cases} \gamma \geq 9,0\mu. \\ \gamma < 9,0\mu. \text{ προαιρετικά} \end{cases}$
 II αν $\beta = a$ $\begin{cases} \gamma = 9,0\mu. \\ \gamma < 9,0\mu. \text{ προαιρετικά} \end{cases}$
 III αν $1,0\mu. \leq \beta < a$ $\begin{cases} \gamma = 9,0\mu. \\ \gamma < 9,0\mu. \text{ προαιρετικά} \end{cases}$
 IV αν $\beta < 1,0\mu.$ $\gamma < 9,0\mu.$ ή $\beta = 0$ και $9,0\mu. < \gamma < 10,0\mu.$
 Σε κάθε περίπτωση πλην της I το κτίριο δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 9,00 μ. στην προβολή του ορόπου

Σχήμα 7

άρθρο 9 παρ. 3β

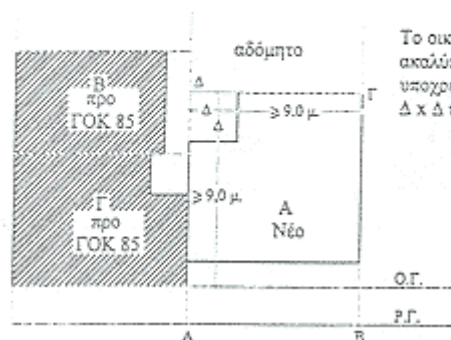

- αν $A - 2\Delta \geq 9,0 \mu.$ τότε τηρείται η απόσταση Δ και από τα δύο όρια.
 αν $A - 2\Delta \leq 9,0 \mu.$ τότε $\gamma = 9,0 \mu.$ και το κτίριο ισαπέχει από τα όρια.
 αν $A - 9,0 \mu. < 2,0 \mu.$ το κτίριο με πλάτος 9,0 μ. εφάπτεται σε ένα από τα δύο όρια και απέχει $\beta < 2,0 \mu.$ από το άλλο ή το κτίριο κατασκευάζεται με $\gamma < 9,0 \mu.$ και σε απόσταση $\beta \geq 1,0 \mu.$ και από τα δύο όρια.
 αν $A - 9,0 \mu. < 1,0 \mu.$ τότε το κτίριο εφάπτεται και στα δύο όρια ή απέχει προαιρετικά απόσταση $\geq 1,0 \mu.$ από το ένα ή και από τα δύο όρια με διάσταση $\gamma < 9,0 \mu.$

Σχήμα 8

άρθρο 9 παρ. 3δ

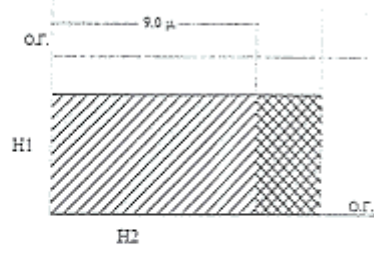
α

Το οικοπέδο Α με τον ΓΟΚ 73 είχε υποχρέωση ακαλύπτου προς το όριο ΓΔ και σήμερα έχει υποχρέωση μόνο για το κτίριο Β τουλάχιστον $\Delta \times \Delta$ ή μικρότερο για εξασφάλιση των 9,0 μ.

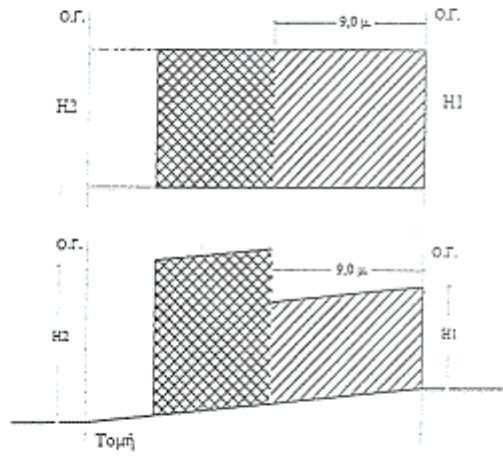
Σχήμα 9 άρθρο 9 παρ. 7

α

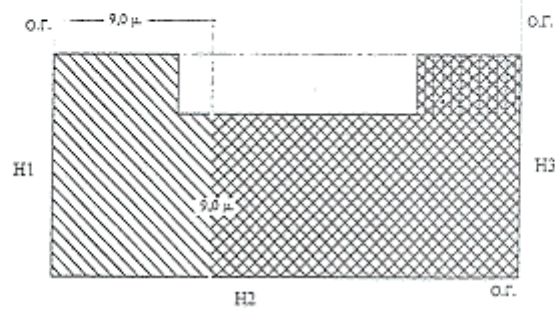
$H1 < H2 =$ κατά ΓΟΚ

β

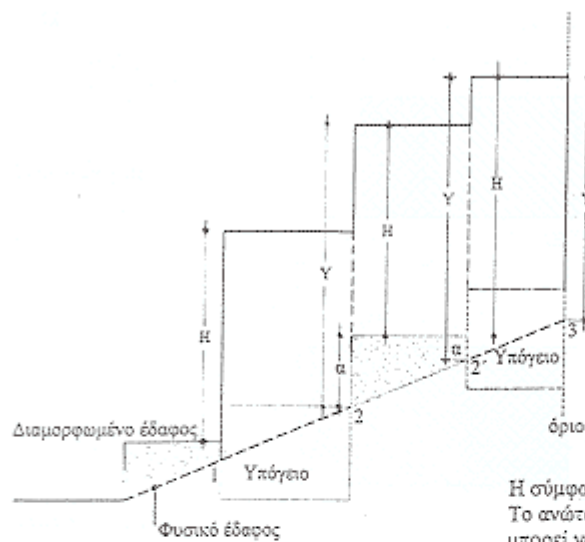
$H1 < H2 =$ κατά ΓΟΚ

γ

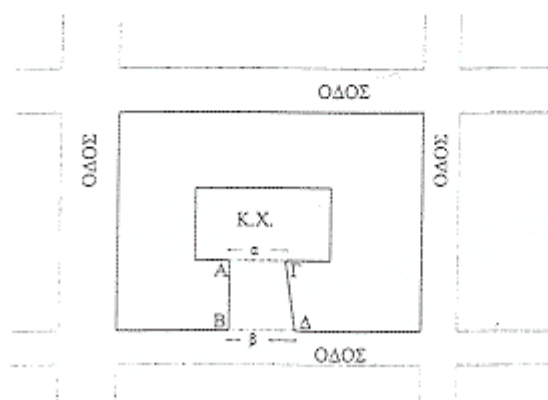
$H1 < H2$
 $H1, H2 < H3$
 $H3$ κατά ΓΟΚ

Σχήμα 10 άρθρο 9 παρ. 7

Η σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 30
 Το ανώτατο Y στις θέσεις 2, 2' και 3
 μπορεί να είναι $Y = H + \alpha$ όπου $\alpha \leq 1,5 \mu$
 ή $\alpha > 1,5 \mu$ με έγκριση Ε.Π.Α.Ε.

Σχήμα 11 άρθρο 10 παρ. 2

Τα ύψη επί των πλευρών ΑΒ και ΓΔ του Ο.Τ. για τον καθορισμό του ύψους της πρόσοψης καθορίζονται από το πλάτος α .

ΚΤΙΡΙΟΔΟΜΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

ΑΡΘΡΟΝ-1

ΕΓΚΡΙΣΗ ΚΑΙ ΣΚΟΠΟΣ.

- Εγκρίνεται ο, όπως στα επόμενα άρθρα.
- Σκοπός.

Σκοπός του κανονισμού αυτού είναι η ρύθμιση της κατασκευής των δομικών έργων στο σύνολό τους και στα επί μέρους στοιχεία τους, έτσι ώστε να εξυπηρετούν τη χρήση για την οποία προορίζονται και σε κανονικές συνθήκες συντήρησης του έργου, για μια οικονομικώς αποδεκτή διάρκεια ζωής, να ικανοποιούν τις παρακάτω απαιτήσεις:

- Βελτίωση της άνεσης, της υγείας και της ασφάλειας των ενοίκων και των περιοίκων.
- Τη βελτίωση της ποιότητας, της ασφάλειας, της αντοχής, της αισθητικής, της λειτουργικότητας των κτιρίων.
- Την προστασία του περιβάλλοντος.
- Την εξοικονόμηση ενέργειας

(Σ.Σ. τίθεται ως συνεπληρώθη με την ΑΠΟΦ-49977/3068/89 (ΦΕΚ-535/Β/30-6-89).

- Τη διευκόλυνση και προώθηση της επιστημονικής έρευνας στο χώρο των κατασκευών.
- Την αύξηση της παραγωγικότητας στον τομέα της κατασκευής των κτιρίων.

ΑΡΘΡΟΝ-2.

ΟΡΙΣΜΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ.

1. Δομικό έργο. Είναι κάθε κατασκευή που προορίζεται να χρησιμοποιείται σταθερά συνδεδεμένη με το έδαφος, ως ακίνητο εδράζεται απευθείας ή δια μέσω άλλων στοιχείων σ' αυτό, δεν έχει δυνατότητα αυτοκίνησης και δεν μπορεί να ρυμουλκηθεί με απλό και άμεσο τρόπο.

Σύμφωνα με τα παραπάνω, δομικά έργα είναι πχ. τα κτίρια ανεξάρτητα από τα υλικά και τον τρόπο κατασκευής τους, οι γέφυρες, οι τοίχοι αντιστήριξης, οι περιφράξεις, οι πέργκολες, οι δεξαμενές αποθήκευσης καυσίμων υλικών ανεξάρτητα από τον τρόπο κατασκευής τους, και το σκοπό που εξυπηρετούν, οι οικίσκοι που εδράζονται στο έδαφος απευθείας ή σε τροχούς κλπ.

2. Πληθυσμός κτιρίου, ορόφου ή χώρου ή δομικού έργου είναι: Ο μέγιστος αριθμός ατόμων που επιτρέπεται από τον παρόντα κανονισμό να βρεθούν μέσα στο κτίριο ή δομικό έργο ή χώρο.

3. Χώροι κύριας και βοηθητικής χρήσης των κτιρίων. Χώροι κύριας χρήσης των κτιρίων είναι όσοι προορίζονται για την παραμονή σε κανονικές συνθήκες λειτουργίας, ατόμων (έστω και ενός) επί δύο τουλάχιστον ώρες το 24ωρο.

Οι υπόλοιποι χώροι των κτιρίων είναι βοηθητικής χρήσης. Για παράδειγμα στα κτίρια με χρήση κατοικίας χώροι κύριας χρήσης είναι τα υπνοδωμάτια, οι χώροι διημέρευσης (καθιστικά, σαλόνια, τραπεζαρίες, χώροι παιχνιδιού), οι κουζίνες τα γραφεία κλπ.

Χώροι βοηθητικής χρήσης είναι μεταξύ άλλων οι ακόλουθοι

- Οι χώροι κυκλοφορίας (διάδρομοι, προθάλαμοι, κλιμακοστάσια).
- Οι χώροι υγιεινής.

- Τα μηχανοστάσια.
- Οι αποθήκες.
- Οι χώροι στάθμευσης αυτοκινήτων.
- Τα κτίρια παραμονής ζώων (στάβλοι, βουστάσια κλπ.).

4. **Φυσική ή κανονική όδευση.** Είναι η συντομότερη, συνεχής και χωρίς εμπόδια πορεία που ακολουθεί ένα άτομο για τη μετάβασή του από ένα σημείο σε ένα άλλο.

5. **Όδευση διαφυγής.** Είναι η φυσική ή κανονική όδευση για τη διαφυγή ενός ατόμου από οποιοδήποτε σημείο ενός κτιρίου προς κοινόχρηστο χώρο του οικισμού.

6. **Ελεύθερο ύψος** σε τυχόν σημείο του δαπέδου ορόφου ή χώρου κτιρίου είναι το μήκος της κατακόρυφης γραμμής μεταξύ του ανώτατου σημείου του τελειωμένου δαπέδου μέχρι το κατώτατο σημείο της τελειωμένης οροφής ή τυχόν ψευδοροφής.

7. **Μικτό ύψος** σε τυχόν σημείο του δαπέδου ορόφου ή χώρου κτιρίου είναι το μήκος της κατακόρυφης γραμμής μεταξύ του ανώτατου σημείου του τελειωμένου δαπέδου μέχρι το ανώτατο σημείο του τελειωμένου δαπέδου ή επικάλυψης δώματος πάνω από την οροφή του. (Σ.Σ. Οι παρ. 6, 7 τίθενται ως αντικαταστάθηκαν με την ΑΠΟΦ-49977/3068/89 (ΦΕΚ 535/Β/30-6-89).

8. **Ανοίγματα χώρου κτιρίου:** Είναι τα κενά της οροφής του ανώτατου σε κάθε θέση ορόφου, καθώς και τα κενά όλων των τοίχων, τα οποία είτε παραμένουν ελεύθερα είτε κλείνουν με ανοίγματα ή σταθερά κουφώματα και χρησιμοποιούνται για επικοινωνία των χώρων μεταξύ τους ή με το ύπαιθρο ή για το φυσικό φωτισμό ή για αερισμό των χώρων κτιρίου ή για αποθήκευση ηλιακής θερμότητας.

9. **Φυσικός φωτισμός:** Είναι ο φωτισμός που προέρχεται από τον ήλιο.

10. **Άμεσος φυσικός φωτισμός χώρου:** Είναι ο φυσικός φωτισμός που προέρχεται από ανοίγματα του χώρου, που επικοινωνούν αμέσως με το ύπαιθρο ή με ημιϋπαιθριο χώρο, χωρίς την παρεμβολή άλλου κλειστού χώρου.

11. **Έμμεσος φυσικός φωτισμός χώρου:** Είναι ο φυσικός φωτισμός που φτάνει στο χώρο μέσω άλλου κλειστού χώρου του κτιρίου που έχει άμεσο φυσικό φωτισμό.

12. **Φυσικός αερισμός κτιρίου ή χώρου:** Είναι ο αερισμός που προέρχεται από τα ανοίγματά του ή από διατάξεις φυσικού ελκυσμού χωρίς τη χρήση μηχανικών εγκαταστάσεων.

13. **Άμεσος φυσικός αερισμός χώρου:** Είναι ο φυσικός αερισμός που προέρχεται από ανοίγματα του χώρου, που επικοινωνούν αμέσως με το ύπαιθρο ή με ημιϋπαιθριο χώρο, χωρίς την παρεμβολή άλλου κλειστού χώρου.

14. **Έμμεσος φυσικός αερισμός χώρου:** Είναι ο φυσικός αερισμός που προέρχεται από ανοίγματα προς άλλο χώρο του κτιρίου ή από διατάξεις φυσικού ελκυσμού.

15. **Τεχνητός αερισμός του κτιρίου ή χώρου.** Είναι ο αερισμός που προέρχεται από μηχανικές εγκαταστάσεις.

16. **Ρέμα.** Ρέμα είναι κάθε φυσική διαμόρφωση του εδάφους σε αποδέκτη και αγωγό των νερών της βροχής ή της τήξης του χιονιού ή των φυσικών πηγών και εξυπηρετεί την απορροφή τους προς άλλους μεγαλύτερης χωρητικότητας αποδέκτες, φυσικούς ή τεχνητούς (ρέματα, ποτάμια, λίμνες, θάλασσα κλπ.), που βρίσκονται σε χαμηλότερες στάθμες.

17. **Χώρος υψηλού βαθμού κινδύνου.** Είναι χώρος κτιρίου ή δομικού έργου, τα περιεχόμενα του οποίου παρουσιάζουν μεγάλη αναφλεξιμότητα ταχύτητα επιφανειακής εξάπλωσης της φλόγας και έκλυση θερμότητας ή παράγουν πολλά τοξικά καυσαέρια ή έχουν κίνδυνο έκρηξης.

ΑΡΘΡΟΝ-3.

ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΤΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΟΥΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ.

1. Τα κτίρια ή τα τμήματά τους και τα δομικά έργα ταξινομούνται σύμφωνα με τη χρήση τους στις ακόλουθες κατηγορίες:

A. Κατοικία

B. Προσωρινή διαμονή.

Γ. Συνάθροιση κοινού.

Δ. Εκπαίδευση.

Ε. Υγεία και Κοινωνική Πρόνοια.

Ζ. Σωφρονισμός

Η. Εμπόριο

Θ. Γραφεία

Ι. Βιομηχανία - Βιοτεχνία

Κ. Αποθήκευση

Λ. Στάθμευση αυτοκινήτων και πρατήρια υγρών καυσίμων.

Μ. Λοιπές χρήσεις.

1.A. ΚΑΤΟΙΚΙΑ:

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται όσα κτίρια ή τμήματα κτιρίων χρησιμοποιούνται για να παρέχουν στους ενοίκους τους χώρους κατάλληλους τουλάχιστο για ύπνο και σωματική υγιεινή και καθαριότητα, όπου οι ένοικοί τους διαμένουν μόνιμα ή εποχιακά.

Στην κατηγορία αυτή ανήκουν:

- Τα κτίρια τριών ή περισσότερων διαμερισμάτων.
- Οι μονοκατοικίες
- Οι διπλοκατοικίες.
- Τα κοινόβια.

1.B. ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΑΜΟΝΗ:

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται όσα κτίρια ή τμήματα κτιρίων χρησιμοποιούνται για να παρέχουν στους ενοίκους τους κατάλληλους χώρους για ύπνο και σωματική υγιεινή και καθαριότητα, εφόσον δεν περιλαμβάνονται στις κατηγορίες κατοικίας, υγείας και κοινωνικής πρόνοιας και σωφρονισμού.

Στην κατηγορία αυτή ανήκουν μεταξύ άλλων και:

- Τα ξενοδοχεία
- Οι ξενώνες
- Τα οικοτροφεία και οι κοιτώνες για υγιή άτομα ηλικίας έξι ετών ή μεγαλύτερης.

1.Γ. ΣΥΝΑΘΡΟΙΣΗ ΚΟΙΝΟΥ:

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται όσα κτίρια ή τμήματα κτιρίων ή δομικά έργα ή υπαίθριοι χώροι που περιορίζονται από δομικά στοιχεία, χρησιμοποιούνται για τη συνάθροιση πενήντα τουλάχιστον ατόμων για κοινωνικές, οικονομικές, θρησκευτικές, επιστημονικές, εκπαιδευτικές, πολιτιστικές, ψυχαγωγικές ή αθλητικές εκδηλώσεις και δραστηριότητες, καθώς επίσης και για αναμονή συγκοινωνιακών μέσων.

Στην κατηγορία αυτή ανήκουν, μεταξύ άλλων και:

- Οι χώροι συνεδρίων
- Οι μεγάλες αίθουσες διδασκαλίας.
- Οι χώροι εκθέσεων.
- Τα μουσεία
- Οι χώροι συναυλιών
- Οι αίθουσες δικαστηρίων
- Οι ναοί

- Οι χώροι αθλητικών συγκεντρώσεων.
- Τα θέατρα
- Οι κινηματογράφοι.
- Τα εστιατόρια, ζαχαροπλαστεία, καφενεία.
- Τα κέντρα διασκέδασης.
- Οι αίθουσες πολλαπλών χρήσεων.
- Οι αίθουσες αναμονής επιβατών.
- Οι τράπεζες μικτού εμβαδού τουλάχιστον 70 m².

1.Δ. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ:

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται όσα κτίρια ή τμήματα κτιρίων χρησιμοποιούνται για τη συνάθροιση έξι μέχρι 49 ατόμων για διδασκαλία.

Στην κατηγορία αυτή ανήκουν μεταξύ άλλων και:

- Τα κτίρια της τριτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας υποχρεωτικής εκπαίδευσης.
- Τα φροντιστήρια.
- Τα νηπιαγωγεία.

1.Ε. ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΝΟΙΑ:

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται όσα κτίρια ή τμήματα κτιρίων χρησιμοποιούνται για ιατρική πρόληψη, διάγνωση ή και θεραπεία, για περίθαλψη ατόμων ηλικιωμένων ή ασθενών ή μειωμένης πνευματικής ή σωματικής ικανότητας, για ύπνο και σωματική υγιεινή βρεφών και παιδιών ηλικίας μικρότερης των έξι ετών.

Στην κατηγορία αυτή ανήκουν μεταξύ άλλων και:

- Τα νοσοκομεία
- Οι κλινικές
- Τα αγροτικά ιατρεία
- Οι υγειονομικοί σταθμοί
- Τα κέντρα υγείας
- Τα ψυχιατρεία
- Τα ιδρύματα ατόμων με ειδικές ανάγκες
- Τα ιδρύματα χρονίως πασχόντων
- Οι οίκοι ευγηρίας
- Τα βρεφοκομεία, βρεφικοί σταθμοί, παιδικοί σταθμοί.
- Τα οικοτροφεία παιδιών ηλικίας μικρότερης των έξι ετών.
- Τα ιατρεία.

Κατ' εξαίρεση, τα οδοντιατρεία και τα ιατρεία που δεν διαθέτουν νοσηλευτική κλίνη ούτε μονάδα εφαρμογής ισοτόπων ούτε ακτινολογικό εργαστήριο ούτε εγκαταστάσεις φυσιοθεραπείας ανήκουν στην κατηγορία Θ Γραφείων.

1.Ζ. ΣΩΦΡΟΝΙΣΜΟΣ:

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται όσα κτίρια ή τμήματα κτιρίων χρησιμοποιούνται για κράτηση, σωφρονισμό ή έκτιση ποινών.

Στην κατηγορία αυτή ανήκουν μεταξύ άλλων και:

- Τα κρατητήρια
- Τα αναμορφωτήρια
- Οι φυλακές

1.Η. ΕΜΠΟΡΙΟ:

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται όσα κτίρια ή τμήματα κτιρίων ή δομικά έργα χρησιμοποιούνται για την έκθεση ή και πώληση εμπορευμάτων, την περιποίηση ή καλλωπισμό ατόμων, την επιδιόρθωση ή άλλη επεξεργασία αγαθών, που δεν περιλαμβάνονται στην κατηγορία της βιομηχανίας - βιοτεχνίας.

Στην κατηγορία αυτή ανήκουν μεταξύ άλλων και:

- Τα εμπορικά κέντρα
- Οι αγορές και υπεραγορές
- Τα καταστήματα
- Τα φαρμακεία
- Τα κουρεία και κομμωτήρια
- Τα ινστιτούτα γυμναστικής
- Τα μικρά καταστήματα επιδιόρθωσης ρούχων και υποδημάτων.

1.Θ. ΓΡΑΦΕΙΑ:

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται όσα κτίρια ή τμήματα κτιρίων χρησιμοποιούνται για πνευματικές ή διοικητικές δραστηριότητες δημόσιες ή ιδιωτικές ή για επιχειρηματικές δραστηριότητες, εφόσον δεν περιλαμβάνονται στην κατηγορία εμπορίου.

Στην κατηγορία αυτή ανήκουν μεταξύ άλλων και:

- Τα γραφεία δημόσιων υπηρεσιών.
- Τα γραφεία τοπικής αυτοδιοίκησης
- Οι βιβλιοθήκες
- Τα γραφεία επιχειρήσεων
- Τα γραφεία ελεύθερων επαγγελματιών
- Οι τράπεζες μικτού εμβαδού μικρότερου των 70 m².

1.Ι. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ - ΒΙΟΤΕΧΝΙΑ:

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται όσα κτίρια ή τμήματα κτιρίων ή δομικά έργα στεγάζουν βιομηχανίες, βιοτεχνίες, εργαστήρια, παρασκευαστήρια, υπηρεσίες με σημαντικό ηλεκτρομηχανολογικό εξοπλισμό.

Στην κατηγορία αυτή ανήκουν μεταξύ άλλων και:

- Τα εργοστάσια
- Τα διυλιστήρια
- Οι σταθμοί παραγωγής ενέργειας
- Οι βιοτεχνικές εγκαταστάσεις
- Τα συνεργεία συντήρησης και επισκευής αυτοκινήτων.
- Τα βαφεία
- Τα ξυλουργεία
- Τα εργαστήρια ερευνών και εκπαίδευσης
- Τα παρασκευαστήρια τροφίμων
- Τα καθαριστήρια
- Τα σιδερωτήρια
- Τα οργανωμένα πλυντήρια ρούχων
- Τα αυτοτελή κέντρα μηχανογράφησης.

1.Κ. ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ:

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται όσα κτίρια ή τμήματα κτιρίων ή δομικά έργα χρησιμοποιούνται για αποθήκευση αγαθών, φύλαξη αντικειμένων ή στέγαση ζώων.

Στην κατηγορία αυτή ανήκουν μεταξύ άλλων και:

- Οι γενικές αποθήκες
- Οι αγροτικές αποθήκες
- Τα λιμενικά υπόστεγα
- Οι αποθήκες καταστημάτων
- Οι αποθήκες μουσείων
- Οι στάβλοι, τα βουστάσια, τα χοιροστάσια, τα ορνιθοτροφεία

1.Λ. ΣΤΑΘΜΕΥΣΗ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΡΑΤΗΡΙΑ ΥΓΡΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ:

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται όσα κτίρια ή τμήματα κτιρίων ή δομικά έργα χρησιμοποιούνται για τη στάθμευση αυτοκινήτων, δικύκλων ή τρίκυκλων ή για πρατήρια υγρών καυσίμων, ή για πλυντήρια αυτοκινήτων.

1.Μ. ΛΟΙΠΕΣ ΧΡΗΣΕΙΣ:

1. Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται όσα κτίρια ή τμήματα κτιρίων ή δομικά έργα έχουν τέτοια χρήση, ώστε να μην μπορούν να ταξινομηθούν σε καμία από τις προηγούμενες κατηγορίες.

2. Η χρήση δεν αναφέρεται σε συγκροτήματα κτιρίων ή δομικών έργων και επομένως στα συγκροτήματα όπου τα επιμέρους κτίρια ή δομικά έργα απέχουν μεταξύ τους, το κάθε ένα κτίριο ή δομικό έργο χαρακτηρίζεται από τη χρήση του, ανεξάρτητα από τα υπόλοιπα. Αυτό ισχύει και στις περιπτώσεις που συνδέονται μεταξύ τους με γέφυρα ή διάδρομο υπέργειο ή υπόγειο.

Κτίριο ή δομικό έργο που έχει περισσότερες της μιας χρήσης χαρακτηρίζεται ως μικτής χρήσης. Στην περίπτωση αυτή κάθε τμήμα του χαρακτηρίζεται με τη δική του χρήση. Και υπάγεται στους αντίστοιχους κανονισμούς.

Ειδικά στις περιπτώσεις που για τη λειτουργία ενός ενιαίου οργανισμού είναι απαραίτητο να συνυπάρχουν στο ίδιο κτίριο περισσότερες της μιας χρήσεις, για την εξυπηρέτηση αποκλειστικά της κύριας χρήσης, τότε το κτίριο μπορεί να χαρακτηριστεί συνολικά με τη χρήση που κυριαρχεί.

ΑΡΘΡΟΝ-4 ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ.

Ο πληθυσμός, ανάλογα με τη χρήση του χώρου, του κτιρίου ή του δομικού έργου, υπολογίζεται σύμφωνα με τα ακόλουθα:

1. Χρήση κατοικίας (κατηγορία Α).

Ένα άτομο ανά 18 m² μικτού εμβαδού.

2. Χρήση προσωρινής διαμονής (κατηγορία Β)

Ένα άτομο ανά 18m² μικτού εμβαδού.

3. Χρήση συνάθροισης κοινού (κατηγορία Γ)

3.1. Σε χώρους χωρίς σταθερά καθίσματα:

3.1.1. Σε αίθουσες συνεδριάσεων, χώρους εκθέσεων, μουσεία, γυμναστήρια, εστιατόρια, ζαχαροπλαστεία, καφενεία και σε συναφείς προς τα προηγούμενα χώρους, ένα άτομο ανά 1,40 m² καθαρού εμβαδού δαπέδου.

3.1.2. Σε χώρους αμφιθεάτρων, συναυλιών, αθλητικών συγκεντρώσεων, σε αίθουσες διδασκαλίας, σε θέατρα, κινηματογράφους, αίθουσες δικαστηρίων, ναούς, κέντρα διασκεδάσεων και σε συναφείς προς τα προηγούμενα χώρους, ένα άτομο ανά 0,65 m² καθαρού εμβαδού δαπέδου.

3.1.3. Σε χώρους αναμονής και γενικότερα σε χώρους συνάθροισης όρθιων ατόμων, ένα άτομο ανά 0,30 m² καθαρού εμβαδού δαπέδου.

3.2. Σε χώρους με σταθερά καθίσματα:

3.2.1. Με ατομικά καθίσματα ένα άτομο ανά κάθισμα.

3.2.2. Με συνεχή καθίσματα, όπως σταθεροί πάγκοι, κερκίδες, ένα άτομο ανά 0,45 m μήκους του καθίσματος.

3.3. Στις περιπτώσεις που από άλλες διατάξεις επιτρέπεται η συνάθροιση σε ένα χώρο μεγαλύτερου αριθμού ατόμων από τον αριθμό που προκύπτει από τις παραγράφους 3.1 και 3.2. του παρόντος άρθρου, ο πληθυσμός είναι ίσος με το μεγαλύτερο αυτό αριθμό ατόμων.

3.4. Σε θέατρα, κινηματογράφους, κέντρα διασκέδασης και συναφείς χώρους συνάθροισης κοινού, όπου εισέρχονται άτομα στο κτίριο σε χρόνο που δεν υπάρχουν διαθέσιμες θέσεις γι' αυτά, αλλά τους επιτρέπεται να περιμένουν σε προθαλάμους ή άλλους χώρους αναμονής μέχρι να υπάρξουν θέσεις, υπολογίζεται το άθροισμα του πληθυσμού των αιθουσών συνάθροισης και των χωρών αναμονής.

4. Χρήση εκπαίδευσης (κατηγορία Δ)

- 4.1.** Στις αίθουσες διδασκαλίας, ένα άτομο ανά 1,5 m² εμβαδού δαπέδου αίθουσας.
- 4.2.** Σε αίθουσες διδασκαλίας με σταθερά καθίσματα ο πληθυσμός είναι ίσος προς τον αριθμό των καθισμάτων, αλλά πάντως σε καμία περίπτωση μικρότερος από αυτόν που προκύπτει με βάση την αναλογία ενός ατόμου ανά 1,5 m² εμβαδού δαπέδου αίθουσας.
- 4.3.** Σε εργαστήρια, συνεργεία και παρόμοιους χώρους εκπαίδευσης, ο πληθυσμός είναι ίσος με τις προβλεπόμενες θέσεις εργασίας, αλλά πάντως σε καμία περίπτωση μικρότερος από αυτόν που προκύπτει με βάση την αναλογία ενός ατόμου ανά 4,50 m² εμβαδού δαπέδου αίθουσας.
- 4.4.** Για όλους τους υπόλοιπους χώρους υπολογίζεται ένα άτομο ανά 6 m² εμβαδού δαπέδου αίθουσας.
- 4.5** Στην περίπτωση μεμονωμένων αιθουσών διδασκαλίας, γυμναστηρίων ή εστιατορίων, που χρησιμοποιούνται για συνάθροιση 50 ή περισσότερων ατόμων, υπολογίζεται ο αριθμός των ατόμων σύμφωνα με την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου.

5. Χρήση υγείας και κοινωνικής πρόνοιας (κατηγορία Ε).

- 5.1.** Στις νοσηλευτικές μονάδες και στις μονάδες διαμονής μη αυτοεξυπηρετούμενων ατόμων, ένα άτομο ανά 11 m² μικτού εμβαδού.
- 5.2.** Στα υπόλοιπα τμήματα, ένα άτομο ανά 22 m² μικτού εμβαδού.

6. Χρήση σωφρονισμού (κατηγορία Ζ).

Ο πληθυσμός είναι ίσος με το άθροισμα του μέγιστου προβλεπόμενου αριθμού κρατουμένων, του μέγιστου αριθμού εργαζομένων, που προβλέπεται να βρίσκονται σε κανονικές συνθήκες οποιαδήποτε ώρα και ημέρα στο κτίριο ή τμήμα του κτιρίου και του μέγιστου αριθμού επισκεπτών που προβλέπεται από τον κανονισμό κάθε κτιρίου ή τμήματος κτιρίου με χρήση σωφρονισμού.

7. Χρήση εμπορίου (κατηγορία Η)

- 7.1.** Στους χώρους πωλήσεων που βρίσκονται στο ισόγειο, ένα άτομο ανά 3 m² μικτού εμβαδού.
- 7.2.** Στους χώρους πωλήσεων που βρίσκονται σε οποιοδήποτε όροφο άνω του ισόγειου, ένα άτομο ανά 6 m² μικτού εμβαδού.
- 7.3** Στους χώρους εμπορίου που χρησιμοποιούνται για γραφεία, ένα άτομο ανά 10 m² μικτού εμβαδού.
- 7.4.** Στους χώρους εμπορίου που χρησιμοποιούνται για αποθήκευση, παραλαβή και αποστολή εμπορευμάτων, όπου δεν επιτρέπεται η πρόσβαση κοινού, ένα άτομο ανά 30 m² μικτού εμβαδού.

8. Χρήση γραφείων (κατηγορία Θ).

Ένα άτομο ανά 9 m² μικτού εμβαδού.

9. Χρήση βιομηχανίας - βιοτεχνίας (κατηγορία Ι).

Ένα άτομο ανά 10 m² μικτού εμβαδού. Κατ'εξάιρεση, σε κτίρια και δομικά έργα που από το σχεδιασμό τους είναι κατάλληλα μόνο για συγκεκριμένες προκαθορισμένες λειτουργίες, οι οποίες χαρακτηρίζονται από μικρή αναλογία πληθυσμού προς το εμβαδόν τους, ενώ μεγάλο μέρος του εμβαδού τους καταλαμβάνεται από εξοπλισμό ως πληθυσμός υπολογίζεται ο μέγιστος αριθμός ατόμων, που χρησιμοποιούν το χώρο σε οποιοσδήποτε πιθανές συνθήκες λειτουργίας.

10. Χρήση αποθήκευσης (κατηγορία Κ).

Ένα άτομο ανά 50 m² μικτού εμβαδού.

11. Χρήση στάθμευσης αυτοκινήτων και πρατηρίων υγρών καυσίμων (κατηγορία Λ).

Ένα άτομο ανά 50 m² μικτού εμβαδού.

(Σ.Σ. Από (Α) καθορίζεται εις (Λ) με την ΑΠΟΦ-49977/3068/89 (ΦΕΚ-535/Β/30-6-89).

1. ΓΕΝΙΚΑ.

1.1. Κάθε κτίριο και δομικό έργο πρέπει να παρασκευάζεται έτσι, ώστε να εξασφαλίζει:

1.1.1. Την άνετη και ασφαλή εργασία, κυκλοφορία και παραμονή όσων εργάζονται σε αυτό ή το επισκέπτονται ή κατοικούν σε τμήμα του, κατά τη διάρκεια της κατασκευής του.

1.1.2. Την ασφάλεια των ομόρων και γειτονικών κτιρίων ή δομικών έργων καθώς και των ενοίκων τους, από κινδύνους ζημιών που προέρχονται από αυτό κατά τη διάρκεια της κατασκευής ή της λειτουργίας του.

1.1.3. Την άνετη, ασφαλή και υγιεινή παραμονή ανθρώπων ή ζώων σ' αυτό.

1.1.4. Την ασφαλή αποθήκευση ή τοποθέτηση πραγμάτων σ' αυτό.

1.1.5. Την ασφαλή λειτουργία μηχανημάτων και εξοπλισμού σ' αυτό.

1.1.6. Την ασφαλή διέλευση του κοινού από τους κοινόχρηστους ή ακάλυπτους χώρους που συνορεύουν με αυτό.

1.1.7. Την ασφαλή στάθμευση ή κυκλοφορία οχημάτων στους κοινόχρηστους χώρους που συνορεύουν με αυτό και στους ακάλυπτους χώρους του οικοπέδου.

1.2. Για την εξασφάλιση των παραπάνω όρων πρέπει τα κτίρια, τα τμήματα και οι χώροι τους, τα δομικά έργα και κάθε δομικό στοιχείο ή εγκατάσταση που περιλαμβάνεται ή ενσωματώνεται σ' αυτά να φέρουν και να μεταφέρουν στο έδαφος τα κάθε είδους φορτία καθώς και τις επιρροές που επενεργούν συνήθως (ίδια βάρη, ωφέλιμα φορτία, χιόνι κλπ.) ή εκτάκτως (σεισμικές δυνάμεις, ανεμοπίεση, πυρκαγιές κλπ.).

Με ειδικούς κανονισμούς καθορίζονται ο βαθμός ασφάλειας και άνεσης ή αντοχής σε ζημιές, ανάλογα με τη χρήση του κτιρίου του χώρου ή του δομικού έργου, τις συνθήκες του περιβάλλοντος και την πηγή του κινδύνου.

2. ΑΣΦΑΛΕΙΑ.

2.1. Ασφάλεια κατά την κατασκευή.

2.1.1. Κατά τη διάρκεια της κατασκευής, για υγιεινή, άνετη και ασφαλή εργασία των εργαζομένων στην κατασκευή του κτιρίου ή του δομικού έργου, για την ασφαλή παραμονή επισκεπτών, για ασφαλή διέλευση ανθρώπων και οχημάτων, απ' τους κοινόχρηστους και ακάλυπτους χώρους που συνορεύουν με αυτό και για την ασφάλεια των γειτονικών κτιρίων ή δομικών έργων, απαιτείται:

2.1.1.1. Ο χώρος εργασίας και εναποθήκευσης των υλικών να περιφράσσεται έτσι ώστε να ελέγχεται η είσοδος στο χώρο αυτό.

2.1.1.2. Να λαμβάνονται μέτρα για τα υλικά που αποθηκεύονται πρόχειρα στο έργο μέχρι να χρησιμοποιηθούν ή να απομακρυνθούν. Τα μέτρα αυτά πρέπει να εξασφαλίζουν τα υλικά από ανατροπή τους, θραύση, πυρκαγιά όταν είναι εύφλεκτα, πτώση από ψηλά σημεία, παρεμπόδιση της κυκλοφορίας πεζών και οχημάτων κλπ.

2.1.1.3. Η σειρά των εργασιών πρέπει να είναι τέτοια, ώστε να μην δημιουργούνται κίνδυνοι ζημιών στο κτίριο ή το δομικό έργο, στο σύνολό του και σε κάθε δομικό στοιχείο του, που παραμένει ημιτελές όταν διακόπτεται ή σταματάει προσωρινά η εργασία.

2.1.1.4. Να λαμβάνονται μέτρα για την κατασκευή των πρόχειρων έργων και εγκαταστάσεων ώστε να εξασφαλίζονται η προσωρινή στήριξη ημιτελών κατασκευών, η κίνηση των εργαζομένων, η μεταφορά των υλικών στον τόπο χρησιμοποίησής τους και η απομάκρυνση των αχρήστων από αυτά.

2.1.1.5. Να εφαρμόζονται ειδικοί κανονισμοί που ισχύουν και όπου δεν υπάρχουν κανονισμοί, τα μέτρα που υπαγορεύονται από την εμπειρία και την επιστημονική κατάρτιση του υπεύθυνου τεχνικού.

2.2. Ασφάλεια κατά τη λειτουργία.

Για την εξασφάλιση των όρων της παρ.1 απαιτείται:

2.2.1. Το κτίριο ή δομικό έργο και κάθε δομικό στοιχείο ή εγκατάσταση που περιλαμβάνεται σ' αυτό να μην επηρεάζουν ή να επηρεάζονται από γειτονικά κτίρια ή δομικά έργα, δομικά στοιχεία ή εγκαταστάσεις. Όπως πχ.: Να μην προσθέτουν ούτε να δέχονται φορτία από τα γειτονικά κτίρια ή δομικά έργα. Να μην επηρεάζουν το έδαφος θεμελίωσης των γειτονικών κτιρίων ή δομικών έργων, ούτε να δέχονται από αυτά επιρροές τέτοιες, ώστε να μεταβάλλουν τα τεχνικά χαρακτηριστικά του εδάφους θεμελίωσης κλπ.

2.2.2. Το κτίριο ή δομικό έργο να μη δημιουργεί κατά τη λειτουργία του κίνδυνο για τη ζωή των πεζών που διέρχονται από τους κοινόχρηστους ή ακάλυπτους χώρους που συνορεύουν με αυτό και να μην παραβιάζει την ασφάλεια των οχημάτων, που σταθμεύουν ή κυκλοφορούν στους χώρους αυτούς.

Ειδικότερες απαιτήσεις μπορεί να καθορίζονται από ειδικούς κανονισμούς για τμήματα του κτιρίου ή δομικού έργου που συνορεύουν με κοινόχρηστους χώρους οι οποίοι έχουν ιδιαίτερη

σημασία για τη διέλευση ανθρώπων, στις περιπτώσεις εκτάκτων περιστατικών, όπως σεισμού ή πυρκαγιάς.

2.2.3. Η συνεχής συντήρηση του κτιρίου ή δομικού έργου η οποία είναι υποχρεωτική για τους ιδιοκτήτες.

2.2.4. Για την υλοποίηση των μέτρων αυτών, να εφαρμόζονται οι ειδικοί κανονισμοί που ισχύουν, τόσο για τη μελέτη όσο και για την κατασκευή.

3. ANTOXH TΩN KTIPIΩN 'H ΔOMIKΩN EPΓΩN.

Για την εξασφάλιση της αντοχής των κτιρίων ή δομικών έργων, απαιτείται:

3.1. Το κτίριο ή δομικό έργο να μπορεί να αναλάβει τα φορτία που προβλέπονται από τους γενικούς και ειδικούς κανονισμούς ανάλογα με τη χρήση του και να τα μεταβιβάζει ασφαλώς στο έδαφος με τον φέροντα οργανισμό. Η μεταβίβαση αυτή των φορτίων πρέπει να γίνεται έτσι, ώστε τα επιμέρους φέροντα στοιχεία να μην επιβαρύνονται περισσότερο από όσο τυχόν επιτρέπουν οι ειδικοί ισχύοντες κανονισμοί.

3.2. Δομικά στοιχεία που δεν ανήκουν στον φέροντα οργανισμό, αλλά επηρεάζονται από τη συμπεριφορά του κατά την ανάληψη φορτίων ή αναλαμβάνουν φορτία που προέρχονται από τη χρήση του κτιρίου ή δομικού έργου, πρέπει επίσης να μην επιβαρύνονται σε βαθμό που δυσχεραίνεται η λειτουργία του (παραμονή, εργασία κλπ.).

Ειδικοί κανονισμοί ή τεχνικές οδηγίες μπορεί να προσδιορίζουν τον τρόπο κατασκευής των δομικών αυτών στοιχείων.

3.3. Οι μελέτες και οι κατασκευές πρέπει να είναι σύμφωνες με τους ειδικούς κανονισμούς που ισχύουν γι' αυτές.

3.4. Τα χρησιμοποιούμενα υλικά πρέπει να είναι κατάλληλα. Η καταλληλότητα των υλικών προσδιορίζεται από τις τυχόν υπάρχουσες προδιαγραφές ή πρότυπα και από την εμπειρία των αρμοδίων τεχνικών που μελετούν ή επιβλέπουν την κατασκευή των κτιρίων ή δομικών έργων.

3.5. Εκτός από τις φορτίσεις που προκύπτουν από τη συνήθη χρήση, τα κτίρια ή δομικά έργα πρέπει να αντέχουν και σε καταπονήσεις που επιβάλλονται από έκτακτα περιστατικά, όπως σεισμοί, πυρκαγιές, θεομηνίες κλπ.

Ο βαθμός των ανεκτών βλαβών κατά περίπτωση προσδιορίζεται στους σχετικούς κανονισμούς.

3.6. Σε περίπτωση ανέγερσης νέου κτιρίου τηρείται απόσταση από γειτονικά (διπλανά) κτίρια (του ίδιου ή των ομόρων οικοπέδων), τέτοια ώστε αυτό να μη δέχεται ή να μεταβιβάζει φορτία σε κτίρια, που υπάρχουν ή που πρόκειται να ανεγερθούν.

Ο κενός χώρος μεταξύ των κτιρίων αποτελεί σεισμικό αρμό, όταν κατασκευάζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου σε συνδυασμό με τις σχετικές διατάξεις του "Νέου Ελληνικού Αντισεισμικού Κανονισμού" (NEAK), που εγκρίθηκε με την Υπουργική Αποφ-Δ17α/32/ΦΝ.275/30-9-92 (ΦΕΚ-613/Β/12-10-92), ΥΠΕΧΩΔΕ, όπως ισχύει.

Για τον σεισμικό αρμό ισχύουν οι ακόλουθες διατάξεις:

α) Ο σεισμικός αρμός δεν πρέπει να δημιουργεί προβλήματα λειτουργικότητας, μονώσεων, υγιεινής, στατικής επάρκειας και δουλειάς ως προς την διαμόρφωση του στατικού φορέα, των γειτονικών κτιρίων ιδίως όταν αυτά ανήκουν σε άλλους ιδιοκτήτες.

β) Ο σεισμικός αρμός "πλήρους διαχωρισμού", του εδαφ.3 της παρ.4.1.7.2 του NEAK, εφαρμόζεται σε όλες τις περιπτώσεις προστασίας γειτονικών κτιρίων, ενώ οι περιπτώσεις προστασίας με την κατασκευή "τοιχωμάτων - προσκρουστήρων" ή με την τήρηση αποστάσεων ανάλογα με τον αριθμό των ορόφων", όπως περιγράφονται αντίστοιχα στα εδαφ.4 και 5 της παρ.4.1.7.2 του NEAK, εφαρμόζονται μόνο όταν τα κτίρια (παλαιό και νέο) ανήκουν στον ίδιο ιδιοκτήτη, ο οποίος έχει και την ευθύνη δόμησης των δύο κτιρίων, ώστε να πληρούνται οι προϋποθέσεις εφαρμογής των παραπάνω διατάξεων του NEAK.

γ) Ο σεισμικός αρμός δεν είναι υποχρεωτικός σε περιπτώσεις προσθηκών καθ' ύψος, σε κτίρια νομίμως υφιστάμενα, όπως αυτά ορίζονται στο Αρθ-23 του Ν-1577/85 " ΓΟΚ.

δ) Στην περίπτωση φέρουσας μεσοτοιχίας εφαρμόζεται μόνο ο σεισμικός αρμός πλήρους διαχωρισμού, μετά τη στέψη του μεσότοιχου. Καθ' όλο το ύψος του μεσότοιχου, η κατασκευή σεισμικού αρμού πλήρους διαχωρισμού είναι προαιρετική.

ε) Όταν υπάρχει κτίριο στο όριο ομόρων οικοπέδων, το ελάχιστο εύρος του σεισμικού αρμού πλήρους διαχωρισμού, υπολογίζεται για την σεισμική μετακίνηση και των δύο

κτιρίων, όπως ορίζεται στο εδαφ.3 της παρ.4.1.7.2 του ΝΕΑΚ και διαμορφώνεται εξ ολοκλήρου στο οικόπεδο του νέου κτιρίου.

Σε καμία περίπτωση η απόσταση του νέου κτιρίου από το όριο των ομώνων οικοπέδων δεν πρέπει να είναι μικρότερη από το εύρος (Δν), όπου (Δν) είναι η μέγιστη σεισμική μετακίνηση του νέου κτιρίου.

στ) Όταν δεν υπάρχει κτίριο στο όριο των ομώνων οικοπέδων το νέο κτίριο απέχει από το όριο απόσταση τουλάχιστον ίση με το εύρος (Δν) της μέγιστης σεισμικής μετακίνησής του.

ζ) Στην περίπτωση ύπαρξης διηρημένων ιδιοκτησιών σε κοινό οικόπεδο, τηρούνται οι διατάξεις του παρόντος άρθρου, ως εάν τα κτίρια να βρίσκονται σε διαφορετικά οικόπεδα.

η) Οι τοίχοι εκατέρωθεν του σεισμικού αρμού θεωρούνται εξωτερικοί τοίχοι των κτιρίων και κατασκευάζονται έτσι ώστε να πληροί, ο καθ' ένας απ' αυτούς σαν ανεξάρτητος τοίχος, τις διατάξεις που αφορούν τη θερμομόνωση, πυροπροστασία και ηχομόνωση.

θ) Με δαπάνες και επιμέλεια του τελευταίου οικοδομού του κενό μεταξύ των κτιρίων, φράσσεται απ' όλες τις πλευρές με υλικά μικρότερης αντοχής από αυτά του φέροντα οργανισμού των κτιρίων, και λαμβάνονται όλα τα κατάλληλα μέτρα ώστε να αποφεύγονται ρύπανση, μετάδοση υγρασίας ή άλλες οχλήσεις.

ι) Το κενό μεταξύ δύο κτιρίων, που υπερβαίνει το διπλάσιο του ελάχιστου απαιτούμενου εύρους του σεισμικού αρμού, όπως υπολογίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού αυτού, δεν θεωρείται σεισμικός αρμός.

(Σ.Σ. Η παρ.3.6 αρχικά αντικατεστάθη με την Αποφ-18738/134/12-3-90 ΦΕΚ-160/Δ/27-3-90. Αργότερα ανεστάλη η εφαρμογή της με την Αποφ-35627/716γ/28-11-91. Εκ νέου επαναφέρεται σε ισχύ και τίθεται ως αντικατεστάθη με την Αποφ-10256/1926/97 ΦΕΚ-329/21-4-97). Ήδη με τον Αντισεισμικό Κανονισμό καθίσταται υποχρεωτικός ο Αντισεισμικός Αρμός. Βλέπε Αντισεισμικό Κανονισμό 4.1.7.2).

3.7. Σε περίπτωση καταπονήσεων από σεισμό, εκτός από τη μεταβίβαση φορτίων, όπως προβλέπεται στην παρ.1.2 ο φέρων οργανισμός πρέπει να είναι ικανός να παραλάβει και τα φορτία που προέρχονται από μετακινήσεις του εδάφους θεμελίωσης.

3.8. Η μελέτη της αντοχής των κτιρίων ή δομικών έργων, ο τρόπος κατασκευής των φερόντων και μη δομικών στοιχείων τους, το είδος και η ποιότητα των υλικών που χρησιμοποιούνται, προσδιορίζονται από ειδικούς κανονισμούς, προδιαγραφές, πρότυπα ή τεχνικές οδηγίες που έχουν εκδοθεί ή εκδίδονται από αρμόδια όργανα ή φορείς ή εφόσον δεν υπάρχουν βασίζονται στην επιστημονική γνώση και εμπειρία των υπεύθυνων τεχνικών.

4. ΕΔΑΦΟΤΕΧΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ - ΕΚΣΚΑΦΕΣ ΘΕΜΕΛΙΩΣΕΙΣ.

4.1. Εδαφοτεχνικά στοιχεία.

Η εκπόνηση των μελετών και η εκτέλεση των εργασιών των κτιριακών έργων γίνεται αφού προηγουμένως, διαπιστώνεται η ποιότητα και υπολογίζεται η αντοχή του εδάφους θεμελίωσής τους, με βάση τα τεχνικά στοιχεία του, συνδυαζόμενα με το βαθμό της σεισμικής επικινδυνότητας της περιοχής όπου βρίσκονται.

Τα παραπάνω τεχνικά στοιχεία του εδάφους πρέπει να προκύπτουν από εδαφοτεχνική έρευνα που διενεργείται σύμφωνα με τους ειδικούς σχετικούς κανονισμούς.

Μέχρι την έκδοση των παραπάνω κανονισμών τα εδαφοτεχνικά χαρακτηριστικά εκτιμώνται από το μελετητή του έργου, που μπορεί να συνεκτιμά και τις σχετικές πληροφορίες, που τυχόν υπάρχουν για την περιοχή, όπου βρίσκεται το έργο.

Ειδικοί κανονισμοί μπορούν να επιβάλλουν τη διενέργεια εργαστηριακής ή άλλης εδαφοτεχνικής έρευνας, και να καθορίζουν τους όρους διενέργειας της, τα στοιχεία που πρέπει να περιλαμβάνει και το πεδίο εφαρμογής της (γεωγραφικές περιοχές, κατηγορία κτιρίου, μικροζωνικές κλπ.).

4.2. Εκσκαφές.

Κατά τη διενέργεια εκσκαφών μέσα στις πόλεις και γενικά σε περιοχές όπου υπάρχουν οικοδομές απαγορεύεται η χρήση εκρηκτικών υλών, εκτός αν δεν μπορούν να διενεργηθούν με άλλο τρόπο. Αυτό τεκμηριώνεται με σχετική έκθεση του επιβλέποντα μηχανικού, στην οποία αναφέρονται και τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για την ασφάλεια του κοινού και των γειτονικών ακινήτων.

Με βάση την πιο πάνω έκθεση εκδίδεται ειδική άδεια χρήσης εκρηκτικών υλών από την αρμόδια πολεοδομική υπηρεσία που κοινοποιείται υποχρεωτικά στην αρμόδια αστυνομική υπηρεσία της περιοχής, όπου βρίσκεται το ακίνητο και σε κάθε περίπτωση περιλαμβάνει τα αναγκαία μέτρα ασφαλείας.

4.3. Θεμελιώσεις.

Κατά την εκτέλεση των εργασιών εκσκαφών και θεμελιώσεων των κτιριακών έργων, λαμβάνονται υπόψη οι πιο κάτω όροι, περιορισμοί και προβλέψεις.

4.3.1. Το βάθος θεμελίωσης, που πραγματοποιείται καθορίζεται στη μελέτη του έργου, σύμφωνα με τα τεχνικά στοιχεία του εδάφους, όπως αυτά προκύπτουν από την εδαφοτεχνική μελέτη ή άλλη έρευνα με βάση τα αναφερόμενα στην παρ.4.1. Σε περίπτωση κατά την οποία τα τεχνικά στοιχεία του εδάφους που ελήφθησαν υπόψη για τον καθορισμό του βάθους θεμελίωσης διαφέρουν από αυτά που προκύπτουν από τις εκσκαφές του, επιτρέπεται η πραγματοποίηση του βάθους θεμελίωσης που εναρμονίζεται στα νεώτερα αυτά εδαφοτεχνικά στοιχεία και γίνεται σχετική ενημέρωση του φακέλου της οικοδομικής άδειας, όπως ορίζεται στις διατάξεις που αφορούν τον τρόπο έκδοσης των οικοδομικών αδειών, πάντως δεν επιτρέπεται η θεμελίωση των κτιριακών έργων να γίνεται σε πρόσφατες επιχώσεις που δεν έχουν υποστεί φυσική συμπίεση σε ικανοποιητικό βαθμό.

Σε περίπτωση εκτέλεσης θεμελιώσεων ή εκσκαφών σε στάθμη που βρίσκεται χαμηλότερα από αυτή των ομόρων κτιρίων ή δομικών έργων πρέπει να λαμβάνονται μέτρα προστασίας, τόσο του συνόλου, όσον και των επί μέρους δομικών στοιχείων και εγκαταστάσεων τους από κάθε κίνδυνο βλάβης τους όχι μόνο στη διάρκεια της κατασκευής αλλά και μετά από αυτή.

4.3.2. Τα στοιχεία θεμελίωσης των κτιριακών και δομικών έργων δεν πρέπει να προεξέχουν στα όμορα ακίνητα, στους κοινόχρηστους χώρους της πόλης καθώς και στα προκήπια των οικοπέδων στα οποία ανεγείρονται και σε κάθε περίπτωση να μη θίγουν κοινόχρηστες εγκαταστάσεις (υπόνομοι, δίκτυα παροχής νερού, ρεύματος, αερίου κλπ.).

Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται τα στοιχεία θεμελίωσης των κτιριακών και δομικών έργων να προεξέχουν μέχρι 0,30 m έξω από τις εγκεκριμένες ρυμοτομικές γραμμές, εφόσον το πάνω μέρος τους βρίσκεται σε βάθος μεγαλύτερο από 2,50 m από την οριστική στάθμη του κοινόχρηστου χώρου στη συγκεκριμένη θέση.

Επίσης κατ' εξαίρεση επιτρέπεται τα στοιχεία αυτά να προεξέχουν μέσα στα προκήπια των οικοπέδων μέχρι το ένα τρίτο του πλάτους τους, εφόσον το πάνω μέρος τους βρίσκεται σε βάθος μεγαλύτερο από 1,00 m από την οριστική στάθμη του κοινόχρηστου χώρου στην αντίστοιχη θέση της ρυμοτομικής γραμμής.

5. ΨΗΛΑ ΚΤΙΡΙΑ.

Ειδικοί κανονισμοί είναι δυνατόν να ρυθμίζουν θέματα ασφάλειας και αντοχής για κτίρια μεγάλου ύψους, δηλαδή να ορίζουν ειδικές απαιτήσεις, διαφορετικές από αυτές του παρόντος άρθρου ή των ειδικών κανονισμών που ισχύουν, να κατατάσσουν τα κτίρια με κριτήριο και το ύψος τους σε κατηγορίες και γενικά να ρυθμίζουν κάθε θέμα που προκύπτει από τους αυξημένους κινδύνους που παρουσιάζουν τα κτίρια αυτά σε θέματα ασφάλειας και αντοχής. Γενικά ψηλά κτίρια, για την εφαρμογή τους παρόντος, θεωρούνται τα κτίρια ύψους μεγαλύτερου των 21 m.

ΑΡΘΡΟΝ-6. ΔΟΜΗΣΗ ΚΟΝΤΑ ΣΕ ΡΕΜΑΤΑ.

1. Στα ρέματα, των οποίων οι οριογραμμές έχουν καθορισθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρ.6 του Ν-880/79 (ΦΕΚ 58/Α), όπως ισχύει η ανέγερση κτιρίων, εγκαταστάσεων ή περιτοιχισμάτων και γενικά η δόμηση ρυθμίζεται ως εξής:

1.1. Απαγορεύεται απολύτως η δόμηση μέσα στην έκταση που περικλείεται από τις οριογραμμές του ρέματος.

1.2. Επιτρέπεται η δόμηση έξω από την έκταση της προηγούμενης περίπτωσης σύμφωνα με τους όρους δόμησης της περιοχής, μόνο εφόσον έχουν κατασκευαστεί τα έργα διευθέτησης του ρέματος.

Εάν δεν έχουν κατασκευασθεί τα έργα διευθέτησης του ρέματος, η δόμηση επιτρέπεται σε απόσταση τουλάχιστον 10m από την οριογραμμή.

2. Στα ρέματα των οποίων οι οριογραμμές δεν έχουν ακόμα καθορισθεί σύμφωνα με τις παραπάνω διατάξεις, η δόμηση επιτρέπεται σε απόσταση από την οριογραμμή που ορίζεται προσωρινά από την πολεοδομική υπηρεσία:

2.1. Μεγαλύτερη των 20m σύμφωνα με τους όρους δόμησης της περιοχής, χωρίς άλλους πρόσθετους περιορισμούς.

2.2. Μικρότερη των 20m μόνο εφόσον προηγουμένως έχουν εκτελεσθεί τα τεχνικά έργα που τυχόν απαιτούνται κάθε φορά για την ελεύθερη ροή των νερών και την ασφάλεια του κτιρίου και των λοιπών δομικών έργων, που πρόκειται να ανεγερθούν. Τα έργα αυτά πρέπει να έχουν εκτελεσθεί τουλάχιστον σε όλο το πρόσωπο που έχει προς το ρέμα το υπόψη οικόπεδο.

2.2.1. Τα παραπάνω απαιτούμενα τεχνικά έργα καθορίζονται από την αρμόδια κάθε φορά υπηρεσία και σε κάθε περίπτωση δεν πρέπει να παρεμποδίζουν τη μελλοντική εκτέλεση των έργων διευθέτησης του ρέματος που τυχόν προβλέπονται σε σχετικές εγκεκριμένες μελέτες.

2.2.2. Η οικοδομική άδεια χορηγείται από την αρμόδια πολεοδομική υπηρεσία, ύστερα από έγκριση των τεχνικών έργων από την αρμόδια υπηρεσία και με την προϋπόθεση ότι θα εκτελεσθούν πριν ή παράλληλα με την ανέγερση του φέροντα οργανισμού του κτιρίου ή της εγκατάστασης που προβλέπεται στην άδεια αυτή.

3. Στα ρέματα που διαπιστώνεται ότι έχουν καταργηθεί αλλά απεικονίζονται στα εγκεκριμένα ρυμοτομικά σχέδια, η δόμηση επιτρέπεται ύστερα από σχετική βεβαίωση της αρμόδιας υπηρεσίας.

Αν το ρέμα έχει αντικατασταθεί με άλλον αποδέκτη (αγωγό αποχέτευσης ή απορροής των νερών), η δόμηση επιτρέπεται μόνο εφ' όσον διαπιστωθεί κατά τον έλεγχο της μελέτης από την πολεοδομική υπηρεσία ότι δεν παραβιάζονται οι κοινόχρηστοι αγωγοί, σύμφωνα με τις σχετικές οδηγίες της αρμόδιας για τα ρέματα υπηρεσίας.

4. Για προσθήκες κατ' επέκταση και ύψος σε κτίρια που η ανέγερσή τους είχε εγκριθεί από την αρμόδια για τα ρέματα υπηρεσία και σε αποστάσεις από τις οριογραμμές του ρέματος τουλάχιστον ίσες με αυτές των κτισμάτων που υπάρχουν, η οικοδομική άδεια μπορεί να χορηγείται ύστερα από βεβαίωση της αρμόδιας υπηρεσίας ότι έχει λάβει γνώση της προσθήκης που ζητείται χωρίς να απαιτείται οπωσδήποτε νέα έγκριση.

5. Όλες οι πιο πάνω διατάξεις έχουν εφαρμογή για κάθε περίπτωση ρέματος, ανεξάρτητα αν αυτό βρίσκεται εντός σχεδίου ή οικισμού ή εκτός σχεδίου και οικισμού.

ΑΡΘΡΟΝ-7 ΠΥΡΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ.

1. Τα κτίρια και τα δομικά έργα πρέπει να σχεδιάζονται, να κατασκευάζονται και να εξοπλίζονται έτσι, ώστε σε περίπτωση πυρκαγιάς:

1.1. Να προστατεύεται η ζωή και η υγεία των ατόμων που βρίσκονται σε αυτά.

1.2. Να εμποδίζεται η εξάπλωσή της στους άλλους χώρους του κτιρίου.

1.3. Να αποτρέπεται η μετάδοσή της στα όμορα και στα γειτονικά ακίνητα καθώς και στις γειτονικές περιοχές και

1.4. Να προστατεύονται τα ίδια τα κτίρια και τα περιεχόμενά τους.

2. Οι απαιτήσεις και τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται για την επίτευξη των παραπάνω στόχων καθορίζονται από τον Κανονισμό Πυροπροστασίας Κτιρίων, όπως αυτός κάθε φορά ισχύει (και από άλλες ισχύουσες σχετικές διατάξεις).

ΑΡΘΡΟΝ-8 ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΥΨΟΣ ΚΑΙ ΚΑΘΑΡΟΣ ΟΓΚΟΣ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΤΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ

1. ΕΠΙΤΡΕΠΟΜΕΝΑ ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΥΨΗ

1.1. Τα επιτρεπόμενα ελάχιστα ελεύθερα ύψη των χώρων των κτιρίων ορίζονται ως εξής:

1.1.1. Για κύρια χρήση 2,40 m.

1.1.2. Για βοηθητική χρήση 2,20 m και

1.1.3. Ανεξάρτητα από χρήση κάτω από δοκούς ή άλλα δομικά στοιχεία που προεξέχουν κάτω από τις οροφές ή τις ψευδοροφές τους 2,00 m

1.2. Τα παραπάνω επιτρεπόμενα ελάχιστα ελεύθερα ύψη των χώρων των κτιρίων μειώνονται σε 2,20 m, 2,00 m και 1,90 m αντίστοιχα, εφόσον έχουν διαμορφωθεί πριν από τις 30-9-55 (Ημέρα δημοσίευσης του από 9-8-55 Δ/τος "περί ΓΟΚ του Κράτους").

2. ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΟΥΜΕΝΑ ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΥΨΗ

2.1. Το πραγματοποιούμενο ελεύθερο ύψος χώρου κτιρίου ισούται με το λόγο του καθαρού όγκου του προς το εμβαδόν της επιφάνειάς του δαπέδου του. Για τον υπολογισμό τόσο του καθαρού όγκου, όσο και του εμβαδού της επιφάνειάς του δαπέδου, δεν λαμβάνονται υπόψη τα τμήματα του χώρου που έχουν ελεύθερο ύψος μικρότερο από 2,00 m

Για τον υπολογισμό του καθαρού όγκου λαμβάνεται υπόψη η κατώτατη επιφάνεια της οροφής ή της ψευδοροφής, όπως διαμορφώνεται με ή χωρίς κλίση και με ή χωρίς δοκούς ή άλλα δομικά στοιχεία. Σε περίπτωση, όμως, κατά την οποία η απόσταση ανάμεσα στις δοκούς (κενό) ή τα άλλα δομικά στοιχεία που τυχόν υπάρχουν κάτω από την οροφή ή την ψευδοροφή είναι μικρότερη από 1,50 m ή το ύψος του δομικού στοιχείου είναι μεγαλύτερο από το μισό

της παραπάνω απόστασης, δεν προσμετράτε στον καθαρό όγκο του χώρου, το τμήμα του που βρίσκεται ανάμεσα στα δομικά αυτά στοιχεία (κενό).

2.2. Το πραγματοποιούμενο ελεύθερο ύψος δοκού ή άλλου δομικού στοιχείου μετράται από το πιο χαμηλό σημείο του στοιχείου αυτού μέχρι το τελειωμένο δάπεδο του χώρου.

2.3. Προκειμένου για χώρους στάθμευσης αυτοκινήτων, ισχύουν τα ελάχιστα ελεύθερα ύψη χώρων τα αναφερόμενα στα ειδικά για τους χώρους αυτούς Διατάγματα και δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του παραπάνω εδαφ.2.1".

(Σ.Σ. Το εδαφ.2.3 προσετέθη με την Αποφ-80798/5390/93 (ΦΕΚ-987/Δ/18-8-93).

3. Χώροι των υπόγειων ορόφων, που σύμφωνα με την παρ. 1Ββ του Αρθ-7 του Ν-1577/85 (ΓΟΚ) δεν προσμετρώνται στο σ.δ. που πραγματοποιείται, επιτρέπεται να έχουν ελεύθερο ύψος και μεγαλύτερο από 3,00 m, εφόσον χρησιμοποιούνται για:

3.1. Λεβητοστάσια, μηχανοστάσια ή ηλεκτρικούς υποσταθμούς που το ελάχιστο ελεύθερο ύψος τους καθορίζεται στις σχετικές διατάξεις του κανονισμού αυτού ή

3.2. Βοηθητικές χρήσεις που δεν εξυπηρετούν κατοικίες και το ελάχιστο ελεύθερο ύψος τους ορίζεται από το φορέα, που είναι αρμόδιος για τη λειτουργία της αντίστοιχης κατηγορίας ειδικής χρήσης που ανήκουν ή από τον Υπουργό ΠΕΧΩΔΕ με απόφασή του, εφόσον δεν υπάρχει αρμόδιος φορέας.

4. Χώροι που χρησιμοποιούνται για τη συνάθροιση του κοινού (κατηγορία Γ) καθώς και αίθουσες διδασκαλίας έξι ή περισσότερων ατόμων που ανήκουν στην κατηγορία Δ απαιτείται να έχουν καθαρό όγκο, τόσο ώστε να αναλογούν 3 m³ τουλάχιστον ανά άτομο του πληθυσμού τους. Ειδικά οι χώροι αναμονής ή οποιασδήποτε άλλης συνάθροισης όρθιων ατόμων απαιτείται να έχουν καθαρό όγκο, τόσο ώστε να αναλογούν 1,2 m³ τουλάχιστον ανά άτομο του πληθυσμού τους.

ΑΡΘΡΟΝ-9

ΤΟΙΧΟΙ, ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΟΥΦΩΜΑΤΑ.

1. ΤΟΙΧΟΙ.

Οι τοίχοι, με κριτήρια τη θέση, τη δομή και στατική λειτουργία, κατατάσσονται στις ακόλουθες κατηγορίες:

1.1. Θέση

1.1.1. Τοίχοι υπαίθρου: Οι τοίχοι που κατασκευάζονται στο υπαίθρο, όπως μαντρότοιχοι, τοίχοι αντιστήριξης εδάφους.

1.1.2. Τοίχοι κτιρίου: Οι τοίχοι που ανήκουν σε κτίριο. Οι τοίχοι κτιρίου κατατάσσονται ανάλογα με τη θέση τους στις ακόλουθες υποκατηγορίες:

1.1.2.1. Εσωτερικοί τοίχοι: Οι τοίχοι που διαχωρίζουν χώρους κτιρίου μεταξύ τους.

1.1.2.2. Εξωτερικοί τοίχοι: Οι τοίχοι που διαχωρίζουν το κτίριο από το υπαίθρο ή από το έδαφος ή από συνορεύοντα κτίρια (όταν έχουν κτισθεί σε επαφή με το κτίριο).

1.2. Δομή

1.2.1. Κτιστοί τοίχοι: Τοίχοι που δομούνται με φυσικούς ή τεχνητούς λίθους που συνδέονται με κονίαμα ή άλλο υλικό.

Κατ' εξαίρεση, οι ξηρολιθοδομές, που είναι κτιστοί τοίχοι υπαίθρου μπορεί να κτίζονται χωρίς κονίαμα ή άλλο υλικό.

1.2.2. Χυτοί τοίχοι: Τοίχοι από υλικό που χύνεται σε ρευστή κατάσταση μέσα σε καλούπι και στη συνέχεια στερεοποιείται. Μπορεί να κατασκευάζονται επί τόπου ή να είναι προκατασκευασμένοι.

1.2.3. Τοίχοι με σκελετά: Τοίχοι με δικό τους σκελετό (μεταλλικό, ξύλινο, συνθετικό κλπ.) επάνω στον οποίο φέρονται οι κατασκευές που διαμορφώνουν τις παρειές, καθώς και ενδεχόμενο υλικό πλήρωσης. Μπορεί να κατασκευάζονται επί τόπου ή να είναι προκατασκευασμένοι.

1.2.4. Μικτοί τοίχοι: Τοίχοι με δομή η οποία είναι συνδυασμός των παραπάνω περιπτώσεων.

1.3. Στατική λειτουργία.

1.3.1. Φέροντες τοίχοι είναι εκείνοι που αποτελούν στοιχείο της φέρουσας κατασκευής του κτιρίου

1.3.2. Μη φέροντες τοίχοι είναι οι υπόλοιποι.

2. ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ - ΚΟΥΦΩΜΑΤΑ.

2.1. Τα ανοίγματα με κριτήριο τη θέση τους χαρακτηρίζονται ανάλογα με τους τοίχους στους οποίους βρίσκονται.

2.2. Στα κουφώματα περιλαμβάνονται οι θύρες, τα παράθυρα, οι θυρίδες επίσκεψης εγκαταστάσεων κλπ. Με κριτήριο τη λειτουργία τους τα κουφώματα χαρακτηρίζονται, συρόμενα, περιστρεφόμενα, περιελισσόμενα, πτυσσόμενα ή σταθερά.

3. ΙΔΙΟΚΤΗΤΕΣ ΤΟΙΧΩΝ ΚΑΙ ΚΟΥΦΩΜΑΤΩΝ

Οι τοίχοι και τα κουφώματα πρέπει να έχουν κατά περίπτωση τις ακόλουθες ιδιότητες, ανάλογα με την κατηγορία στην οποία ανήκουν, ώστε να παρέχουν:

3.1. Ευστάθεια στο σεισμό.

Η ιδιότητα αυτή απαιτείται από όλους τους τοίχους και τα κουφώματα και ιδιαίτερα από τους κτιστούς μη φέροντες τοίχους των κτιρίων, για τους οποίους θεσπίζονται κατασκευαστικές προδιαγραφές ευστάθειας στο σεισμό.

Για τους φέροντες τοίχους ή ιδιότητα αυτή εξασφαλίζεται με το στατικό και αντισεισμικό υπολογισμό τους.

3.2. Αντοχή στον άνεμο.

Η ιδιότητα αυτή απαιτείται από όλους τους εξωτερικούς τοίχους και τα κουφώματά τους.

3.3. Πυραντίσταση.

Πυραντίσταση πρέπει να έχουν ορισμένοι τοίχοι των κτιρίων και τα κουφώματα που βρίσκονται σε αυτούς τους τοίχους, όπως καθορίζεται στον κανονισμό πυροπροστασίας κτιρίων.

Τα εσωτερικά τελειώματα των τοίχων και κουφωμάτων πρέπει να έχουν ταχύτητα επιφανειακής εξάπλωσης της φλόγας κάτω από τα όρια, όπως καθορίζονται στον κανονισμό πυροπροστασίας κτιρίων.

3.4. Θερμομόνωση .

Οι εξωτερικοί τοίχοι και τα κουφώματα του κτιρίου πρέπει να συμβάλλουν στη θερμομόνωση του κτιρίου, έτσι ώστε το κτίριο να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις του κανονισμού θερμομόνωσης κτιρίων.

3.5. Ηχομόνωση.

Οι τοίχοι και τα κουφώματα των κτιρίων πρέπει να έχουν την ηχομονωτική ικανότητα που απαιτείται κατά περίπτωση όπως ορίζεται στο άρθρο 12 του παρόντος κανονισμού.

3.6. Υγρομόνωση.

Οι εξωτερικοί τοίχοι και τα κουφώματα των κτιρίων δεν πρέπει να βλάπτονται από την υγρασία και κατασκευάζονται έτσι ώστε να αποκλείουν την είσοδο υγρασίας στο κτίριο. Το ίδιο ισχύει και για τους τοίχους και κουφώματα που περιβάλλουν χώρους όπου υπάρχουν υδραυλικόι υποδοχείς.

3.7. Αντοχή στην ηλιακή ακτινοβολία.

Οι εξωτερικές επιφάνειες των εξωτερικών τοίχων και τα εξωτερικά κουφώματα των κτιρίων κατασκευάζονται με υλικά που αντέχουν στην ηλιακή ακτινοβολία.

3.8. Μηχανική αντοχή επιφανειών.

Οι επιφάνειες των τοίχων και των κουφωμάτων ανάλογα με τη χρήση τους, έχουν τέτοια μηχανική αντοχή, ώστε να μην παραμορφώνονται σε κανονικές συνθήκες.

3.9. Ευστάθεια επενδύσεων.

Οι τοίχοι επιτρέπεται να φέρουν επενδύσεις εφόσον έχουν την κατάλληλη δομή και διαστάσεις. Σε κάθε περίπτωση οι επενδύσεις στερεώνονται με ασφάλεια στους τοίχους.

ΑΡΘΡΟΝ-10

ΤΟΙΧΟΙ ΣΤΑ ΟΡΙΑ ΤΩΝ ΟΙΚΟΠΕΔΩΝ - ΜΕΣΟΤΟΙΧΟΙ - ΠΕΡΙΦΡΑΓΜΑΤΑ.

1. Κατά την ανέγερση κτιρίων σε επαφή με το κοινό όριο ομόρων οικοπέδων κατασκευάζεται για κάθε κτίριο ξεχωριστός τοίχος σε επαφή προς το κοινό τους όριο και με όλο το πάχος εντός του οικοπέδου του ανεγειρομένου κτιρίου.

Ο καθένας από τους πιο πάνω τοίχους είναι εξωτερικός τοίχος του κάθε κτιρίου και πρέπει να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις του κανονισμού αυτού.

2.1. Ειδικά όταν κατασκευάζεται κτίριο σε υποστυλώματα (PILOTIS) με την έννοια της παρ.1 Βι του άρθ.7 του Ν-1577/85 σε επαφή με το κοινό όριο, δεν είναι υποχρεωτική η κατασκευή του τοίχου της παρ.1 στη θέση της PILOTIS.

Στην περίπτωση αυτή μπορεί να κατασκευάζεται περίφραγμα.

2.2. Στην περίπτωση που κατασκευάζεται ημιυπαίθριος χώρος σε επαφή με το κοινό όριο

- όμορων οικοπέδων επιβάλλεται η κατασκευή του τοίχου της παρ.1.
- 2.3. Στην περίπτωση που κατασκευάζεται εξώστης σε επαφή με το κοινό όριο ομόρων οικοπέδων δεν επιβάλλεται η κατασκευή του τοίχου της παρ.1.
3. Μεσότοιχος είναι ο εξωτερικός τοίχος κτιρίου ή ο τοίχος περιφράγματος που βρίσκεται κατά μήκος και πάνω στο κοινό όριο ομόρων οικοπέδων και καταλαμβάνει χώρο και από τα δύο οικόπεδα.
4. Η κατασκευή μεσότοιχων στα κτίρια απαγορεύεται.
5. Μεσότοιχοι κτιρίων που έχουν κατασκευαστεί πριν τις 30.9.55 απαγορεύεται να κατεδαφιστούν χωρίς τη συγκατάθεση των ιδιοκτητών των κτιρίων.
Οι μεσότοιχοι που δεν κατεδαφίζονται ενσωματώνονται στο υπό ανέγερση κτίριο ή σε τμήμα του κτιρίου σε περίπτωση προσθήκης.
Κατά την ανέγερση κτιρίου σε επαφή με διατηρούμενο μεσότοιχο ή προσθήκη σε κτίριο που περιλαμβάνει μεσότοιχο, δεν επιτρέπεται η μεταβίβαση φορτίων σ' αυτόν με οποιοδήποτε τρόπο.
"Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου ισχύουν με την επιφύλαξη της παρ.3.6 του Αρθ-5 του Κανονισμού αυτού, που αναφέρεται στο σεισμικό αρμό".
(Σ.Σ Το εντός "...εδάφιο προσετέθη με την Αποφ-10256/1926/97 ΦΕΚ-329/21-4-97)
6. Κατ' εξαίρεση σε περίπτωση ανέγερσης κτιρίου σε επαφή με το κοινό όριο, έστω και χωρίς την συγκατάθεση του όμορου ιδιοκτήτη, αλλά με την υποχρέωση λήψης των αναγκαίων μέτρων προστασίας επιτρέπεται η κατεδάφιση μεσότοιχων βοηθητικών παραρτημάτων που δεν κατοικούνται καθώς και τοίχων περιφραγμάτων.
Η κατεδάφιση των κατασκευών αυτών αρχίζει 20 ημέρες μετά τη σχετική νόμιμη ειδοποίηση προς τον ιδιοκτήτη τους.
Σε περίπτωση μεσότοιχου επικινδύνως ετοιμόρροπου δεν εφαρμόζεται η παραπάνω διαδικασία, αλλά οι διατάξεις περί επικινδύνων κτιρίων.
7. Τα περιφράγματα τα οποία κατασκευάζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθ.18 του Ν-1577/ 85 τοποθετούνται είτε κατά μήκος των ορίων των ομόρων οικοπέδων είτε στο πρόσωπο αυτών.
Όταν τα περιφράγματα κατασκευάζονται στο πρόσωπο του οικοπέδου τοποθετούνται εξ ολοκλήρου εντός του οικοπέδου.
Όταν τα περιφράγματα κατασκευάζονται παρά το κοινό όριο ομόρων οικοπέδων μπορούν να τοποθετούνται εξ ολοκλήρου εντός του οικοπέδου ή εκατέρωθεν του κοινού ορίου με συμφωνία των ομόρων ιδιοκτητών.
Τα ίδια ισχύουν και στην περίπτωση που το περίφραγμα είναι συγχρόνως και τοίχος αντιστήριξης.
Όταν το περίφραγμα τοποθετείται εκατέρωθεν του κοινού ορίου μπορεί να κατασκευαστεί από οποιοδήποτε υλικό και με οποιοδήποτε πάχος κατόπιν κοινής συμφωνίας των ομόρων ιδιοκτητών.
8. Σε περίπτωση που αμφισβητείται η θέση του κοινού ορίου των ιδιοκτησιών σε σχέση με τον υπάρχοντα μεσότοιχο, δεν απαγορεύεται η χορήγηση άδειας κατεδάφισης του μεσότοιχου και κατασκευή νέου τοίχου. Η επίλυση της διαφοράς ανήκει στα αρμόδια δικαστήρια.
9. Στους μεσότοιχους και τους εξωτερικούς τοίχους του κτιρίου που ανεγείρονται σε επαφή με το κοινό όριο των ιδιοκτησιών απαγορεύεται η διάνοιξη ανοιγμάτων.
10. Ανοιγματα που προϋπήρχαν του ΝΔ/τος 8/1973 και αντιβαίνουν στην απαγόρευση της προηγούμενης παραγράφου δεν κλείνονται με πράξη της διοίκησης, αλλά ύστερα από δικαστική απόφαση, που εκτελείται σύμφωνα με τις διατάξεις της πολιτικής δικονομίας".
(Το άρθρο 10 τίθεται ως αντικατεστάθη με την ΑΠΟΦ-49977/3068/89 (ΦΕΚ 535/Β/30-6-89).

ΑΡΘΡΟΝ-11

ΦΥΣΙΚΟΣ ΦΩΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΕΡΙΣΜΟΣ.

1. Όλοι οι χώροι κύριας χρήσης των κτιρίων και δομικών έργων πρέπει να έχουν επαρκή φυσικό φωτισμό και αερισμό, άμεσο ή έμμεσο σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.
- 1.1. Επιτρέπεται οι χώροι κύριας χρήσης ειδικών κτιρίων και δομικών έργων να μην έχουν φυσικό φωτισμό, όταν ο φυσικός φωτισμός δεν εξυπηρετεί τη λειτουργία τους, όπως αυτό προκύπτει από βεβαίωση του φορέα που είναι αρμόδιος για τον έλεγχο της λειτουργικότητάς τους.
- 1.2. Επιτρέπεται οι χώροι κύριας χρήσης των ειδικών κτιρίων και δομικών έργων να μην έχουν φυσικό αερισμό, όταν έχουν τεχνητό αερισμό που είναι επαρκής, όπως αποδεικνύεται

από πλήρη σχε-τική μελέτη και βεβαίωση του φορέα που είναι αρμόδιος για τον έλεγχο της λειτουργικότητάς τους

1.3. Για τα ειδικά κτίρια που δεν υπάρχει αρμόδιος φορέας στη θέση των παραπάνω βεβαιώσεων εκδίδεται σχετική απόφαση του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ.

1.4. Η απαίτηση φυσικού αερισμού για τους χώρους κύριας χρήσης των κατοικιών ισχύει, έστω και αν υπάρχει εγκατάσταση τεχνητού αερισμού.

2. Οποιαδήποτε άμεσο φυσικό φωτισμό και αερισμό πρέπει να έχουν οι χώροι κύριας χρήσης των κατοικιών και τα υπνοδωμάτια των κτιρίων προσωρινής διαμονής.

Επίσης άμεσο φυσικό φωτισμό και αερισμό πρέπει να έχουν και οι εξής χώροι εφόσον δεν εξαιρούνται της απαίτησης φυσικού φωτισμού και αερισμού κατά την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου:

- οι αίθουσες διδασκαλίας, με εξαίρεση τα αμφιθέατρα
- οι χώροι άθλησης
- τα εστιατόρια, ζαχαροπλαστεία, καφενεία και κάθε άλλος χώρος όπου σερβίρεται φαγητό ή φαγώσιμα παρασκευάσματα ή ποτά.
- οι θάλαμοι νοσηλείας ή περίθαλψης και οι χώροι διημέρευσης των κτιρίων υγείας και κοινωνικής πρόνοιας.
- τα εργαστήρια όλων των κτιρίων
- οι αίθουσες διαμονής υποδίκων ή κατάδικων στα κτίρια σωφρονισμού
- τα γραφεία όλων των κτιρίων, εκτός αν πρόκειται για ενιαίους ορόφους με χρήση γραφείων σε ελεύθερη διάταξη, οπότε επιτρέπεται ο έμμεσος φυσικός φωτισμός και αερισμός
- τα μαγειρεία
- τα φαρμακεία
- τα αναγνωστήρια των βιβλιοθηκών
- οι κύριοι χώροι εργασίας των βιομηχανιών και των βιοτεχνιών.
- οι χώροι ανάπαυσης προσωπικού όλων των κτιρίων.

3. Έμμεσο φυσικό φωτισμό και αερισμό επιτρέπεται να έχουν οι χώροι κύριας χρήσης ειδικών κτιρίων, που δεν εξαιρούνται της απαίτησης φυσικού φωτισμού και αερισμού, κατά την παρ.1 του παρόντος άρθρου, και δεν αναφέρονται στην παρ.2 του παρόντος άρθρου, εκτός αν απαιτηθεί άμεσος φυσικός φωτισμός και αερισμός από το φορέα που είναι αρμόδιος για τον έλεγχο της λειτουργικότητάς τους.

4.1. Οι ακάλυπτοι χώροι του οικοπέδου οι οποίοι δεν προσμετρώνται στην κάλυψη που πραγματοποιείται, επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται για φωτισμό και αερισμό χώρων οποιασδήποτε χρήσης.

4.2. Χώροι του οικοπέδου που για οποιοδήποτε λόγο προσμετρώνται στην κάλυψη που πραγματοποιείται καθώς και υπαίθριοι χώροι του κτιρίου επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται για φωτισμό και αερισμό χώρων κύριας χρήσης εφόσον εξασφαλίζονται διαστάσεις $a=3,00+0,10u$ κάθετα προς το άνοιγμα και 2,50 m παράλληλα προς το άνοιγμα.

Για το φωτισμό και αερισμό χώρων βοηθητικής χρήσης αρκεί να εξασφαλίζονται διαστάσεις $a=3+0,1m$ κάθετα προς το άνοιγμα και 1,2m παράλληλα προς αυτό, άλλως αν δεν εξασφαλίζονται αυτές οι διαστάσεις, επιβάλλεται η εγκατάσταση τεχνητού φωτισμού και αερισμού.

Για τον υπολογισμό της απόστασης $a=3+0,1m$ λαμβάνεται η κατακόρυφη απόσταση απ'το κατώτα-το σημείο του ανοίγματος μέχρι το πραγματοποιούμενο ύψος του κτιρίου σε περίπτωση που εξαντλείται ο συντελεστής δόμησης ή το μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος της περιοχής σε περίπτωση που δεν εξαντλείται ο συντελεστής δόμησης.

4.3. Σε περίπτωση που από γενικές διατάξεις (άρθρα 9, 14 του ΓΟΚ κλπ.) ή ειδικές διατάξεις ορίζεται απόσταση Δ μικρότερη της απόστασης α, για τις ανάγκες του φωτισμού και αερισμού λαμβάνεται η απόσταση Δ.

4.4. Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής δεν έχουν υποχρεωτική εφαρμογή στις καθ' ύψος προσθήκες κτιρίων που έχουν ανεγερθεί με προϊσχύουσες διατάξεις όπου εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις του άρθ.23 του Ν-1577/85 όπως αυτές ισχύουν.

5. Επαρκής άμεσο φυσικό φωτισμό θεωρείται ότι έχουν οι χώροι, όταν εκπληρώνονται συγχρόνως οι ακόλουθες συνθήκες:

5.1.1. Ο φωτισμός τους προέρχεται από ανοίγματα στην οροφή ή σε εξωτερικούς τοίχους του χώρου που βλέπουν είτε σε κοινόχρηστο χώρο του οικισμού, είτε σε ακάλυπτο χώρο του

οικοπέδου ή του κτιρίου που έχει τις προϋποθέσεις των διατάξεων της παρ.4 του άρθρου αυτού, είτε σε πλευρά ημιυπαίθριου χώρου, που είναι ανοιχτή σ' έναν από τους χώρους αυτούς.

5.1.2. Το εμβαδόν των ανοιγμάτων αυτών δεν υπολείπεται του 10% του καθαρού εμβαδού του χώρου.

5.2. Επιπλέον από τις απαιτήσεις της υποπαραγράφου 5.1.1., στην περίπτωση που χώρος φωτίζεται από άνοιγμα ή ανοίγματα που βλέπουν προς ημιυπαίθριο χώρο ή που βρίσκονται κάτω από εξώστη ή προστέγασμα, θεωρείται ότι έχει επαρκή άμεσο φυσικό φωτισμό όταν το εμβαδόν των παρακάτω επιφανειών δεν υπολείπεται το καθένα χωριστά του 10% του αθροίσματος των εμβαδών του δαπέδου του φωτιζόμενου χώρου και της οροφής του ημιυπαίθριου χώρου, εξώστη ή προστεγάσματος που αντιστοιχεί στο φωτιζόμενο χώρο:

- α) Του ελεύθερου από δομικά στοιχεία τμήματος της ανοιχτής πλευράς του ημιυπαίθριου χώρου που αντιστοιχεί στο φωτιζόμενο χώρο.
- β) Του ελεύθερου από δομικά στοιχεία κατακόρυφου επιπέδου, κάτω από τον εξώστη ή προστέγασμα που αντιστοιχεί στο φωτιζόμενο χώρο.
- γ) Του ανοίγματος του φωτιζόμενου χώρου.

5.3. Στις περιπτώσεις της υποπαραγράφου 5.2., όταν υπάρχει δοκός ή άλλη κρέμαση στον ημιυπαίθριο χώρο ή εξώστη ή προστέγασμα, παράλληλη προς τον τοίχο που έχει τα ανοίγματα, μετρίεται το ελεύθερο ύψος κάτω από το κατώτερο σημείο της δοκού ή κρέμασης.

6. Επαρκή έμμεσο φυσικό φωτισμό θεωρείται ότι έχουν οι χώροι, όταν εκπληρώνονται συγχρόνως οι ακόλουθες συνθήκες:

6.1. Έχουν ανοίγματα ελεύθερα ή με υαλοπίνακες προς άλλους χώρους, οι οποίοι έχουν επαρκή άμεσο φυσικό φωτισμό και το εμβαδόν των τμημάτων αυτών των ανοιγμάτων δεν υπολείπεται του 15% του καθαρού εμβαδού του χώρου που φωτίζεται έμμεσα.

6.2. Οι χώροι που φωτίζονται άμεσα έχουν ανοίγματα που εκπληρώνουν τις προϋποθέσεις των διατάξεων της παρ.5 του παρόντος άρθρου, αλλά το εμβαδόν των ανοιγμάτων τους δεν υπολείπεται του 10% του αθροίσματος των καθαρών εμβαδών του χώρου που φωτίζεται άμεσα και του χώρου που φωτίζεται έμμεσα.

7. Επαρκή άμεσο φυσικό αερισμό θεωρείται ότι έχουν οι χώροι, όταν εκπληρώνονται συγχρόνως οι ακόλουθες συνθήκες:

7.1. Ο αερισμός τους προέρχεται από ανοίγματα στην οροφή ή σε εξωτερικούς τοίχους του χώρου που βλέπουν είτε σε κοινόχρηστο χώρο του οικισμού, είτε σε ακάλυπτο χώρο του οικοπέδου ή του κτιρίου, που έχουν τις προϋποθέσεις των διατάξεων παραπάνω χώρους.

7.2. Το εμβαδόν των ανοιγμάτων αυτών δεν υπολείπεται του 5% του καθαρού εμβαδού του χώρου. Για τον υπολογισμό του εμβαδού των ανοιγμάτων μετρώνται μόνο τα ελεύθερα ανοίγματα των ανοιγμένων τμημάτων των κουφωμάτων στο σύνολό τους, με την προϋπόθεση ότι το ανώτατο σημείο τους βρίσκεται σε ύψος τουλάχιστον 1,75 m από το δάπεδο του χώρου.

Εξωτερικές πόρτες προσιτές από τους κοινόχρηστους χώρους του οικισμού που παραμένουν συνήθως κλειστές για λόγους ασφάλειας δεν προσμετρώνται.

Προσμετρώνται όμως τυχόν ανοίγματα παραθύρων πάνω σε αυτές τις πόρτες που μπορούν να παραμένουν ανοικτά όταν οι πόρτες είναι κλειστές, εφόσον το ανώτατο σημείο αυτών των παραθύρων βρίσκεται σε ύψος τουλάχιστον 1,75 m από το δάπεδο του χώρου.

8. Επειδή έμμεσο φυσικό αερισμό θεωρείται ότι έχουν οι χώροι, όταν εκπληρώνονται συγχρόνως οι ακόλουθες συνθήκες:

8.1. Έχουν ανοίγματα ελεύθερα προς άλλους χώρους, οι οποίοι έχουν άμεσο φυσικό αερισμό και το εμβαδόν των τμημάτων αυτών των ανοιγμάτων, που το ανώτατο σημείο τους βρίσκεται σε ύψος τουλάχιστον 1,75 m από το δάπεδο του χώρου, δεν υπολείπεται του 7% του χώρου που αερίζεται έμμεσα.

8.2. Οι χώροι που αερίζονται άμεσα έχουν ανοίγματα που εκπληρώνουν τις προϋποθέσεις των διατάξεων της παρ.7 του παρόντος άρθρου, αλλά το εμβαδόν των ανοιγμάτων τους δεν υπολείπεται του 5% του αθροίσματος των καθαρών εμβαδών του χώρου που αερίζεται άμεσα και του χώρου που αερίζεται έμμεσα.

9. Τα κλιμακοστάσια, εφόσον δεν είναι ανοικτά πρέπει να έχουν άμεσο φυσικό φωτισμό. Δεν ισχύουν όμως για τα κλιμακοστάσια οι απαιτήσεις της παρ.5 του παρόντος άρθρου. Απαιτείται ανά όροφο ένα άνοιγμα με υαλοπίνακα εμβαδού τουλάχιστον 0,50 m² προς κοινόχρηστο χώρο του οικισμού είτε σε ακάλυπτο χώρο του οικοπέδου ή του κτιρίου που έχει τις προϋποθέσεις της παρ. 4 του άρθρου αυτού, είτε σε ημιυπαίθριο χώρο ανοιχτό προς τους παραπάνω χώρους.

Για τον αερισμό των κλιμακοστασίων απαιτείται άνοιγμα προς τους παραπάνω χώρους με

ανοιγμένο κούφωμα ή χωρίς κούφωμα. Το άνοιγμα αυτό πρέπει να βρίσκεται είτε στην οροφή του κλιμακοστασίου είτε σε θέση του τοίχου που να μην απέχει περισσότερο του ενός μέτρου από την οροφή του κλιμακοστασίου και να έχει εμβαδόν τουλάχιστον 0,20 m².

10. Στους χώρους υγιεινής σε περίπτωση που δεν εγκαθίσταται τεχνητός αερισμός πρέπει να εξασφαλίζεται άμεσος φυσικός αερισμός σύμφωνα με τις παρ. 7 και 8 του παρόντος άρθρου.

11. Στους παραδοσιακούς οικισμούς μετά από έγκριση της ΕΠΑΕ, επιτρέπονται ανοίγματα φυσικού φωτισμού και αερισμού διαφορετικά από αυτά που προκύπτουν κατ' εφαρμογή των παρ. 5 και 7 του παρόντος άρθρου, έτσι ώστε να μην αλλοιώνεται ο χαρακτήρας του οικισμού".

(Το άρθρο 11 τίθεται ως αντικατεστάθη με την ΑΠΟΦ-49977/3068/89 (ΦΕΚ 535/Β/30-6-89).

ΑΡΘΡΟΝ-12 ΗΧΟΜΟΝΩΣΗ - ΗΧΟΥΡΥΠΑΝΣΗ.

1. Σ τ ό χ ο ς .

Τα κτίρια πρέπει να σχεδιάζονται και κατασκευάζονται έτσι, ώστε να προστατεύονται οι ένοικοι από κάθε μορφής θορύβους μέσα στα όρια της κατοικίας, του τόπου εργασίας και διαμονής τους, όταν οι θόρυβοι προέρχονται από άλλους. Δηλαδή, να εξασφαλίζεται αποδεκτή ακουστική άνεση, λαμβάνοντας τα απαραίτητα μέτρα κτιριακής ηχομόνωσης και ηχοπροστασίας.

Οι παράμετροι και τα κτίρια ακουστικής άνεσης, από όπου εξαρτάται η ηχομόνωση - ηχοπροστασία για κάθε είδους κτιρίου ή χώρου αυτού, και οι κατηγορίες ακουστικής άνεσης καθορίζονται στις επόμενες παραγράφους. Σε ειδικά κτίρια είναι δυνατόν να εφαρμόζονται κανονισμοί με αυστηρότερα κριτήρια.

2. Παράμετροι ακουστικής άνεσης.

Η ακουστική άνεση ενός κτιρίου είναι η ικανότητά του να προστατεύει τους ενοίκους του από εξωγενείς θορύβους και να παρέχει ακουστικό περιβάλλον κατάλληλο για διαμονή ή για διάφορες δραστηριότητες.

Η ακουστική άνεση ενός χώρου καθορίζεται από ένα σύνολο ηχητικών παραμέτρων, που αφορούν την ηχομόνωση και ηχοπροστασία του χώρου από:

- τον αερόφερτο ήχο, που παράγεται σε γειτονικούς χώρους,
- τον κτυπογενή ήχο, που παράγεται σε γειτονικούς χώρους,
- τον αερόφερτο ήχο, που παράγεται από κοινόχρηστες ή ιδιωτικές εγκαταστάσεις του ίδιου κτιρίου,
- τον αερόφερτο ήχο, που παράγεται από εξωτερικές πηγές. Οι ορισμοί των παραμέτρων ακουστικής άνεσης, R_w , $R'w$, $L'n.w$ L_{Aeqh} L_{pA} φαίνονται στον πίνακα 1 της παρ.8 του παρόντος άρθρου.

3. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΑΚΟΥΣΤΙΚΗΣ ΑΝΕΣΗΣ

Όλα τα νέα κτίρια που κατασκευάζονται μετά την ισχύ του παρόντος υπάγονται σε μια από τις πιο κάτω "κατηγορίες ακουστικής άνεσης".

α. Κατηγορία Α', "υψηλή ακουστική άνεση".

Όταν πληρούνται όλα τα κριτήρια του πίνακα 2 της παρ.8.

β. Κατηγορία Β', "κανονική ακουστική άνεση".

Όταν πληρούνται όλα τα κριτήρια του πίνακα 3 της παρ.8.

γ. Κατηγορία Γ', "χαμηλή ακουστική άνεση".

Όταν δεν πληρούνται όλα τα κριτήρια του πίνακα 3.

4. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΗΧΟΜΟΝΩΣΗΣ - ΗΧΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Τα κριτήρια ηχομόνωσης - ηχοπροστασίας είναι οι οριακές τιμές των παραμέτρων ακουστικής άνεσης για κάθε είδος ηχομόνωσης

- ηχοπροστασίας και κάθε κατηγορία ακουστικής άνεσης.

Οι απαιτήσεις για όλα τα είδη των κτιρίων εκφράζονται με εννέα συνολικά κριτήρια που περιλαμβάνονται στους πίνακες 2 και 3.

Κατά τη σύνταξη μελετών, είναι δυνατόν να λαμβάνεται μεταξύ R_w & R'_w η σχέση που ορίζεται στον πίνακα 4. Κατά την κατασκευή, θα πρέπει να λαμβάνονται τα απαραίτητα μέτρα, ώστε οι διαφορές μεταξύ R_w & R'_w - που οφείλονται στις πλευρικές μεταδόσεις - να μην είναι μεγαλύτερες από τις τιμές που προκύπτουν από τον πίνακα 4. Μέτρα μείωσης των πλευρικών μεταδόσεων είναι, μεταξύ άλλων η διακοπή συνέχειας των οικοδομικών στοιχείων μεταξύ των δύο χώρων και η αύξηση της επιφανειακής μάζας των πλευρικών στοιχείων (π.χ. άνω των 350 kg/m²). Αν λαμβάνονται πρόσθετα μέτρα για τη μείωση των πλευρικών μεταδόσεων, είναι δυνατόν να γίνονται αποδεκτές τιμές για τη διαφορά αυτή.

4.1. Ηχομόνωση από γειτονικό χώρο κύριας ή βοηθητικής χρήσης και ηχομόνωση από χώρους κοινής χρήσης του κτιρίου.

Αφορά όλα τα οριζόντια και κατακόρυφα χωρίσματα ανάμεσα σε:

- δύο διαμερίσματα του ίδιου κτιρίου (κατοικίες),
- χώρος κύριας χρήσης και γειτονικό χώρο κύριας ή βοηθητικής χρήσης (όλα τα άλλα κτίρια εκτός από κατοικίες).
- ένα διαμέρισμα ή ένα χώρο κύριας χρήσης και τους κοινής χρήσης χώρους του κτιρίου (εκτός από μονοκατοικίες),

Το κριτήριο ηχομόνωσης στην περίπτωση αερόφερτου ήχου για τα κατακόρυφα και τα οριζόντια χωρίσματα είναι ελάχιστες τιμές του μονότιμου μεγέθους R'_w σε ντεσιμπέλ (dB).

Το κριτήριο ηχομόνωσης στην περίπτωση κτυπογενή ήχου για τα οριζόντια χωρίσματα είναι οι μέγιστες τιμές του μονότιμου μεγέθους $L'_{n,w}$ σε ντεσιμπέλ (dB).

4.2. Ηχομόνωση κατοικίας (διαμερίσματος) από άλλο χώρο κύριας χρήσης. Αφορά όλα τα οριζόντια και κατακόρυφα χωρίσματα ανάμεσα σε:

- ένα διαμέρισμα και χώρους κτιρίου, που προορίζονται για άλλη κύρια χρήση εκτός κατοικίας.

Το κριτήριο ηχομόνωσης στην περίπτωση αερόφερτου ήχου για τα κατακόρυφα και οριζόντια χωρίσματα είναι οι ελάχιστες τιμές του μονότιμου μεγέθους R'_w σε ντεσιμπέλ (dB).

Το κριτήριο ηχομόνωσης στην περίπτωση κτυπογενή ήχου για τα οριζόντια χωρίσματα είναι οι μέγιστες τιμές του μονότιμου μεγέθους $L'_{n,w}$ σε ντεσιμπέλ (dB).

4.3. Ηχοπροστασία από εξωτερικούς θορύβους. Αφορά τον εξωτερικό θόρυβο περιβάλλοντος (κυκλοφοριακό, αστικό) που μεταδίδεται μέσα από όλα τα εξωτερικά οριζόντια και κατακόρυφα χωρίσματα για όλα ανεξαιρέτως τα κτίρια.

Το κριτήριο ηχοπροστασίας είναι οι μέγιστες τιμές της ωριαίας ισοδύναμης A-ηχοστάθμης $L_{Aeq,h}$ σε ντεσιμπέλ - $A(db(A))$.

4.4. Ηχοπροστασία από εγκαταστάσεις. Αφορά το θόρυβο που προέρχεται από τις κοινόχρηστες και ιδιωτικές εγκαταστάσεις, που μεταδίδεται μέσα από όλα τα οριζόντια και κατακόρυφα χωρίσματα και από όλες τις άλλες ηχητικές διαδρομές για όλα ανεξαιρέτως τα κτίρια.

Το κριτήριο ηχοπροστασίας είναι οι μέγιστες τιμές της A - ηχοστάθμης L_{pA} σε ντεσιμπέλ - $A(db(A))$ μέσα στους χώρους κύριας χρήσης.

Κοινόχρηστες εγκαταστάσεις, για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, είναι η υδραυλική, η ηλεκτρική, η εγκατάσταση κεντρικής θέρμανσης-ψύξης- ερισμού, οι ανελκυστήρες, οι αντλίες και τα κάθε είδους μηχανήματα που εξυπηρετούν από κοινού τα διαμερίσματα και τους άλλους χώρους.

Ιδιωτικές εγκαταστάσεις είναι εγκαταστάσεις ανάλογες με τις κοινόχρηστες που εξυπηρετούν αποκλειστικά μια κατοικία ή ένα άλλο χώρο.

4.5. Ηχομόνωση ανάμεσα στους χώρους της ίδιας κατοικίας. Αφορά τα εσωτερικά κατακόρυφα και οριζόντια χωρίσματα της ίδιας κατοικίας.

Το κριτήριο ηχομόνωσης στην περίπτωση αερόφερτου ήχου για τα κατακόρυφα και οριζόντια χωρίσματα είναι οι ελάχιστες τιμές του μονότιμου μεγέθους R'_w σε ντεσιμπέλ (dB).

4.6. Ηχομόνωση χώρου κύριας χρήσης από χώρους εγκαταστάσεων. Αφορά τα κατακόρυφα και οριζόντια χωρίσματα ανάμεσα σε χώρους κύριας χρήσης και χώρους εγκαταστάσεων για όλες τις περιπτώσεις των κτιρίων εκτός από το κτίρια κατοικίας.

Το κριτήριο ηχομόνωσης στην περίπτωση αερόφερτου ήχου για τα κατακόρυφα και τα οριζόντια χωρίσματα είναι οι ελάχιστες τιμές του μονότιμου μεγέθους R'_w σε ντεσιμπέλ (dB).

Το κριτήριο ηχομόνωσης στην περίπτωση κτυπογενή ήχου για τα οριζόντια χωρίσματα είναι οι μέγιστες τιμές του μονότιμου μεγέθους $L_{n,w}$ σε ντεσιμπέλ - (dB).

5. ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΚΟΥΣΤΙΚΗΣ ΑΝΕΣΗΣ.

Όλα ανεξαιρέτως τα νέα κτίρια πρέπει να καλύπτουν τουλάχιστον τις απαιτήσεις της κατηγορίας ακουστικής άνεσης Β.

6. ΜΕΤΡΗΣΗ ΚΑΙ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ

Για την αντιμετώπιση των αναγκών σε μετρήσεις - πιστοποιήσεις που απορρέουν από την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, χρησιμοποιούνται εργαστήρια μετρήσεων κτιριακής ηχοπροστασίας.

Αυτά λειτουργούν κάτω από την επίβλεψη εξειδικευμένου διπλωματούχου μηχανικού και διαθέτουν εξοπλισμό για τις εργαστηριακές και επιτόπιες μετρήσεις σύμφωνα με τα πρότυπα ΕΛΟΤ.

7. ΕΛΕΓΧΟΣ

Ο έλεγχος των εργασιών ηχομόνωσης - ηχοπροστασίας γίνεται από τις κατά τόπους αρμόδιες πολεοδομικές υπηρεσίες. Σε περιπτώσεις ελέγχου που απαιτούν ειδικές συσκευές και εξειδίκευση, είναι δυνατό να χρησιμοποιηθούν τα εργαστήρια μετρήσεων της προηγούμενης παραγράφου 6.

8. Οι πίνακες 1, 2 και 3 που ακολουθούν προσδιορίζουν τις παραμέτρους ακουστικής άνεσης $R'w$, $R'n,w$ LAeq,h LpA καθώς και τις τιμές των κριτηρίων ηχομόνωσης - ηχοπροστασίας για τις κατηγορίες (Α) και (Β). Ο πίνακας 4 προσδιορίζει την σχέση μεταξύ $R'W$ και $R'W$.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.

Παράμετροι ακουστικής άνεσης.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.

Κριτήρια ηχομόνωσης - ηχοπροστασίας. Κατηγορία Α "υψηλή ακουστική άνεση".

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.

Κριτήρια ηχομόνωσης - ηχοπροστασίας. Κατηγορία Β κανονική ακουστική άνεση.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.

Σχέση μεταξύ R & R'

Παρατηρήσεις:

1. Οι τιμές σε παρενθέσεις αποτελούν μόνο οδηγό για σχεδιασμό θεάτρων, κινηματογράφων, αιθ. συγκεντρώσεων, αιθ. Μουσικής χώρων ηχογράφησης και επεξεργασίας ήχου, εκκλησιών και άλλων χώρων, στους οποίους η αυξημένη ηχοπροστασία αποτελεί προϋπόθεση για τη διαμόρφωση της εσωτερικής ακουστικής τους.
2. Για κτίρια στα οποία συνυπάρχουν επιμέρους τμήματα διαφορετικών κυρίων χρήσεων, η επιλογή των τιμών των κριτηρίων γίνεται έτσι ώστε να ικανοποιούνται οι απαιτήσεις σε ηχομόνωση, ηχοπροστασία κάθε χώρου κύριας χρήσης. Η επιλογή ακολουθεί τις τιμές των χώρων με περισσότερο αυξημένες απαιτήσεις, έτσι ώστε να καλύπτονται και οι απαιτήσεις των άλλων χώρων.
3. Οι τιμές της στήλης 9 αφορούν μόνο την επιφάνεια έδρασης των μηχανημάτων.
9. Οι αποδεκτές κατασκευαστικές λύσεις είναι αυτές που αναφέρονται στις ισχύουσες κάθε φορά τεχνικές οδηγίες. Σε περίπτωση κατασκευαστικών λύσεων που δεν περιλαμβάνονται σε τεχνικές οδηγίες, απαιτούνται εργαστηριακές μετρήσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού.

ΑΡΘΡΟΝ-13. ΚΛΙΜΑΚΕΣ.

1. Οι κλίμακες των κτιρίων και δομικών έργων πρέπει να κατασκευάζονται (αριθμός, μορφή, θέση και πλάτος) έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η άνετη κυκλοφορία ατόμων και η μεταφορά αντικειμένων σε κανονικές συνθήκες λειτουργίας, καθώς και η ασφαλής διαφυγή των ατόμων σε περίπτωση κινδύνου.
2. Για την κυκλοφορία ατόμων και μεταφορά αντικειμένων μεταξύ διαδοχικών ορόφων σε κανονικές συνθήκες λειτουργίας, απαιτείται σε κάθε κτίριο μια τουλάχιστον κλίμακα ελεύθερου πλάτους τουλάχιστον 1,20 m
Κατ' εξαίρεση, το ελεύθερο πλάτος της αρκεί να είναι 0,90 m σε κτίρια με χρήση κατοικίας με τρεις ή λιγότερους ορόφους (όπου προσμετράτε και τυχόν ΠΙΛΟΤΙΣ), εκτός τυχόν υπογείου. Το ελεύθερο πλάτος της αρκεί να είναι 0,60 m, όταν είναι εσωτερική κλίμακα μιας ενιαίας κατοικίας.
Τα αναφερόμενα ελεύθερα πλάτη είναι πλάτη ελεύθερα από κάθε εμπόδιο, εκτός από κουπαστές που δεν προεξέχουν περισσότερο από 0,10 m και εκτός από προεξοχές δοκών σε τοίχους που δεν προεξέχουν περισσότερο από 0,50 m (Βλέπε σχήμα 1).
Η κλίμακα αυτή χρησιμοποιείται και σε περίπτωση κινδύνου και συνυπολογίζεται στο σύνολο των κλιμάκων που απαιτούνται για την ασφαλή διαφυγή ατόμων σε περίπτωση κινδύνου.
Τυχόν μικρότερα ελεύθερα πλάτη που απαιτούνται κατ'εφαρμογή των επόμενων παραγράφων του παρόντος άρθρου, δεν εφαρμόζονται σε αυτή την κλίμακα του κτιρίου.
3. Για την ασφαλή διαφυγή των ατόμων σε περίπτωση κινδύνου, οι κλίμακες κατασκευάζονται

(αριθμός, μορφή, θέση και πλάτος) όπως προκύπτει από τον κανονισμό πυροπροστασίας κτιρίων που καλύπτει και τις απαιτήσεις διαφυγής σε περίπτωση σεισμού.

4. Όλες οι κλίμακες πρέπει να είναι μόνιμης κατασκευής και να ανήκουν σ'ένα από τους παρακάτω τύπους I, II και III, με τα χαρακτηριστικά στοιχεία που καθορίζονται στον ακόλουθο [πίνακα](#):

4.1. Στα κτίρια ή τμήματά τους για την εξυπηρέτηση χώρων κατοικίας (κατηγορία Α) οι κλίμακες τους επιτρέπεται να είναι οποιουδήποτε τύπου I, II, III.

4.2. Στα κτίρια ή τμήματά τους με χρήση προσωρινής διαμονής (κατηγορία Β), σωφρονισμού (κατηγορία Ζ), εμπορίου (κατηγορία Η), γραφείων (κατηγορία Θ), βιομηχανίας - βιοτεχνίας (κατηγορία Ι), αποθήκευσης (κατηγορία Κ) και στάθμευσης αυτοκινήτων (κατηγορία Λ) οι κλίμακες τους επιτρέπονται να είναι τύπου I, II.

4.3. Στα κτίρια με χρήση, υγείας και κοινωνικής πρόνοιας (κατηγορία Ε), οι κλίμακες τους πρέπει να είναι τύπου I.

Κατ' εξαίρεση στα κτίρια αυτά επιτρέπονται σκάλες τύπου II ή III, όταν οι θέσεις τους είναι τέτοιες, ώστε να μην χρησιμοποιούνται ούτε σε κανονικές συνθήκες λειτουργίας ούτε σε περίπτωση κινδύνου από ασθενείς ή από άτομα μειωμένης πνευματικής ή σωματικής ικανότητας ή από περιθαλπόμενα άτομα ή παιδιά ηλικίας μικρότερης των έξι ετών.

4.4. Στα κύρια κτίρια με χρήση εκπαίδευσης (κατηγορία Δ) και στα κτίρια και στους χώρους συνάθροισης κοινού (κατηγορία Γ), οι κλίμακες πρέπει να είναι τύπου I.

Κατ' εξαίρεση επιτρέπονται κλίμακες τύπου II και III στα κτίρια με χρήση εκπαίδευσης και τύπου II στα κτίρια και στους χώρους συνάθροισης κοινού, όταν οι θέσεις τους είναι τέτοιες, ώστε να μην υπάρξει πιθανότητα να χρησιμοποιηθούν για διαφυγή σε περίπτωση κινδύνου από περισσότερα από 20 άτομα.

4.5. Κλίμακες που εξυπηρετούν αποκλειστικά βοηθητικούς χώρους σε κτίρια με χρήση βιομηχανίας - βιοτεχνίας ή αποκλειστικά αποθηκευτικούς χώρους σε κτίρια με χρήση εμπορίου ή αποθήκευσης, επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση των απαιτήσεων του πίνακα της παρ.4 του παρόντος άρθρου και των απαιτήσεων ελεύθερου πλάτους της παρ.2 του παρόντος άρθρου, να έχουν έναν ή περισσότερα από τα ακόλουθα χαρακτηριστικά, αν ο κανονισμός πυροπροστασίας κτιρίων δεν ορίζει διαφορετικά:

α. ελάχιστο πλάτος κλίμακας 0,60 m

β. μέγιστο ύψος βαθμίδας 0,23 m

γ. ελάχιστο πλάτος βαθμίδας 0,23 m

δ. λοξές βαθμίδες χωρίς περιορισμό στην ακτίνα καμπυλότητας.

ε. δεν υπάρχει περιορισμός στο άθροισμα 2 φορές ύψος συν 1 φορά πλάτος βαθμίδας.

4.6. Οι βαθμίδες και τα πλατύσκαλα σε όλες τις κλίμακες πρέπει να έχουν τα εξής χαρακτηριστικά:

α. Πατημάτα βαθμίδων με πλάτος μικρότερο από 0,26 m πρέπει να έχουν προεξοχή 0,02 μέχρι 0,03 m ως προς τη βάση του ριχτιού.

β. Όταν το υλικό των πατημάτων των βαθμίδων και των πλατύσκαλων είναι τέτοιο, που να δημιουργεί κινδύνους γλιστρήματος, πρέπει να τοποθετείται κοντά στην ακμή αντιολισθηρό υλικό σε μήκος ίσο τουλάχιστο προς τα τρία τέταρτα του μήκους της βαθμίδας και σε πλάτος τουλάχιστο ίσο προς το ένα όγδοο του πλάτους της βαθμίδας.

γ. Βαθμίδες που ανήκουν στον ίδιο κλάδο δεν πρέπει να έχουν διαφορά στο ύψος μεγαλύτερη από 0,005 m και στο πλάτος μεγαλύτερη από 0,01 m

δ. Η επιφάνεια των πατημάτων των βαθμίδων, των πλατύσκαλων και των δαπέδων, σε περιοχές όπου καταλήγουν σκάλες και σε απόσταση 1,10 m από την ακμή της ακραίας βαθμίδας κατά την προέκταση της σκάλας πρέπει να είναι οριζόντια, επίπεδη και συνεχής.

4.7. Στα κτίρια με χρήση βιομηχανίας - βιοτεχνίας επιτρέπονται ανεμόσκαλες, εφόσον εξυπηρετούν αποκλειστικά στάθμες μηχανολογικού εξοπλισμού, όπου δεν απασχολούνται περισσότερα από τρία άτομα. οι ανεμόσκαλες αυτές πρέπει να εκπληρώνουν τις εξής απαιτήσεις:

α. Πρέπει να είναι μόνιμης κατασκευής, σταθερά αγκυρωμένες στο κτίριο κατά διαστήματα όχι μεγαλύτερα των 3 m

β. Όπου οι ανεμόσκαλες εξυπηρετούν στέγες, ταράτσες ή υπερυψωμένα δάπεδα (εξέδρες) πρέπει οι βαθμιδοφόροι τους να επεκτείνονται κατά 0,90 m πάνω από τη στάθμη του δαπέδου που εξυπηρετούν και, αν παρεμβάλλεται στηθαίο, πρέπει οι

βαθμιδοφόροι τους να το υπερβαίνουν κατά 0,90 m

γ. Οι ανεμόσκαλες πρέπει να τοποθετούνται με τις βαθμίδες παράλληλες προς τον τοίχο και καμία βαθμίδα δεν επιτρέπεται να απέχει λιγότερα από 0,16 m από τον τοίχο (βλ. σχήμα 2).

5. Σε κτίρια που εξυπηρετούνται στο σύνολό τους με μία μόνο κλίμακα, η κλίμακα αυτή προσμετράτε για τον υπολογισμό του συντελεστή δόμησης που πραγματοποιείται στο οικόπεδο.

Σε κτίρια που εξυπηρετούνται σε όλη την επιφάνειά τους με δύο ή περισσότερες κλίμακες, προσμετρώνται για τον υπολογισμό του συντελεστή δόμησης που πραγματοποιείται στο οικόπεδο μία κλίμακα ανά 500 m² κάλυψης του οικοπέδου. Δηλαδή προσμετρώνται μία κλίμακα για κάλυψη μέχρι 500 m², δύο κλίμακες για κάλυψη μέχρι 1000 m², τρεις κλίμακες για κάλυψη μέχρι 1500 m² και ούτω καθ'εξής.

Οι υπόλοιπες κλίμακες του κτιρίου εφόσον εξυπηρετούν το αυτό τμήμα που εξυπηρετούν οι παραπάνω κλίμακες δεν προσμετρώνται στο συντελεστή δόμησης που πραγματοποιείται στο οικόπεδο, θεωρούμενες κλίμακες κινδύνου, πρόσθετες στις απαιτούμενες για την εξυπηρέτηση σε συνθήκες κανονικής λειτουργίας.

Όταν οι κλίμακες αυτές έχουν διαφορετικά ελεύθερα πλάτη, οι προσμετρούμενες στο συντελεστή δόμησης είναι αυτές που έχουν τα μεγαλύτερα πλάτη.

6.1. Σε κτίρια που η άδεια τους έχει εκδοθεί πριν από την ισχύ του κανονισμού πυροπροστασίας, ο οποίος αφορά τη χρήση τους, εφόσον από τον κανονισμό αυτό προκύπτει ότι για τις υφιστάμενες χρήσεις των κτιρίων αυτών απαιτείται η προσθήκη νέων κλιμάκων, οι κλίμακες αυτές δεν προσμετρώνται στο συντελεστή δόμησης.

6.2. Οι κλίμακες κινδύνου της παρ.3γ του Αρθ-8 του Ν-1577/85 όπως ισχύει μπορεί να τοποθετούνται μέσα στις ελάχιστες επιτρεπόμενες αποστάσεις του υποχρεωτικά ακάλυπτου χώρου και σε απόσταση τουλάχιστον 1,00 m από τα όρια του οικοπέδου, εφόσον δεν είναι δυνατή η τοποθέτησή τους σε άλλη θέση.

6.3. Οι κλίμακες των υποπαρ.6.1 και 6.2 δεν είναι υποχρεωτικό να ανήκουν σε έναν από τους τύπους I, II και III.

7. Στα προκήπια πέρα από τις κατασκευές του Αρθ-17 του Ν-1577/85 επιτρέπονται υπαίθριες σκάλες, όταν τηρούνται συγχρόνως τα ακόλουθα:

α. Εξυπηρετούν όροφο που η στάθμη του δαπέδου του δεν υπέρκειται από την οριστική (φυσική ή τεχνητή) στάθμη του εδάφους περισσότερο από 1,80 m

β. Δεν προεξέχουν από την οικοδομική γραμμή περισσότερο από το ένα τέταρτο του πλάτους του προκηπίου.

8. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού δεν έχουν υποχρεωτική εφαρμογή στις καθ' ύψος προσθήκες κτιρίων που έχουν ανεγερθεί με προγενέστερες του παρόντος διατάξεις, οπότε εφαρμόζονται οι διατάξεις αυτές".

ΑΡΘΡΟΝ-14 ΕΠΙΠΕΔΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΠΕΖΩΝ (ΡΑΜΠΕΣ).

1. Στις θέσεις που από τις διατάξεις της παρ.5 του άρθ.29 του ΓΟΚ δεν επιβάλλονται μικρότερες κλίσεις για τις ράμπες πεζών, οι μέγιστες επιτρεπόμενες κλίσεις είναι:

α. Μέγιστη επιτρεπόμενη κλίση 10% στα κτίρια με χρήση υγείας ή κοινωνικής πρόνοιας (κατηγορία Ε).

β. Μέγιστη επιτρεπόμενη κλίση 12,5% (1:8) σε όλα τα άλλα κτίρια.

2. Οι ράμπες πρέπει να είναι ευθύγραμμες. Οι αλλαγές κατεύθυνσης επιτρέπεται να γίνονται μόνο με παρεμβολή οριζόντιου τμήματος.

Όταν η ράμπα έχει κλίση μεγαλύτερη από 6% πρέπει να παρεμβάλλονται οριζόντια τμήματα μήκους 1,50 m

α. Σε τέτοια θέση, ώστε κλάδος ράμπας να μην έχει υψομετρική διαφορά μεταξύ αρχής και τέλους μεγαλύτερη από 1,80 m

β. Μεταξύ οποιοσδήποτε πόρτας και της αρχής ή του τέλους της ράμπας.

3. Κατ' εξαίρεση, σε χώρους στάθμευσης αυτοκινήτων επιτρέπεται οι ράμπες των πεζών (τα πεζοδρόμια) να ακολουθούν την οποιαδήποτε μορφή και κλίση που έχουν οι αντίστοιχες ράμπες αυτοκινήτων.

4. Η κλίση για κάθε κλάδο ράμπας μεταξύ διαδοχικών οριζόντιων τμημάτων πρέπει να είναι σταθερή.

5. Οι ράμπες και τα συνεχόμενα οριζόντια τμήματα πρέπει να έχουν επιφάνεια επίπεδη,

ομαλή, συνεχή και μη ολισθηρή.

6. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν είναι υποχρεωτικές για ράμπες ειδικών κτιρίων που εξυπηρετούν αποκλειστικά κτίρια αποθήκευσης (κατηγορία Κ) ή βιομηχανικές ή βιοτεχνικές δραστηριότητες (κατηγορία Ι), εφόσον δεν έχουν υπολογισθεί για τη διαφυγή ατόμων σε περίπτωση κινδύνου.

7. Στις περιπτώσεις που από τις διατάξεις της παρ.5 του άρθ.29 του ΓΟΚ επιβάλλεται η κατασκευή ράμπας για τη σύνδεση της στάθμης του πεζοδρομίου με τη στάθμη του ανελκυστήρα, επιβάλλεται για μήκος ράμπας πάνω από 10 m και η ύπαρξη οριζόντιου πλατύσκαλου ελάχιστου μήκους 1,60 m

ΑΡΘΡΟΝ-15 ΣΤΗΘΑΙΑ.

1. Οι εξώστες, οι ημιυπαίθριοι χώροι, οι κλίμακες, τα βατά δώματα και όλα τα βατά δάπεδα που η στάθμη τους βρίσκεται σε ύψος μεγαλύτερο από 1,00 m από τον περιβάλλοντα γειτονικό χώρο, πρέπει να περιβάλλονται από στηθαία κατάλληλα για προφύλαξη των ατόμων από πτώση. Τα στηθαία μπορεί να είναι συμπαγή ή μη συμπαγή ή συνδυασμός των δύο αυτών μορφών.
2. Το ύψος των στηθαίων πρέπει να είναι τουλάχιστο 1,00 m και μετριέται σε κάθε σημείο του από την αντίστοιχη στάθμη του τελειωμένου δαπέδου. Στις κλίμακες το ύψος αυτό μετριέται από το πάτημά των βαθμίδων κατακόρυφα από την ακμή της βαθμίδας.
3. Το ύψος των συμπαγών στηθαίων δεν επιτρέπεται να είναι μεγαλύτερο από 1,20 m. Στα στηθαία που δεν είναι αποκλειστικά συμπαγή, η επιφάνεια από το δάπεδο μέχρι το απαιτούμενο ύψος πρέπει να εφοδιάζεται με ενδιάμεσα στοιχεία, όπως ράβδους, πλέγματα, άθραυστα πετάσματα, κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να εξασφαλίζονται τα ακόλουθα;

α. Να μην προκύπτουν διάκενα κατακόρυφου ύψους μεγαλύτερου του 0,25 του m, εκτός αν το οριζόντιο μήκος τους είναι μικρότερο του 0,15 του m, οπότε δεν υπάρχει περιορισμός στο κατακόρυφο ύψος των διάκενων.

β. Μα μην προκύπτουν διάκενα οριζόντιου μήκους μεγαλύτερου του 0,15 του m, εκτός αν το κατακόρυφο ύψος τους είναι μικρότερο του 0,25 του m, οπότε δεν υπάρχει περιορισμός στο οριζόντιο μήκος των διάκενων.

- 3.2. Στα ειδικά κτίρια όπου συχνάζουν παιδιά (σχολεία, μουσεία κλπ.), επιβάλλονται οι πιο κάτω περιορισμοί:

Απαγορεύεται το στηθαίο να κατασκευάζεται με οριζόντια στοιχεία που μπορούν να αποτελέσουν κλίμακα ανόδου και η κατακόρυφη διάσταση του διάκενου δεν επιτρέπεται να είναι μεγαλύτερη του 0,15 m.

4. Όπου κρίνεται σκόπιμο για λόγους ασφάλειας, επιτρέπεται η κατασκευή στηθαίων ύψους μεγαλύτερου του 1,20 m, αλλά το τμήμα που βρίσκεται πάνω από ύψος 1,20 m πρέπει να κατασκευάζεται αποκλειστικά από κιγκλίδωμα.

5. Τα στηθαία πρέπει να είναι ικανά να αναλάβουν οριζόντια φόρτιση 75 Κρ ανά τρέχον μέτρο.

Το ύψος, όπου εφαρμόζεται το φορτίο κατά τον υπολογισμό, είναι το ύψος του στηθαίου αν αυτό δεν υπερβαίνει το 1,10 m

Σε τυχόν ψηλότερα στηθαία, το σημείο εφαρμογής της οριζόντιας φόρτισης θεωρείται ότι είναι το 1,10 m

6. Όταν σε στηθαίο στηρίζεται κουπαστή, πρέπει το στηθαίο να αναλαμβάνει το φορτίο, που απαιτείται να αναλάβει η κουπαστή. Το φορτίο αυτό δεν προστίθεται στο φορτίο της παρ. 5.

7. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται και σε υφιστάμενα κτίρια, όταν και όπου η πολεοδομική αρχή κρίνει ότι λόγοι ασφάλειας από πτώση το επιβάλλουν. Στην περίπτωση αυτή, η πολεοδομική αρχή θέτει με έγγραφο εύλογη προθεσμία στους ιδιοκτήτες για συμμόρφωση.

8. Επιτρέπεται η κατασκευή κατακόρυφης εξοχής (κρέμασης) κάτω από το άκρο των εξωστών, ημιυπαίθριων χώρων και προστεγασμάτων.

Όπου από άλλες διατάξεις ορίζεται ελάχιστο επιτρεπόμενο ύψος κάτω από τα στοιχεία αυτά, το ύψος αυτό μετριέται μέχρι το κατώτατο σημείο της κατακόρυφης εξοχής.

ΑΡΘΡΟΝ-16 ΧΕΙΡΟΛΙΣΘΗΡΕΣ (ΚΟΥΠΙΑΣΤΕΣ).

1. Στα κτίρια και στις δομικές κατασκευές πρέπει να τοποθετείται χειρολισθήρας τουλάχιστον στη μία πλευρά κάθε κλίμακας και κάθε ράμπας που έχει κλίση μεγαλύτερη από 6%. Σε κλίμακες με ελεύθερο πλάτος μεγαλύτερο από 1,20 m, πρέπει να τοποθετούνται χειρολισθήρες και στις δύο πλευρές τους.

Ο χειρολισθήρας πρέπει να είναι συνεχής σε όλο το μήκος κάθε κλάδου σκάλας και ράμπας. Τα πλατύσκαλα δεν είναι υποχρεωτικό να έχουν χειρολισθήρες.

2. Οι χειρολισθήρες τοποθετούνται σε ύψος τουλάχιστο 0,75m και όχι σε ύψος μεγαλύτερο από 1m

Στις κλίμακες το ύψος αυτό μετρείται από το πάτημα των βαθμίδων κατακόρυφα από την ακμή της βαθμίδας.

3. Οι χειρολισθήρες πρέπει να έχουν μορφή που να επιτρέπει συνεχές γλίστρημα του χεριού πάνω σε αυτούς. Προς την εξωτερική πλευρά κάθε χειρολισθήρα και σ'όλο το μήκος του πρέπει να υπάρχει ελεύθερο διάστημα μεταξύ αυτού και οποιασδήποτε κατασκευής τουλάχιστο 0,05m

(Σ.Σ. Από 0,04 ορίσθη σε 0,05 με την ΑΠΟΦ-49977/3068/89 (ΦΕΚ 535/Β/30-6-89).

4. Οι χειρολισθήρες και τα στηρίγματά τους πρέπει να υπολογίζονται έτσι, ώστε να αντέχουν σε συγκεντρωμένο φορτίο 90 Κρ εφαρμοζόμενο σ'οποιοδήποτε σημείο τους οριζόντια ή κατακόρυφα.

ΑΡΘΡΟΝ-17 ΚΙΝΗΤΑ ΠΡΟΣΤΕΓΑΣΜΑΤΑ.

1. Κινητά προστεγάσματα κατασκευάζονται σύμφωνα με τις παραγράφους 3 και 5 του άρθρου 11 του Ν-1577/85 (ΓΟΚ).

2. Επιτρέπεται η κατασκευή προστεγασμάτων στα προκήπια με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρ.7 του άρθ.17 του ΓΟΚ και της παρ.3 του άρθ.23 του κανονισμού αυτού για τη φύτευση των οικοπέδων.

3. Στους ακάλυπτους χώρους του οικοπέδου και μέσα στις ελάχιστες επιτρεπόμενες αποστάσεις του κτιρίου από τα όρια του οικοπέδου ή από άλλο κτίριο του ίδιου οικοπέδου επιτρέπεται η κατασκευή κινητών προστεγασμάτων με πλάτος προεξοχής το πολύ ένα τρίτο της απόστασης αυτής και όχι περισσότερο από 1,5 m

4. Επιτρέπεται η τοποθέτηση κινητών προστεγασμάτων στους εξώστες και τις εσοχές που προκύπτουν από υποχώρηση ορόφων του κτιρίου.

5. Σε κοινόχρηστους χώρους ή χώρους παραχωρημένους σε κοινή χρήση κατά το άρθ.12 του Ν-1577/85 ΓΟΚ απαγορεύεται να κατασκευάζονται κατακόρυφα στηρίγματα κινητών προστεγασμάτων.Κατακόρυφα στηρίγματα κινητών προστεγασμάτων επιτρέπεται να κατασκευάζονται σε οποιαδήποτε άλλη θέση,ακόμα και σε τμήματα εξωστών που βρίσκονται υπεράνω κοινόχρηστων χώρων, εφόσον τα στηρίγματα αυτά εδράζονται στους εξώστες και δεν εξέχουν από το περίγραμμά τους.

Οι διαστάσεις των στηριγμάτων πρέπει να είναι οι ελάχιστες απαιτούμενες για την ασφάλεια της κατασκευής.

6. Όλα τα κινητά προστεγάσματα ενός κτιρίου πρέπει να κατασκευάζονται από τα ίδια υλικά.

ΑΡΘΡΟΝ-18 ΑΠΟΜΑΚΡΥΝΣΗ ΟΜΒΡΙΩΝ ΑΠΟ ΕΞΩΣΤΕΣ ΚΑΙ ΔΩΜΑΤΑ.

Απαγορεύεται η ελεύθερη απορροή των όμβριων από τα δώματα, ημιϋπαίθριους χώρους και τους εξώστες. Πρέπει τα όμβρια ύδατα να εγκιβωτίζονται με περιμετρικές κατασκευές ύψους τουλάχιστο 0,05 m και να αποχετεύονται με αγωγούς σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 26 του κανονισμού αυτού.

ΑΡΘΡΟΝ-19 ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΣΤΟΕΣ.

1. Εσωτερικές στοές διαμορφώνονται υποχρεωτικά ή προαιρετικά. Υποχρεωτικά διαμορφώνονται σύμφωνα με την παρ.6 του άρθ.12 του Ν-1577/85 "ΓΟΚ".

2. Απαγορεύεται οποιοσδήποτε κλάδος εσωτερικής στοάς να είναι αδιέξοδος. Πρέπει δηλαδή

από οποιοδήποτε σημείο εσωτερικής στοάς να μπορεί κανείς κινούμενος προς δύο αντίθετες μεταξύ τους κατευθύνσεις να φθάσει σε κοινόχρηστους χώρους του οικισμού ή σε προκήπια ή σε ελεύθερους σε προσπέλαση ακάλυπτους χώρους του οικοπέδου.

3. Απαγορεύεται να φράζεται με οποιοδήποτε τρόπο (συμπεριλαμβανομένης και της πόρτας) οποιοδήποτε άκρο εσωτερικής στοάς και τυχόν ακάλυπτος χώρος του οικοπέδου στον οποίο καταλήγει, σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή. Απαγορεύεται να χρησιμοποιηθεί κλάδος εσωτερικής στοάς καθώς και όλοι οι χώροι που έχουν πρόσβαση μέσα από αυτόν, πριν ολοκληρωθεί η κατασκευή του σε όλο το μήκος του.

4. Το πλάτος εσωτερικής στοάς, μετρούμενο κάθετα στον άξονά της, πρέπει να είναι τόσο, ώστε να εκπληρώνονται συγχρόνως οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. Να είναι τουλάχιστο 4 m.

β. Το πλάτος της να είναι τουλάχιστο ίσο προς το 1/10 του μήκους της, χωρίς όμως να απαιτείται πλάτος μεγαλύτερο των 8 μέτρων, εκτός αν απαιτείται από την επόμενη προϋπόθεση.

γ. Να αντιστοιχεί τουλάχιστο πλάτος 0,55 m ανά πληθυσμό 100 ατόμων.

Για την εφαρμογή της προϋπόθεσης β, λαμβάνεται το συνολικό μήκος της στοάς και σε περίπτωση που έχει κλάδο λαμβάνεται το μεγαλύτερο μήκος της από άκρο σε άκρο.

Τα μήκη μετριοούνται στους άξονες της στοάς και των κλάδων της

Για την εφαρμογή της προϋπόθεσης γ, λαμβάνεται ο πληθυσμός όλων των τμημάτων των κτιρίων που έχουν μία τουλάχιστον πρόσβαση μέσα στη στοά. Ο πληθυσμός στρογγυλεύεται στην πλησιέστερη ακέραιη εκατοντάδα.

5. Όταν εσωτερική στοά καταλήγει σε ελεύθερο σε προσπέλαση ακάλυπτο χώρο του οικοπέδου, πρέπει ο χώρος αυτός σε όλο το μήκος του από τη στοά μέχρι κοινόχρηστο χώρο του οικισμού, να έχει ελεύθερο πλάτος τουλάχιστο ίσο προς το απαιτούμενο πλάτος της εσωτερικής στοάς.

6. Τοπική διαπλάτυνση εσωτερικής στοάς επιτρέπεται μόνον όταν η διαπλάτυνση αυτή, μετρούμενη κάθετα προς τον άξονα της στοάς, δεν υπερβαίνει το μισό του μήκους της, μετρούμενο παράλληλα προς τον άξονα της στοάς.

7. Το ελάχιστο ελεύθερο ύψος εσωτερικής στοάς, μετρούμενο από την τελική στάθμη του δαπέδου της μέχρι την κατώτερη επιφάνεια οποιουδήποτε στοιχείου (δομικού διαφημιστικού, διακοσμητικού κλπ.) που βρίσκεται κάτω από την οροφή "η ψευδοροφή δεν πρέπει να υπολείπεται" των 4 m και ταυτόχρονα των 3/4 του ελάχιστου επιτρεπόμενου πλάτους της. Πάντως σε καμία περίπτωση δεν απαιτείται ελεύθερο ύψος μεγαλύτερο των 6 μέτρων.

(Σ.Σ. Τα εντός "... προσετέθησαν με την ΑΠΟΦ-49977/3068/89 (ΦΕΚ 535/Β/30-6-89).

8. Σε περίπτωση επέκτασης ή δημιουργίας νέων κλάδων εσωτερικής στοάς, που υπάρχει κατά την έκδοση του παρόντος κανονισμού για τον υπολογισμό του απαιτούμενου ελάχιστου πλάτους της επέκτασης και των νέων κλάδων αυτής, λαμβάνεται το μεγαλύτερο μήκος της από άκρο σε άκρο, συμπεριλαμβανομένων της υπάρχουσας, της επέκτασης και των νέων κλάδων.

Το πλάτος και ελεύθερο ύψος υφισταμένης εσωτερικής στοάς που έχει κατασκευασθεί με προϊσχύουσες του παρόντος διατάξεις, δε θίγονται, έστω και αν είναι μικρότερα απ'τα απαιτούμενα κατά το παρόν άρθρο, όταν ούτε το μήκος της επέκτασης της στοάς, ούτε του μεγαλύτερου τυχόν νέου κλάδου της δεν υπερβαίνει το διπλάσιο του μήκους της υφιστάμενης στοάς.

9. Οι χώροι που έχουν όψη μόνο προς την εσωτερική στοά πρέπει να αερίζονται δια μέσω αυτής με ανοίγματα προς αυτές τις όψεις εκτός αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παρ.1.2 του άρθ.11 του κανονισμού αυτού. Τα ανοίγματα σε αυτές τις όψεις πρέπει να έχουν εμβαδόν τουλάχιστο διπλάσιο από αυτό που απαιτείται για τέτοιους χώρους σε εξωτερικούς τοίχους του κτιρίου.

Μελέτη αερισμού απαιτείται για κάθε στοά που το μήκος της υπερβαίνει τα 80 m. Σε περίπτωση στοάς που έχει κλάδους, μελέτη αερισμού απαιτείται όταν το συνολικό μήκος της συμπεριλαμβανομένου και του κλάδου υπερβαίνει τα 80 m.

10. Επιτρέπεται η τοποθέτηση ή η διαμόρφωση λειτουργικών και διακοσμητικών κατασκευών (όπως π.χ. φερόντων στοιχείων, κλιμάκων, ανελκυστήρων, διαφημιστικών, πετασμάτων, γλυπτών) μέσα σε εσωτερική στοά, όταν το απαιτούμενο πλάτος της εξασφαλίζεται σε κάθε θέση της, αφού αφαιρεθεί το πλάτος αυτών των κατασκευών και εφόσον τηρούνται συγχρόνως τα ακόλουθα:

α. Εξασφαλίζεται καθ' όλο το μήκος της στοάς τουλάχιστο μια συνεχής πορεία με ελεύθερο πλάτος τουλάχιστο 4 m.

β. Σε περίπτωση στοάς με απαιτούμενο πλάτος μεγαλύτερο των 4μ επιτρέπεται η τοποθέτηση τέτοιων κατασκευών εφόσον εξασφαλίζεται ελεύθερο πλάτος τουλάχιστο 4 m και 2,20 m εκατέρωθεν αυτών (σχετικό σχήμα 10).

γ. Σε όλο το μήκος της στοάς που προκύπτει κατά τα α και β της παρούσας παραγράφου, πρέπει να εξασφαλίζεται το ελάχιστο επιτρεπόμενο ύψος για αυτή τη στοά.

11. Η παρ.5β του άρθ.29 του Ν-1577/85 "ΓΟΚ" για την πρόσβαση ατόμων με ειδικές ανάγκες σε κοινόχρηστους χώρους ισχύει και για τις εσωτερικές στοές και για τυχόν προκήπια και ελεύθερους σε προσπέλαση ακάλυπτους χώρους του οικοπέδου που συνδέουν τις εσωτερικές στοές με κοινόχρηστους χώρους του οικισμού.

12. Χώρος ο οποίος χαρακτηρίζεται "υψηλού βαθμού κινδύνου από τα περιεχόμενα"

απαγορεύεται να έχει κούφωμα ή οποιοδήποτε άλλο άνοιγμα προς το εσωτερικό της στοάς.

13. Καμία πόρτα προς εσωτερική στοά δεν επιτρέπεται να απέχει περισσότερο από 60 m από το πλησιέστερο σε αυτήν άκρο της εσωτερικής στοάς.

14. Κάθε ένας από τους ακόλουθους χώρους, όταν έχει πόρτα προς εσωτερική στοά, πρέπει να έχει και άλλη έξοδο που να καταλήγει εκτός εσωτερικής στοάς:

- χώρος με χρήση προσωρινής (κατηγορία Β)
- χώρος με χρήση συνάθροισης κοινού (κατηγορία Γ) με πληθυσμό μεγαλύτερο των 300 ατόμων.
- χώρος με χρήση σωφρονισμού (κατηγορία Ζ).
- χώρος με χρήση εμπορίου (κατηγορία Η) που είτε έχει συνολικό μικτό εμβαδόν ορόφων μεγαλύτερο των 3.000 m², είτε αποτελείται από τέσσερις ή περισσότερους ορόφους που περιέχουν χώρους πωλήσεων.
- χώρος με χρήση βιομηχανίας- βιοτεχνίας (κατηγορία Ι) με εμβαδόν μεγαλύτερο των 50 m².

ΑΡΘΡΟΝ-20

ΠΛΑΤΗ ΠΑΡΟΔΙΩΝ ΣΤΟΩΝ ΟΠΟΥ ΔΕΝ ΟΡΙΖΟΝΤΑΙ ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΑ ΣΕ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΑ ΡΥΜΟΤΟΜΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ.

1. Όπου σε ρυμοτομικά σχέδια δεν έχουν οριστεί αριθμητικά τα πλάτη παρόδων στοών, αυτά καθορίζονται ως εξής:

α. Για πλάτος δρόμου μέχρι 7,30 m, πλάτος στοάς 2,50 m

β. Για πλάτος δρόμου μεγαλύτερο από 7,30 m και μέχρι 10,30 m, πλάτος στοάς 3,00 m

γ. Για πλάτος δρόμου μεγαλύτερο από 10,30 m και μέχρι 14,30 m, πλάτος στοάς 3,50 m

δ. Για πλάτος δρόμου μεγαλύτερο από 14,30 m και μέχρι 19,30 m, πλάτος στοάς 4,00 m.

ε. Για πλάτος δρόμου μεγαλύτερο από 19,30 m, πλάτος στοάς 4,50 m

2. Πλάτος δρόμου για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου θεωρείται η απόσταση μεταξύ των οικοδομικών γραμμών.

Σε περίπτωση δρόμου που δεν έχει σταθερό πλάτος λαμβάνεται υπόψη το μέσο πλάτος του μεταξύ δύο διαδοχικών δρόμων που τέμνουν και τις δύο απέναντι πλευρές του ή μεταξύ τέτοιου δρόμου και πλατείας.

Αν στο τμήμα αυτό του δρόμου παρουσιάζεται τοπική διεύρυνση ή πρόβλεψη προκηπίου σε μήκος μικρότερο του ενός τρίτου αυτού του τμήματος, μετρούμενο στον άξονα του δρόμου, αυτό το πρόσθετο πλάτος δεν λαμβάνεται υπόψη.

Τυχόν αποτμήσεις στις γωνίες συνάντησης δρόμων δεν λαμβάνονται υπόψη.

Στους αδιέξοδους δρόμους δε λαμβάνονται υπόψη τυχόν διαπλατύνσεις στο αδιέξοδο άκρο τους.

3. Τα πλάτη στοάς της παρ.1 ισχύουν μέχρι να καθοριστούν νέα.

ΑΡΘΡΟΝ-21

ΠΡΟΣΠΕΛΑΣΗ ΠΡΟΣ ΕΙΣΟΔΟΥΣ - ΕΞΟΔΟΥΣ ΚΤΙΡΙΩΝ.

1. Όπου η είσοδος ή η έξοδος κτιρίου ή δομικού έργου βρίσκεται σε αίθριο ή απέχει από την πλησιέστερη σε αυτή είσοδο του οικοπέδου περισσότερο από 30 m, μετρούμενα κατά μήκος φυσικής όδευσης, απαιτείται προσπέλαση πεζών και τροχοφόρων προς την είσοδο ή έξοδο, με τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

- α. Ελεύθερο πλάτος στη στενότερη θέση της τουλάχιστο 3,5 m
 - β. Ελεύθερο ύψος κάτω από οποιοδήποτε στοιχείο τουλάχιστο 3,0 m
 - γ. Όπου δεν είναι ευθύγραμμη, ακτίνα καμπυλότητας της εξωτερικής περιμέτρου της τουλάχιστο 3,5 m
 - δ. Μέγιστη κλίση προς το οριζόντιο επίπεδο 7% σε τμήμα μήκους 5 m από την είσοδο στο οικόπεδο και 17% για το υπόλοιπο τμήμα της.
2. Οι διατάξεις της παρ.1 εφαρμόζονται με την επιφύλαξη του άρθ.14 του κανονισμού αυτού.

ΑΡΘΡΟΝ-22 **ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΗΝ** **ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ ΤΩΝ ΠΡΟΚΗΠΙΩΝ.**

1. Κάτω από την επιφάνεια των προκηπίων δεν επιτρέπονται κατασκευές και εγκαταστάσεις, με εξαίρεση τις ακόλουθες:

- α. Διαπλατύνσεις των θεμελίων, σύμφωνα με τους όρους της παρ.4,3,2 του άρθ.5 του παρόντος κανονισμού.
 - β. Δεξαμενές νερού και δίκτυα για την εξυπηρέτηση του κτιρίου.
 - γ. Βόθροι, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.3 του άρθ-26 του παρόντος κανονισμού.
 - δ. Εγκαταστάσεις των οργανισμών κοινής ωφέλειας, σύμφωνα με την παρ.6 του άρθ-17 του Ν-1577/85 "ΓΟΚ/85".
 - ε. Υποσταθμοί ηλεκτρικού ρεύματος που κατασκευάζονται από τη ΔΕΗ σε απόσταση 2.00 m από τη ρυμοτομική γραμμή και με στάθμη της πλάκας επικάλυψης 1.00 m τουλάχιστον κάτω από τη στάθμη της οδού και του περίξ εδάφους.
2. Κάτω από την επιφάνεια των προκηπίων οικοπέδων που βλέπουν στο βασικό οδικό δίκτυο, εφόσον αυτό έχει καθοριστεί, επιτρέπονται μόνο οι κατασκευές των παραπάνω περιπτώσεων α.δ. και ε., καθώς και η διέλευση των δικτύων για την εξυπηρέτηση του κτιρίου".

ΑΡΘΡΟΝ-23 **ΦΥΤΕΥΣΗ ΟΙΚΟΠΕΔΩΝ.**

1. Ο υποχρεωτικά ακάλυπτος χώρος του οικοπέδου τουλάχιστον κατά τα 2/3 του πρέπει να παραμένει χωρίς επίστρωση για να μπορεί να φυτευτεί.
2. Κατά την ανέγερση νέας οικοδομής ή κατ'επέκταση προσθήκης σε οικόπεδο εμβαδού τουλάχιστο 200 m², πρέπει να φυτεύονται δένδρα ή να διατηρούνται υπάρχοντα, έτσι ώστε να αναλογεί τουλάχιστο ένα δένδρο ανά 200, m² οικοπέδου. Όταν μένει υπόλοιπο εμβαδόν οικοπέδου 100 m² και άνω προστίθεται ένα ακόμα δένδρο.
3. Όταν υπάρχουν προκήπια, τότε τα δένδρα που πρέπει να περιλαμβάνουν, κατά την παρ.7 του άρθ.17 του Ν-1577/85 ΓΟΚ πρέπει να είναι τόσα, ώστε να αναλογεί ένα δένδρο ανά 25 m² προκηπίου. Όταν μένει υπόλοιπο εμβαδόν προκηπίου πάνω από 12 m², προστίθεται ένα ακόμα δένδρο. Τα δένδρα αυτά λαμβάνονται υπόψη κατά τον υπολογισμό του αριθμού των δένδρων που επιβάλλεται από την παρ.2 του παρόντος άρθρου.
4. Κατά τη φύτευση δένδρων ή θάμνων κοντά σε κτίρια ή δομικά έργα και ανάλογα με τις ιδιότητες του ριζικού συστήματος των φυτών, πρέπει να λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα για την αποφυγή βλάβης αυτών των κτιρίων ή δομικών κατασκευών.
5. Σε περίπτωση ύπαρξης δένδρων ή θάμνων σε γειτονικό οικόπεδο κατά την ανέγερση

οικοδομής, ο οικοδομών οφείλει να λάβει τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία του κτιρίου που ανεγείρει από την υγρασία και το ριζικό σύστημα των δένδρων ή θάμνων.

ΑΡΘΡΟΝ-24 ΠΕΖΟΔΡΟΜΙΑ.

1. Τα πεζοδρόμια των κοινόχρηστων χώρων κατασκευάζονται, ανακατασκευάζονται, επισκευάζονται και συντηρούνται με σκοπό να διασφαλίζεται η συνεχής, ασφαλής και χωρίς εμπόδια κυκλοφορία των πεζών σε όλη την επιφάνειά τους και η χρήση τους από άτομα με ειδικές ανάγκες, εφόσον επιτρέπεται από τη μορφολογία του εδάφους.

2. ΥΠΟΧΡΕΟΙ

2.1. Υπόχρεοι για την κατασκευή και συντήρηση των πεζοδρομίων και των τεχνικών έργων που τα αποτελούν (κράσπεδα, ρείθρα, υπόστρωμα και επίστρωση ή επικάλυψη) είναι οι ιδιοκτήτες των παρόδιων ακινήτων μπροστά στα οποία βρίσκονται.

2.2 Σε περίπτωση καταστροφής, αχρήστευσης και εκσκαφής από το Δημόσιο ή τον οικείο (ΟΤΑ). Οργανισμό Τοπικής Αυτοδιοίκησης των πεζοδρομίων που υπάρχουν πριν από είκοσι τουλάχιστον χρόνια, στα πλαίσια γενικής ανακατασκευής ή αναδιαρρύθμισης των οδών και πλατειών ώστε να ικανοποιούν καλύτερα τις ανάγκες του οικισμού, η δαπάνη αποκατάστασης, επισκευής ή ανακατασκευής των πεζοδρομίων βαρύνει τους παρόδιους ιδιοκτήτες.

2.3. Σε κάθε άλλη περίπτωση καταστροφής ή αχρήστευσης ή εκσκαφής των πεζοδρομίων από την εκτέλεση εργασιών, υπόχρεος για την αποκατάσταση, επισκευή ή ανακατασκευή του είναι ο φορέας εκτέλεσης των εργασιών αυτών, εκτός αν εκτελούνται αποκλειστικά για την εξυπηρέτηση αυτού τούτου του παρόδιου ακινήτου, οπότε υπόχρεος είναι αποκλειστικά ο ιδιοκτήτης του.

2.4. Η κατασκευή, ανακατασκευή ή επισκευή των πεζοδρομίων, μπορεί να γίνεται από τον οικείο ΟΤΑ σε βάρος και για λογαριασμό είτε των ιδιοκτητών των παρόδιων ακινήτων είτε φορέων εκτέλεσης έργων εφόσον αυτά δεν έχουν κατασκευασθεί ή επισκευασθεί ακόμα, ή δεν έχουν τηρηθεί οι προδιαγραφές που ισχύουν για την κατασκευή ή επισκευή τους.

3. ΤΡΟΠΟΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ

3.1. Προδιαγραφές

Σε κάθε περίπτωση στις προδιαγραφές των πεζοδρομίων καθορίζονται οι διαστάσεις, το είδος κατασκευής και το είδος των υλικών των κρασπέδων, των ρείθρων, του υποστρώματος και της επίστρωσης ή της επικάλυψής τους. Επίσης καθορίζονται το είδος της φυτείας, οι διαστάσεις και τα άλλα στοιχεία των τμημάτων των πεζοδρομίων που διατίθενται για φύτευσή τους.

3.1.1. Τα πεζοδρόμια κατασκευάζονται σύμφωνα με προδιαγραφές που καθορίζονται με απόφαση του οικείου Δημοτικού ή Κοινοτικού Συμβουλίου.

Σε οικισμούς που έχουν χαρακτηριστεί παραδοσιακοί η πιο πάνω απόφαση εκδίδεται με σύμφωνη γνώμη της αρμόδιας Επιτροπής Πολεοδομικού και Αρχιτεκτονικού Ελέγχου (ΕΠΑΕ).

3.1.2. Σε οικισμούς με πληθυσμό πάνω από 20000 κατ. και εφόσον τα πεζοδρόμια αποτελούν σημαντικό στοιχείο διαμόρφωσης των πολεοδομικών ή κυκλοφοριακών συνθηκών οδού, πλατείας ή περιοχής οι προδιαγραφές κατασκευής στο σύνολο ή σε μέρος τους καθορίζονται με απόφαση του αρμόδιου Νομάρχη που εκδίδεται με τήρηση της διαδικασίας τους άρθ-3 ΝΔ/17-7-23

3.1.3. Σε οικισμούς στους οποίους δεν έχουν καθορισθεί οι πιο πάνω προδιαγραφές τα πεζοδρόμια κατασκευάζονται σύμφωνα με τις οδηγίες του οικείου Δήμου ή Κοινότητας που περιλαμβάνονται στην άδεια της παρ.4.1. του παρόντος άρθρου.

3.2. Σε κάθε περίπτωση οι επιφάνειες των πεζοδρομίων έχουν αντιολισθηρή διαμόρφωση και είναι προσπελάσιμες από τις αναπηρικές πολυθρόνες, με κεκλιμένα επίπεδα (ράμπες) πλάτους τουλάχιστον 0,80 m που κατασκευάζονται σε κατάλληλες θέσεις, εφόσον αυτό επιτρέπεται από τη μορφολογία του εδάφους.

3.3. Η κλίση κατά μήκος των πεζοδρομίων δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το 12%. Για τη αποφυγή μεγαλύτερης κλίσης κατασκευάζονται σε κατάλληλες θέσεις βαθμίδες σε όλο το πλάτος του πεζοδρομίου μέγιστου ύψους 0,15 m

3.4. ΒΑΘΜΙΔΕΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΤΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ

3.4.1. Έξω από τη ρυμοτομική γραμμή απαγορεύεται να κατασκευάζονται βαθμίδες για την εξυπηρέτηση των κτιρίων. Κατ'εξαιρέση, είναι δυνατή η κατασκευή τους, ύστερα από άδεια του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, αν μετά την ανέγερση του κτιρίου έχει μεταβληθεί η υψομετρική στάθμη του δρόμου. Η κατασκευή αυτή πρέπει να εξασφαλίζει την ασφάλεια της κυκλοφορίας των πεζών και των αναπηρικών πολυθρόνων στην επιφάνεια που απομένει. Σε καμία περίπτωση δεν επιτρέπεται στα πεζοδρόμια η κατασκευή σκαλοπατιών που κατέρχονται προς το κτίριο, για εξυπηρέτησή του, αλλά επιβάλλεται τα σκαλοπάτια αυτά να αρχίζουν ένα (1) μέτρο μέσα από τη ρυμοτομική γραμμή ή από την οικοδομική γραμμή σε περίπτωση ύπαρξης προκηπίου που είναι σε συνέχεια του πεζοδρομίου και χρησιμοποιείται από το κοινό.

3.4.2. Οι διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου έχουν εφαρμογή και σε υφιστάμενες κλίμακες ή βαθμίδες κλιμάκων.

Κλίμακες ή βαθμίδες κλιμάκων που αντίκεινται στις διατάξεις της παρ. αυτής είναι επικίνδυνες από άποψη κυκλοφορίας η δε άρση του κινδύνου γίνεται με εφαρμογή των διατάξεων "περί επικινδύνων οικοδομών" από την αρμόδια Πολεοδομική Υπηρεσία.

3.5. Φύτευση δένδρων, θάμνων κλπ.

3.5.1. Κατά τη διαμόρφωση των πεζοδρομίων για τη φύτευση δένδρων, θάμνων κλπ. Οποσδήποτε αφήνεται ελεύθερη δίοδος, πλάτους τουλάχιστο 0,60 m για τη διέλευση των πεζών.

Ειδικά σε πεζοδρόμιο πλάτους μεγαλύτερου ή ίσου των 1,50 m η ελεύθερη δίοδος πρέπει να έχει πλάτος 0,80 m.

Ο κορμός των δένδρων τοποθετείται τουλάχιστον 0,50m εσώτερα από τη ακμή του κράσπεδου.

3.5.2. Όπου η ρυμοτομική γραμμή συμπίπτει με την οικοδομική ανάλογα με το ριζικό σύστημα των δένδρων πρέπει να λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα για την αποφυγή βλάβης των κτιρίων και δομικών κατασκευών.

3.6. Κάτω από τα πεζοδρόμια απαγορεύεται η κατασκευή ή η τοποθέτηση δεξαμενών για οποιοδήποτε σκοπό (αποθήκευση, συγκέντρωση υγρών κλπ.).

Κατ'εξαιρέση επιτρέπεται μόνον η τοποθέτηση εγκαταστάσεων των αρμόδιων φορέων για τη σύνδεση των κτιρίων με τα δίκτυα ηλεκτρισμού, ύδρευσης, αποχέτευσης, τηλεφώνου, αερίου πόλης, καθώς και σωληνώσεων απορροής στους κοινόχρηστους χώρους των βρόχινων νερών των κτιρίων.

4. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ - ΑΝΑΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΑΠΑΝΩΝ

4.1. Για την κατασκευή ή ανακατασκευή καθώς και για την εκσκαφή των πεζοδρομίων απαιτείται άδεια του οικείου Δήμου ή της Κοινότητας, στην οποία αναφέρονται οι αντίστοιχες προδιαγραφές ή αν δεν υπάρχουν οι σχετικές οδηγίες.

4.2. Οι δαπάνες κατασκευής, ανακατασκευής, επισκευής ή συντήρησης των πεζοδρομίων που γίνονται από τον οικείο ΟΤΑ ή το Δημόσιο, εισπράττονται από τους παρόδιους ιδιοκτήτες ή τους φορείς εκτέλεσης εργασιών, που είναι υπόχρεοι ανάλογα με την περίπτωση σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά για την είσπραξη των Δημοσίων Εσόδων.

4.3. Στις περιπτώσεις του προηγούμενου εδαφίου η δαπάνη που αναλογεί σε κάθε παρόδιο ακίνητο υπολογίζεται από τον οικείο ΟΤΑ ή το Δημόσιο με βάση το μήκος του προσώπου που έχει στη ρυμοτομική γραμμή και την τιμή του τρέχοντος μέτρου που έχει η σχετική δαπάνη.

4.4. Τυχόν ενστάσεις ενάντια στις καταλογιστικές πράξεις υποβάλλονται στην αρχή που τις έκδωσε, μέσα σε προθεσμία 15 ημερών από την κοινοποίησή τους στους υπόχρεους ιδιοκτήτες.

Στις ενστάσεις αυτές αποφασίζει το οικείο Δημοτικό ή Κοινοτικό Συμβούλιο ύστερα από εισήγηση της Τεχνικής Υπηρεσίας του ΟΤΑ ή της Τεχνικής Υπηρεσίας Δήμων και Κοινοτήτων (ΤΥΔΚ) του Νομού αν δεν υπάρχει Τεχνική Υπηρεσία.

ΑΡΘΡΟΝ-25.

ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΜΕΛΕΤΩΝ ΥΔΡΑΥΛΙΚΩΝ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

1. Σε περίπτωση αίτησης για χορήγηση οικοδομικής άδειας για την ανέγερση νέου ή προσθήκη κατ' επέκταση ή καθ' ύψος υφισταμένου κτιρίου, συνολικού όγκου μεγαλύτερου των

οκτακοσίων m^3 ($800 m^3$), η ανεξάρτητα του όγκου σε περίπτωση κτιρίου με περισσότερους από ένα (1) ορόφους, απαιτείται η υποβολή μελέτης των υδραυλικών εγκαταστάσεων, που προβλέπονται για την λειτουργικότητα του συγκεκριμένου κτιρίου, καθώς και δήλωση επίβλεψης των εργασιών αυτών.

2. Σε περίπτωση αίτησης για χορήγηση οικοδομικής αδειάς, για την ανέγερση νέου ή προσθήκης κατ'επέκταση ή καθ' ύψος υφισταμένου κτιρίου συνολικού ΣΔ μεγαλύτερου των τριακοσίων m^2 ($300 m^2$) και συνολικού όγκου μεγαλύτερου των $1300 m^3$ και ανεξάρτητα του όγκου σε περίπτωση κτιρίου με περισσότερους από τρεις (3) ορόφους, απαιτείται η υποβολή όλων των μελετών ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων που προβλέπονται στο κτίριο καθώς και δήλωση επίβλεψης των εργασιών αυτών.

3. Στον συνολικό όγκο του κτιρίου δεν προστίθεται ο όγκος των υπογείων χώρων. Προσμετράτε όμως ολόκληρος ο όγκος του ελεύθερου χώρου pilotis καθώς και των ημιυπαίθριων χώρων του κτιρίου.

4. Για τις περιπτώσεις ειδικών κτιρίων ή για τμήματα κτιρίων με ειδική χρήση απαιτείται η υποβολή και κάθε άλλης μελέτης η οποία επιβάλλεται από τις ειδικές διατάξεις που διέπουν την ειδική χρήση, καθώς και η σχετική δήλωση επίβλεψης των εργασιών αυτών.

(Σ.Σ. Το Αρθ-25 τίθεται ως αντικατεστάθη με την Αποφ-52701/97 (ΦΕΚ-389/Δ/16-5-97).

ΑΡΘΡΟΝ-26 **ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΥΔΡΑΥΛΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ.**

1. ΓΕΝΙΚΑ

1.1. Οι εσωτερικές υδραυλικές εγκαταστάσεις του κτιρίου περιλαμβάνουν τις εγκαταστάσεις ύδρευσης (δηλαδή τις εγκαταστάσεις διανομής και αποθήκευσης νερού χρήσης, τις εγκαταστάσεις παραγωγής, διανομής με νερό ή αφρό χαμηλής διόγκωσης, τις εγκαταστάσεις αποχέτευσης λυμάτων, απόβλητων και όμβριων ή άλλων καθαρών νερών, καθώς και τις διάφορες συνδέσεις μέσα ή έξω από το κτίριο, που σκοπό έχουν την τροφοδοσία του με νερό ή την απομάκρυνση λυμάτων, απόβλητων και όμβριων.

1.2. Οι εσωτερικές υδραυλικές εγκαταστάσεις κατασκευάζονται με τέτοιο τρόπο, ώστε να εξασφαλίζονται συνθήκες υγιεινής, ασφάλειας και άνεσης των ατόμων που χρησιμοποιούν (κατοικούν, εργάζονται ή παρευρίσκονται) τα κτίρια, καθώς και η ορθή και απρόσκοπτη λειτουργία αυτών. Να λαμβάνεται πρόνοια ώστε η δικλίδια γενικής παροχής να είναι προσιτή και σε άτομα με ειδικές ανάγκες χρήστες αμαξιδίων.

1.3. Ο τρόπος κατασκευής των εγκαταστάσεων και η ποιότητα των χρησιμοποιούμενων υλικών, καθώς και συστάσεις και οδηγίες καθορίζονται από τους σχετικούς κανονισμούς ή και τις εγκεκριμένες τεχνικές οδηγίες ή εμπειρικά, αν δεν υπάρχουν τα πιο πάνω.

Ειδικότερα, για τις εγκαταστάσεις ύδρευσης εφαρμόζονται οι διατάξεις της τεχνικής οδηγίας του Τεχνικού Επιμελητηρίου της Ελλάδας (ΤΕΕ) (ΤΟΤΕΕ) 2411/86, για τις εγκαταστάσεις αποχέτευσης λυμάτων και όμβριων εφαρμόζονται οι διατάξεις της ΤΟΤΕΕ 2412/86 και για τις εγκαταστάσεις πυρόσβεσης με νερό οι διατάξεις της ΤΟΤΕΕ 2451/86 (ΦΕΚ 632/Β/26.11.87).

1.4. Οι όροι διάθεσης των λυμάτων ή των αποβλήτων καθορίζονται σύμφωνα με την υγειονομική διάταξη ΕΙΒ/221/65 (ΦΕΚ 138/Β) ή των τροποποιήσεων της που κάθε φορά ισχύουν και των διοικητικών πράξεων που εκδίδονται σύμφωνα με αυτήν.

1.5. Η ενσωμάτωση στοιχείων της υδραυλικής εγκατάστασης στον φέροντα οργανισμό απαγορεύεται. Ενσωμάτωση αυτών στα μη φέροντα μέρη της οικοδομής πρέπει να αποφεύγεται, στις περιπτώσεις όμως που είναι αναπόφευκτη, επιτρέπεται, εφόσον:

α. Πιθανή βλάβη του κτιρίου ή της υδραυλικής εγκατάστασης από σεισμό ή άλλη αιτία δεν θα επιφέρει αχρησία στην υδραυλική εγκατάσταση ή βλάβη στην οικοδομική και γενικά η αποκατάσταση των βλαβών να είναι σχετικά εύκολη, σύντομη και οικονομική.

β. Δεν δημιουργούνται κακοτεχνίες και αντιαισθητικές κατασκευές.

γ. Εξασφαλίζονται ελεύθερη συστολή - διαστολή των σωληνώσεων και έντεχνα τελειώματα.

δ. Τα ενσωματωμένα υλικά είναι κατάλληλα σύμφωνα με τις σχετικές προδιαγραφές και την τεχνική εμπειρία και δεν αλληλεπιδρούν μεταξύ τους.

Η στήριξη και η διέλευση των στοιχείων των υδραυλικών εγκαταστάσεων επιτρέπεται στα φέροντα και μη τμήματα της οικοδομής εφ' όσον έχει γίνει σχετική πρόβλεψη από τη στατική και αντισεισμική μελέτη και εφαρμόζονται οι παραπάνω διατάξεις α,β,γ,δ, της παρούσης παραγράφου.

Εάν δεν έχει γίνει σχετική πρόβλεψη, στη στατική και αντισεισμική μελέτη είναι δυνατό να επιτραπούν διελεύσεις και στηρίξεις σε φέροντα ή μη τμήματα της οικοδομής εάν δεν ελαττώνεται κάτω απ'τα επιτρεπτά όρια η φέρουσα ικανότητα και αντοχή αυτών μετά από έγγραφη βεβαίωση του επιβλέποντα των στατικών εργασιών μηχανικού, εφαρμοζομένων και πάλι των διατάξεων α,β,γ,δ, της παρούσης παραγράφου.

1.6. Εφόσον οι κλιματολογικές συνθήκες το απαιτούν, οι εσωτερικές υδραυλικές εγκαταστάσεις πρέπει να κατασκευάζονται με τέτοιο τρόπο, ώστε να εξασφαλίζεται επαρκής προστασία από τον παγετό, σε όλα τα τμήματα των εγκαταστάσεων.

1.7. Οι εσωτερικές υδραυλικές εγκαταστάσεις πρέπει να είναι υπολογισμένες και κατασκευασμένες κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να μη δημιουργείται θόρυβος κατά τη λειτουργία τους ούτε να διευκολύνεται η μετάδοση του θορύβου.

Σε χώρους με ειδικές απαιτήσεις στάθμης θορύβου, πρέπει να λαμβάνονται ειδικά μέτρα (π.χ. στήριξη των σωληνώσεων στην εξωτερική παρειά των τοίχων που περιβάλλουν τους χώρους με παρεμβολή ηχομονωτικού υλικού κλπ.).

2. ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ

2.1. Σε κάθε νέο κτίριο ή αυτοτελές τμήμα κτιρίου που μπορεί να χρησιμοποιηθεί έστω και πρόσκαιρα από ανθρώπους, πρέπει να υπάρχει τουλάχιστο ένα σημείο υδροληψίας με καθαρό, δροσερό και πόσιμο νερό, σε επαρκή ποσότητα.

2.2. Οι εγκαταστάσεις ύδρευσης πρέπει να πληρούν τα αναφερόμενα στις παραγράφους 1.2, 1.3, 1.5 και 1.7 του παρόντος άρθρου.

2.3. Για κάθε νεοαναγειρόμενο ή υφιστάμενο κτίριο ή τμήμα κτιρίου, εφόσον η απαιτούμενη ποσότητα νερού μπορεί να διατεθεί από δημοτικό ή δημόσιο αγωγό ύδρευσης, τότε η σύνδεση με το δημοτικό ή δημόσιο δίκτυο ή αγωγό ύδρευσης είναι υποχρεωτική.

2.4. Όταν δεν υπάρχει δημοτικό ή δημόσιο δίκτυο ύδρευσης ή όταν υπάρχει μεν αλλά οι διατιθέμενες ποσότητες του δικτύου είναι ανεπαρκείς για τις ανάγκες του κτιρίου ή του χώρου, μπορεί να χρησιμοποιηθούν ιδιωτικές πηγές νερού, οι οποίες ελέγχονται περιοδικά για την καταλληλότητα του νερού από την αρμόδια υπηρεσία.

2.5. Οποιαδήποτε σύνδεση της εγκατάστασης ύδρευσης κτιρίου, το οποίο τροφοδοτείται από δημόσιο ή δημοτικό αγωγό ύδρευσης, με άλλες πηγές νερού απαγορεύεται. Απαγορεύεται επίσης η διασύνδεση της εγκατάστασης ύδρευσης με οποιαδήποτε άλλη εγκατάσταση νερού (πχ. πυρόσβεσης).

2.6. Η σύνδεση της εγκατάστασης ύδρευσης με τους υδραυλικούς υποδοχείς ή τις συσκευές που τροφοδοτεί πρέπει να γίνεται με τέτοιο τρόπο, ώστε να αποκλείεται η ρύπανση ή η μόλυνση του νερού από τα λύματα ή απόβλητα.

2.7. Εάν σε ένα κτίριο υπάρχουν, εκτός από την εγκατάσταση ύδρευσης που τροφοδοτείται από δημόσιο ή ιδιωτικό αγωγό και άλλες εγκαταστάσεις νερού, όπως πχ. πυρόσβεσης ή βιομηχανικής επεξεργασίας, οι οποίες τροφοδοτούνται από άλλες πηγές ύδρευσης, τότε όλες οι σωληνώσεις και οι λήψεις πόσιμου νερού πρέπει να χαρακτηρίζονται με χρώματα και επιγραφές και οι υπόλοιπες εγκαταστάσεις να φέρουν σε όλες τις λήψεις τους επιγραφές ακαταλληλότητας του νερού για πόσιμη χρήση.

2.8. Εάν για την τροφοδότηση ενός κτιρίου απαιτείται η χρήση αντλιών, οι αντλίες απαγορεύεται να συνδεθούν απευθείας επί των σωληνώσεως του δημοτικού ή δημόσιου αγωγού ύδρευσης, αλλά θα αναρροφούν από ανοικτή δεξαμενή, η οποία θα τροφοδοτείται από το δίκτυο ή αγωγό ύδρευσης.

2.9. Οι εγκαταστάσεις ύδρευσης πρέπει να κατασκευάζονται από υλικά που εξασφαλίζουν απόλυτα συνθήκες υγιεινής και ασφάλειας για τα άτομα που τις χρησιμοποιούν, κατάλληλης αντοχής, στεγανότητας και αντοχής σε διάβρωση, όπως προβλέπουν οι ισχύουσες διατάξεις (κανονισμοί, τεχνικές οδηγίες κλπ.).

3. ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΛΥΜΑΤΩΝ Ή ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

3.1. Σε κάθε νέα κατοικία πρέπει να υπάρχει ένας τουλάχιστο χώρος υγιεινής και ένας χώρος ή τμήμα χώρου παρασκευής τροφής (κουζίνα), καθώς και εγκατάσταση ύδρευσης και εγκατάσταση αποχέτευσης λυμάτων.

Οι κατ'ελάχιστο απαιτούμενοι υποδοχείς σε κάθε κατοικία είναι: λεκάνη αποχωρητηρίου, νιπτήρας και υποδοχέας γενικής καθαριότητας (λουτήρας ή λεκάνη καταιονιστήρα) σε ενιαίο ή χωριστούς χώρους υγιεινής και ένας νεροχύτης στο χώρο παρασκευής φαγητού.

3.2. Σε κάθε κτίριο ή χώρο, νέο ή υφιστάμενο, οποιασδήποτε χρήσης, όπου προβλέπεται παραμονή, εργασία ή παρουσία ατόμων, επιβάλλεται η ύπαρξη κατάλληλου πλήθους αποχωρητηρίων και νιπτήρων, καθώς και λοιπών υδραυλικών αποδοχέων, σύμφωνα με τις

ισχύουσες διατάξεις.

Εφόσον από τον προορισμό του κτιρίου ή του χώρου προβλέπεται, σε μη σπάνιες περιπτώσεις, η παραμονή των αυτών προσώπων πέραν του 12ωρου ή υπάρχει πιθανότητα τα άτομα του χώρου να εκτεθούν σε υπερβολική θερμότητα ή να μολυνθεί το δέρμα τους από δηλητηριώδεις, βλαπτικές ή ερεθιστικές ουσίες, πρέπει να υπάρχουν και υποδοχείς γενικής σωματικής καθαριότητας (λουτήρας ή λεκάνη καταιονιστήρα), σε κατάλληλο πλήθος και διάταξη.

3.3. Σε κάθε κτίριο ή χώρο, όπου προβλέπεται η ύπαρξη σημείου υδροληψίας ή υδραυλικού αποδοχέα οποιουδήποτε είδους, πρέπει να υπάρχει εγκατάσταση αποχέτευσης λυμάτων ή απόβλητων.

Κατ' εξαίρεση τούτο δεν ισχύει, προκειμένου για πυροσβεστικά σημεία υδροληψίας, για σημεία υδροληψίας δεξαμενής ή δοχείων που χρησιμοποιούνται για αποθήκευση νερού και σε σημεία υδροληψίας που δε βρίσκονται στο εσωτερικό του κτιρίου, εφόσον ο φυσικός αποδέκτης μπορεί να παραλάβει τις σχετικές ποσότητες νερού και η χρήση του σημείου υδροληψίας δε δημιουργεί προβλήματα καθαριότητας.

3.4. Η εγκατάσταση αποχέτευσης λυμάτων ή απόβλητων ενός κτιρίου ή ενός χώρου περιλαμβάνει τους υδραυλικούς υποδοχείς (εφόσον υπάρχουν), τα δίκτυα σωληνώσεων, τις οσμοπαγίδες, τα σημεία καθαρισμού, τις διατάξεις αερισμού, δηλαδή εισόδου και κυκλοφορίας αέρα στο σύστημα, τόσο για την προστασία των παγίδων από σιφωνισμό, όσο και για την απομάκρυνση των οσμών και αερίων και τη σύνδεση με το σύστημα διάθεσης λυμάτων ή απόβλητων μέσω γενικής παγίδας (μηχανοσίφωνα).

3.5. Οι εγκαταστάσεις αποχέτευσης λυμάτων ή απόβλητων πρέπει να πληρούν τα αναφερόμενα στις παρ.1.2, 1.3(β), 1.4, 1.5, 1.6 και 1.7 του παρόντος άρθρου.

3.6. Οι εγκαταστάσεις αποχέτευσης πρέπει σε όλη τους την έκταση να είναι στεγανές στις παρουσιαζόμενες εσωτερικές και εξωτερικές πιέσεις ρευστών (υγρών ή αερίων).

3.7. Απαγορεύεται η σύνδεση των εγκαταστάσεων αποχέτευσης λυμάτων ή αποβλήτων με εγκαταστάσεις αποχέτευσης όμβριων σε οποιοδήποτε σημείο, πλην του παντορροϊκού δημόσιου ή δημοτικού αγωγού αποχέτευσης.

3.8. Όλοι οι υδραυλικοί υποδοχείς ή τα σημεία αποχέτευσης πρέπει να συνδέονται με το δίκτυο σωληνώσεων μέσω οσμοπαγίδας, χωριστά ή ομαδικά. Κατά τη σχεδίαση και κατασκευή της εγκατάστασης αποχέτευσης πρέπει να ληφθεί μέριμνα, ώστε η υδάτινη σφραγίδα των οσμοπαγίδων να διατηρείται κανονικά κατά τη λειτουργία της εγκατάστασης. Επίσης, πρέπει να ληφθεί μέριμνα, ώστε οι σωληνώσεις και οι οσμοπαγίδες να μπορούν να καθαριστούν εύκολα μέσω ανοιγμάτων ή σημείων καθαρισμού (πχ.τάπες,φρεάτια κλπ.) και να μην έχουν τυφλά σημεία.

3.9. Εγκαταστάσεις αποχέτευσης λυμάτων ή αποβλήτων ή τμήματά τους, που βρίσκονται χαμηλότερα από τη στάθμη υπερέυψωσης, πρέπει να προστατεύονται με τρόπο που να αποκλείεται η εισροή των υγρών της στάθμης στην εγκατάσταση.

3.10. Οι απολήξεις των κατακόρυφων στηλών ακάθαρτων ή αερισμού πρέπει να είναι σε τέτοιες θέσεις, ώστε να μην αποτελούν κίνδυνο για την υγεία ή ενόχληση και πάντως να μην είναι χαμηλότερα από 1,5 m από δάπεδο που βρίσκεται στην ίδια στάθμη με δάπεδο χώρου κύριας χρήσης του ίδιου κτιρίου.

3.11. Απαγορεύεται η σύνδεση του συστήματος αερισμού της εγκατάστασης αποχέτευσης με οποιοδήποτε σύστημα εξαερισμού χώρων.

3.12. Η εγκατάσταση αποχέτευσης λυμάτων πρέπει να είναι κατασκευασμένη κατά τέτοιο τρόπο, ώστε μεταξύ εξαρτήματος ή συσκευής σημείου υδροληψίας και του σημείου υπερχειλίσης υδραυλικών υποδοχέων ή σημείου ή οπής απορροής, να υπάρχει κατάλληλο διάκενο αέρα, όπως ορίζουν οι οικείοι κανονισμοί, και να αποκλείεται η μόλυνση της εγκατάστασης ύδρευσης.

Για τον ίδιο λόγο απαγορεύεται η σύνδεση του υδραυλικού αποδοχέα με απολήξεις σωληνώσεων άλλων πλην αποχέτευσης, αερισμού και έκπλυσης. Η στερέωση κρουρών ή σωληνώσεων ύδρευσης επί του υποδοχέα δε θεωρείται απόληξη σωληνώσεων.

3.13. Η σύνδεση της εγκατάστασης αποχέτευσης νέου ή υφιστάμενου κτιρίου ή χώρου με δημοτικό ή δημόσιο υπόνομο που να δέχεται ακάθαρτα (λύματα ή απόβλητα) είναι υποχρεωτική, εφόσον ο υπόνομος διέρχεται από τον δρόμο που έχει πρόσβαση το κτίριο.

3.14. Η ποιότητα των λυμάτων, ή αποβλήτων που μπορεί να συνδεθούν με υπόνομο καθορίζεται από τις ισχύουσες διατάξεις ή τους κανονισμούς της αρχής που διαχειρίζεται τον υπόνομο. Στην περίπτωση αυτή και μόνο οι διατάξεις ή η εγκατάσταση επεξεργασίας λυμάτων αποτελεί μέρος της εγκατάστασης αποχέτευσης υπό την έννοια του παρόντος άρθρου.

3.15. Σε περίπτωση που υφιστάμενη εγκατάσταση αποχέτευσης συνδεθεί με νεοκατασκευασμένο υπόνομο, οι υφιστάμενοι στεγανοί και απορροφητικοί βόθροι, καθώς και τα μη αναγκαιούντα τμήματα του δικτύου αποχέτευσης πρέπει να αχρηστεύονται ή αποξηλώνονται. Η αχρήστευση γίνεται με πλήρες άδειασμα των βόθρων και με πλήρωσή τους με καθαρές γαίες ή λιθορριπή, σε κάθε όμως περίπτωση θα πρέπει να υπάρχει μια σφραγιστική στρώση από οπλισμένο σκυρόδεμα που θα εντοπίζει τη θέση των βόθρων.

Μελλοντική έδραση κτιρίων επ'αυτών πρέπει να αντιμετωπίζει τους πιθανούς κινδύνους από την ύπαρξη αυτών.

3.16. Όπου δεν είναι δυνατή η αποχέτευση προς υπόνομο ή όπου ο ειδικός κανονισμός λειτουργ-γίας υπονόμων απαιτεί επιβάλλεται η κατασκευή στεγανού βόθρου (σηπτικής δεξαμενής). Οι στεγανοί βόθροι ή άλλες κατάλληλες για την καθίζηση των λυμάτων διατάξεις πρέπει:

- Να έχουν επαρκή χωρητικότητα και κατάλληλες διαστάσεις, ώστε να είναι κατάλληλοι για τη χρήση που προορίζονται.
- Να έχουν στεγανά τοιχώματα, αποκλείοντας διαρροές λυμάτων προς το χώμα και εισροές υπογείων ή όμβριων υδάτων.
- Να έχουν στόμια καθαρισμού και επίσκεψης αεροστεγανά.
- Να αερίζονται.
- Να απέχουν τουλάχιστο 15 m από κάθε πηγή νερού και τουλάχιστον 1,00 m από όλα τα όρια του οικοπέδου και τα θεμέλια κτιρίου.

3.17. Υπό την επιφύλαξη της παρ. 3.16 του παρόντος επιτρέπεται η διάθεση των λυμάτων στο φυσικό αποδέκτη με σύστημα απορροφητικού βόθρου ή τάφρου, με τις εξής προϋποθέσεις:

- Να έχουν υποστεί καθίζηση σε κατάλληλη διάταξη (πχ. Σηπτικός βόθρος).
- Οι απορροφητικοί βόθροι ή τάφροι να απέχουν τουλάχιστο 15m από υδραγωγεία και 30 m από φρέατα ή πηγές νερού ή τη θάλασσα.
- Να απέχουν απόσταση από τα θεμέλια ανάλογα με τη σύσταση του εδάφους τέτοια, ώστε να μην προκαλεί τη διάβρωση του εδάφους θεμελίωσης. Πάντως, η απόσταση αυτή δεν μπορεί να είναι μικρότερη των 2 m.

Διάθεση απόβλητων προς το φυσικό αποδέκτη επιτρέπεται με τις παραπάνω προϋποθέσεις, μόνο εφόσον η ποιότητά τους είναι σύμφωνη με γενικές ή ειδικές υγειονομικές ή άλλες διατάξεις.

3.18. Όλα τα εξαρτήματα, συσκευές, κατασκευές επιτόπου του έργου κλπ. της εγκατάστασης αποχέτευσης λυμάτων ή αποβλήτων πρέπει να είναι από υλικά κατάλληλα για το σκοπό που προορίζονται, με κατάλληλη αντοχή, στεγανότητα, απορροφητικότητα σε νερό, επιφανειακή ταχύτητα και αντοχή σε διάβρωση.

4. ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΟΜΒΡΙΩΝ

4.1. Όλες οι επιφάνειες απορροής όμβριων ή οι επιφάνειες στέγης κτιρίου ή χώρου νέου ή υφισταμένου ή οικοπέδου ή ανοικτού χώρου, εφόσον προκαλούν ή είναι δυνατόν να προκαλέσουν ενόχληση ή συνιστούν κίνδυνο για την υγεία και την ασφάλεια των γειτονικών ιδιοκτησιών ή κοινόχρηστων ή δημόσιων χώρων (όπως πχ. πεζοδρομίων) με την κατάκλυσή τους με όμβρια νερά πρέπει να διαθέτουν εγκατάσταση αποχέτευσης όμβριων.

Απαγορεύεται η ελεύθερη απορροή όμβριων από τα δώματα και τους εξώστες.

4.2. Η εγκατάσταση αποχέτευσης όμβριων περιλαμβάνει τις διαμορφώσεις και τα στοιχεία συλλογής όμβριων νερών των κτιρίων, το δίκτυο των οριζοντίων ή κατακόρυφων υδροροών, τα απαραίτητα σημεία καθαρισμού, τις αμμοπαγίδες και τη σύνδεση με το δημοτικό ή δημόσιο αγωγό όμβριων ή ακάθαρτων, εφόσον υπάρχει παντοροϊκό σύστημα.

Σε περίπτωση παντοροϊκού αγωγού, στο δίκτυο υδροροών πρέπει να προβλεφθούν οσμοπαγίδες σε κατάλληλες θέσεις, που να μην ευνοούν τη γρήγορη εξάτμιση του νερού της παγίδας.

4.3. Εάν δεν υπάρχουν αγωγοί κατάλληλοι για τη διάθεση των ομβρίων, τότε αυτή μπορεί να γίνεται στα ρείθρα των πεζοδρομίων.

Σε περίπτωση αδυναμίας διάθεσης των όμβριων και εκεί, είναι δυνατή η διάθεση των όμβριων σε απορροφητικό φρέαρ, με τις εξής προϋποθέσεις:

- Το φρέαρ να απέχει τουλάχιστο 5 m από θεμέλια κτιρίων ή τα όρια του οικοπέδου.
- Το φρέαρ να απέχει τουλάχιστο 5m από υδραγωγεία και 10m από φρεάτια ή πηγές νερού.
- Τα όμβρια να μην έχουν μολυνθεί με λύματα ή απόβλητα, όπως επίσης να έχουν υποστεί καθίζηση φερτών υλών σε κατάλληλες οσμοπαγίδες.

4.4. Σε κάθε περίπτωση, επιτρέπεται η συλλογή όμβριων σε στεγανή δεξαμενή, υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις. Η δεξαμενή πρέπει:

- Να έχει επαρκή χωρητικότητα σύμφωνα με τις τοπικές συνθήκες.
- Να έχει στεγανά τοιχώματα που να αποκλείουν τόσο τη διαρροή των όμβριων, όσο και κυρίως την εισροή υπόγειων ή άλλων νερών.
- Να έχει επαρκή αερισμό και στόμια καθαρισμού και επίσκεψης.
- Να απέχει τουλάχιστο 1,00 m από τα όρια του οικοπέδου ή τα θεμέλια κτιρίων και 5,00 m από κάθε πηγή νερού.

5. ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΠΥΡΟΣΒΕΣΗΣ ΜΕ ΝΕΡΟ.

5.1. Εγκαταστάσεις πυρόσβεσης με νερό νοούνται το σύνολο των διατάξεων και συστημάτων που εγκαθίστανται σε νέο ή υφιστάμενο κτίριο ή χώρο, ώστε να εξασφαλίζονται τα προβλεπόμενα κατασβεστικά μέσα από τις ισχύουσες διατάξεις σύμφωνα με την παρ.1,3 του παρόντος άρθρου και χρησιμοποιούν ως κατασβεστικό μέσο είτε νερό είτε υδατικό διάλυμα διαφόρων ουσιών (πχ. εγκατάσταση υδροδοτικού δικτύου, εγκατάσταση αυτόματων κεφαλών καταιονισμού SPRINKLERS), εγκατάσταση αφρού χαμηλής διόγκωσης.

5.2. Οι εγκαταστάσεις πυρόσβεσης με νερό πρέπει να πληρούν τα αναφερόμενα στις παρ.1.2, 1.3, 1.5 και 1.6 του παρόντος άρθρου.

5.3. Η εγκατάσταση πυρόσβεσης είναι ανεξάρτητη από κάθε άλλη εγκατάσταση ύδρευσης και απαγορεύεται η σύνδεση σωληνώσεων της εγκατάστασης πυρόσβεσης με οποιαδήποτε άλλη εγκατάσταση.

5.4. Εάν στην περιοχή του κτιρίου υπάρχει δημόσιο ή δημοτικό πυροσβεστικό δίκτυο, που μπορεί να εξασφαλίζει επαρκείς σύμφωνα με τις διατάξεις ποσότητες νερού και με την κατάλληλη πίεση, τότε η εγκατάσταση πυρόσβεσης μπορεί με την έγκριση της πυροσβεστικής υπηρεσίας να συνδεθεί με το πυροσβεστικό δίκτυο απευθείας.

Σε κάθε άλλη περίπτωση, η εγκατάσταση πυρόσβεσης τροφοδοτείται από δεξαμενή κατάλληλου όγκου, μέσω αντλιών και ειδικών διατάξεων, που να εξασφαλίζουν απόλυτα την επάρκεια ποσότητας και πίεσης του κατασχετικού μέσου στα σημεία λήψης.

5.5. Επιτρέπεται η χρησιμοποίηση της δεξαμενής ως αποθήκης νερού και για άλλες εγκαταστάσεις εφόσον:

- α. Πληρούνται οι προϋποθέσεις των παρ.2.4 και 2.5 του παρόντος άρθρου.
- β. Εξασφαλίζεται απόλυτα ανά πάσα στιγμή και υπό όλες τις προϋποθέσεις η ύπαρξη επαρκούς ποσότητας νερού στα πυροσβεστικά σημεία, όπως προβλέπουν οι ισχύουσες διατάξεις.
- γ. Εξασφαλίζεται η υγιεινή ποιότητα του νερού της δεξαμενής.

5.6. Η εγκατάσταση πυρόσβεσης πρέπει να κατασκευάζεται, τουλάχιστο κατά το τμήμα της εντός του κτιρίου, από υλικά αφενός πυράντοχα (τουλάχιστο 1h φωτιάς) και αφετέρου ανθεκτικά στην ποιότητα του νερού που χρησιμοποιεί η εγκατάσταση.

ΑΡΘΡΟΝ-27 ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ.

1. ΓΕΝΙΚΑ

1.1. Εγκατάσταση θέρμανσης ενός κτιρίου είναι το σύνολο των συσκευών, κατασκευών, μηχανισμών κλπ., που απαιτούνται για την πρόσδοση θερμικής ενέργειας στους διάφορους χώρους του κτιρίου, με σκοπό να καλύψει τις θερμικές απώλειες προς το περιβάλλον και επίπεδα άνεσης.

1.2. Οι εγκαταστάσεις θέρμανσης κατατάσσονται σε κατηγορίες, ανάλογα με διάφορα κριτήρια.

Με κριτήριο:

- *Τη θέση της πηγής παροχής θερμικής ενέργειας μέσα σε ένα κτίριο, έχουμε:*

- α. Τοπικές θερμάνσεις
- β. Κεντρικές θερμάνσεις
- γ. Περιφερειακές θερμάνσεις πόλης (τηλεθερμάνσεις)

• Την πηγή παροχής θερμικής ενέργειας, έχουμε:

- α. Θερμάνσεις με στερεά καύσιμα
- β. Θερμάνσεις με υγρά καύσιμα
- γ. Θερμάνσεις με αέρια καύσιμα
- δ. Θερμάνσεις με ηλιακή ενέργεια
- ε. Θερμάνσεις με αντλία θερμότητας
- ζ. Θερμάνσεις με ηλιακή ενέργεια

• Το φορέα της θερμικής ενέργειας έχουμε:

- α. Θερμάνσεις με νερό (θερμό και υπέρθερμο)
- β. Θερμάνσεις με ατμό (χαμηλής και υψηλής πίεσης)
- γ. Θερμάνσεις με αέρια

• Τον τρόπο μετάδοσης της θερμικής ενέργειας στο χώρο, έχουμε:

- α. Θερμάνσεις με ακτινοβολία θερμότητας
- β. Θερμάνσεις με μεταβίβαση θερμότητας
- γ. Συνδυασμό των δύο παραπάνω.

1.3. Ανεξάρτητα από το σύστημα θέρμανσης που θα επιλεγεί για να καλύψει τις ανάγκες των χώρων κτιρίου, η όλη εγκατάσταση θέρμανσης θα πρέπει να υπολογίζεται, κατασκευάζεται και λειτουργεί με τρόπο, ώστε:

- α. Να εξασφαλίζεται, η ασφάλεια των ατόμων που τη χρησιμοποιούν, καθώς και η ασφάλεια του κτιρίου και των γειτονικών ιδιοκτησιών, όπου είναι εγκατεστημένη.
- β. Να εξασφαλίζεται η άνεση των χρηστών της εγκατάστασης.
- γ. Να εξασφαλίζεται η επάρκεια και η ορθή και απρόσκοπτη λειτουργία της εγκατάστασης, σε συνδυασμό με την ελαχιστοποίηση του κόστους λειτουργίας της.
- δ. Να εξασφαλίζεται, κατά το δυνατό, η αυτόματη λειτουργία της και να λαμβάνονται τα απαραίτητα κάθε φορά μέτρα εξοικονόμησης ενέργειας.

Το σύστημα παροχής θερμότητας υπολογίζεται με βάση τις ολικές θερμικές απώλειες του κτιρίου. Ο υπολογισμός των θερμικών απωλειών του κτιρίου γίνεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στον κανονισμό θερμομόνωσης (ΠΔ/1.6.79 ΦΕΚ 362/Δ/79) όπως εκάστοτε ισχύει.

1.4. Τα υλικά, οι συσκευές ή εξαρτήματα και οι αυτοματισμοί που χρησιμοποιούνται για την κατασκευή της εγκατάστασης της θέρμανσης θα πρέπει να είναι κατάλληλα για τη χρήση που προορίζονται, άριστης ποιότητας και εφοδιασμένα με αντίστοιχη έγκριση καταλληλότητας. Ο τρόπος κατασκευής των εγκαταστάσεων και η ποιότητα των υλικών, καθώς και συστάσεις και οδηγίες καθορίζονται από τις εγκεκριμένες τεχνικές οδηγίες.

1.5. Η ενσωμάτωση στοιχείων της εγκατάστασης θέρμανσης στο φέροντα οργανισμό απαγορεύεται. Ενσωμάτωση αυτών στα μη φέροντα μέρη της οικοδομής πρέπει να αποφεύγεται, στις περιπτώσεις όμως που είναι αναπόφευκτη, επιτρέπεται εφόσον:

- α. Πιθανή βλάβη του κτιρίου ή της εγκατάστασης θέρμανσης από σεισμό ή άλλη αιτία δεν θα επιφέρει αχρηστία στην εγκατάσταση θέρμανσης ή βλάβη στην οικοδομή και γενικά η αποκατάσταση των βλαβών να είναι σχετικά εύκολη, σύντομη και οικονομική.
- β. Δεν δημιουργούνται κακοτεχνίες και αντισταθμικές κατασκευές.
- γ. Εξασφαλίζονται ελεύθερη συστολή - διαστολή των σωληνώσεων και έντεχνα τελειώματα.
- δ. Τα ενσωματωμένα υλικά είναι κατάλληλα σύμφωνα με τις σχετικές προδιαγραφές και την τεχνική εμπειρία και δεν αλληλεπιδρούν μεταξύ τους.

Η στήριξη και η διέλευση των στοιχείων των εγκαταστάσεων θέρμανσης επιτρέπεται στα φέροντα και μη τμήματα της οικοδομής εφόσον:

Έχει γίνει σχετική πρόβλεψη από τη στατική και αντισεισμική μελέτη και εφαρμόζονται οι παραπάνω διατάξεις α, β, γ, δ της παρούσας παραγράφου.

Εάν δεν έχει γίνει σχετική πρόβλεψη στη στατική και αντισεισμική μελέτη είναι δυνατόν να

επιτραπούν διελεύσεις και στηρίξεις σε φέροντα ή μη τμήματα της οικοδομής εάν δεν ελαττώνεται κάτω από τα επιτρεπτά όρια η φέρουσα ικανότητα και αντοχή αυτών, μετά από εγγραφή βεβαίωση του επιβλέποντα των στατικών εργασιών μηχανικού, εφαρμοζομένων και πάλι των διατάξεων α, β, γ, δ της παρούσας παραγράφου.

1.6. Εφόσον οι κλιματολογικές συνθήκες το απαιτούν, η εγκατάσταση θέρμανσης πρέπει να κατασκευάζεται με τέτοιο τρόπο, ώστε να εξασφαλίζεται επαρκής προστασία από τον παγετό, για όλα τα τμήματα της εγκατάστασης.

1.7. Η εγκατάσταση πρέπει να είναι υπολογισμένη και κατασκευασμένη κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να μην δημιουργείται θόρυβος κατά τη λειτουργία ούτε να διευκολύνεται η μετάδοση του θορύβου. Σε χώρους με ειδικές απαιτήσεις στάθμης θορύβου, πρέπει να λαμβάνονται ειδικά μέτρα. Επίσης μέτρα πρέπει να λαμβάνονται και σε χώρους με πηγές θορύβου (πχ. λεβητοστάσια), ώστε να μη δημιουργείται ενόχληση σε παρακείμενους χώρους.

2.ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ

2.1. Εγκατάσταση κεντρικής θέρμανσης ενός κτιρίου ή τμήματός του είναι το σύνολο των συσκευών κατασκευών, μηχανισμών κλπ. Που περιλαμβάνει θερμική επιφάνεια από μια πηγή μέσω ενός φορέα μεταφοράς θερμότητας (θερμαντικού μέσου) και την κατανέμει στους διάφορους χώρους του κτιρίου ή τμήματός του, προκειμένου να καλύψει τις θερμικές απώλειες αυτών και να διατηρήσει τη θερμοκρασία τους σε επιθυμητά επίπεδα.

2.2. Η εγκατάσταση κεντρικής θέρμανσης περιλαμβάνει το **σύστημα παραγωγής** του θερμαντικού τύπου, **το σύστημα διανομής** και μεταφοράς του θερμαντικού μέσου, το σύστημα **μετάδοσης της θερμότητας** στο χώρο και το σύστημα ελέγχου και αυτοματισμού της εγκατάστασης. Η εγκατάσταση κεντρικής θέρμανσης υπολογίζεται και κατασκευάζεται με τρόπο, ώστε να εξασφαλίζει την επιθυμητή θερμοκρασιακή άνεση στους επιμέρους χώρους του κτιρίου, την ασφάλεια των χρηστών και την οικονομική και απρόσκοπτη λειτουργία της. Για τον υπολογισμό της εγκατάστασης κεντρικής θέρμανσης των κτιρίων εφαρμόζονται τα **αναφερόμενα στα γενικά περί εγκαταστάσεων θέρμανσης**.

2.3. Οι εγκαταστάσεις κεντρικής θέρμανσης πρέπει να πληρούν τα αναφερόμενα στις παρ. **1.3, 1.4, 1.5, 1.6 και 1.7** του παρόντος άρθρου. Ειδικότερα για τις κεντρικές θερμάνσεις εφαρμόζονται οι διατάξεις της **TOTEE 412/1986, μέρος 1 δίκτυα (ΦΕΚ-67/Β/4.2.88)** και μέρος **2 λεβητοστάσια (ΦΕΚ-177/Β/31.3.88)**, τα πρότυπα:

ΕΛΟΤ 234 (βαθμός απόδοσης λεβήτων)

ΕΛΟΤ 352 (εξοπλισμός ασφάλειας)

ΕΛΟΤ 810 (εγκατάσταση ασφάλειας),

η απόφαση 30322/1170/1983 (ΦΕΚ-364/Β) του Υπουργού Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος "Σύσταση κλιμακίων Ελέγχου Ποιότητας Περιβάλλοντος - ΚΕΠΠΕ Κεντρικής Θέρμανσης" καθώς και η 54678/1986 (ΦΕΚ-938/Β) κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας "Ρύθμιση θεμάτων σχετικών με τις σταθερές εστίες καύσης για τη θέρμανση κτιρίων και νερού" ή άλλες διατάξεις που τροποποιούν τα παραπάνω.

2.4. Το σύστημα παραγωγής του θερμαντικού μέσου μιας εγκατάστασης κεντρικής θέρμανσης περιλαμβάνει όλες τις απαραίτητες συσκευές, διατάξεις, κατασκευές, μηχανισμούς κλπ. Που είναι απαραίτητες για την ανύψωση της θερμοκρασίας του θερμαντικού μέσου (θέρμανσή του).

Η θέρμανση του μέσου μπορεί να γίνει είτε με άμεσο τρόπο με απευθείας πρόσδοση ενέργειας στο θερμαντικό μέσο, που προέρχεται από καύση σε εστία μιας καύσιμης ύλης από ηλεκτρική ενέργεια κλπ., είτε με έμμεσο τρόπο, δηλαδή τη θέρμανσή του με ένα άλλο θερμαντικό μέσο υψηλότερης θερμοκρασίας (νερό, ατμό κλπ.).

2.4.1.1. Εάν σε ένα κτίριο ή χώρο υπάρχει εγκατάσταση κεντρικής θέρμανσης με συνολική θερμική ισχύ 45 KW και άνω και το θερμαντικό μέσο θερμαίνεται απευθείας (άμεσα), τότε το συγκρότημα παραγωγής του θερμαντικού μέσου πρέπει να τοποθετείται σε ιδιαίτερο χώρο, καλούμενο λεβητοστάσιο.

Στο λεβητοστάσιο τοποθετούνται ένας ή περισσότεροι λέβητες παραγωγής θερμού νερού (θερμοκρασίας μέχρι 110οC) ή ατμού πίεσης μέχρι 0,5 BAR ή θερμού αέρα (αερολέβητες) ή ατμογεννήτριες συνολικής θερμικής ισχύος 25 KW και άνω και τα στοιχεία διανομής (προσαγωγής και επιστροφής) του θερμαντικού μέσου, το σύστημα προσαγωγής καυσίμου ή παροχής ηλεκτρικής ενέργειας και το σύστημα απαγωγής των καυσαερίων.

2.4.1.2. Η θέση του λεβητοστασίου στο κτίριο προσδιορίζεται σε συνάρτηση με τη θέση της καπνοδόχου, με τη δυνατότητα προσαγωγής των καυσίμων, τη δυνατότητα αερισμού του χώρου του λεβητοστασίου και με την κατάλληλη διάταξη των θορύβους που προκαλούνται στο χώρο λεβητοστασίου.

Απαγορεύεται το λεβητοστάσιο να έχει οποιοδήποτε άνοιγμα προς κλιμακοστάσιο (άνοιγμα κουφώματος, αεραγωγό, γρίλιες κλπ.).

Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται πόρτα, που είναι αναγκαία για την πρόσβαση προς αυτό, εφόσον έχει τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

- α. Είναι στο σύνολο της σιδερένια και όπου έχει λαμαρίνα το πάχος της είναι 1,5 m.
- β. Δεν έχει γρίλιες ή οποιοδήποτε άλλο άνοιγμα.
- γ. Εφάπτεται σε πατούρες της κάσας σε πλάτος τουλάχιστο 25mm.
- δ. Έχει μηχανισμό επαναφοράς στην κλειστή θέση.

Εναλλακτικά, η πόρτα αυτή αρκεί να έχει δείκτη πυραντίστασης τουλάχιστο μισής ώρας, όπως προκύπτει από πιστοποιητικό αναγνωρισμένου εργαστηρίου.

2.4.1.3. Το μέγεθος του λεβητοστασίου προσδιορίζεται σε συνάρτηση με τον αριθμό και τις διαστάσεις των λεβήτων που θα εγκατασταθούν σ' αυτό.

Κατά τον προσδιορισμό του μεγέθους του λεβητοστασίου, πρέπει να λαμβάνεται πρόνοια, ώστε να υπάρχει και ο αναγκαίος ελεύθερος χώρος για τη λειτουργία και τη συντήρηση των λεβήτων, χωρίς απαίτηση ανακατασκευής τοίχων ή ανοιγμάτων.

Η διάταξη των λεβήτων μέσα στο λεβητοστάσιο πρέπει να είναι τέτοια, ώστε για κάθε λέβητα να εξασφαλίζονται τα εξής:

α. Η οριζόντια απόσταση μεταξύ της πλευράς του λέβητα που είναι το άνοιγμα της εστίας και του απέναντι τοίχου του λεβητοστασίου πρέπει να είναι ίση με το μήκος του λέβητα συν 1 m (αλλά τουλάχιστο 1,5 m στο σύνολο, για λέβητες μέχρι 300 KW, και τουλάχιστο 2,0 m, για λέβητες πάνω από 300 KW).

β. Η οριζόντια απόσταση μεταξύ της πλευράς του λέβητα που βρίσκεται η έξοδος των καυσαερίων και του απέναντι τοίχου του λεβητοστασίου ή της απέναντι πλευράς της καπνοδόχου πρέπει να είναι ίση με το μισό της απόστασης, όπως αυτή ορίζεται προηγουμένως στο εδάφιο (α) της παραγράφου αυτής.

Εφόσον υπάρχουν δύο ή περισσότεροι αγωγοί καυσαερίων, η απόσταση αυτή αυξάνει ανάλογα με τον αριθμό τους. Σε περίπτωση που παρεμβάλλεται κάποια συσκευή μεταξύ της εξόδου των καυσαερίων από το λέβητα και της καπνοδόχου (πχ. καπνοσυλλέκτης), θα πρέπει να υπάρχει ελεύθερη απόσταση γύρω από αυτή τουλάχιστο 0,6 m).

γ. Η οριζόντια απόσταση μεταξύ των άλλων πλευρών του λέβητα και των τοίχων του λεβητοστασίου πρέπει να είναι τουλάχιστο 0,6m.

Το ίδιο μέγεθος (0,6 m) ισχύει και για την μεταξύ δύο λεβήτων απόσταση.

δ. Το ελεύθερο ύψος του λεβητοστασίου (μεταξύ δαπέδου και οροφής ή μεταξύ δαπέδου και κάτω παρειάς τυχόν υπάρχουσας δοκού) πρέπει να είναι τουλάχιστον:

(i) 2,20 m - για λέβητες ολικής εγκατεστημένης θερμικής ισχύος μέχρι 70 KW.

(ii) 2,40m -για λέβητες θερμικής ισχύος από 70KW έως 230KW.

(iii) 3,00 m - για λέβητες θερμικής ισχύος άνω των 230 KW.

Τα ανωτέρω ελάχιστα όρια προκειμένου περί αερολεβήτων προσαυξάνονται κατά 50 cm.

ε. Τα ελάχιστα απαιτούμενα ελεύθερα ύψη της περίπτωσης (δ) αυξάνονται για να εξασφαλίσουν ελεύθερο ύψος μεταξύ του λέβητα και της οροφής 0,80 m ή μεταξύ απαραίτητων σωληνώσεων και οροφής 0,50 m.

2.4.1.4. Το λεβητοστάσιο πρέπει κατά το δυνατόν, να εξαερίζεται ομοιόμορφα.

Απαγορεύεται η ύπαρξη τεχνητού αερισμού του λεβητοστασίου.

- Για τον αερισμό λεβητοστασίου πρέπει να υπάρχουν δύο ανοίγματα επικοινωνίας με το ύπαιθρο, κατευθείαν ή μέσω σηράγγων: το ένα για την προσαγωγή του αέρα (αερισμός) και το άλλο για την απαγωγή του αέρα (εξαερισμός).
- Το άνοιγμα προσαγωγής αέρα πρέπει να βρίσκεται κοντά στο δάπεδο του λεβητοστασίου. Η ελεύθερη διατομή του, στην περίπτωση που χρησιμοποιούνται υγρά ή στερεά καύσιμα, πρέπει να είναι τουλάχιστο ίση με το 50% της ελεύθερης διατομής της καπνοδόχου του λεβητοστασίου.
- Στην περίπτωση χρήσης αερίων καυσίμων, η ελεύθερη διατομή του ανοίγματος υπολογίζεται σε 6 cm² ανά 1 KW εγκατάστασης θερμικής ισχύος, αλλά όχι μικρότερη από 300 cm².

Το άνοιγμα απαγωγής, ανεξάρτητα από το είδος του καυσίμου, πρέπει να έχει ελεύθερη διατομή τουλάχιστο ίση με το 25% της ελεύθερης διατομής της καπνοδόχου του λεβητοστασίου και όχι μικρότερη από 200 cm².

Για την περίπτωση χρήσης αερίων καυσίμων, τα ανοίγματα προσαγωγής και απαγωγής πρέπει να βρίσκονται στην ίδια πλευρά και σε εξωτερικό τοίχο.

- Η έξοδος των ανοιγμάτων αερισμού, εξαερισμού ή των σηράγγων πρέπει να απέχει τουλάχιστο 50 cm από οποιοδήποτε άνοιγμα άλλων χώρων παραμονής κοινού.
- Όταν χρησιμοποιούνται σήραγγες, πρέπει να έχουν διατομή κατά 150% μεγαλύτερη της διατομής ανοίγματος και στάθμη πυθμένα 30 cm κάτω από το άνοιγμα αερισμού, ώστε να είναι δυνατός ο καθαρισμός της σήραγγας.
- Ανοίγματα παρά το ύπαιθρο που βρίσκονται κοντά σε χώρους με κυκλοφορία και χαμηλότερα από 2 m από το κατάστρωμα πρέπει να προστατεύονται με ανθεκτικά κιγκλιδώματα.
- Για την περίπτωση χώρων που υπάρχουν λέβητες συνολικής ισχύος κάτω των 25 KW, τα παραπάνω δεν είναι μεν υποχρεωτικά, συνιστάται όμως να εφαρμόζονται κατά το δυνατό.

2.4.1.5. Τα λεβητοστάσια και οι χώροι που συνδέονται με την εγκατάσταση θέρμανσης πρέπει να αποτελούν σαφώς ξεχωριστό χώρο εντός ή εκτός του υπόλοιπου οικοδομικού όγκου και να περιβάλλονται από τοίχους.

- Η επικοινωνία του λεβητοστασίου με το κτίριο πρέπει να γίνεται με διάδρομο ή άλλο χώρο μικρής κυκλοφορίας ατόμων μη κατοικήσιμο.
- Το λεβητοστάσιο δεν πρέπει να επικοινωνεί άμεσα με χώρους διαρκούς παραμονής ανθρώπων.
- Οι πλευρικοί τοίχοι, το δάπεδο και η οροφή του λεβητοστασίου πρέπει να κατασκευάζονται από υλικά άκαυστα και ανθεκτικά σε ψηλές θερμοκρασίες. Κατά την επίχριση των τοίχων αυτών, λαμβάνεται μέριμνα για το κλείσιμο των πόρων, ώστε να εξασφαλίζουν αεροστεγανότητα.
- Η χρήση υλικών για διάφορες συμπληρωματικές εργασίες, πχ. ηχομόνωση, επιτρέπεται εφόσον τα υλικά αυτά είναι άκαυστα.
- Το δάπεδο του λεβητοστασίου πρέπει να έχει λεία "μη απορροφητική" επιφάνεια. Οι δίοδοι των σωληνώσεων από το λεβητοστάσιο διαμέσου τοίχων, οροφής ή δαπέδων πρέπει να είναι αεροστεγώς κατασκευασμένες, ώστε να μην υπάρχει διαρροή αερίων σε άλλους χώρους.
- Στο λεβητοστάσιο πρέπει να υπάρχει παροχή ψυχρού νερού.
- Το λεβητοστάσιο πρέπει να έχει αποχέτευση δαπέδου. Η σύνδεση του συστήματος αποχέτευσης του λεβητοστασίου με τον κεντρικό αποχετευτικό αγωγό πρέπει να γίνει σύμφωνα με τους ισχύοντες σχετικούς κανονισμούς και με τρόπο, ώστε να αποκλείεται διαρροή καυσίμου στο δίκτυο αποχέτευσης του κτιρίου.
- Το λεβητοστάσιο πρέπει να είναι εφοδιασμένο με όλα τα απαραίτητα μέσα πυρανίχνευσης και πυροπροστασίας, όπως ορίζεται από τις σχετικές διατάξεις.

2.4.1.6. Οι πόρτες του λεβητοστασίου πρέπει να είναι μεταλλικές, να ανοίγουν προς τα έξω, να έχουν μηχανισμό επαναφοράς στην κλειστή θέση και να κλειδώνουν ασφαλώς. Κλειδί της πόρτας του λεβητοστασίου θα βρίσκεται μόνιμα κοντά στην πόρτα.

Το λεβητοστάσιο πρέπει να έχει τουλάχιστο ένα άνοιγμα που να βλέπει κατευθείαν ή μέσω σήραγγας στον περιβάλλοντα χώρο.

Η καθαρή επιφάνεια του ανοίγματος πρέπει να είναι ίση με το 1/12 της επιφάνειας του χώρου του λεβητοστασίου.

Λεβητοστάσια συνολικής θερμικής ισχύος πάνω από 300 KW πρέπει να έχουν δύο εξόδους και, αν είναι δυνατό, η μία απέναντι στην άλλη. Η μία εκ των εξόδων πρέπει να οδηγεί στον περιβάλλοντα χώρο κατευθείαν ή μέσω σήραγγας ικανών διαστάσεων, για την εύκολη και ασφαλή διέλευση ανθρώπων.

Σαν έξοδος μπορεί να θεωρηθεί και το παραπάνω άνοιγμα, αν έχει κατάλληλες διαστάσεις και φέρει μέσα και έξω κατάλληλη μόνιμη εγκατάσταση (πχ. μεταλλικές βαθμίδες) για τη διέλευση ανθρώπων.

2.4.2. Καπνοδόχος.

2.4.2.1. Θεωρείται το σύνολο των δομικών ή άλλων στοιχείων που εξασφαλίζουν την απαγωγή των καυσαερίων στον αέρα.

2.4.2.2. Κάθε λέβητας πρέπει να έχει ιδιαίτερη καπνοδόχο.

Επιτρέπεται η σύνδεση περισσότερων λεβήτων στην ίδια καπνοδόχο, εάν η απαγωγή των καυσαερίων γίνεται με μηχανικά μέσα.

Στην περίπτωση χρήσης αερίων καυσίμων, επιτρέπεται η σύνδεση δύο ή περισσότερων λεβήτων στην ίδια καπνοδόχο.

Η καπνοδόχος πρέπει να κατασκευάζεται από ανθεκτικά και άκαυστα υλικά και να έχει δείκτη πυραντίστασης όχι μικρότερο από δύο ώρες.

Η καπνοδόχος πρέπει να στηρίζεται ασφαλώς σε όλη τη διαδρομή της προς τα πάνω σε τοίχο, δάπεδο ή στο έδαφος.

2.4.2.3. Η κατασκευή της καπνοδόχου πρέπει να είναι τέτοια, ώστε να εξασφαλίζεται:

α. Η ομαλή ροή καυσαερίων σε κανονικές συνθήκες λειτουργίας.

β. Η στεγανότητα των τοιχωμάτων, ώστε να μη διαφεύγουν αέρια.

γ. Η αντοχή στα φορτία που δέχεται.

δ. Η αντοχή σε συνθήκες που δημιουργούνται από τυχόν ανάφλεξη αποθέσεων στο εσωτερικό των καπνοδόχων.

ε. Η αντοχή τους σε χημικές προσβολές που προκαλούνται από τα προϊόντα της καύσης.

ζ. Η θερμική μόνωση, ώστε η θερμοκρασία εξωτερικής επιφάνειας να είναι κάτω των 50οC στη βάση της καπνοδόχου, ανεξάρτητα αν αυτή είναι προσιτή ή όχι.

2.4.2.4. Τα εσωτερικά τοιχώματα της καπνοδόχου πρέπει να είναι λεία χωρίς ρωγμές και διαβρώσεις. Σε εσωτερικές καπνοδόχους πρέπει να εξασφαλίζεται η ελεύθερη διαστολή αυτής.

Η καπνοδόχος πρέπει να βρίσκεται κατά **το δυνατό στο εσωτερικό** του κτιρίου και να εξέρχεται στο ψηλότερο σημείο αυτού.

Στη διαδρομή της καπνοδόχου πρέπει να αποφεύγονται οι καμπές. Η σύνδεση του οριζόντιου τμήματος της καπνοδόχου με το κατακόρυφο τμήμα της πρέπει να γίνεται υπό γωνία τουλάχιστο 100ο. Η ελεύθερη διατομή της καπνοδόχου πρέπει να είναι κατά το δυνατό ή **κυκλική ή ορθογωνική** και να διατηρείται σταθερή καθ' όλη τη διαδρομή της.

Απαγορεύεται για οποιοδήποτε λόγο **μεταβολή της διατομής** της καπνοδόχου. Σε ορθογωνικές διατομές καπνοδόχων η σχέση πλευρών πρέπει να είναι το πολύ 1:1,5. Ο υπολογισμός της διατομής καπνοδόχου γίνεται σύμφωνα με το αντίστοιχο πρότυπο ΕΛΟΤ 447.

2.4.2.5. Η καπνοδόχος πρέπει να καταλήγει τουλάχιστο **1 m πάνω** από το σημείο εξόδου της **0,7 m από οποιαδήποτε ακμή κτιρίου που βρίσκεται σε ακτίνα μικρότερη των 3,0 m** από αυτή και 1,5 m από καυστά υλικά.

Σε περίπτωση που υπάρχουν ανοίγματα που βρίσκονται ψηλότερα από την απόληξη της καπνοδόχου και σε οριζόντια απόσταση μικρότερη 10m από αυτήν και η αρμόδια αρχή διαπιστώνει ενόχληση από την εκπομπή καυσαερίων, μπορεί να επιβάλλει την ανύψωση της καπνοδόχου ή να διατάξει άλλα μέτρα για τον περιορισμό της ενόχλησης σε ανεκτά όρια.

2.4.2.6. Για κάθε καπνοδόχο προβλέπεται άνοιγμα καθαρισμού στη βάση της, που να κλείνει ερμητικά. Προ του ανοίγματος αυτού πρέπει να υπάρχει ελεύθερος χώρος τουλάχιστο 1 m². Σε περίπτωση που υπάρχει οριζόντιο τμήμα της καπνοδόχου κάτω από το έδαφος, πρέπει να ληφθεί ειδική πρόνοια, ώστε να παραμένει τούτο ξηρό και απρόσβλητο από τυχόν διαρροές υπόγειων ή βρόχινων νερών.

Στο τμήμα αυτό της καπνοδόχου πρέπει να υπάρχουν ειδικά ανοίγματα επιθεώρησης και καθαρισμού, που να κλείνουν στεγανά με χυτοσιδηρά καλύμματα.

2.4.2.7. Καπναγωγός είναι η διάταξη που συνδέει το λέβητα με την καπνοδόχο.

Ο καπναγωγός πρέπει να είναι θερμικά μονωμένος. Μπορεί να κατασκευαστεί από τούβλα κτιστός, από τσιμέντο ή από χαλυβδοελάσματα (πάχους τουλάχιστο 3 mm για καπναγωγό διατομής μεγαλύτερης των 50m². Εάν μεταξύ του λέβητα και της καπνοδόχου δεν παρεμβάλλεται καπνοσυλλέκτης πρέπει:

α. Να ανέρχεται με κλίση 15% τουλάχιστο, εάν είναι μεταλλικός.

β. Να έχει διατομή κατά 20% μεγαλύτερης της διατομής της αντίστοιχης καπνοδόχου και να ανέρχεται με κλίση 1% τουλάχιστο, αν είναι κτιστός.

Σε περίπτωση χρήσης ελαφρού πετρελαίου (DIESEL) στις εγκαταστάσεις κεντρικής θέρμανσης, απαγορεύεται η εγκατάσταση ειδικών συσκευών συγκράτησης αιθάλης (καπνοσυλλέκτες).

2.4.2.8. Για λέβητες θερμικής ισχύος κάτω των 25 KW, όταν τοποθετούνται μέσα στις κατοικίες, εφαρμόζονται οι διατάξεις της TOTEE 2421/86 μέρος 2ο.

Για την περίπτωση χρήσης μεταλλικών σωλήνων (μπουριά) για την απαγωγή των καυσαερίων, η κατασκευαστική διαμόρφωση του τελικού τμήματος της καπνοδόχου που βρίσκεται έξω από το κτίριο πρέπει να είναι τέτοια, ώστε:

α. Να υπάρχει κατάλληλη υψομετρική διαφορά για να εξασφαλίζεται ο απαιτούμενος ελκυσμός (ελάχιστη απόσταση του σημείου εξόδου των καυσαερίων από το λέβητα 1,5 m).

β. Το εξωτερικό οριζόντιο τμήμα έχει το κατά το δυνατό ελάχιστο μήκος και σταματά από εξωτερικό τοίχο σε απόσταση μικρότερη από το τριπλάσιο της διαμέτρου του σωλήνα.

γ. Το τελικό σημείο εξόδου των καυσαερίων είναι προστατευμένο με ειδικό εξάρτημα.

Σε περίπτωση που υπάρχουν ανοίγματα που βρίσκονται ψηλότερα από την απόληξη της καπνοδόχου και σε οριζόντια απόσταση μικρότερη των 6 m από αυτήν και η αρμόδια αρχή διαπιστώσει ενόχληση από την εκπομπή καυσαερίων, μπορεί να επιβάλει την ανύψωση ή να διατάξει άλλα μέτρα για τον περιορισμό της ενόχλησης σε ανεκτά όρια.

2.4.3. Αποθήκευση καυσίμων.

2.4.3.1. Για την αποθήκευση υγρών ή στερεών καυσίμων και για συνολική εγκατεστημένη θερμική ισχύ πάνω από 150 KW, απαιτείται η κατασκευή ιδιαίτερου χώρου αποθήκευσης καυσίμων στο κτίριο.

Ο χώρος αποθήκευσης καυσίμων πρέπει να χωρίζεται από το λεβητοστάσιο ή άλλο διπλανό χώρο με τοίχο από άκαυστα υλικά.

Ειδικά για την περίπτωση αποθήκευσης πετρελαίου, ο τοίχος αυτός πρέπει να είναι στεγανός και ανθεκτικός στη φωτιά. Ο τοίχος αυτός αρκεί να είναι κατασκευασμένος είτε από οπλισμένο σκυρόδεμα είτε από δρομική πλινθοδομή εκατέρωθεν επιχρισμένη είτε από μπατική πλινθοδομή χωρίς διαμπερείς οπές. Εναλλακτικά μπορεί ο τοίχος αυτός να είναι οποιασδήποτε άλλης κατασκευής, εφόσον αποδεδειγμένα έχει δείκτη πυραντίστασης τουλάχιστο μιας ώρας.

Ο χώρος αποθήκευσης πρέπει να επικοινωνεί με τους άλλους χώρους μέσω μεταλλικής πόρτας. Ο τεχνητός φωτισμός του χώρου επιτρέπεται μόνο με ηλεκτρικούς λαμπτήρες.

Ο χώρος αποθήκευσης καυσίμων πρέπει να αερίζεται μέσω μόνιμου ανοίγματος προς το ύπαιθρο (κατευθείαν ή μέσω σήραγγας). Η καθαρή επιφάνεια του ανοίγματος πρέπει να είναι ίση τουλάχιστο με το (1/12) της επιφάνειας του χώρου της αποθήκης.

2.4.3.2. Σε περίπτωση αποθήκευσης μαζί στερεών και υγρών καυσίμων, πρέπει να λαμβάνεται πρόνοια, ώστε το τυχόν διαρρέον πετρέλαιο να μην έρχεται σε επαφή με τα στερεά καύσιμα.

2.4.3.3. Απαγορεύεται η αποθήκευση υγρών καυσίμων σε διαδρόμους, εισόδους, κλιμακοστάσια και κάτω από αυτά, κατοικούμενους ορόφους, χώρους εργασίας και εργαστήρια, καθώς και όπου, κατά την κρίση των αρμόδιων αρχών, είναι ενδεχόμενο να δημιουργηθεί συγκέντρωση ατόμων σε περίπτωση έκρηξης πυρκαγιάς.

2.4.3.4. Απαγορεύεται εφεξής η χρήση υγραερίων καυσίμων για κεντρικές θερμάνσεις. Κατ' εξαίρεση, είναι δυνατό να χρησιμοποιηθούν υγραέρια καύσιμα σε κτίρια με χρήση βιομηχανίας - βιοτεχνίας (κατηγορία Ι), μετά από έγκριση του υπουργείου Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας, όταν τα υγραέρια καύσιμα χρησιμοποιούνται και για άλλους σκοπούς.

Γενικά, οπουδήποτε στο παρόν άρθρο αναφέρεται η έννοια του αερίου καυσίμου, νοείται αέριο με συνεχή παροχή από δίκτυο φωταερίου ή φυσικού αερίου πόλης.

ΑΡΘΡΟΝ-28 ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ - ΑΕΡΙΣΜΟΥ.

1. ΓΕΝΙΚΑ.

1.1. Εγκατάσταση κλιματισμού ενός κτιρίου ή χώρου είναι το σύνολο των συσκευών, κατασκευών, μηχανισμών κλπ., που απαιτούνται για τη δημιουργία κατάλληλων συνθηκών περιβάλλοντος (θερμοκρασία, υγρασία, ποιότητα και κίνηση αέρα). Τούτο επιτυγχάνεται με επεξεργασία και ανανέωση του αέρα του χώρου.

1.2. Η εγκατάσταση κλιματισμού υπολογίζεται και κατασκευάζεται με τρόπο, ώστε να εξασφαλίζει τις επιθυμητές συνθήκες άνεσης, ευεξίας και υγιεινής στους διάφορους χώρους του κτιρίου, την ασφάλεια των χρηστών και την αθόρυβη, οικονομική και αυτοματοποιημένη λειτουργία της εγκατάστασης.

1.3. Ο τρόπος κατασκευής της εγκατάστασης και η ποιότητα των χρησιμοποιούμενων υλικών καθορίζονται από την 2425/1986 ΤΟΤΕΕ κλιματισμού (ΦΕΚ 177/Β/31.3.88) και τις λοιπές

εγκεκριμένες τεχνικές οδηγίες.

1.4. Η ενσωμάτωση στοιχείων της εγκατάστασης κλιματισμού στον φέροντα οργανισμό απαγορεύεται. Επιτρέπονται μόνο τοπικές διελεύσεις των παραπάνω στοιχείων με έγγραφη άδεια του επιβλέποντα μηχανικού, επιπλέον δε και με την απαραίτητη προϋπόθεση ότι δεν επηρεάζεται η στατική επάρκεια του κτιρίου.

Ενσωμάτωση στοιχείων της εγκατάστασης κλιματισμού στα λοιπά οικοδομικά στοιχεία του κτιρίου επιτρέπεται, εφόσον:

α. Δεν δημιουργούνται κακοτεχνίες.

β. Εξασφαλίζεται η ελεύθερη συστολή - διαστολή σωληνώσεων.

γ. Εξασφαλίζονται έντεχνα τελειώματα σύμφωνα με τους παραδεκτούς κανόνες τεχνικής.

δ. Τα ενσωματούμενα υλικά δεν αλληλεπιδρούν με οποιοδήποτε τρόπο μεταξύ τους.

ε. Τα ενσωματούμενα υλικά πρέπει να είναι κατάλληλα για το σκοπό αυτό.

1.5. Εφόσον οι κλιματολογικές συνθήκες το απαιτούν, η εγκατάσταση κλιματισμού πρέπει να κατασκευάζεται με τέτοιο τρόπο, ώστε να εξασφαλίζεται επαρκής προστασία από τον παγετό σε όλα τα τμήματα της εγκατάστασης.

1.6. Η εγκατάσταση πρέπει να είναι υπολογισμένη και κατασκευασμένη κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να μη δημιουργείται θόρυβος πάνω από τα ανεκτά όρια κατά τη λειτουργία της ούτε να διευκολύνεται η μετάδοση του θορύβου.

Σε χώρους με ειδικές απαιτήσεις στάθμης θορύβου, πρέπει να λαμβάνονται ειδικά μέτρα.

Επίσης μέτρα πρέπει να λαμβάνονται και σε χώρους με πηγές θορύβου, ώστε να μη δημιουργείται ενόχληση σε παράπλευρους χώρους ούτε να μπορεί να μεταφέρεται ο θόρυβος μέσα από τα στοιχεία της εγκατάστασης.

2. ΜΗΧΑΝΟΣΤΑΣΙΑ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ.

2.1. Μηχανοστάσιο κλιματισμού είναι ο χώρος στον οποίο τοποθετούνται συσκευές επεξεργασίας, καθαρισμού, ανανέωσης ή και παροχής αέρα (πχ. ανεμιστήρες, κλιματιστικές συσκευές) ή συσκευές επεξεργασίας και διανομής νερού, ψυκτικού υγρού ή ψυκτικού μέσου (ψύκτες, αντλίες, κυκλοφορητές, συμπυκνωτές, εναλλάκτες θερμότητας κλπ.).

2.2. Το μέγεθος του μηχανοστασίου προσδιορίζεται σε συνάρτηση με τον αριθμό και τις διαστάσεις των συσκευών και μηχανημάτων που θα εγκατασταθούν σε αυτό.

Κατά τον προσδιορισμό του μεγέθους του μηχανοστασίου, πρέπει να λαμβάνεται πρόνοια ώστε να υπάρχει και ο αναγκαίος ελεύθερος χώρος για τη λειτουργία και τη συντήρηση των μηχανημάτων και συσκευών, χωρίς απαίτηση ανακατασκευής τοίχων ή ανοιγμάτων.

Η διάταξη των μηχανημάτων και συσκευών μέσα στο μηχανοστάσιο πρέπει να είναι τέτοια, ώστε για κάθε συσκευή να εξασφαλίζεται οριζόντια απόσταση από τους τοίχους του μηχανοστασίου ή από άλλες συσκευές 0,60 m.

2.3. Το ελεύθερο ύψος του μηχανοστασίου προσδιορίζεται από το είδος και το μέγεθος των διαφόρων συσκευών, μηχανημάτων και αεραγωγών.

Όταν δεν υπάρχουν αεραγωγοί εντός του μηχανοστασίου, το ελεύθερο ύψος (μεταξύ δαπέδου και οροφής ή κάτω παρειάς τυχόν υπάρχουσας δοκού) πρέπει να είναι τουλάχιστον ίσο με το ύψος του υψηλότερου μηχανήματος συν 0,80 μ.

Όταν υπάρχουν αεραγωγοί, τόσο τούτο είναι ίσο με την απόσταση της επάνω πλευράς του υψηλότερου αεραγωγού απ'το δάπεδο 0,50 μ.

Σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να υπάρχει μηχανοστάσιο με ελεύθερο ύψος, όπως τούτο καθορίζεται παραπάνω, κάτω των 2,20 μ.

2.4. Για τον αερισμό, την ύδρευση, την αποχέτευση, τα ανοίγματα, τον τρόπο κατασκευής δαπέδων, ορόφων και τοίχων, ισχύουν όσα αναφέρονται στις παρ. 2.4.4.6 και 2.4.4.7 του άρθ.27.

2.5. Ειδικά το δάπεδο του μηχανοστασίου πρέπει να υπολογίζεται στις στατικές και δυναμικές φορτίσεις που προκαλούν τα μηχανήματα κλιματισμού.

3. ΣΩΛΗΝΩΣΕΙΣ - ΑΕΡΑΓΩΓΟΙ.

3.1. Για τις σωληνώσεις νερού, ψυκτικού υγρού ή ψυκτικού μέσου, καθώς και για τους αεραγωγούς, ισχύουν τα αναφερόμενα στις παρ. 2.5.1. και 2.5.2. του άρθρου 27.

3.2. Προκειμένου για αεραγωγούς υψηλής ταχύτητας και ψηλής πίεσης, πρέπει να λαμβάνονται μέτρα καταστολής του θορύβου, εφόσον αυτός υπερβαίνει τα ανεκτά όρια, κατά τις διαδρομές τους μέσα από κατοικημένους χώρους.

4. ΘΟΥΥΒΟΣ - ΚΡΑΔΑΣΜΟΙ.

Ειδική πρόνοια πρέπει να λαμβάνεται για την απόσβεση ήχων και κραδασμών που προέρχονται από τη λειτουργία των μηχανημάτων και συσκευών της εγκατάστασης κλιματισμού.

ΑΡΘΡΟΝ-29 ΑΝΕΛΚΥΣΤΗΡΕΣ.

1.1. Σε κάθε νέο κτίριο όταν το δάπεδο ορόφου ή τμήματος ορόφου έχει διαφορά στάθμης μεγαλύτερη από 9μ. απ'την οριστική επιφάνεια του περιβάλλοντος εδάφους στη θέση από την οποία γίνεται η προσπέλαση στον υπόψη όροφο, επιβάλλεται η εγκατάσταση ενός τουλάχιστο ανελκυστήρα προσώπων με την επιφύλαξη της παρ.5 του άρθ.29 του Ν-1577/85 (ΓΟΚ).

1.2. Σε περίπτωση χώρου ενίαίας λειτουργίας που αναπτύσσεται σε περισσότερα από ένα επίπεδα και εξυπηρετείται με εσωτερική κλίμακα, για την εφαρμογή της προηγούμενης παρ. ελέγχεται η στάθμη του δαπέδου εισόδου σ' αυτόν.

1.3. Στις προσθήκες καθ' ύψος ή κατ' επέκταση επιτρέπεται να εφαρμόζονται οι διατάξεις για τους ανελκυστήρες που ίσχυαν κατά την έκδοση της αρχικής άδειας με την επιφύλαξη των όρων της παρακάτω παρ.3.

2. Υποχρεωτικά κάθε σημείο του ορόφου του κτιρίου δεν πρέπει να απέχει περισσότερο από 60 μ. από τον ανελκυστήρα, μετρούμενο σε φυσική όδευση.

Ο τύπος και το είδος του ανελκυστήρα που εγκαθίσταται σε ένα κτίριο πρέπει να είναι κατάλληλος γι' αυτό και να πληροί όλες τις απαιτήσεις - προδιαγραφές κατασκευής, για την άνετη και ασφαλή μεταφορά ατόμων.

3. Σε κτίρια στα οποία απαιτείται η κατασκευή ανελκυστήρα σύμφωνα με την παρ.1 του παρόντος άρθρου πρέπει να συντάσσεται κυκλοφοριακή μελέτη του κτιρίου όταν ο πληθυσμός του κτιρίου είναι μεγαλύτερος από 200 άτομα.

Στην κυκλοφοριακή μελέτη του κτιρίου θα προσδιορίζονται ο αριθμός των ανελκυστήρων, η χωρητικότητα και η ταχύτητά τους.

4. Η εγκατάσταση των (ηλεκτροκινήτων) ανελκυστήρων σε ένα κτίριο, δηλαδή τα οικοδομικά στοιχεία φρέατος, τα ύψη, διαστάσεις μηχανοστασίου, τροχαλιοστασίου, διαμόρφωση φρέατος, καθώς και ο τρόπος κατασκευής γίνονται σύμφωνα με την υπ.αρ. 18173/30.8.88 (ΕΛΟΓ-ΕΝ 81.1/88) απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών, Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, "Κατασκευή, εγκατάσταση και λειτουργία ηλεκτροκίνητων ανελκυστήρων" (ΦΕΚ 664/1/4) όπως κάθε φορά ισχύει. Ειδικά στους υδραυλικούς ανελκυστήρες ισχύουν οι παρακάτω παρεκκλίσεις:

α. Δεν απαιτείται ιδιαίτερος χώρος τροχαλιοστασίου.

β. Το μηχανοστάσιο μπορεί να μην είναι σε επαφή με το φρέαρ. Στην περίπτωση αυτή, οι υδραυλικοί σωλήνες και τα καλώδια που συνδέουν το μηχανοστάσιο με το φρέαρ πρέπει να τοποθετούνται σε ειδικό για το σκοπό αυτό κανάλι.

γ. Οι ελάχιστες αποστάσεις του μηχανισμού κίνησης από τους τοίχους του μηχανοστασίου πρέπει να είναι τουλάχιστον 0,20 μ. εκτός από την απόσταση της μιας από τις μεγάλες πλευρές του, που πρέπει να είναι 0,80 μ.

δ. Μπροστά απ'τον ηλεκτρικό πίνακα του ανελκυστήρα που τοποθετείται στο μηχανοστάσιο πρέπει να αφήνεται ελεύθερη απόσταση από οποιοδήποτε εμπόδιο τουλάχιστο 0,80 μ.

ε. Η ελεύθερη απόσταση μεταξύ του ανώτατου σημείου της οροφής του θαλάμου και του κατώτατου σημείου της οροφής του φρέατος πρέπει να είναι τουλάχιστο 1,15 μ.

Επίσης, ειδικά στους υδραυλικούς ανελκυστήρες, το δάπεδο του μηχανοστασίου πρέπει να κατά-σκευάζεται έτσι ώστε σε περίπτωση διαρροής όλο το υδραυλικό υγρό να παραμένει στο μηχανοστάσιο.

5. Κατά την κατασκευή και εγκατάσταση ανελκυστήρα σε κτίρια, λαμβάνονται τα κατά περίπτωση κατάλληλα μέτρα ηχομόνωσης, όπως προβλέπονται από τις ισχύουσες διατάξεις ώστε να μην υπάρχει μεταφορά θορύβου σε διπλανά διαμερίσματα ή χώρους. Επίσης, λαμβάνονται αντικραδα-σμικά μέτρα στο χώρο του κλιμακοστασίου, ώστε να μη μεταδίδονται στο κτίριο οι κραδασμοί.

Επίσης, λαμβάνεται πρόνοια για την προστασία της εγκατάστασης από φωτιά (τοίχοι, κουφώματα με ψηλή αντίσταση στη φωτιά) και εξασφαλίζεται φράγμα για την αποτροπή

διάδοσης φωτιάς ή καπνού μέσω της εγκατάστασης, όπως προβλέπονται από τις ισχύουσες διατάξεις "περί πυροπροστασίας".

6. Κάθε μηχανοστάσιο ανελκυστήρα που βρίσκεται σε οποιονδήποτε όροφο, εκτός από τον ανώτατο όροφο του κτιρίου, πρέπει να μην έχει οποιονδήποτε άνοιγμα προς άλλο χώρο του κτιρίου, εκτός από την πόρτα του, η οποία πρέπει να κατασκευάζεται σύμφωνα με τις προδιαγραφές του κανονισμού περί πυροπροστασίας των κτιρίων".
(Το άρθ.29 τίθεται ως ετροποποιήθη με την ΑΠΟΦ-49977/3068/89 (ΦΕΚ-535/Β/30-6-89).

ΑΡΘΡΟΝ-30 ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ.

Εσωτερικές ηλεκτρικές εγκαταστάσεις είναι το σύνολο των εγκατεστημένων στοιχείων (σωλήνες, υλικά, ειδικά τεμάχια, εξαρτήματα, συσκευές κλπ.), που λειτουργικά συμβάλλουν στη χρησιμοποίηση της ηλεκτρικής ενέργειας μέσα στα κτίρια ή οικόπεδα, για φωτισμό, θέρμανση, κίνηση, σήμανση και λοιπές εφαρμογές.

Στις εγκαταστάσεις αυτές περιλαμβάνονται οι αγωγοί σύνδεσης (μόνιμοι και προσωρινοί) των ακινήτων με το δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας, σταθμοί μετασχηματιστών, τηλεφωνικές εγκαταστάσεις.

Οι εσωτερικές ηλεκτρικές εγκαταστάσεις σχεδιάζονται και κατασκευάζονται με τρόπο, ώστε να εξασφαλίζεται η ασφάλεια, η άνεση των ατόμων που τις χρησιμοποιούν και η ασφάλεια του κτιρίου, καθώς επίσης η ορθή και απρόσκοπτη λειτουργία τους.

Πρέπει να καλύπτουν με επάρκεια και κατάλληλα τις διάφορες χρήσεις, όπως αυτές έχουν προδιαγραφεί για το κτίριο ή το οικόπεδο.

Τα χρησιμοποιούμενα υλικά και συσκευές πρέπει να είναι κατάλληλα και να προσαρμόζονται στο είδος της χρήσης που προορίζονται και να είναι εφοδιασμένα με σχετική έγκριση κυκλοφορίας από την αρμόδια υπηρεσία.

Ο τρόπος κατασκευής των εγκαταστάσεων αυτών, η ποιότητα των χρησιμοποιούμενων υλικών και οι ελάχιστες απαιτήσεις για κάθε μία απ'τις εγκαταστάσεις αυτές καθορίζονται στους αντίστοιχους ισχύοντες κανονισμούς και στις αναφερόμενες σε κάθε είδος εγκατάστασης παρακάτω παρ.

1. ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΙΣΧΥΡΩΝ ΡΕΥΜΑΤΩΝ.

1.1. Σε κάθε κτίριο ή τμήμα κτιρίου, που προορίζεται για κατοικία, εργασία ή παραμονή ατόμων, πρέπει να κατασκευάζεται ηλεκτρική εγκατάσταση, που να εξασφαλίζει τη δυνατότητα τεχνητού φωτισμού και δυνατότητα λήψης ηλεκτρικής ενέργειας, ανεξάρτητα αν η ηλεκτρική αυτή εγκατάσταση συνδεθεί με δημόσιο δίκτυο διανομής ηλεκτρικής ενέργειας ή άλλη πηγή παροχής ηλεκτρικής ενέργειας.

1.2. Οι εγκαταστάσεις αυτές πρέπει να εκτελούνται σύμφωνα με τις δ/ξεις του κανονισμού εσωτερικών ηλεκτρικών εγκαταστάσεων (ΚΕΗΕ, ΦΕΚ 59/Β/11.4.55) και των εκάστοτε συμπληρώσεων ή τροποποιήσεων του που βρίσκονται σε ισχύ και πληρούν τις γενικές απαιτήσεις του άρθρου αυτού.

1.3. Ηλεκτροδότηση της ηλεκτρικής εγκατάστασης κτιρίων από το δημόσιο δίκτυο διανομής ηλεκτρικής ενέργειας της ΔΕΗ γίνεται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του Ν-4483/1965 (ΦΕΚ 118 Α) ή τις ισχύουσες τροποποιήσεις του. Προκειμένου για την ηλεκτροδότηση από ίδιες πηγές ηλεκτρικής ενέργειας θα τηρούνται και τα προβλεπόμενα από το Ν-1559/1985 (ΦΕΚ-135 Α).

1.4. Σε κάθε κτίριο ή τμήμα κτιρίου πρέπει να προβλέπεται χώρος αποκλειστικά για την τοποθέτηση όλων των μετρητών ηλεκτρικής ενέργειας (κατοικιών, καταστημάτων κλπ.). Απαγορεύεται η μεταβολή από τον κατασκευαστή ή τους χρήστες του κτιρίου των χαρακτηριστικών του χώρου των μετρητών και κάθε κατασκευής που αφορά την παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, όπως θα έχουν διαμορφωθεί με τις υποδείξεις της ΔΕΗ. Ο χώρος αυτό και οι εγκαταστάσεις που βρίσκονται μέσα σ' αυτόν κατασκευάζονται σύμφωνα με την οδηγία της ΔΕΗ "ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΡΗΤΙΚΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ οδηγίες προς τους κατασκευαστές κτιρίων και τους ηλεκτρολόγους εγκαταστάτες".

Για την έκδοση της άδειας οικοδομής, όταν ο όγκος της υπερβαίνει τον προβλεπόμενο από τους Ν-4483/65 και 1277/82 (ΦΕΚ 103/Α) ή τις ισχύουσες τροποποιήσεις, απαιτείται η γνώμη της ΔΕΗ για την ανάγκη εγκατάστασης ηλεκτρικού υποσταθμού.

1.5. Για την σύνδεση του μετρητή με το δημόσιο δίκτυο διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, προβλέπονται και κατασκευάζονται όσα απαιτούνται από τον ισχύοντα κανονισμό της ΔΕΗ.

1.6. Σε κάθε νέο ή υφιστάμενο κτίριο ή τμήμα κτιρίου που προορίζεται για κατοικία ή εργασία

ή παραμονή ατόμων (εξαιρουμένων των βιομηχανικών χώρων ή ειδικών χώρων όπου η παρουσία ατόμων περιορίζεται σε εξειδικευμένα άτομα χειριζόμενα ειδικές εγκαταστάσεις), απαγορεύεται η επί μονωτήρων στήριξη γραμμών των ηλεκτρικών εγκαταστάσεων. Οι επιτρεπόμενες, σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό, γραμμές των ηλεκτρικών εγκαταστάσεων πρέπει να κατασκευάζονται ορατές ή χωνευτές στο επίχρισμα ή χωνευτές στο σκυρόδεμα στερεούμενες επί του ξυλοτύπου. Οι ορατές γραμμές που βρίσκονται σε ύψος κάτω των 2,40 m στους διάφορους χώρους πρέπει να παρουσιάζουν επαρκή μηχανική αντοχή ή να προστατεύονται κατάλληλα. Χωνευτές γραμμές κατασκευάζονται γενικά εντός σωλήνων, εκτός των περιπτώσεων όπου χρησιμοποιούνται εγκεκριμένου τύπου καλώδια σε ύψος άνω των 2,40 m από το δάπεδο. Απαγορεύεται η λάξευση του φέροντα οργανισμού ή οποιαδήποτε μείωση της διατομής του για τη χωνευτή τοποθέτηση ή στήριξη γραμμών ή συσκευών από τον υπεύθυνο εγκαταστάτη, χωρίς άδεια του επιβλέποντα μηχανικού. Χωνευτές γραμμές τοποθετούνται κυρίως στο επίχρισμα και σε βάθος τουλάχιστον 5 mm από την τελική επιφάνεια. Γραμμές μέσα στο σκυρόδεμα (ξυλότυπο) επιτρέπονται μόνο μέσα σε χαλυβδοσωλήνες επαρκούς αντοχής ή σε εγκεκριμένους για τέτοια χρήση πλαστικούς σωλήνες, απαγορευμένης της κοπής ή παραμόρφωσης του σιδηρού σπλισμού του σκυροδέματος κατά την τοποθέτηση των σωλήνων. Οι ηλεκτρικοί πίνακες διανομής πρέπει να τοποθετούνται σε εύκολα προσπελάσιμη θέση μέσα στο κτίριο. Ηλεκτρικοί πίνακες χωνευτοί απαιτούν τοίχους πάχους 15 cm ή μεγαλύτερου. Ο αγωγός γείωσης πρέπει να καταλήγει σε όλα τα σημεία ρευματοληψίας (φωτισμού ή ρευματοδοτών ή συσκευών), έστω και αν τα αρχικά συνδεδεμένα φωτιστικά σώματα δεν έχουν μεταλλικά μέρη ή τα δάπεδα των χώρων που είναι εγκατεστημένα είναι μονωτικά. Όλοι οι ρευματοδότες πρέπει να έχουν υποχρεωτικά επαφή γείωσης, σε οποιοδήποτε χώρο και αν είναι εγκατεστημένοι.

2. ΥΠΟΣΤΑΘΜΟΙ.

2.1. Σε κάθε κτίριο ή χώρο ειδικής χρήσης που πρόκειται να συνδεθεί με το δίκτυο μέσης τάσης (ΜΤ) της ΔΕΗ πρέπει να προβλέπονται οι αναγκαίοι χώροι για το σκοπό αυτό. Ο χώρος μέσα στον οποίο προορίζεται να εγκατασταθούν τα μηχανήματα της ΔΕΗ (κυψέλη εισόδου, εξόδου καλωδίου, κυψέλη προστασίας και κυψέλη μέτρησης) πρέπει να είναι κατασκευασμένο σύμφωνα με τις τεχνικές οδηγίες της ΔΕΗ. Οι ιδιωτικοί χώροι που προορίζονται για την εγκατάσταση μηχανημάτων. (πινάκων διανομής μετασχηματιστών κλπ.) πρέπει να παρέχουν ευχερή προσπέλαση για ανθρώπους σε περίπτωση ανάγκης και δυνατότητα προσκόμισης μηχανημάτων. Για την εγκατάσταση του υποσταθμού υποβιβασμού τάσης, πρέπει να προβλεφθούν οι κατάλληλοι χώροι για την εγκατάσταση:

- διακοπών μέσης τάσης (ΜΤ)
- μετασχηματιστών (Μ/Σ)
- διανομής χαμηλής τάσης (ΧΤ)

Από αυτούς, ο χώρος διακοπών ΜΤ και μετασχηματιστών Μ/Σ πρέπει να είναι κλειστοί και κατασκευασμένοι από άκαυστα υλικά με μεταλλικές πόρτες από χαλυβδοέλασμα πάχους 1 mm κατ' ελάχιστο με ανοίγματα αερισμού (περσίδες).

Το ελάχιστο ύψος του χώρου (κάτω από δοκούς κλπ.) πρέπει να είναι 3,00 m.

2.2. Η διάταξη των συσκευών μέσα στους παραπάνω χώρους πρέπει να είναι τέτοια, ώστε να εξασφαλίζεται η ευχερής συντήρηση και λειτουργία τους.

Ειδικά για τον πίνακα Μ.Τ., η απόσταση απ'τον αντικείμενο τοίχο πρέπει να είναι 1,20m κατ' ελάχιστο.

2.3. Η διάταξη των Μ/Σ πρέπει να είναι τέτοια, ώστε για οποιονδήποτε Μ/Σ η οριζόντια απόσταση μεταξύ του κελύφους της ΧΤ του αντικείμενου τοίχου ή διαχωριστικού πλέγματος να είναι τουλάχιστον 1,20 m. Η αντίστοιχη απόσταση μεταξύ του κελύφους του Μ/Σ και του αντικείμενου τοίχου από την πλευρά της ΜΤ πρέπει να είναι 0,40 m. Οι άλλες δύο πλευρές εκατέρωθεν του Μ/Σ πρέπει να απέχουν από το αντικείμενο τοίχο 0,80 m κατ' ελάχιστο η κάθε μία.

Η ελάχιστη κατακόρυφη απόσταση του ψηλότερου σημείου του Μ/Σ και του χαμηλότερου σημείου της οροφής να είναι 0,40 m.

2.4. Ο υποσταθμός μετασχηματισμού τάσης θεωρείται διαμέρισμα ηλεκτρικής υπηρεσίας,

υπό την έννοια του ΚΕΗΕ (ορισμός υπ'αρ.38) και η πρόσβαση στους χώρους του επιτρέπεται μόνο στο αρμόδιο προσωπικό.

Οι χώροι του υποσταθμού σημαίνονται υποχρεωτικά με επιγραφές απαγόρευσης εισόδου, αναγγελίας κινδύνου και αναγγελίας ψηλής τάσης.

2.5. Ο χώρος του ή των Μ/Σ πρέπει να εξασφαλίζει επαρκή αερισμό (φυσικό ή τεχνητό) για την απαγωγή της θερμότητας των αυτόψυκτων μετασχηματιστών ισχύος. Συνιστάται η κατασκευαστική διαμόρφωση του χώρου, ώστε η ψύξη να επιτυγχάνεται με φυσικό εξαερισμό. Απαγορεύεται η μεταβολή των οιασδήποτε ανοιγμάτων αερισμού από τον κατασκευαστή ή τους χρήστες του κτιρίου καθώς και η παρεμπόδιση του αερισμού με έμφραξη ή κάλυψη των ανοιγμάτων αυτών με οποιαδήποτε αντικείμενα.

Ο χώρος του Μ/Σ πρέπει να διαθέτει είτε λεκάνη επαρκούς χωρητικότητας για τη περισυλλογή του λαδιού σε περίπτωση διαρροής, χωρίς όμως να αφήνει στο λάδι ελεύθερη επιφάνεια προς την αποφυγή πυρκαγιάς (πχ. με τοποθέτηση στη λεκάνη στρώματος σκύρων κατάλληλου πάχους) είτε κατάλληλη διάταξη απαγωγής του λαδιού από το χώρο. Ακόμα να ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα για την πυρόσβεση βάσει των ισχυόντων κανονισμών.

2.6. Οι χώροι μέσης τάσης (διακοπών και μετασχηματιστών) απαγορεύεται να έχουν οποιοδήποτε άνοιγμα προς κλιμακοστάσιο (άνοιγμα κουφώματος, αεραγωγό, γρίλιες κλπ). Κατ'εξαιρέση, επιτρέπεται πόρτα, που είναι αναγκαία για την πρόσβαση προς αυτό, εφ' όσον έχει τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

- α. Είναι στο σύνολό της σιδερένια και όπου έχει λαμαρίνα το πάχος της είναι 1,5 mm.
- β. Δεν έχει γρίλιες ή οποιοδήποτε άλλο άνοιγμα.
- γ. Εφάπτεται σε πατούρες της κάσας σε πλάτος τουλάχιστο 25mm
- δ. Έχει μηχανισμό επαναφοράς στην κλειστή θέση.

Εναλλακτικά, η πόρτα αυτή αρκεί να έχει δείκτη πυραντίστασης τουλάχιστο μισής ώρας, όπως προκύπτει από πιστοποιητικό αναγνωρισμένου εργαστηρίου.

2.7. Κατ'εξαιρέση, επιτρέπεται η κατασκευή υπαίθριου υποσταθμού ή η τοποθέτηση προκατα-σκευασμένου υποσταθμού επί του γηπέδου ύστερα από άδεια του αρμόδιου πολεοδομικού γραφείου και εφόσον ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα, ώστε να μην προκαλείται ενόχληση στους γείτονες.

2.8. Οι αναφερόμενες ελάχιστες αποστάσεις των συσκευών του υποσταθμού απ'τα οικοδομικά στοιχεία δεν ισχύουν προκειμένου περί εγκεκριμένων τυποποιημένων υποσταθμών πάσης φύσεως.

2.9. Σε περίπτωση που ένα κτίριο διαθέτει ίδια πηγή ηλεκτροπαραγωγής, για την τροφοδότηση ζωτικών φορτίων σε περίπτωση διακοπής της τροφοδότησης από το δίκτυο (ΔΕΗ), πρέπει να προβλέπονται αντίστοιχοι χώροι. Οι χώροι αυτοί, που κατατάσσονται επίσης σε χώρους ηλεκτρικής υπηρεσίας, πρέπει να είναι κλειστοί, κατασκευασμένοι από άκαυστα υλικά και με επαρκή αερισμό φυσικό ή τεχνητό και σημαίνονται κατάλληλα.

2.10. Ειδικότερα, χώροι που προορίζονται για τοποθέτηση συσσωρευτών πρέπει να έχουν επαρκή εξαερισμό και εφόσον το απαιτούν οι κανονισμοί αντεκρηκτική ηλεκτρική εγκατάσταση.

2.11. Τα δάπεδα των χώρων ηλεκτρικής υπηρεσίας πλην χώρων μετασχηματιστών και ηλεκτροπαραγωγών ζευγών, πρέπει να υπολογίζονται για φορτίο 500 kp/m². Τα δάπεδα των χώρων Μ/Σ πρέπει να ελέγχονται επιπλέον και βάσει των πραγματικών συνθηκών φόρτισης με το συγκεκριμένο μηχάνημα (βάρος, τρόπος στήριξης, ταλαντώσεις κλπ.).

Το ίδιο ισχύει και για τους χώρους από τους οποίους προβλέπεται διέλευση των πιο πάνω μηχανημάτων.

2.12. Οι περιμετρικοί τοίχοι των χώρων των υποσταθμών πρέπει να είναι μπατικοί ή σε περίπτωση στοιχείων οπλισμένου σκυροδέματος να έχουν πάχος τουλάχιστο 15 cm.

2.13. Μέσα στο χώρο του υποσταθμού, στο πάχος των περιμετρικών τοίχων, κάτω από το δάπεδο και στην πλάκα επικάλυψης του Υ/Σ δεν πρέπει να περνά εγκατάσταση ξένα προς τον προορισμό του Υ/Σ (πχ σωληνώσεις παροχών, αποχετεύσεων, σωλήνες θέρμανσης κλπ.).

3. ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΑΣΘΕΝΩΝ ΡΕΥΜΑΤΩΝ.

Οι εγκαταστάσεις ασθενών ρευμάτων των κτιρίων περιλαμβάνουν:

- Τηλεπικοινωνιακές εγκαταστάσεις
- Τηλεφωνικές εγκαταστάσεις
- Τηλετυπικές εγκαταστάσεις
- Ασύρματη επικοινωνία - αναζήτηση προσώπων
- Εγκαταστάσεις ενδοσυνεννόησης

- Ηλεκτροακουστικές εγκαταστάσεις
- Μεγαφωνικές εγκαταστάσεις
- Μεταφραστικές εγκαταστάσεις
- Εγκαταστάσεις σηματοδότησης και ελέγχου
- Εγκαταστάσεις πυρανίχνευσης
- Εγκαταστάσεις ασφάλειας
- Ελέγχου εισόδου
- Διαρρήξεων
- Νυχτοφύλακα
- Εγκαταστάσεις κεντρικού ρολογιού
- Εγκαταστάσεις οπτικοακουστικής επικοινωνίας
- Εγκατάσταση κεραίας λήψης ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών σημάτων και εγκατάσταση διανομής ραδιοτηλεοπτικών σημάτων.

3.1. Τηλεπικοινωνιακές εγκαταστάσεις

3.1.1. Οι τηλεφωνικές εγκαταστάσεις των κτιρίων ή τμημάτων κτιρίων σχεδιάζονται και κατασκευάζονται με τρόπο, ώστε να εξασφαλίζεται το απόρρητο της επικοινωνίας και η προστασία ατόμων από επικίνδυνες τάσεις.

3.1.2. Η κατασκευή των εγκαταστάσεων γίνεται σύμφωνα με τον ισχύοντα κανονισμό εσωτερικών τηλεφωνικών δικτύων (ΦΕΚ 773/Β/31-12-83 βλέπε Νέο Κανονισμό Αποφ-2280/92 ΦΕΚ-767/Β/92) και τον ισχύοντα κανονισμό τοποθέτησης και συντήρησης δευτερευουσών τηλεφωνικών εγκαταστάσεων (ΦΕΚ-269/Β/8-4-71) και τις εκάστοτε τροποποιήσεις τους.

3.1.3. Ο κεντρικός κατανεμητής, καθώς επίσης και οι κατανεμητές ορόφων των κύριων τηλεφωνικών συνδέσεων των κτιρίων πρέπει να τοποθετούνται σε κοινόχρηστους χώρους και ασφαλιζονται κατάλληλα, ώστε να μπορούν να είναι προσπελάσιμοι μόνο από το αρμόδιο προσωπικό.

3.1.4. Σε μεγάλα κτίρια με δευτερεύουσα τηλεφωνική εγκατάσταση, όπου μέρος ή το σύνολο της εισερχόμενης ή εξερχόμενης επικοινωνίας γίνεται μέσω ειδικού προς τούτο ατόμου (τηλεφωνητή ή τηλεφωνήτριας), απαιτείται ειδικός χώρος για την παραμονή του χειριστή. Στο χώρο αυτό πρέπει να εξασφαλίζονται όλες οι απαραίτητες συνθήκες άνεσης (όπως πχ φωτισμού, αερισμού, θέρμανσης, επιπέδου θορύβου κλπ.).

3.1.5. Απαγορεύεται στο χώρο εργασίας του χειριστή η ύπαρξη τηλετυπικής συσκευής με μεγάλο φόρτο εργασίας, εφόσον η στάθμη θορύβου λειτουργίας της είναι τέτοια που να δημιουργεί ενόχληση.

3.1.6. Σε κάθε κτίριο ή τμήμα κτιρίου που προβλέπεται να εξοπλιστεί με δευτερεύουσα τηλεφωνική εγκατάσταση άνω των 150 συνδέσεων πρέπει να προβλέπεται ιδιαίτερος χώρος για την εγκατάστασή της. Ο χώρος αυτός πρέπει να είναι κατάλληλου μεγέθους, κλειστός, με φωτισμό και αερισμό και θερμοκρασίες από 10ο - 30οC για όλο το χρόνο. Ο χώρος πρέπει να έχει ελάχιστο καθαρό ύψος 3m και το δάπεδό του να είναι υπολογισμένο τουλάχιστο για 500 kp/m².

3.2. Εγκατάσταση κεραίας λήψης ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών σημάτων και εγκατάσταση διανομής ραδιοτηλεοπτικών σημάτων.

3.2.1. Σε κάθε κτίριο επιτρέπεται μόνο ένα κεντρικό συγκρότημα κεραιών λήψης ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών σημάτων επίγειας και δορυφορικής εκπομπής.

Κατ'εξαιρέση επιτρέπεται η διασπορά των παραπάνω κεραιών, εφόσον το επιβάλλουν τεχνικοί λόγοι, ύστερα από άδεια της αρχής.

3.2.2. Η εγκατάσταση λήψης, ενίσχυσης και διανομής ραδιοτηλεοπτικών σημάτων νέου ή υφιστάμενου κτιρίου με περισσότερες της μιας ιδιοκτησίες είναι κοινόχρηστη - έστω και αν δεν υπάρχει σύστημα οριζόντιας ιδιοκτησίας του ακινήτου.

3.2.3. Η κεντρική κεραία λήψης ραδιοτηλεοπτικών σημάτων κτιρίων κατασκευάζεται βάσει του τεχνικού κανονισμού εγκατάστασης και λειτουργίας κεντρικής κεραίας τηλεόρασης και ραδιοφωνίας, όπως εκάστοτε ισχύει.

3.2.4. Σε περίπτωση ύπαρξης γειτονικών ανισοϋψών κτιρίων, όπου το ψηλότερο κτίριο σκιάζει και εμποδίζει τη λήψη σημάτων ενός ή περισσότερων ραδιοτηλεοπτικών προγραμμάτων από το χαμηλότερο κτίριο, μπορεί ο ιδιοκτήτης ή οι ιδιοκτήτες του ψηλού κτιρίου να επιτρέψουν την εγκατάσταση της κεντρικής κεραίας του χαμηλότερου κτιρίου σε κατάλληλο σημείο του ψηλού κτιρίου, με έξοδα των ιδιοκτητών του χαμηλού κτιρίου.

3.2.5. Οι αγωγοί γραμμών ηλεκτρικής ενέργειας πρέπει να απέχουν οριζόντια ή κατακόρυφα

από κεραίες δεκτών ραδιοφωνίας και τηλεόρασης τις καθοριζόμενες στον παρακάτω [πίνακα](#) ελάχιστες αποστάσεις (σε θερμοκρασία 16ο C και άπνοια):

3.2.6. Με ειδικούς κανονισμούς μπορεί να επιβάλλεται σε παραδοσιακούς οικισμούς ή τμήματά τους και σε διατηρητέα κτίρια η τοποθέτηση κεντρικής κεραίας τηλεόρασης και ραδιοφωνίας.

Με τους ίδιους κανονισμούς εγκρίνεται η κατασκευή κοινόχρηστης κεραίας σε κατάλληλη θέση (που να μην επηρεάζει το κτίριο ή τον οικισμό) και δικτύου διανομής, ώστε το κτίριο ή τα κτίρια να τροφοδοτηθούν με ραδιοηλεκτρονικά σήματα από καλωδιακό εξωτερικό δίκτυο. Στην περίπτωση αυτή πρέπει να υπάρχει ειδική έγκριση του κρατικού φορέα μετάδοση ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών σημάτων.

ΑΡΘΡΟΝ-31 ΑΛΕΞΙΚΕΡΑΥΝΑ.

1. Σε κτίριο ή δομικό έργο ή μεμονωμένο στοιχείο του, που βρίσκεται σε έξαρση σε σχέση με τον περιβάλλοντα χώρο, επιβάλλεται η εγκατάσταση αλεξικέραυνου.
2. Η εγκατάσταση αλεξικέραυνου γίνεται σύμφωνα με τον κανονισμό εγκατάστασης αλεξικέραυνου και τις ισχύουσες διατάξεις που αφορούν τα επιμέρους στοιχεία της εγκατάστασης. Μέχρι την έκδοση του εν λόγω κανονισμού, η εγκατάσταση σχεδιάζεται και κατασκευάζεται σύμφωνα με τους κανόνες τέχνης και τεχνικής.
3. Η εγκατάσταση αλεξικέραυνου περιλαμβάνει και ειδική ξεχωριστή γείωση, η οποία όμως συνδέεται υποχρεωτικά με τις υπόλοιπες γειώσεις του κτιρίου.
4. Αγωγοί καθόδου της εγκατάστασης αλεξικέραυνου επιτρέπεται να τοποθετούνται χωνευτοί στα οικοδομικά υλικά, εφόσον εξασφαλιστεί η προστασία τους από ηλεκτρολύσεις και διάβρωση.

ΑΡΘΡΟΝ-32 ΓΡΑΜΜΑΤΟΚΙΒΩΤΙΑ.

1. Σε κάθε κτίριο επιβάλλεται η εγκατάσταση γραμματοκιβωτίων.
2. Ο αριθμός των γραμματοκιβωτίων είναι τουλάχιστο ίσος προς τον αριθμό των κατοικιών και λοιπών τμημάτων του κτιρίου που έχουν αυτοτελή χρήση.
3. Όλα τα γραμματοκιβώτια του κτιρίου διατάσσονται το ένα πλησίον του άλλου ώστε να αποτελούν μια ενότητα. Τοποθετούνται σε τέτοια θέση ώστε να είναι προσιτά από το εξωτερικό του κτιρίου χωρίς να χρειάζεται να ανοίγει πόρτα που υπόκειται σε κλείδωμα. Το 10% των γραμματοκιβωτίων και όχι λιγότερο από 1, πρέπει να είναι προσιτό σε άτομα με ειδικές ανάγκες, χρήστες αμαξιδίων. Η θέση τους πρέπει να είναι εμφανής και κοντά στην πόρτα της κυρίας εισόδου του κτιρίου. Επιτρέπεται η τοποθέτησή τους πάνω στο φύλλο της πόρτας εισόδου. Επιτρέπεται η τοποθέτησή τους στο προκήπιο. Απαγορεύεται να εξέχουν από τη ρυμοτομική γραμμή.
4. Κάθε γραμματοκιβώτιο έχει ιδιαίτερη κλειδαριά.
5. Τα ελάχιστα απαιτούμενα γεωμετρικά μεγέθη των γραμματοκιβωτίων που απαιτούνται καθορίζονται από τα αντίστοιχα πρότυπα του Ελληνικού Οργανισμού Τυποποίησης (ΕΛΟΤ) ή τα αντίστοιχα πρότυπα κρατών μελών της ΕΟΚ.

ΑΡΘΡΟΝ-33 ΚΙΒΩΤΙΑ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ.

Κάθε κτίριο πρέπει να διαθέτει κατάλληλο χώρο για τη συγκέντρωση και προσωρινή αποθήκευση των απορριμμάτων του κτιρίου μέχρι την αποκομιδή τους από τα συνεργεία καθαριότητας.

Σε περίπτωση ύπαρξης προκηπίου ή τοποθέτησης της πρόσοψης του κτιρίου εσώτερα της οικοδομικής γραμμής, ο χώρος αυτός μπορεί να γίνει στο προκήπιο ή τον παρόδιο ακάλυπτο χώρο.

Λεπτομέρειες σχετικά με τις προδιαγραφές που πρέπει να τηρούνται ανάλογα με τον τρόπο δόμησης και τη συλλογή των απορριμμάτων κατά περιοχές καθορίζονται με ειδικούς κανονισμούς.

ΑΡΘΡΟΝ-34
ΠΡΟΤΥΠΑ - ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ - ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΑ.

Στις περιπτώσεις εφαρμογής των κτιριοδομικών απαιτήσεων του παρόντος κανονισμού και όπου αναφέρονται πρότυπα ΕΛΟΤ ή άλλες εθνικές τεχνικές προδιαγραφές μπορούν εξ' ίσου να χρησιμοποιούνται πρότυπα ή τεχνικές προδιαγραφές που εκδίδονται από τις Ευρωπαϊκές Επιτροπές Τυποποίησης (CEN/CENELEC) ή ελλείψει τούτων από τους Διεθνείς Οργανισμούς Τυποποίησης (ISO - ICI) εφόσον έχουν υιοθετηθεί στην Ελλάδα από αρμόδιους φορείς. Όπου απαιτούνται πιστοποιητικά για την καταλληλότητα της χρήσης δομικών υλικών ή στοιχείων στα δομικά έργα κατ' εφαρμογήν των παραπάνω προτύπων ή τεχνικών προδιαγραφών εκτός από αυτά που χορηγούνται από εργαστήρια αρμοδίου κρατικού φορέα ή άλλων εργαστηρίων αναγνωρισμένων από το Κράτος, ισοδύναμη ισχύ έχουν και τα πιστοποιητικά που χορηγούνται από αναγνωρισμένα εργαστήρια των Κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας".

(Το άρθ.34 προσετέθη με την ΑΠΟΦ-49977/3068/89(ΦΕΚ-535/Β/30.6.89) τα δε υπόλοιπα άρθρα αριθμούνται ως 35, 36, 37, 38 και 39.)

ΑΡΘΡΟΝ-35
ΑΡΜΟΔΙΑ ΑΡΧΗ.

Αρμόδια αρχή για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού είναι η κατά τόπους πολεοδομική υπηρεσία.

ΑΡΘΡΟΝ-36
ΕΚΤΑΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ.

1. Οι διατάξεις του παρόντος κανονισμού έχουν εφαρμογή σε όλες τις περιοχές και τους οικισμούς της χώρας, που βρίσκονται είτε εντός είτε εκτός των εγκεκριμένων σχεδίων πόλεων.
2. Κατ'εξαιρέση δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις:
 - 2.1. Των άρθρων 10, 20 και 23 παρ.1,2,3 και 5 στις περιοχές που βρίσκονται εκτός των εγκεκριμένων σχεδίων πόλεως και
 - 2.2. Του άρθρου 20 στους οικισμούς που δεν έχουν εγκεκριμένο σχέδιο πόλεως.

ΑΡΘΡΟΝ-37
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ.

Οικοδομικές άδειες, που έχουν εκδοθεί με προϊσχύουσες του παρόντος διατάξεις και ισχύουν, μπορούν να εκτελούνται ή αναθεωρούνται με ή χωρίς αύξηση του όγκου τους σύμφωνα με τις προϊσχύουσες διατάξεις. Επίσης σύμφωνα με τις προϊσχύουσες διατάξεις μπορούν να εκδίδονται, εκτελούνται και αναθεωρούνται με ή χωρίς αύξηση του όγκου του κτιρίου οι άδειες εφόσον κατά τον χρόνο που ισχύουν οι προγενέστερες διατάξεις:

- α. έχει υποβληθεί στην αρμόδια Πολεοδομική Υπηρεσία αίτηση με όλα τα σχέδια και τα δικαιολογητικά που απαιτούνται από τις σχετικές διατάξεις ή
- β. έχουν αναθεωρηθεί από την αρμόδια Πολεοδομική Υπηρεσία τα σχέδια του προελέγχου που προβλέπονται από τις σχετικές διατάξεις ή
- γ. έχει εγκριθεί από τον αρμόδιο κατά περίπτωση φορέα μέσα στην τελευταία τριετία και ισχύει μελέτη ειδικού κτιρίου σχετική με την λειτουργικότητά του με ή χωρίς παρεκκλίσεις με βάση προϊσχύουσες διατάξεις ή
- δ. έχει υποβληθεί στην αρμόδια κατά περίπτωση Υπηρεσία αίτηση με πλήρη αρχιτεκτονική μελέτη μέσα στην τελευταία διετία για έγκριση η οποία είναι αναγκαία σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις για τη χορήγηση άδειας οικοδομής ή
- ε. αν αφορά ανέγερση κτιρίου για το οποίο έχει προκηρυχθεί αρχιτεκτονικός διαγωνισμός βά-σει της αρ.Ε.27960/1665/7/30.9.70 (ΦΕΚ-Β/684) απόφασης Υπ.Δημοσίων Έργων ή μετά από πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος βάσει του άρθ.11 παρ.5 του Ν-716/77 (ΦΕΚ-295/Α).

Στην περίπτωση β οι προϊσχύουσες διατάξεις εφαρμόζονται αν η αίτηση για τη χορήγηση της οικοδομικής άδειας με όλα τα απαιτούμενα σχέδια και δικαιολογητικά υποβληθεί μέσα σε

προθεσμία ενός έτους από την κατάργηση των αντίστοιχων προγενέστερων διατάξεων, ενώ στις περιπτώσεις γ, δ και ε η προθεσμία αυτή είναι δύο έτη.

Στην πιο πάνω περίπτωση α οι προϊσχύουσες διατάξεις εφαρμόζονται εφόσον δεν τεθεί ο φάκελος στο αρχείο σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις".

(Το άρθ.37 τίθεται ως αντικατεστάθη με την αποφ.49977/3068/89 (ΦΕΚ-535/Β/30-6-89).

ΑΡΘΡΟΝ-38 ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ.

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται:

α. Οι διατάξεις του ΝΔ-8/73 "περί ΓΟΚ/73" οι οποίες εξακολουθούσαν να ισχύουν σύμφωνα με το άρθ-31 του ΓΟΚ/85 (ΦΕΚ-210/Α/18-12-85).

β. Το από ΠΔ/8-7-30 περί κατασκευής και επισκευής πεζοδρομίων (ΦΕΚ-239/Α/14.7.30).

γ. Το από ΠΔ/23-1-23 περί κατασκευής και επισκευής πεζοδρομίων Αθηνών (ΦΕΚ-24/Α/27-1-32).

δ. Το από ΠΔ/9-7-35 περί επεκτάσεως της ισχύος του από ΠΔ/13-1-32 διατάγματος περί κατασκευής και επισκευής πεζοδρομίων Αθηνών (ΦΕΚ-330/Α/18-7-35).

ε. Το από ΒΔ/18-1-54 περί ανακατασκευής πεζοδρομίων επί γενικώς διαρρυθμιζόμενων ή ανακατασκευαζόμενων δημόσιων οδών (ΦΕΚ-27/Α/18-2-54).

στ. Το από ΠΔ/23-5-83 ΠΔ. "απαγόρευση τοποθέτησεως υπόγειων δεξαμενών κάτω από τα πεζοδρόμια κοινόχρηστων χώρων" (ΦΕΚ-262/Δ/23-6-83).

ζ. Η Αποφ-20452/484/19-2-86 απόφαση του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ "κτιριοδομικός κανονισμός για το φωτισμό και αερισμό κτιρίων" (ΦΕΚ-44/Β/19.2.86).

(Σ.Σ. Σύμφωνα με την Αποφ-4873/438/89 (ΦΕΚ-96/Β/10-2-89) παρετάθη εκ νέου η ισχύς των διατάξεων του ΓΟΚ/73, εκείνων που ήδη είχαν παραταθεί επί 2 συναπτά έτη μέχρι 18 Αυγούστου 1989, ήδη με την Αποφ-40670/89 παρετάθη εκ νέου η ανωτέρω Αποφ-4873/438/89 για 6 εισέτι μήνες συμπεριλαμβανομένου και του νέου κτιριοδομικού κανονισμού ήτοι μέχρι 18-2-90).

ΑΡΘΡΟΝ-39 ΙΣΧΥΣ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ - ΣΧΗΜΑΤΑ.

Το παρόν άρθρο περιλαμβάνει τα παρακάτω σχήματα με αρ.1 έως και 10,που αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα της παρούσας απόφασης.

Αποφ-Γ1/443/73 Υγ_Δξις- **Γ1/443/73** (ΦΕΚ-87/Β/24-1-73)
[**ΙΣΧΥΕΙ** από 24-2-73] Αποφ-443/73 Υγ_Δξις- **443/73** (ΦΕΚ-87/Β/73)
[**ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΟΛΥΜΒΗΤΙΚΩΝ ΔΕΞΑΜΕΝΩΝ ΠΙΣΙΝΕΣ**]
Περί κολυμβητικών δεξαμενών μετά οδηγίων κατασκευής και
λειτουργίας αυτών.
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Έχοντας υπόψη:

- α) Τον ΑΝ-7/67 "περί συγχωνεύσεως των Υπουργείων Κοινωνικής Πρόνοιας και Υγιεινής",
- β) Το ΒΔ-84/65 "περί οργάνωσης του Υπουργείου Υγιεινής".
- γ) Τον ΑΝ-2520/40 "περί υγειονομικών διατάξεων" αποφασίζομεν εκδίδομεν την κάτωθι υγειονομικήν διάταξιν:

Α. ΟΡΙΣΜΟΙ

ΑΡΘΡΟΝ-1 ΟΡΙΣΜΟΙ

Β. ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΟΛΥΜΒΗΤΙΚΩΝ ΔΕΞΑΜΕΝΩΝ

ΑΡΘΡΟΝ-2 ΥΛΙΚΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ

ΑΡΘΡΟΝ-3 ΧΩΡΟΙ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΙΣ ΑΥΤΩΝ

ΑΡΘΡΟΝ-4 ΣΧΕΔΙΟΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΕΞΑΜΕΝΩΝ ΚΟΛΥΜΒΗΣΕΩΣ

ΑΡΘΡΟΝ-5 ΜΕΓΙΣΤΟΝ ΦΟΡΤΙΟΝ ΔΕΞΑΜΕΝΩΝ

ΑΡΘΡΟΝ-6 ΣΤΟΜΙΑ ΕΙΣΡΟΗΣ ΚΑΙ ΕΚΡΟΗΣ ΕΚΚΕΝΩΣΙΣ

ΑΡΘΡΟΝ-7 ΑΥΛΑΚΕΣ ΥΠΕΡΧΕΙΛΙΣΕΩΣ

ΑΡΘΡΟΝ-8 ΒΑΘΜΙΔΕΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΚΕΣ

ΑΡΘΡΟΝ-9 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΙ ΔΙΑΔΡΟΜΟΙ

ΑΡΘΡΟΝ-10 ΕΞΩΣΤΑΙ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΑΡΘΡΟΝ-11 ΑΠΟΔΥΤΗΡΙΑ

ΑΡΘΡΟΝ-12 ΚΑΤΑΙΟΝΗΤΗΡΕΣ, ΑΠΟΧΩΡΗΤΗΡΙΑ, ΝΙΠΤΗΡΕΣ, ΚΡΗΝΑΙ

ΑΡΘΡΟΝ-13 ΦΩΤΙΣΜΟΣ, ΑΕΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΘΕΡΜΑΝΣΙΣ ΧΩΡΩΝ ΚΑΙ ΥΔΑΤΟΣ

ΑΡΘΡΟΝ-14 ΘΕΣΕΙΣ ΚΑΤΑΔΥΣΕΩΣ

Γ. ΥΔΩΡ ΚΟΛΥΜΒΗΤΙΚΩΝ ΔΕΞΑΜΕΝΩΝ

ΑΡΘΡΟΝ-15 ΠΟΙΟΤΗΣ ΥΔΑΤΟΣ

ΑΡΘΡΟΝ-16 ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΝΑΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ

ΑΡΘΡΟΝ-17 Επεξεργασία Νερού (ΔΙΥΛΙΣΙΣ)

ΑΡΘΡΟΝ-18 ΑΠΟΛΥΜΑΝΣΙΣ

Δ. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΙΣ ΔΕΞΑΜΕΝΩΝ

ΑΡΘΡΟΝ-19 ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

ΑΡΘΡΟΝ-20 ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΣ ΚΟΛΥΜΒΗΤΙΚΩΝ ΔΕΞΑΜΕΝΩΝ

ΑΡΘΡΟΝ-21 ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΝ

ΑΡΘΡΟΝ-22 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΛΟΥΟΜΕΝΩΝ

ΑΡΘΡΟΝ-23 ΜΕΤΡΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Ε. ΕΙΔΙΚΑΙ ΚΟΛΥΜΒΥΤΙΚΑΙ ΔΕΞΑΜΕΝΑΙ

ΑΡΘΡΟΝ-24 ΑΘΛΗΤΙΚΑΙ ΔΕΞΑΜΕΝΑΙ

ΑΡΘΡΟΝ-25 ΙΔΙΩΤΙΚΑΙ ΔΕΞΑΜΕΝΑΙ

ΣΤ ΓΕΝΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΑΡΘΡΟΝ-26 ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΙΣ ΠΡΟΣ ΕΤΕΡΑΣ ΥΓΕΙΟΝ, ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Ζ ΑΔΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

ΑΡΘΡΟΝ-27 ΑΔΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Η. ΙΣΧΥΣ ΚΑΙ ΚΥΡΩΣΕΙΣ

ΑΡΘΡΟΝ-28 ΙΣΧΥΣ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

ΑΡΘΡΟΝ-29 ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Θ. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΑΡΘΡΟΝ-30 ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΑΙ ΚΟΛΥΜΒΗΤΙΚΑΙ ΔΕΞΑΜΕΝΑΙ

Αποφ-Γ1/443/73 Υγ_Δξις- **Γ1/443/73** (ΦΕΚ-87/Β/24-1-73)
[**ΙΣΧΥΕΙ** από 24-2-73] Αποφ-443/73 Υγ_Δξις- **443/73** (ΦΕΚ-87/Β/73)
[**ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΟΛΥΜΒΗΤΙΚΩΝ ΔΕΞΑΜΕΝΩΝ ΠΙΣΙΝΕΣ**]
Περί κολυμβητικών δεξαμενών μετά οδηγιών κατασκευής και
λειτουργίας αυτών.
Α. ΟΡΙΣΜΟΙ
ΑΡΘΡΟΝ-1 ΟΡΙΣΜΟΙ
Β. ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΟΛΥΜΒΗΤΙΚΩΝ ΔΕΞΑΜΕΝΩΝ
ΑΡΘΡΟΝ-2 ΥΛΙΚΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ
ΑΡΘΡΟΝ-3 ΧΩΡΟΙ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΙΣ ΑΥΤΩΝ
ΑΡΘΡΟΝ-4 ΣΧΕΔΙΟΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΕΞΑΜΕΝΩΝ ΚΟΛΥΜΒΗΣΕΩΣ
ΑΡΘΡΟΝ-5 ΜΕΓΙΣΤΟΝ ΦΟΡΤΙΟΝ ΔΕΞΑΜΕΝΩΝ
ΑΡΘΡΟΝ-6 ΣΤΟΜΙΑ ΕΙΣΡΟΗΣ ΚΑΙ ΕΚΡΟΗΣ ΕΚΚΕΝΩΣΙΣ

Α. ΟΡΙΣΜΟΙ

ΑΡΘΡΟΝ-1
ΟΡΙΣΜΟΙ

1. " **Κολυμβητική δεξαμενή** " ή " **Κολυμβητήριο** " καλείται εν τη παρούση πάσα τεχνητή εν όλω ή εν μέρει δεξαμενή, τροφοδοτούμενη δι' ύδατος εξ ηλεγμένης κατά τους κανόνας της υγιεινής πηγής, η οποία χρησιμοποιείται προς λούσιν δι' εμβαπτήσεως ολοκλήρου του σώματος, ομαδικήν κολύμβησιν και αναψυχήν.

Εις τον όρον τούτον δεν περιλαμβάνονται αι δεξαμεναί λουτρών καθαριότητος, δημοτικά ή ιδιωτικάί.

2. " **Εσωτερική** " κολυμβητική δεξαμενή καλείται η κείμενη εντός κλειστού εστεγασμένου χώρου, "υπαιθρία" δε η ευρισκομένη εις ανοικτόν περιφραγμένον χώρον.

3. " **Δημοσίας** " χρήσεως κολυμβητική δεξαμενή καλείται η χρησιμοποιούμενη γενικώς υπό του κοινού ή ομάδων πληθυσμού, ως μέλων συλλόγων, εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, ξενοδοχείων, ανοίκων πολυκατοικίας κλπ, ανεξαρτήτως ιδιοκτησίας.

4. " **Αθλητική** " κολυμβητική δεξαμενή καλείται η χρησιμοποιουμένη αποκλειστικώς ή κατά κύριον λόγον διά τέλεσιν αθλητικών αγωνισμάτων, προπόνησιν ή εκπαίδευσιν των αθλητών.

5. " **Ιδιωτική** " κολυμβητική δεξαμενή καλείται η χρησιμοποιούμενη αποκλειστικώς υπό μελών μιάς οικογενείας και συγγενών ή φιλικών προσώπων.

6. " **Υγειονομική Υπηρεσία** " καλείται εν τη παρούση ή εις έκαστον Νομόν αρμοδία διά τα θέματα δημοσίας υγείας Υπηρεσία του Υπουργείου Κοινωνικών Υπηρεσιών, ασχέτως διοικητικής εξαρτήσεως ταύτης.

7. " **Υπεύθυνον πρόσωπον** " ή " **Υπεύθυνος** " καλείται το φυσικόν πρόσωπον, ηλικίας τουλάχιστον 21 ετών, το οποίον μεριμνά διά την λειτουργίαν της δεξαμενής και είναι ικανόν να εξασφαλίση την εφαρμογήν των όρων της παρούσης, τυγχάνει δε της αποδοχής της Υγειονομικής Υπηρεσίας.

8. Διά της συντομογραφίας "μ" συμβολίζεται το μέτρον (μήκους).

Όπου εν τη παρούση αναφέρονται δεξαμεναί κολυμβήσεως, νοούνται αι δημοσίας χρήσεως τοιαύται, πλήν εάν ρητώς μνημονεύεται άλλως.

Β. ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΟΛΥΜΒΗΤΙΚΩΝ ΔΕΞΑΜΕΝΩΝ

ΑΡΘΡΟΝ-2 ΥΛΙΚΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ

1. Διά την κατασκευήν των κολυμβητικών δεξαμενών δέον όπως χρησιμοποιώνται ανθεκτικά υλικά, τα οποία θα εξασφαλίζουν υδατοστεγανότητα και λείας εσωτερικής επιφανείας.

2. Η ποιότης των υλικών του μηχανολογικού εξοπλισμού θα είναι τοιαύτη, ώστε να μη δημιουργήται οιοσδήποτε κίνδυνος ρυπάνσεως του ύδατος (λόγω διαβρώσεως, διαλύσεως βαρέων μετάλλων κλπ).

ΑΡΘΡΟΝ-3 ΧΩΡΟΙ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΙΣ ΑΥΤΩΝ

1. Η διάταξις της ευρυτέρας περιοχής της δεξαμενής δέον να είναι τοιαύτη, ώστε οι λουόμενοι κατά την πορείαν των προς τον καθ' αυτό χώρον κολυμβήσεως να διέρχονται διαδοχικώς εκ των αποδυτηρίων, των αποχωρητηρίων και εν συνεχεία των καταιονητήρων, προς λήψιν λουτρού καθαριότητος.

2. Εις τας δεξαμενάς τας χρησιμοποιουμένας ταυτοχρόνως υπ' αμφοτέρων των φύλων δέον όπως διατίθενται ιδιαίτερα αποχωρητήρια και καταιονητήρες, δι' έκαστον φύλον.

3. Εις τας δεξαμενάς τας λειτουργούσας δι' ανακυκλοφορίας και καθαρισμού του ύδατος δέον όπως διατίθεται επαρκής χώρος και παρέχεται άνετος προσπέλασις διά την τοποθέτησιν, επιθεώρησιν και επισκευήν των διύλιστηρίων και την εκτέλεσιν των εργασιών συντηρήσεως, ως αλλαγήν της άμμου, των σωληνώσεων, των αντλιών, των δικλείδων και των λοιπών εξαρτημάτων του συστήματος καθαρισμού και ανακυκλοφορίας του ύδατος.

Γενικώτερον συνιστάται η τοποθέτησις απάντων των δικτύων (υδραυλικών, ηλεκτρικών κλπ) εντός επισκεψίμων στοών ή επιθεωρησίμων οχετών (καναλιών).

4. Κατάλληλα μέτρα δέον όπως λαμβάνωνται διά την προστασίαν των μηχανημάτων και εξαρτημάτων έναντι κινδύνων ψύξεως κατά τας ψυχράς περιόδους, διά καλήν αποστράγγισιν και εκκένωσιν των σωληνώσεων, διά την προστασίαν των εγκαταστάσεων έναντι κινδύνων πλημμυρών κλπ.

ΑΡΘΡΟΝ-4 ΣΧΕΔΙΟΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΕΞΑΜΕΝΩΝ ΚΟΛΥΜΒΗΣΕΩΣ

1. Το σχήμα των δεξαμενών δέον να είναι τοιούτον ώστε να εξασφαλίζεται πλήρης κυκλοφορία και ανανέωσις του ύδατος, αποκλειομένης της δημιουργίας θυλάκων στασίμου ή ανεπαρκώς ανανεουμένου ύδατος.

Γενικώς συνιστάται το ορθογωνικόν σχήμα εν κατόψει, με το αβαθές τμήμα εις το εν άκρον παρά την είσοδον και το βαθύ τμήμα εις το έτερον άκρον ή εγγύς αυτού.

2. Τα τμήματα της δεξαμενής τα έχοντα βάθος ολιγώτερον των 0,90 μέτρα θα διαχωρίζωνται δι' εμφανούς γραμμής ασφαλείας, χαρασσομένης εις τον πυθμένα ή εφ' όσον κριθή αναγκαίον, θα επισημαίνωνται διά πλωτήρων με σημαίας ανά αποστάσεις ουχί μεγαλυτέρας των 10,0 μέτρων.

Το βάθος του ύδατος εις το βαθύτερον σημείον και εις το σημείον βάθους των 1,50 μέτρων δέον όπως σημειούται εμφανώς εις αμφοτέρας τὰς πλευράς της δεξαμενής. Επίσης δέον όπως σημειούται το βάθος του ύδατος και εις το τέρμα της δεξαμενής.

3. Αι εν κατόψει διαστάσεις των ορθογωνίων δεξαμενών συνιστάται όπως είναι τουλάχιστον: 10,0 μ X 20,0 μέτρων ή κατά προτίμησιν 12,50 μ X 25,0 μ των δε παιδικών 6,0 μ X 12,0 μ.

4. Αι δεξαμεναί αναλόγως της επιφανείας αυτών διακρίνονται εις:

α) Μικράς, εφ' όσον έχουν επιφάνειαν μέχρι 350 τετραγωνικά μέτρα, και

β) Μεσαίας, εφ' όσον έχουν επιφάνειαν μεγαλύτεραν των 350 τετραγωνικών μέτρων και μέχρι 1250 τετραγωνικά μέτρα.

γ) Μεγάλας, εφ' όσον έχουν επιφάνειαν μεγαλύτεραν των 1250 τετραγωνικών μέτρων.

5. Η κλίσις του πυθμένος της δεξαμενής εις οιονδήποτε τμήμα αυτής, βάθους μικροτέρου των 1,50 μέτρων, δέον όπως μη είναι μεγαλύτερα του 1 πρὸς 12,50 (8%), εις μεγαλύτερα βάθη συνιστάται όπως μη υπερβαίνει το 1 πρὸς 3.

6. Αι δεξαμεναί δέον όπως είναι μονίμου κατασκευής, υδατοστεγείς με επιφανείας λείας και ευχερώς καθαριζόμενας.

7. Αι εσωτερικαί επιφάνειαι των περιμετρικών τοίχων της κολυμβητικής δεξαμενής δέον όπως είναι κατακόρυφοι.

8. Ο πυθμήν και αι πλευραί της δεξαμενής μέχρι των γύρωθεν αυτής διαδρομών, δέον όπως είναι επενδεδυμένοι δι' υλικού ανοικτού εν γένει χρώματος, μετά λείας και άνευ ανοικτών αρμών ή ρηγμάτων επιφανείας. Εφ' όσον είναι τεχνικώς εφικτόν, άπασαι αι γωνίαι δέον να είναι στρογγυλευμένα. Επίστρωσις του πυθμένος δι' άμμου ή γαιωδών υλικών απαγορεύεται.

ΑΡΘΡΟΝ-5 **ΜΕΓΙΣΤΟΝ ΦΟΡΤΙΟΝ ΔΕΞΑΜΕΝΩΝ**

1. Ο μέγιστος αριθμός των λουομένων, οι οποίοι θα ευρίσκονται ανά πάσαν στιγμήν εντός του περιφραγμένου χώρου της δεξαμενής (κυρίως δεξαμενή, διάδρομοι, αποδυτήρια κλπ), θα υπολογίζεται επί τη βάσει της επιφανείας του ύδατος ως κάτωθι:

α) Τμήματα δεξαμενής βάθους μέχρις 1,0 μέτρα: αναλογία τουλάχιστον 1,0 τετραγωνικά μέτρα επιφάνεια ύδατος ανά λουόμενον.

β) Τμήματα δεξαμενής βάθους μεγαλύτερου του 1,0 μέτρα: αναλογία τουλάχιστον 2,50 τετραγωνικά μέτρα επιφανείας ύδατος ανά λουόμενον.

Πρό του κατά τα ανωτέρω υπολογισμού του μεγίστου φορτίου της δεξαμενής, θα αφαιρήται δι' έκαστον σημείον καταδύσεως αυτής επιφάνεια τριάκοντα τετραγωνικών μέτρων (30 τετραγωνικά μέτρα).

2. Επιπροσθέτως ο μέγιστος συνολικός αριθμός των εισερχομένων εντός της δεξαμενής κολυμβήσεως καθ' οιονδήποτε χρονικήν περίοδον δεν θα είναι μεγαλύτερος του υπολογιζόμενου, βάσει του ρυθμού ανακυκλοφορίας ή ανανεώσεως του ύδατος της δεξαμενής, κατά την υπ' όψιν περίοδον, ως κάτωθι:

α) Περίπτωσις συνεχούς χλωρίωσης του ανακυκλοφορούντος ή ανανεουμένου ύδατος της δεξαμενής: αναλογία τουλάχιστον 500 λίτρων καθαρού ύδατος ανά λουόμενον.

β) Περίπτωσις ανανεώσεως του ύδατος εξ' ασφαλούς φυσικής πηγής, μη υποκειμένης εις χλωρίασιν: αναλογία τουλάχιστον 2000 λίτρων ύδατος ανά λουόμενον.

ΑΡΘΡΟΝ-6 **ΣΤΟΜΙΑ ΕΙΣΡΟΗΣ ΚΑΙ ΕΚΡΟΗΣ ΕΚΚΕΝΩΣΙΣ**

"1. Η τροφοδότησις και η εκροή του ύδατος των δεξαμενών θα πραγματοποιείται μέσω συστημάτων εισαγωγής και εξαγωγής αντιστοίχως για την ανακυκλοφορία και ανανέωση του νερού, εν συνδυασμῶ μετά των αυλακών υπερχειλίσεως (Αρθ-7). Δια δεξαμενάς επιφανείας μικρότερος των 75 μ2 δυνατόν να προβλέπεται απλή μόνον εισαγωγή και εξαγωγή".

(Σ.Σ Η παρ.1 τίθεται ως ετροποποιήθη με την παρ.1 Αρθ-1 της Αποφ-ΔΥΓ2/80825/05/06 ΦΕΚ-120/Β/2-2-06)
(ΠΡΟΣΟΧΗ δεν Ισχύει είναι η αρχική παρ.1.

1. Η τροφοδότησις των δεξαμενών θα πραγματοποιηθή μέσω πολλαπλής εισαγωγής, η δέ εκροή του ύδατος μέσω πολλαπλής εξαγωγής, εν συνδυασμῷ μετὰ των αυλάκων υπερχειλίσεως (παρ.7). Διά δεξαμενάς επιφανείας μικροτέρας των 75 τετραγωνικών μέτρων δυνατόν να προβλέπεται απλή μόνον εισαγωγή και εξαγωγή.)

2. Γενικῶς συνιστάται ὅπως τα στόμια εισροῆς τοποθετῶνται εἰς το αβαθές τμήμα της δεξαμενῆς και ἀνά ἀποστάσεις οὐχί μεγαλυτέρας των 4,50 μέτρων, τα δε στόμια εκροῆς εἰς το βαθύ τμήμα αὐτῆς και ἀνά ἀποστάσεις οὐχί μεγαλυτέρας των 6,0 μέτρων. Αἱ ἀντίστοιχοι ἀποστάσεις ἀπὸ των πλαγίων τοιχωμάτων ὀρίζονται εἰς το ἥμισυ.

Εἰς δεξαμενάς επιφανείας μεγαλυτέρας των 150 τετραγωνικών μέτρων συνιστάται ἡ τοποθέτησις στομιῶν εισροῆς και εἰς τα πλάγια τοιχώματα ἀνά ἀποστάσεις 4,50 μέτρα.

"Εἰς πολὺ μεγάλας δεξαμενάς με στόμια εκροῆς εἰς το κέντρον αὐτῶν, τα στόμια εισροῆς συνιστάται ὅπως τοποθετῶνται κατὰ τα ὡς ἀνω διαστήματα των 4,50 μέτρων καθόλην τὴν περίμετρον τούτων".

(Σ.Σ Το εντός "..." τίθεται ως ετροποποιήθη με την παρ.2 Αρθ-1 της Αποφ-ΔΥΓ2/80825/05/06 ΦΕΚ-120/Β/2-2-06)
(ΠΡΟΣΟΧΗ δεν Ισχύει είναι το αρχικό εδάφιο.

Εἰς πολὺ μεγάλας δεξαμενάς με στόμια εκροῆς εἰς το κέντρον αὐτῶν, τα στόμια εισροῆς δέον ὅπως τοποθετῶνται κατὰ τα ὡς ἀνω διαστήματα των 4,50 μέτρων καθ' ὅλην τὴν περίμετρον τούτων.)

3. Ἐν πάσῃ περιπτώσει τα στόμια εισροῆς του (νέου ἢ ἀνακυκλοφορούντος) καθαροῦ ὕδατος και τα στόμια εκροῆς αὐτοῦ, δέον ὅπως διατάσσονται κατὰ τρόπον, ὥστε να ἐπιτυγχάνεται ὁμοιόμορφο κυκλοφορία του ὕδατος, ὡς και διατήρησις ὁμοιομόρφου υπολειμματικῶν χλωρίου ἀπανταχοῦ της δεξαμενῆς, ἀνευ δημιουργίας θυλάκων στασίμου ἢ ἀνεπαρκῶς χλωριωμένου ὕδατος. Εἰς δεξαμενάς ἀκανόνιστου σχήματος θα μελετᾶται ἰδιαιτέρως ἡ διάταξις των στομιῶν εισροῆς και εκροῆς εἰς τρόπον, ὥστε να ἐπιτυγχάνεται κατὰ το δυνατόν ἢ κατὰ τ' ἀνωτέρω πλήρης ἀνανέωσις του ὕδατος.

4. Τα στόμια εισροῆς θα εἶναι βυθισμένα κατὰ 0,30 μέτρα περίπου πρὸς ἀποφυγὴν ἐκλύσεως του ἐν διαλύσει χλωρίου και ἐφωδιασμένα διὰ ρυθμιζομένων ἐπιστομιῶν ἢ δικλείδων, ἵνα καθίσταται δυνατὴ ἡ ρυθμισις της παροχῆς ἐκάστου τούτων, πρὸς ἐξασφάλισιν ὁμοιομόρφου ροῆς ἐντὸς της δεξαμενῆς.

Ὁμοίως και τα στόμια εκροῆς θα εἶναι κατὰ προτίμησιν ἐφωδιασμένα διὰ ρυθμιστικῶν ἐπιστομιῶν ἢ δικλείδων.

Εἰς ἄς περιπτώσεις το ὕδωρ παρέχεται ἐκ συστήματος ὑδρεύσεως, δέον ὅπως υφίσταται διακοπή, ἀποκλείουσα τὴν παλινδρόμησιν ὑδάτων της δεξαμενῆς πρὸς το δίκτυον της ὑδρεύσεως, ὑπὸ οἰασδῆποτε συνθήκας.

"5. Διὰ τὴν ἀπομάκρυνσιν του σχηματιζόμενου ἐπὶ της επιφανείας του ὕδατος ὑμενίου, το ὁποῖον ἀποτελεῖ σοβαρὰν ἐστίαν μόλυνσεως, συνιστάται ὅπως το ἥμισυ τουλάχιστον περίπου της εκροῆς του ὕδατος πραγματοποιεῖται δι' υπερχειλίσεως (Αρθ-7). Το ὑπόλοιπον ὕδωρ δέον να ἐκρέει μέσω βυθισμένων στομιῶν και ἐκ του πυθμένους πρὸς ἀποφυγὴν δημιουργίας περιοχῶν στάσιμου ὕδατος καθύψος και ἀπομάκρυνσιν των τυχόν ἰζημάτων".

(Σ.Σ Η παρ.5 τίθεται ως ετροποποιήθη με την παρ.3 Αρθ-1 της Αποφ-ΔΥΓ2/80825/05/06 ΦΕΚ-120/Β/2-2-06)
(ΠΡΟΣΟΧΗ δεν Ισχύει είναι η αρχική παρ.5.

5. Διὰ τὴν ἀπομάκρυνσιν του σχηματιζόμενου ἐπὶ της επιφανείας του ὕδατος ὑμενίου, το ὁποῖον ἀποτελεῖ σοβαρὰν ἐστίαν μόλυνσεως, συνιστάται ὅπως το ἥμισυ περίπου της εκροῆς του ὕδατος πραγματοποιεῖται δι' υπερχειλίσεως, ἐκ σημείων ἐναντι της εισαγωγῆς. Το ὑπόλοιπον ὕδωρ δέον να ἐκρέει μέσω βυθισμένων στομιῶν και ἐκ του πυθμένους πρὸς ἀποφυγὴν δημιουργίας περιοχῶν στασίμου ὕδατος καθ' ὕψος και ἀπομάκρυνσιν των τυχόν ἰζημάτων.)

6. Εἶναι δυνατὴ ἡ κατασκευὴ δεξαμενῶν κολυμβήσεως πληρουμένων μέχρι της στάθμης του περιμετρικοῦ διαδρόμου με υπερχειλίσιν του πλεονάζοντος ὕδατος κατὰ μήκος της περιμέτρου και συλλογὴν αὐτοῦ ἀπὸ παρακειμένου συλλεκτηρίου αὐλάκος, κεκαλυμμένης δι' ἀνοξειδῶτου πυκνῆς ἐσχάρας.

7. Εἰς ἀπάσας τα δεξαμενάς δέον ὅπως προβλέπεται στόμιον ἐκκενώσεως εἰς το βαθύτερον σημεῖον αὐτῶν, ἀποχετευτικῆς ἰκανότητος τοιαύτης, ὥστε να εἶναι δυνατὴ ἡ πλήρης ἐκκένωσις της

δεξαμενής εντός διαστήματος 4 ωρών. Το άνοιγμα της εκκενώσεως δέον να καλύπτεται διά καταλλήλου εσχάρας, μη ευχερώς μετακινουμένης υπό των κολυμβητών, της οποίας τα ανοίγματα δέον όπως έχουν συνολικήν επιφάνειαν τουλάχιστον τετραπλάσιαν της διατομής του σωλήνος εκκενώσεως.

8. Εις τὰς δεξαμενάς τὰς λειτουργούσας δι' ανακυκλοφορούντος ύδατος δέον όπως προβλέπεται κατάλληλον σύστημα αποχετεύσεως των τυχόν διαρρεόντων υδάτων εκ των σωληνώσεων, των αντλιών και των λοιπών εξαρτημάτων. Ουδεμία απ' ευθείας σύνδεσις προς τους υπονόμους επιτρέπεται και άπαντες οι αποχετευτικοί αγωγοί δέον όπως διακόπτωνται διά καταλλήλου διατάξεως ούτως ώστε να μη υφίσταται κίνδυνος παλινδρομήσεως και εισόδου υδάτων εκ των υπονόμων εις την δεξαμενήν. Εις άς περιπτώσεις οι υπόνομοι ευρίσκονται εις ανωτέραν στάθμην, δέον όπως χρησιμοποιούνται αντλία διά την ανύψωσιν των διαρρεόντων υδάτων.

Αποφ-Γ1/443/73 Υγ_Δξις- **Γ1/443/73** (ΦΕΚ-87/Β/24-1-73)
[**ΙΣΧΥΕΙ** από 24-2-73] Αποφ-443/73 Υγ_Δξις- **443/73** (ΦΕΚ-87/Β/73)
[**ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΟΛΥΜΒΗΤΙΚΩΝ ΔΕΞΑΜΕΝΩΝ ΠΙΣΙΝΕΣ**]

Περί κολυμβητικών δεξαμενών μετά οδηγιών κατασκευής και λειτουργίας αυτών.

Β. ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΟΛΥΜΒΗΤΙΚΩΝ ΔΕΞΑΜΕΝΩΝ

ΑΡΘΡΟΝ-7 ΑΥΛΑΚΕΣ ΥΠΕΡΧΕΙΛΙΣΕΩΣ

ΑΡΘΡΟΝ-8 ΒΑΘΜΙΔΕΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΚΕΣ

ΑΡΘΡΟΝ-9 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΙ ΔΙΑΔΡΟΜΟΙ

ΑΡΘΡΟΝ-10 ΕΞΩΣΤΑΙ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΑΡΘΡΟΝ-11 ΑΠΟΔΥΤΗΡΙΑ

ΑΡΘΡΟΝ-12 ΚΑΤΑΙΟΝΗΤΗΡΕΣ, ΑΠΟΧΩΡΗΤΗΡΙΑ, ΝΙΠΤΗΡΕΣ, ΚΡΗΝΑΙ

ΑΡΘΡΟΝ-13 ΦΩΤΙΣΜΟΣ, ΑΕΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΘΕΡΜΑΝΣΙΣ ΧΩΡΩΝ ΚΑΙ ΥΔΑΤΟΣ

Β. ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΟΛΥΜΒΗΤΙΚΩΝ ΔΕΞΑΜΕΝΩΝ

ΑΡΘΡΟΝ-7

ΑΥΛΑΚΕΣ ΥΠΕΡΧΕΙΛΙΣΕΩΣ

1. Άπασαι αι δεξαμεναί, επιφανείας μεγαλυτέρας των 200 τετραγωνικών μέτρων, θα περιβάλλονται καθ' όλην την περιμετρον αυτών, πλήν της περιοχής των κλιμάκων, δι' αυλάκων υπερχειλίσεως, η μορφή και το μέγεθος των οποίων θα είναι τοιαύτα ώστε:

α) Τα εντός αυτών εισερχόμενα υλικά να μη δύνανται να επανέλθουν εις την δεξαμενήν, λόγω αποτόμου εισόδου ύδατος εις αυτάς.

β) Το άκρον των να δύναται να χρησιμοποιήται ως χειρολαβή παρά των λουομένων.

γ) Το βάθος των να είναι επαρκές, ίνα μη φθάνουν τα άκρα των δακτύλων εις τον πυθμένα.

δ) Το άνοιγμα των να είναι επαρκές, ίνα είναι ευχερής ο καθαρισμός των.

ε) Οι κίνδυνοι ενσφηνώσεως ποδών και χειρών των λουομένων να αποκλείωνται.

στ) Η αποχετευτική ικανότης αυτών να είναι ίση προς τα 50% τουλάχιστον της παροχής του ανακυκλοφορούντος ύδατος.

2. Εις τὰς δεξαμενάς επιφανείας μέχρι 200 τετραγωνικά μέτρα, δυνατόν αντί των αυλάκων υπερχειλίσεως να προβλέπωνται στόμια υπερχειλίσεως (SKIMMERS) προς απομάκρυνσιν της επιφανειακής στιβάδος ύδατος.

Ό αριθμός αυτών θα πρέπει να υπολογίζεται έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η πλήρης απομάκρυνση της επιφανειακής στοιβάδας ύδατος εντός του χρονικού διαστήματος της ανακυκλοφορίας (Αρθ-15, παρ.1).

(Σ.Σ Το εντός "... " εδάφιο τίθεται ως ετροποποιήθη με την παρ.4

Αρθ-1 της Αποφ-ΔΥΓ2/80825/05/06 ΦΕΚ-120/Β/2-2-06)

(ΠΡΟΣΟΧΗ δεν Ισχύει είναι το αρχικό εδάφιο.

Ο αριθμός αυτών θα αντιστοιχίη εις εν τουλάχιστον στόμιον ανά 50 τετραγωνικά μέτρα επιφανείας ή κλάσματα αυτής.)

3. Αι αυλάκες υπερχειλίσεως θα αποστραγγίζωνται καλώς προς σημεία απορροής, απέχοντα απ' αλλήλων ουχί πλέον των 4,50 μέτρων και συνδεόμενα με το σύστημα ανακυκλοφορίας ή με φρεάτιον αποχετεύσεως, διά σωληνώσεως διαμέτρου τουλάχιστον 60 χιλιοστών.

ΑΡΘΡΟΝ-8
ΒΑΘΜΙΔΕΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΚΕΣ

Αι βαθμίδες και αι κλίμακες διά την είσοδον και έξοδον των λουομένων εις την δεξαμενήν δέον όπως κατασκευάζονται κατά τρόπον, ώστε οι κίνδυνοι ατυχημάτων να περιορίζονται εις το ελάχιστον. Κανονικαί κλίμακες μετά βαθμίδων ή κατακόρυφοι τοιαύτα δέον όπως τοποθετούνται εις την μίαν ή όλας τάς πλευράς τόσον του αβαθούς, όσον και του βαθέος τμήματος της δεξαμενής.

Αι επιφάνειαι των βαθμίδων των κατακορύφων και των κανονικών κλιμάκων δέον όπως κατασκευάζονται εκ μη ολισθηρού υλικού. Η κατασκευή οπών εις τους τοίχους των δεξαμενών προς χρησιμοποίησιν ως βαθμίδων απαγορεύεται.

Κλίμακες κανονικαί κατακόρυφοι δέον όπως φέρουν χειρολαβάς εις αμφοτέρας τας πλευράς αυτών μέχρι του περιφερειακού διαδρόμου. Αι κανονικαί κλίμακες, δέον όπως μη προεξέχουν εντός των δεξαμενών, αλλά να κατασκευάζονται εν εσοχή εντός του τοίχου και του διαδρόμου των δεξαμενών.

ΑΡΘΡΟΝ-9
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΙ ΔΙΑΔΡΟΜΟΙ

1. Διάδρομοι πλάτους 1,50 μέτρα τουλάχιστον και προτιμώτερον 2,40 έως 3,00 μέτρα δέον όπως περιβάλλουν την δεξαμενήν. Το δάπεδον των διαδρόμων θα έχη κλίσιν 2% περίπου προς στραγγιστήρια τοποθετημένα ανά 10 τετραγωνικά μέτρα επιφανείας και αποχετευόμενα εις το δίκτυον αποβλήτων.

Αι επιφάνειαι των διαδρόμων δέον όπως είναι ομαλαί, ευχερώς πλυνόμεναι και μη ολισθηραί, ιδιαιτέρως δε το προς την πλευράν της δεξαμενής κράσπεδον αυτών, επί πλάτους 0,30 μέτρα. Η ένωσις του κρασπέδου μετά των κατακορύφων τοιχωμάτων της δεξαμενής δέον να είναι στρογγυλευμένη. Εις τάς εσωτερικάς δεξαμενάς, εφ' όσον δεν έχουν πολύ πλατείς διαδρόμους, συνιστάται η τοποθέτησις χειρολαβών ασφαλείας επί του περικλείοντος τον διάδρομον τοίχου ή περιφράγματος.

2. Κανονικόν περίφραγμα "συνιστάται για λόγους ασφαλείας και υγιεινής του νερού" (*) όπως περιβάλλη την δεξαμενήν εξωτερικώς διά διαδρόμων, εν επαφή ή πλησίον αυτών. Περιοχαί κεκαλυμμένα δι' άμμου ή χλόης, προς χρήσιν των λουομένων εσωτερικώς του ως άνω περιφράγματος, δεν επιτρέπονται εν γένει, προς αποφυγήν ρυπάνσεως της δεξαμενής.

(* Σ.Σ Η λέξη "δέον" αντικαθίσταται απο την εντός "... " φράση
ως ανωτέρω με την παρ.5 Αρθ-1 της Αποφ-ΔΥΓ2/80825/05/06
ΦΕΚ-120/Β/2-2-06)

ΑΡΘΡΟΝ-10
ΕΞΩΣΤΑΙ ΘΕΑΤΩΝ

1. Εις περίπτωσιν προβλέψεως χώρου θεατών, ούτος δέον όπως διαχωρίζεται αποτελεσματικώς εκ του χώρου λουομένων.

2. Οι εξώσται των θεατών δεν πρέπει να υπέρκεινται της επιφανείας της δεξαμενής. Το δάπεδον και το κιγκλίδωμα των εξωστών δέον όπως είναι συμπαγές, άνευ οπών ή σχισμών εις τρόπον, ώστε να αποκλείεται η διόδος ρύπων προς την δεξαμενήν ή την περιοχήν αυτής. Ομοίως το δάπεδον αυτών δέον να έχη κλίσιν προς αποχετευτικόν αγωγόν εις τρόπον, ώστε να αποκλείεται οιαδήποτε απορροή εκ της περιοχής των θεατών προς την δεξαμενήν ή την περιοχήν των λουομένων.

ΑΡΘΡΟΝ-11
ΑΠΟΔΥΤΗΡΙΑ

1. Τα δάπεδα όλων των αποδυτηρίων και ιματιοφυλακίων δέον όπως είναι εξ υλικού αδιαβρόχου, μετά ομαλής επιφανείας και άνευ ρηγμάτων ή ανοικτών αρμών. Όλα τα δάπεδα δέον όπως έχουν κλίσιν 2% περίπου προς κατάλληλον αποστραγγιστικόν αγωγόν, ίνα είναι δυνατή η έκπλυσις διά ευκάμπτου σωλήνος ύδατος.

Άπασαι αι ενώσεις των δαπέδων μετά των παραπλεύρων τοίχων και διαχωρισμάτων δέον όπως είναι στρογγυλευμένα.

Οι διάδρομοι και αι επιφάνειαι, εφ' ών βαδίζουν οι λουόμενοι γυμνόποδες, δέον όπως μη είναι ολισθηροί.

Οι τοίχοι και τα χωρίσματα των αποδυτηρίων και των ιματιοφυλακίων δέον όπως είναι εξ' αδιαποτίστου υλικού μετά λείας επιφανείας, άνευ διακένων ή ανοικτών αρμών.

2. Κατάλληλα σημεία υδροληψίας προς σύνδεσιν σωλήνων δέον όπως διατίθενται δια την ευχερή και συχνήν πλύσιν των εγκαταστάσεων και της περιοχής της δεξαμενής.

'Απαντα τα ιματιοφυλάκια, έπιπλα και άλλα εξαρτήματα δέον όπως είναι απλά, άνευ εσοχών, εξ' υλικού επιδεχομένου πλύσιν και τοποθετούνται εις τρόπον ώστε να είναι ευχερώς προσιτά προς καθαρισμόν εξ' όλων των πλευρών περιμετρικώς και εκ των κάτω. Επίσης τα ιματιοφυλάκια δέον όπως αερίζονται καλώς και κατασκευάζονται άνευ ανοικτών αρμών ώστε να αποκλείεται η εγκατάστασις εντόμων εντός αυτών.

ΑΡΘΡΟΝ-12

ΚΑΤΑΙΟΝΗΤΗΡΕΣ, ΑΠΟΧΩΡΗΤΗΡΙΑ, ΝΙΠΤΗΡΕΣ, ΚΡΗΝΑΙ

1. 'Απαντα αι δεξαμεναί δέον να διαθέτουν επαρκή αριθμόν ιδιαίτερων καταιονητήρων, αποχωρητηρίων και νιπτήρων. Κατ' εξαίρεσιν δύναται να επιτραπή εις υφισταμένους ήδη δεξαμενάς η χρήσις ετέρων τοιούτων εγκαταστάσεων, εφ' όσον κατά την κρίσιν της οικείας γνωμοδοτικής Επιτροπής (Αρθ-27, παρ.1) δύναται να εξασφαλισθή η αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων υγιεινής και ίδια των όρων της παρ.4 του [Αρθ-22](#) της παρούσης.

2. Ο ελάχιστος αριθμός των καταιονητήρων ψυχρού και θερμού καθαρού ύδατος δι' έκαστον φύλον δέον όπως αντιστοιχή εις 1 ανά 50 λουομένους κατά τον χρόνον της μεγάλης φορτίσεως της δεξαμενής, εν περιπτώσει συνεχούς λειτουργίας αυτής. Εν περιπτώσει όμως λούσεως καθ' ομάδα, ως σχολεία, ή εις δεξαμενάς χρησιμοποιούσας το σύστημα των εναλλασσομένων ομάδων, ο αριθμός των καταιονητήρων δέον όπως είναι ίσος προς το 1/4 των λουομένων της μεγίστης ομάδος. Οι καταιονητήρες δέον να επιτραπούν την κατάλληλον κατά βούλησιν μίξιν θερμού και ψυχρού ύδατος.

Σάπων εις υγράν μορφήν ή κόνιν ή τεμάχια, δέον να διατίθεται εις άπαντας τους χώρους των καταιονητήρων και των νιπτήρων.

3. Ο ελάχιστος αριθμός υγιεινών αποχωρητηρίων και ουρητηρίων, εφοδιασμένων με υδραυλικάς εγκαταστάσεις εκπλύσεως δι' έκαστον φύλλον δέον όπως αντιστοιχή εις 2 αποχωρητήρια και 4 ουρητήρια ανά 250 άνδρας και εις 1 αποχωρητήριο ανά 50 γυναίκας, κατά τον χρόνον της μεγίστης φορτίσεως της δεξαμενής.

Τα ουρητήρια δέον όπως είναι τοιαύτα, ώστε να μη υφίσταται κίνδυνος ρυπάνσεως των ποδών των λουομένων.

Επίσης δέον όπως διατίθενται πλησίον των αποχωρητηρίων νιπτήρες εις αναλογίαν τουλάχιστον 1 νιπτήρος ανά 100 λουομένους, κατά τον χρόνον της μεγίστης φορτίσεως της δεξαμενής.

4. Η αποχέτευσις των αποχωρητηρίων, λουτρών, νιπτήρων κλπ. δέον όπως είναι απολύτως στεγανή και επαρκής, ώστε να αποκλείεται οιοσδήποτε κίνδυνος ρυπάνσεως ή μόλυνσεως του ύδατος της δεξαμενής συνεπεία διαρροών, εμφράξεων ή υπερχειλίσεων.

5. Αμέσως προ της δεξαμενής συνιστάται η εγκατάστασις ποδολουτήρων, περιεχόντων υδατικών διάλυμα με 0,3 - 0,6% διαθέσιμον χλώριον, προς απολύμανσιν των ποδών των λουομένων.

6. Εις τον χώρον της δεξαμενής συνιστάται όπως διατίθεται τουλάχιστον εις πίδαξ ποσίμου ύδατος, υγιεινού εις τον προθάλαμον των εγκαταστάσεων της δεξαμενής, ως και εις πολυσυχνάστους χώρους.

ΑΡΘΡΟΝ-13

ΦΩΤΙΣΜΟΣ, ΑΕΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΘΕΡΜΑΝΣΙΣ ΧΩΡΩΝ ΚΑΙ ΥΔΑΤΟΣ

1. Εις άπαντας τους χώρους των κολυμβητικών δεξαμενών, αι οποίαι λειτουργούν και κατά την νύκτα, δέον όπως διατίθεται πλήρες σύστημα τεχνητού φωτισμού. Τα φωτιστικά στοιχεία δέον όπως είναι επαρκή και διατεταγμένα κατά τρόπον ώστε άπαντα τα σημεία της δεξαμενής και του εντός αυτής ύδατος να φωτίζονται καλώς. 'Απαντα τα φωτιστικά σώματα, οι ηλεκτρικοί αγωγοί κλπ δέον όπως είναι ασφαλούς κατασκευής. Εις περίπτωσιν εγκαταστάσεως υποβρυχίου φωτισμού δέον όπως λαμβάνονται αυστηρά μέτρα ασφαλείας έναντι ηλεκτροπληξιών (υδατοστεγανότης, χαμηλή τάσις, ισχυρά μόνωσις, γείωσις κλπ), συμφώνως προς τους εκάστοτε ισχύοντας ειδικούς κανονισμούς.

Επίσης άπαντα τα φωτιστικά σώματα δέον όπως διαμορφούνται και διατάσσονται κατά τρόπον, ώστε οι επόπται ασφαλείας να διακρίνουν καλώς άπαντα τα σημεία της κολυμβητικής δεξαμενής, τας εξέδρας και τας σανίδας καταδύσεως, ως και τας άλλας εγκαταστάσεις, χωρίς να εκτυφλούνται υπό του φωτός.

Αι εσωτερικαί δεξαμεναί πρέπει να τοποθετώνται κατά τρόπον, ώστε να παρέχεται κατά την διάρκεια της ημέρας άπλετος φωτισμός διά παραθύρων διατεταγμένων επί της μιάς τουλάχιστον

πλευράς ή επί της στέγης. Η ολική επιφάνεια των παραθύρων ή των φεγγιτών της στέγης δέον όπως μή είναι μικρότερα του 1/2 της επιφανείας της δεξαμενής περιλαμβανομένων και των πέριξ αυτής διαδρόμων.

2. Άπασαι αι εσωτερικά δεξαμενάι και τα κτήρια λουτρών, αποδυτηρίων, καταιονητήρων και αποχωρητηρίων εις τας εσωτερικάς και υπαιθρίους δεξαμενάς δέον όπως αερίζωνται καλώς.

Ο αερισμός των χώρων των εσωτερικών δεξαμενών δέον όπως μή δημιουργή άμεσα ρεύματα αέρος επί των λουομένων.

3. Εις περίπτωσιν θερμαινομένων τεχνητώς εσωτερικών δεξαμενών, η θερμοκρασία του αέρος εις τα αποδυτήρια, τους καταιονητήρες και αποχωρητήρια συνιστάται όπως διατηρήται μεταξύ 21°C και 24°C.

Η θερμοκρασία του ύδατος των δεξαμενών δέον όπως διατηρήται μεταξύ 22°C και 25°C. Η αντίστοιχος θερμοκρασία του αέρος του περιβάλλοντος χώρου συνιστάται όπως ανωτέρα κατά 3°C της εκάστοτε θερμοκρασίας του ύδατος και εν πάση περιπτώσει να μη είναι ανωτέρα κατά 5°C ή κατωτέρα κατά 1°C ταύτης.

Άπαντα τα θερμαντικά σώματα συνιστάται όπως είναι κεκαλυμμένα προς αποφυγήν ατυχημάτων, λόγω επαφής των λουομένων.

4. Η σχετική υγρασία των χώρων εν γένει συνιστάται όπως είναι κατωτέρα των 70%.

Αποφ-Γ1/443/73 Υγ_Δξις- **Γ1/443/73** (ΦΕΚ-87/Β/24-1-73)
[**ΙΣΧΥΕΙ** από 24-2-73] Αποφ-443/73 Υγ_Δξις- **443/73** (ΦΕΚ-87/Β/73)

[**ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΟΛΥΜΒΗΤΙΚΩΝ ΔΕΞΑΜΕΝΩΝ ΠΙΣΙΝΕΣ**]
Περί κολυμβητικών δεξαμενών μετά οδηγιών κατασκευής και λειτουργίας αυτών.

Β. ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΟΛΥΜΒΗΤΙΚΩΝ ΔΕΞΑΜΕΝΩΝ

ΑΡΘΡΟΝ-14 ΘΕΣΕΙΣ ΚΑΤΑΔΥΣΕΩΣ

Γ. ΥΔΩΡ ΚΟΛΥΜΒΗΤΙΚΩΝ ΔΕΞΑΜΕΝΩΝ

ΑΡΘΡΟΝ-15 ΠΟΙΟΤΗΣ ΥΔΑΤΟΣ

ΑΡΘΡΟΝ-16 ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΝΑΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ

ΑΡΘΡΟΝ-17 Επεξεργασία Νερού

Β. ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΟΛΥΜΒΗΤΙΚΩΝ ΔΕΞΑΜΕΝΩΝ

ΑΡΘΡΟΝ-14

ΘΕΣΕΙΣ ΚΑΤΑΔΥΣΕΩΣ

1. Αι εγκαταστάσεις καταδύσεως δέον να είναι επαρκούς αντοχής και ασφαλούς χρήσεως. Αι επιφάνειαι των βαθμιδών ανόδου, των βατήρων κλπ δεν θα δημιουργούν κινδύνους ολισθήσεως.

Υπέρ τους βατήρος καταδύσεως θα διατίθεται ελεύθερος χώρος ύψους 4,50 μέτρα τουλάχιστον.

Το ελεύθερον ύψος της αιθούσης υπέρ την δεξαμενήν, μετρούμενον από της στάθμης του περιμετρικού διαδρόμου, θα είναι τουλάχιστον 5,0.

2. Τα βάθη των συνήθων δεξαμενών και αι αποστάσεις ασφαλείας εις τας περιοχάς καταδύσεως θα είναι σύμφωνα προς τα κατωτέρω καθοριζόμενα, αναλόγως του ύψους καταδύσεως.

'Υψος καταδύσεως (από της επιφανείας του ύδατος)	Ελάχιστο βάθος του ύδατος κάτωθι του άκρου του βατήρος και 3,00 μέτρα πέραν αυτού.	Ελαχίστη απόστασις ασφαλείας	
		Μεταξύ βατήρος και πλαγίων τοιχωμάτων της δεξαμενής.	Μεταξύ βατήρων απ' αλλήλων (αξονικώς)
Μέχρι 0,50 μ	2,50 μ	2,50 μ	2,50 μ
0,51 - 1,00 μ	2,75 μ	3,00 μ	3,00 μ
1,01 - 3,00 μ	3,50 μ	3,70 μ	3,00 μ

Δι' ύψη καταδύσεως μεγαλύτερα των 3,0 μέτρων απαιτείται συμμόρφωσις προς τας απαιτήσεις των αθλητικών δεξαμενών και σχετική έγκρισις παρά της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού.

ΑΡΘΡΟΝ-15
ΠΟΙΟΤΗΣ ΥΔΑΤΟΣ

1. Φυσικά, χημικά και μικροβιολογικά χαρακτηριστικά .

α) Το ύδωρ των δεξαμενών κολυμβήσεως, δέον όπως ανανεούται συνεχώς καθ' όλην την διάρκεια της λειτουργίας αυτών με ρυθμόν εξασφαλίζοντα πλήρη ανανέωσιν αυτού, εντός χρονικού διαστήματος ουχί μεγαλύτερου των τεσσάρων (4) ωρών.

Διά τας αθλητικές δεξαμενάς δύναται, κατόπιν ητιολογημένης αποφάσεως της υγειονομικής υπηρεσίας, να καθορισθή μικρότερος χρόνος ανανέωσεως του ύδατος, πάντως ουχί μεγαλύτερος των 6 ωρών, αναλόγως των προβλεπομένων συνθηκών λειτουργίας. Η ανανέωσις αυτή δέον όπως επιτυγχάνεται, είτε διά συνεχώς ρέοντος νέου καθαρού ύδατος, είτε δι' ανακυκλοφορίας του ύδατος της δεξαμενής, μετά προηγούμενον καθαρισμόν και απολύμανσιν αυτού.

β) Το ύδωρ δέον όπως διατηρήται πάντοτε επαρκώς διαυγές εις τρόπον, ώστε μέλας δίσκος αλαμπής διαμέτρου 0,15 μέτρα εντός λευκού πεδίου, τοποθετούμενος επί του πυθμένος και εις το βαθύτερον σημείον της δεξαμενής να είναι ευκρινώς ορατός εκ του πεζοδρομίου της δεξαμενής και εξ αποστάσεως δέκα μέτρων τουλάχιστον εκατέρωθεν της εξ αυτού κατακορύφου.

γ) Οσάκις το ύδωρ των εσωτερικών δεξαμενών θερμαίνεται τεχνητώς η θερμοκρασία αυτού θα διατηρήται μεταξύ 22°C και 25°C (Αρθ-13, παρ.3).

δ) Η τιμή του pH του ύδατος της δεξαμενής δέον όπως διατηρήται κατά προτίμησιν μεταξύ 7,20 και 8,20.

Η αλκαλικότης του ύδατος πρέπει να είναι τουλάχιστον 50 mg/l μετρουμένη διά πορτοκαλιόχρου του μεθυλίου.

ε) Η μικροβιολογική ποιότης του ύδατος κατά τον χρόνον λειτουργίας της δεξαμενής δέον όπως ικανοποιή τους κάτωθι όρους:

1. Ο αριθμός των αναπτυσσομένων αποικιών μικροβίων (εις άγαρ μετά 24 ώρας εις 37°C) δεν θα υπερβαίνει τας 200 ανά κυβικό εκατοστό ύδατος.

2. Ο πιθανώτατος αριθμός κολοβακτηριδίων (ΠΑΚ, MPN) δεν θα είναι ανώτερος των 15 ανά 100 κυβικά εκατοστά ύδατος.

3. Ουδέν κολοβακτηρίδιον (E. Coli) θα περιέχεται εις 100 κυβικά εκατοστά ύδατος.

2. Εργαστηριακαί εξετάσεις .

α) Άπασαι αι φυσικαί, χημικαί και μικροβιολογικαί εξετάσεις δέον όπως εκτελώνται βάσει της τελευταίας εκάστοτε εκδόσεως των "Προτύπων μεθόδων εξετάσεως του ύδατος και λυμάτων" των ΗΠΑ (Standard Methods for the examination of water and waste water) εις δημόσια εργαστήρια ή εις εξουσιοδοτημένα υπό των υγειονομικών Αρχών εργαστήρια των Νοσοκομείων ή και Ιδιωτικά, τυχόντα ειδικής αδείας διά την εκτέλεσιν τοιούτων εξετάσεων.

β) Τα δείγματα του ύδατος δέον όπως λαμβάνωνται εντός αποστειρωμένων φιαλών, εις τας οποίας θα έχη προστεθή πρό της αποστείρωσεως ποσότης 0,02 - 0,05 γραμμάρια υποθειώδους νατρίου πρόσ εξουδετέρωσιν του υπολείμματος χλωρίου.

γ) Τα δείγματα δέον όπως συλλέγωνται διά καταδύσεως ανοικτής φιάλης κάτωθεν της επιφανείας του ύδατος και σταθεράς κινήσεως ταύτης πρός τα εμπρός μέχρι της πληρώσεώς της. Η φιάλη δέον όπως μη εκπλύνηται, ίνα μη αφαιρήται το υποθειώδες νάτριον. Τα δείγματα δέον όπως συλλέγωνται, όταν η δεξαμενή είναι εν λειτουργία και προτιμώτερον κατά τας περιόδους του μεγίστου φορτίου λουομένων. Αι ώραι της ημέρας, η ημέρα της εβδομάδος, η συχνότης της δειγματοληψίας και τα σημεία της δειγματοληψίας δέον όπως ποικίλλουν επί τώ τέλει λήψεως αντιπροσωπευτικής εικόνας της υγειονομικής καταστάσεως του ύδατος διά χρονικήν περίοδον ενός μηνός. Μεταξύ των σημείων τούτων θα περιλαμβάνωνται οπωσδήποτε και τοιαύτα εγγύς των σημείων εκροής του ύδατος της δεξαμενής.

Συνιστάται όπως εξετάζεται, μερίμνη του υπευθύνου, τουλάχιστον έν δείγμα εβδομαδιαίως. Εν περιπτώσει υποψίας μόλυνσεως του ύδατος ο αριθμός των εξετάσεων θα αυξάνη κατά τας υποδείξεις των υγειονομικών υπηρεσιών.

ΑΡΘΡΟΝ-16
ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΝΑΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ

1. Το σύστημα ανακυκλοφορίας δέον όπως εξασφαλίξη τον απαιτούμενο ρυθμόν ανανεώσεως του ύδατος (Αρθ-15 παρ.1.α). Εις περίπτωσιν εξυπηρετήσεως εκ μιάς μονάδος ανακυκλοφορίας περισσοτέρων δεξαμενών, αυτή δέον να επαρκή διά την ταυτόχρονον λειτουργίαν του συνόλου των δεξαμενών, με τον καθοριζόμενον ως άνω ρυθμόν ανανεώσεως.

2. Το σύστημα ανακυκλοφορίας και καθαρισμού του ύδατος θα λειτουργή καθ' όλας τās ώρας χρησιμοποιήσεως της δεξαμενής και πέραν τούτου, εφ' όσον χρόνον απαιτείται προς εξασφάλισιν ύδατος διαυγούς και απολύτως ικανοποιητικού από μικροβιολογικής απόψεως.

Ειδικώς συνιστάται διά τās δεξαμενάς χωρητικότητος άνω των 750 κυβικών μέτρων και επιβάλλεται διά τās άνω των 1250 κυβικών μέτρων η αδιάλειπτος (24ωρος) λειτουργία του συστήματος ανακυκλοφορίας καθ' όλην την κολυμβητικήν περίοδον, με δυνατότητα μειώσεως του ρυθμού ανανεώσεως του ύδατος, μέχρι του ημίσεος του κανονικού, καθ' άς ώρας δεν χρησιμοποιούνται αυτά υπό κολυμβητών (νυκτερινάς).

3. Αι περιλαμβανόμεναι εγκαταστάσεις εις το εν λόγω σύστημα δέον όπως ικανοποιούν τās κάτωθι απαιτήσεις:

α) Αντλίας:

Συνιστώνται αι ηλεκτροκίνητοι φυγόκεντροι αντλίας. Εις περίπτωσιν χρησιμοποιήσεως διύλιστηρίων πιέσεως αι αντλίας δέον όπως εξασφαλίζουν την απαιτούμενην παροχήν υπό το μέγιστον υδραυλικόν φορτίον, το οποίον δυνατόν να αναπτυχθή εις τα διύλιστήρια "ή συστήματα φίλτρανσης".

(Σ.Σ Το εντός "..." προσετέθη με την παρ.6 Αρθ-1 της Αποφ-ΔΥΓ2/80825/05/06 ΦΕΚ-120/Β/2-2-06)

Συνιστάται όπως διατίθενται εφεδρικά αντλητικά συγκροτήματα, προς αντιμετώπισιν των διακοπών, λόγω συντηρήσεως ή βλαβών. Εν εναντία περιπτώσει θα διακόπτεται αμέσως η λειτουργία της δεξαμενής μέχρι πλήρους αποκαταστάσεως της βλάβης και ανανεώσεως του ύδατος.

Εάν αι αντλίας κείνται εις στάθμην υψηλοτέραν του ύδατος της δεξαμενής, δέον όπως τοποθετηθή δικλείς αντεπιστροφής εις τον σωλήνα αναρροφήσεως.

Εις περίπτωσιν συνδέσεως της αντλίας μετά του αναρροφητικού καθαριστήρος (παρ.3δ κατωτέρω), δέον αυτή να δημιουργή επαρκές κενόν διά την λειτουργίαν αυτού.

β) Τριχοπαγίς:

Το σύστημα ανακυκλοφορίας δέον όπως είναι εφωδιασμένον διά παγίδος, καταλλήλου διά την συγκράτησιν των τριχών κλπ, η οποία θα τοποθετήται πρό του διύλιστηρίου.

Συνιστάται η χρήσις κυλινδρικού ηθμού με ανοίγματα ουχί μεγαλύτερα των 3 χιλιογράμμων.

Η συνολική επιφάνεια των ανοιγμάτων δέον όπως είναι τουλάχιστον 10πλασία της επιφανείας της διατομής των στομίων εισαγωγής του ύδατος εις δεξαμενήν.

Αι τριχοπαγίδες δέον όπως κατασκευάζωνται και τοποθετούνται κατά τρόπον, επιτρέποντα την ταχείαν αποσύνδεσιν και καθαρισμόν αυτών. Κατάλληλοι δικλείδες θα διακόπτουν την ροήν κατά την διάρκειαν του καθαρισμού.

γ) Θερμαντήρ ύδατος:

Εις άς περιπτώσεις προβλέπεται θέρμανσις του ύδατος της δεξαμενής, το θερμαντικόν στοιχείον δέον όπως τοποθετήται επί της γραμμής τροφοδοτήσεως προς θέρμανσιν του συνόλου ή μέρους του ανακυκλοφορούντος ύδατος. Η απ' ευθείας τοποθέτησις θερμαντικών στοιχείων εντός της δεξαμενής ή η διοχέτευσις ατμού εις αυτήν δεν επιτρέπεται διά νέας εγκαταστάσεις.

Ο έλεγχος της θερμοκρασίας του ύδατος δέον να εκτελήται αυτομάτως.

δ) Αναρροφητικός καθαριστήρ:

Διά τον καθαρισμόν του πυθμένος της δεξαμενής εκ της καθιζανούσης ιλύος, τριχών κλπ, ενδείκνυται η χρήσις καθαριστήρος, λειτουργούντος δι' αναρροφήσεως. Εάν η αναρρόφησις εκτελήται,

ως συνήθως, μέσω της αντλίας της ανακυκλοφορίας, δέον όπως προβλέπεται κατάλληλος δικλείς διά την μείωσιν της ροής εις το στόμιον εκροής της δεξαμενής, ώστε να λειτουργή αποτελεσματικώς ο αναρροφητικός καθαριστήρ. Διά την σύνδεσιν τούτου μετά της αναρροφήσεως της αντλίας ανακυκλοφορίας δέον όπως προβλέπωνται μόνιμοι σωληνώσεις μετά συνδέσμων, τουλάχιστον 0,20 μέτρα κάτωθεν της επιφανείας του ύδατος της δεξαμενής, επαρκών διαστάσεων προς ελάττωσιν εις το ελάχιστον των απωλειών λόγω τριβών. Ομοίως ο καθαριστήρ και όλοι οι κινητοί σύνδεσμοι δέον όπως κατασκευάζονται κατά τρόπον, ώστε να εξασφαλίζουν την μεγίστην δυνατήν ταχύτητα εις το ακροφύσιον της αναρροφήσεως αυτού.

ε) Σύστημα σωληνώσεων:

Η παροχτευτική ικανότης των σωληνώσεων συνιστάται γενικώς όπως είναι τουλάχιστον διπλάσια της θεωρητικώς απαιτουμένης.

Συνδέσεις με ωτίδας ή άλλοι λυόμενοι σύνδεσμοι δέον όπως παρεμβάλλονται κατά διαστήματα, ώστε να είναι δυνατή η ταχεία αφαίρεσις παντός τμήματος προς καθαρισμόν και συντήρησιν.

Εις το σύστημα σωληνώσεων δέον όπως προβλέπωνται:

Στόμιον εκκενώσεως εις το χαμηλότερον σημείον αυτού, προς απομάκρυνσιν της συγκεντρούμενης σκωρίας σιδήρου και λοιπών ιζημάτων.

Κατάλληλα ανοίγματα διά την τοποθέτησιν μετρητών προς προσδιορισμόν του κενού εις την αναρρόφησιν και της πιέσεως εις τον αγωγόν καταθλίψεως, προκειμένου να ρυθμισθή, εφ' όσον απαιτηθή, το σύστημα ανακυκλοφορίας.

Μετρητής παροχής, προς έλεγchon της διερχομένης πράγματι ποσότητος ύδατος διά του συστήματος υπό συνθήκας λειτουργίας.

Στόμια υδροληψίας προς λήψιν δειγμάτων ύδατος προς εργαστηριακήν εξέτασιν, τόσον εκ σημείου ευθύς ως το ύδωρ αφίνει την δεξαμενήν, όσον και μετά το διύλιστήριον.

Συνιστάται όπως αι σωληνώσεις βάφονται με διακριτικά χρώματα αναλόγως της χρήσεως αυτών.

στ) Έλεγχος του συστήματος:

Μετά την εγκατάστασιν του συστήματος ανακυκλοφορίας και την ρύθμισιν των διαφόρων εξαρτημάτων, δέον όπως εκτελήται υδραυλική δοκιμή ολοκλήρου του συστήματος και των συμπληρωματικών εγκαταστάσεων. Κατ' αυτήν θα προσδιορίζονται η ταχύτης ροής του ύδατος εις διάφορα σημεία των σωληνώσεων, η παροχή εκάστου διύλιστηρίου και αντλίας, η ταχύτης και ποσότης του ύδατος καθαρισμού εκάστου διύλιστηρίου και η παροχή εκάστου στομίου εισροής της δεξαμενής, υπό πραγματικές συνθήκας λειτουργίας και με την δεξαμενήν πλήρη μέχρι της κανονικής στάθμης λειτουργίας.

Άπαντα τα στοιχεία δέον όπως τηρώνται προς σύγκρισιν και μελλοντικόν έλεγchon.

Τοιαύται δοκιμαί δέον όπως εκτελώνται τουλάχιστον άπαξ του έτους.

4. Θερμόμετρα:

Εις τās θερμαιομένας δεξαμενάς, δέον όπως τοποθετώνται δύο πάγια θερμόμετρα επί της γραμμής ανακυκλοφορίας, ήτοι εν μετά τον θερμαντήρα και έτερον εγγύς του στομίου εκροής της δεξαμενής.

Εις τās εξωτερικάς δεξαμενάς αρκεί έν θερμόμετρον εις το στόμιον εκροής.

Τα θερμόμετρα δέον όπως είναι ευχερώς προσπελάσιμα προς ανάγνωσιν.

ΑΡΘΡΟΝ-17 "Επεξεργασία Νερού"

1. "Το σύστημα επεξεργασίας του ύδατος δέον όπως έχει ικανότητα εξασφαλίζουσιν τον απαιτούμενον ρυθμόν ανανεώσεως αυτού (Αρθ-15, παρ.1α)".

Εις περιπτώσιν εξυηρητήσεως εκ μιάς μονάδος διύλισεως περισσοτέρων δεξαμενών, αύτη δέον να επαρκή διά την ταυτόχρονον λειτουργίαν του συνόλου των δεξαμενών, με τον καθοριζόμενον ως άνω ρυθμόν ανανεώσεως.

(Σ.Σ Ο τίτλος του Αρθ-17 και το εντός "... " πρώτο εδάφιο της παρ.1 τίθενται ως ετροποποιήθησαν με την παρ.7 και παρ.8 Αρθ-1 της Αποφ-ΔΥΓ2/80825/05/06 ΦΕΚ-120/Β/2-2-06)

(ΠΡΟΣΟΧΗ δεν Ισχύει είναι το αρχικό πρώτο εδάφιο.

Το σύστημα διύλισεως του ύδατος δέον όπως έχη την ικανότητα εξασφαλίζουσιν τον απαιτούμενον ρυθμόν ανανεώσεως αυτού (Αρθ-15 παρ.1,α).)

2. "Δια τον καθαρισμόν του ανακυκλοφορούντος ύδατος των δεξαμενών δύναται να χρησιμοποιηθή ταχυδιυλιστήριον βαρύτητας ή πιέσεως ή γενικότερα κατάλληλο σύστημα φίλτρανης, ώστε να πληρούνται οι κάτωθι προϋποθέσεις:

α) να υπάρχει πλήρης συμβατότητα με την παροχή της αντλίας ανακυκλοφορίας

β) να επιτυγχάνεται η πλήρης διαύγεια του ύδατος

γ) το σύστημα να μην επιτρέπει την διέλευση σωματιδίων εντός του ύδατος διαμέτρου μεγαλύτερης των 50 μικρών και γενικότερα να πληρούνται οι διατάξεις της παρ.1 του Αρθ-15 της παρούσας Απόφασης".

(Σ.Σ Το εντός "... " εδάφιο τίθεται ως ετροποποιήθη με την παρ.9 Αρθ-1 της Αποφ-ΔΥΓ2/80825/05/06 ΦΕΚ-120/Β/2-2-06)

Συνιστάται ο πρώτος τύπος (βαρύτητας) εις περιπτώσιν ύδατος σημαντικής σκληρότητος.

(ΠΡΟΣΟΧΗ δεν Ισχύει είναι το αρχικό εδάφιο.

Διά τον καθορισμόν του ανακυκλοφορούντος ύδατος των δεξαμενών δύναται να χρησιμοποιηθή ταχυδιυλιστήριον βαρύτητας ή πιέσεως.)

3. "Σε περίπτωση διυλιστηρίων άμμου το υλικόν διυλίσεως αρχικού πάχους τουλάχιστον 0,90 μ. δέον όπως αποτελεείται από καταλλήλως διαβαθμισμένην, γωνιώδη άμμον κατάλληλον δια διυλιστήρια και χάλικας".

(Σ.Σ Το εντός "... " πρώτο εδάφιο της παρ.3 τίθεται ως ετροποποιήθη με την παρ.10 Αρθ-1 της Αποφ-ΔΥΓ2/80825/05/06 ΦΕΚ-120/Β/2-2-06)

(ΠΡΟΣΟΧΗ δεν Ισχύει είναι το αρχικό πρώτο εδάφιο.

Το υλικόν διύλισεως αρχικού πάχους τουλάχιστον 0,90 μέτρα δέον όπως αποτελήται από καταλλήλως διαβαθμισμένην, γωνιώδη άμμον κατάλληλον διά διύλιστήρια και χάλικας.)

Η άμμος θα έχη ενεργόν διάμετρον 0,4 έως 0,5 χιλ και συντελεστήν ομοιομορφίας ουχί ανώτερον του 1,75 θα είναι απηλλαγμένη αργίλλου, οργανικών ουσιών ή ευδιαλύτων υλικών και θα πλύνεται καλώς πρό της χρήσεως.

Μεταξύ της επιφανείας της άμμου και των άνωθεν αυτής αγωγών υπερχειλίσεως των υδάτων καθαρισμού δέον όπως υπάρχει κενός χώρος τουλάχιστον 0,45 μέτρα.

4. Ο υπολογισμός των ταχυδιυλιστηρίων δέον όπως γίνεται επί τη βάσει ρυθμού διύλισεως μη υπερβαίνοντος την παροχήν των 10,0 κυβικών μέτρων ύδατος ανά τετραγωνικό μέτρο επιφανείας διυλιστηρίου ωριαίως. Μεγαλύτεραι παροχαί είναι δυνατόν να γίνουν αποδεκταί κατά την κρίσιν της οικείας Επιτροπής Αδειών Καταστημάτων και Επιχειρήσεων (Αρθ-27), εφ' όσον δικαιολογούνται πλήρως, επί τη βάσει επιστημονικών δεδομένων εκ της σχετικής βιβλιογραφίας, ή εκ γνωματεύσεων, κανονισμών, οδηγιών, κλπ. υπευθύνων φορέων ή αρχών των χωρών εις άς εφαρμόζονται.

5. Συνιστάται όπως τα διύλιστήρια είναι εφωδιασμένα με ρυθμιστήν ροής (η εγκατάστασις του οποίου είναι υποχρεωτική διά δεξαμενάς χωρητικότητος μεγαλύτερας των 400 κυβικών μέτρων) και με κατάλληλα όργανα, διά την μέτρησιν της απωλείας του υδραυλικού φορτίου κατά την διύλιν του ύδατος, ως και με θυρίδα επιθεωρήσεως πρός διαπίστωσιν του βαθμού καθαρότητος του ύδατος εκπλύσεως.

Αί σωληνώσεις αλληλοσυνδέσεως και αι δικλείδες δέον όπως έχουν κατάλληλως μελετηθή, ώστε να είναι ευχερής η ρύθμισις της κανονικής λειτουργίας των διύλιστηρίων.

Η προσθήκη των απαιτουμένων χημικών ουσιών διά την επεξεργασίαν του ύδατος δέον όπως εκτελήται διά κατάλληλων συσκευών και κατά τρόπον, ώστε να εξασφαλίζεται κανονική τροφοδότησις, καλή ανάμιξις και αποτελεσματική κροκύδωσις.

Τα διύλιστήρια πιέσεως δέον όπως φέρουν ευχερώς αφαιρούμενα καλύμματα ή μεγάλας θυρίδας επισκέψεως, ώστε να είναι ευχερής η επιθεώρησης, συντήρησης και η επισκευή αυτών.

"6. Πλην των συνιστώμενων αμμοδιυλιστηρίων, δύναται να χρησιμοποιηθεί διυλιστήριο, ταχυδιυλιστήριο βαρύτητας ή πιέσεως ή γενικότερα κατάλληλο σύστημα φίλτρανσης, το οποίο πληροί τις κάτωθι προϋποθέσεις:

α) να υπάρχει πλήρης συμβατότητα με την παροχή της αντλίας ανακυκλοφορίας

β) να επιτυγχάνεται η πλήρης διαύγεια του ύδατος

γ) το σύστημα να μην επιτρέπει την διέλευση σωματιδίων εντός του ύδατος διαμέτρου μεγαλύτερης των 50 μικρών και γενικότερα να πληρούνται οι διατάξεις της παρ.1 του Αρθ-15 της παρούσας Απόφασης.

Όλα τα ανωτέρω συστήματα επεξεργασίας νερού θα πρέπει επιπρόσθετα να υπόκεινται και στους κάτωθι περιορισμούς:

α) Το χρησιμοποιούμενο ύδωρ θα είναι απηλλαγμένον χρώματος και δεν θα περιέχει ηυξημένην ποσότητα σιδήρου ή μαγγανίου

β) Θα εξασφαλίζεται αρίστη επίβλεψις λειτουργίας υπό ειδικευμένου πεπειραμένου και υπεύθυνου χειριστού

γ) Ο ρυθμός διυλίσεως δεν θα υπερβαίνει την παροχήν 5 μ3 ύδατος ανά μ2 επιφανείας διυλιστηρίου ωριαίως".

(Σ.Σ Η παρ.6 τίθεται ως ετροποποιήθη με την παρ.11

Αρθ-1 της Αποφ-ΔΥΓ2/80825/05/06 ΦΕΚ-120/Β/2-2-06)

(ΠΡΟΣΟΧΗ δεν Ισχύει είναι η αρχική παρ.6.

6. Πλήν των ως άνω συνιστωμένων αμμοδιυλιστηρίων δύναται να χρησιμοποιηθή διύλιστήριο με γήν διατομών, υπό τους κάτωθι περιορισμούς:

α) Το χρησιμοποιούμενο ύδωρ θα είναι απηλλαγμένον χρώματος και δεν θα περιέχει ηυξημένην ποσότητα σιδήρου ή μαγγανίου.

β) Θα εξασφαλίζεται αρίστη επίβλεψις λειτουργίας υπό ειδικευμένου, πεπειραμένου και υπευθύνου χειριστού.

γ) Ο ρυθμός διυλίσεως δεν θα υπερβαίνει την παροχήν 5 κυβικών μέτρων ύδατος ανά τετραγωνικό μέτρο επιφανείας διύλιστηρίου ωριαίως.)

Αποφ-Γ1/443/73 Υγ_Δξις- **Γ1/443/73** (ΦΕΚ-87/Β/24-1-73)
[**ΙΣΧΥΕΙ** από 24-2-73] Αποφ-443/73 Υγ_Δξις- **443/73** (ΦΕΚ-87/Β/73)
[**ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΟΛΥΜΒΗΤΙΚΩΝ ΔΕΞΑΜΕΝΩΝ ΠΙΣΙΝΕΣ**]
Περί κολυμβητικών δεξαμενών μετά οδηγίων κατασκευής και λειτουργίας αυτών.

Γ. ΥΔΩΡ ΚΟΛΥΜΒΗΤΙΚΩΝ ΔΕΞΑΜΕΝΩΝ

ΑΡΘΡΟΝ-18 ΑΠΟΛΥΜΑΝΣΙΣ

Δ. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΙΣ ΔΕΞΑΜΕΝΩΝ

ΑΡΘΡΟΝ-19 ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

ΑΡΘΡΟΝ-20 ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΣ ΚΟΛΥΜΒΗΤΙΚΩΝ ΔΕΞΑΜΕΝΩΝ

ΑΡΘΡΟΝ-21 ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΝ

ΑΡΘΡΟΝ-22 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΛΟΥΟΜΕΝΩΝ

ΑΡΘΡΟΝ-23 ΜΕΤΡΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Γ. ΥΔΩΡ ΚΟΛΥΜΒΗΤΙΚΩΝ ΔΕΞΑΜΕΝΩΝ

ΑΡΘΡΟΝ-18
ΑΠΟΛΥΜΑΝΣΙΣ

1. Το ύδωρ των δεξαμενών δέον όπως απολυμναιεται συνεχώς διά προσθήκης χλωρίου, μέσω καταλλήλων συσκευών, υπό μορφήν υδατικού διαλύματος αερίου χλωρίου ή υποχλωριώδους ασβεστίου ή νατρίου ή χλωρίου παραγομένου δι' ηλεκτρολύσεως ή ετέρας εγκεκριμένης ενώσεως χλωρίου.

2. Το υπόλειμμα χλωρίου εις το ύδωρ της δεξαμενής μετρούμενον διά της μεθόδου της ορθοτολιδίνης, δέον να είναι τουλάχιστον 0,4 mg/l και να μη υπερβαίνει κατά προτίμησιν τα 0,7 M/GL. Τούτο θα ελέγχεται τουλάχιστον δις της ημέρας (πρωίαν και απόγευμα), τα δε αποτελέσματα θα καταχωρώνται εις ειδικόν βιβλίον.

3. Διά την απολύμανση του ύδατος δύναται να χρησιμοποιηθή κατόπιν εγκρίσεως της υγειονομικής υπηρεσίας και ετέρα πλην της διά χλωρίου μέθοδος, εφ' όσον εξασφαλίζει την πλήρη απολύμανση αυτού.

4. Διά τον έλεγχο των αλγεοειδών κλπ συνιστάται η χρησιμοποίησης θειικού χαλκού εν συνδυασμώ μετά της απολυμάνσεως.

5. Διά την απολύμανση του ύδατος θα χρησιμοποιούνται κατάλληλοι συσκευαί, εξασφαλίζουσαι την επιθυμητήν απόδοσιν. Διά δεξαμενάς χωρητικότητος άνω των 300 κυβικών μέτρων ύδατος συνιστάται η χρήση συσκευών αερίου χλωρίου.

6. Οι χώροι εγκαταστάσεως των συσκευών ή μηχανημάτων χλωρίωσης δέον όπως είναι ικανών διαστάσεων δια την άνετον εκτέλεσιν των αναγκαιούντων χειρισμών, την επιθεώρησιν και επίσκευη αυτών. Ούτοι δέον όπως αερίζωνται και φωτίζονται επαρκώς. Διά τον φυσικόν αερισμόν δέον όπως προβλέπωνται επαρκή ανοίγματα εις σημεία πλησίον του δαπέδου, οδηγούντα εις τον ελεύθερον αέρα.

Συνιστάται όπως οι χώροι ούτοι είναι εφωδιασμένοι διά τεχνητού αερισμού, ικανότητος αλλαγής του αέρος αυτών 20 έως 30 φορές ανά ώραν. Επί μεγάλων εγκαταστάσεων ή εις περιπτώσεις ένθα το δάπεδον των χώρων είναι χαμηλότερον της στάθμης του πέριξ εδάφους, ο ως άνω τεχνητός εξαερισμός είναι υποχρεωτικός.

Οι χώροι ούτοι δέον όπως είναι απομεμονωμένοι από άλλα διαμερίσματα, προς αποφυγήν των εκ της επιδράσεως του χλωρίου δυσμενών αποτελεσμάτων επί του εργαζομένου εν αυτοίς προσωπικού και των εγκαταστάσεων, μηχανημάτων κλπ.

Επίσης όπως αποφεύγωνται αι εξαιρετικώς υψηλαί ή χαμηλαί θερμοκρασίαι εντός των χώρων τούτων διά της καταλλήλου κατασκευής ή μονώσεως αυτών. Η κατωτάτη θερμοκρασία δεν πρέπει να είναι μικρότερα των 10°C.

Εις περίπτωσην χρησιμοποίησεως αερίου χλωρίου, αι συσκευαί ή τα μηχανήματα χλωρίωσης δέον όπως είναι ηγγυημένα διά την από υγιεινής απόψεως ασφαλή και ακίνδυνον λειτουργίαν αυτών. Πλην τούτου εντός του χώρου των εγκαταστάσεων θα φυλάσσεται μία αντιασφυξιογόνος προσωπίς, εν άριστη καταστάσει και άμέσως προσιτή εις το χειριζόμενον τας συσκευάς ή μηχανήματα προσωπικόν το οποίον πρέπει να γνωρίζη καλώς την χρήσιν και συντήρησιν αυτής.

Το χρησιμοποιούμενον χλώριον ή υλικόν παραγωγής αυτού (χλωράσβεστος, υποχλωριώδες ασβέστιον κλπ) δέον όπως αποθηκεύεται εις κεχωρισμένον, απομεμονωμένον των λοιπών διαμερισμάτων, ξηρόν και καλώς αεριζόμενον χώρον μέσω ανοιγμάτων ή διά τεχνητού αερισμού, ως ανωτέρω καθορίζεται διά τους χώρους εγκαταστάσεως των συσκευών χλωρίωσης, προς αποφυγήν βλάβης των εργαζομένων ή των αντικειμένων.

Δ. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΙΣ ΔΕΞΑΜΕΝΩΝ

ΑΡΘΡΟΝ-19 ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

1. Εις πάσαν δεξαμενήν δέον όπως ορίζεται υπεύθυνον πρόσωπον διά την λειτουργίαν, το οποίον θα λαμβάνη τα απαιτούμενα μέτρα διά την εκπλήρωσιν απάντων των όρων των κειμένων υγειονομικών διατάξεων και ειδικώτερον θα μεριμνά:

α) Διά την καλήν λειτουργίαν και συντήρησιν απασών των εγκαταστάσεων, χρησιμοποιών προς τούτο καταλλήλως εκπαιδευμένον ή πεπειραμένον προσωπικόν.

β) Διά την ανελλιπή, καθ' όλας τας ώρας λειτουργίας της δεξαμενής, παρουσίαν του προβλεπομένου εκάστοτε προσωπικού εποπτείας των λουομένων (Αρθ-21).

Τα ονόματα τούτων μετά των σχετικών στοιχείων εκπαιδύσεως ή εμπειρίας θα έχουν γνωστοποιηθή προηγουμένως εις την αρμοδίαν υγειονομικήν υπηρεσίαν, η οποία, εάν δεν κρίνη τα προσόντα αυτών επαρκή ή ικανοποιητικήν την υπηρεσίαν ή την διαγωγήν των δύναται να ζητήση την αντικατάστασιν αυτών εντός καθοριζομένης προθεσμίας.

γ) Διά τον έλεγχο του αριθμού των εισερχομένων, εις τρόπον ώστε να τηρώνται τα πιθέμενα όρια υπό του Αρθ-5 της παρούσης, διά την κανονικήν ανανέωσιν και καθαρισμόν του ύδατος αυτής, διά την καλήν εκτέλεσιν της απολυμάνσεως και μέτρησιν του υπολείμματος χλωρίου και της τιμής του ΡΗ, ως και διά την εκτέλεσιν των απαιτουμένων χημικών και μικροβιολογικών εξετάσεων, συμφώνως προς τους όρους της παρούσης.

δ) Διά την τήρησιν λεπτομερειών στοιχείων λειτουργίας, ως αποτελέσματα εργαστηριακών εξετάσεων, προσπιθέμενοι ποσότητες χημικών ουσιών διά τον καθαρισμόν και απολύμανσιν του ύδατος, αριθμός των καθ' εκάστην ημέραν λουομένων, ανιχνευόμενον καθ' εκάστην ημέραν και αντιστοίχους ώρας υπόλειμμα χλωρίου του ύδατος, τιμαί του PH και της αλκαλικότητος κλπ.

'Απαντα τα στοιχεία των ως άνω εδαφ.γ και εδαφ.δ της παρούσης δέον όπως καταχωρώνται εις βιβλίον και παραδίδονται πρός ενημέρωσιν εις τους διενεργούντας τον υγειονομικόν έλεγχον υπαλλήλους.

ε) Διά την ανάρτησιν εις εμφανές μέρος της αδείας λειτουργίας της δεξαμενής.

ΑΡΘΡΟΝ-20 ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΣ ΚΟΛΥΜΒΗΤΙΚΩΝ ΔΕΞΑΜΕΝΩΝ

1. Κατά την λειτουργίαν των κολυμβητικών δεξαμενών δέον όπως ικανοποιούνται αι κάτωθι ελάχισται απαιτήσεις:

α. Αι δεξαμεναί δέον όπως τηρώνται καθαραί καθ' όλην την διάρκειαν της λειτουργίας των. Εις εκάστην δεξαμενήν θα έχη ορισθή υπεύθυνον πρόσωπον διά την εργασίαν ταύτην.

Οι επιπλέοντες ή καθιζάνοντες εις τον πυθμένα αυτών ορατοί ρύποι δέον όπως αφαιρώνται το ταχύτερον δυνατόν. Συστηματικός καθαρισμός θα εκτελήται τουλάχιστον άπαξ του εικοσιτετραώρου.

β. 'Απαντα τα τμήματα των εγκαταστάσεων, αποδυτήρια, ιματιοθήκαι, αποχωρητήρια κλπ. δέον όπως τηρώνται καθαρά, ασφαλή και εις καλήν κατάστασιν καθ' όλην την διάρκειαν της λειτουργίας της δεξαμενής.

Επιπροσθέτως αι ιματιοθήκαι δέον όπως ψεκάζονται δι' εντομοκτόνου και τα δάπεδα, οι τοίχοι και αι έδραι των αποχωρητηρίων καθαρίζονται δι' απολυμαντικού υγρού κατά συχνά διαστήματα, συμφώνως πρός τάς οδηγίας των υγειονομικών υπηρεσιών, εις την έγκρισιν των οποίων υπάγεται και το είδος των χρησιμοποιουμένων απολυμαντικών ουσιών.

γ. Εις ήν περίπτωσιν χορηγούνται ενδύματα λούσεως (μαγιώ) και προσόψια υπό του υπευθύνου διά την λειτουργίαν της δεξαμενής, ταύτα θα πλύνωνται μεθ' εκάστην χρήσιν διά σάπωνος ή απορρυπαντικού και ζέοντος ύδατος και θα χρησιμοποιώνται εκ νέου μόνον αφού στεγνώσουν πλήρως και αποστειρωθούν, συμφώνως προς τους ισχύοντας κανονισμούς και τάς τυχάν ειδικωτέρας οδηγίας των υγειονομικών υπηρεσιών.

Τα καθαρά ενδύματα λούσεως θα φυλάσσονται και διακινούνται κατά τρόπον αποκλείοντα την άμεσον ή έμεσον επαφήν αυτών με ακάθαρτα.

ΑΡΘΡΟΝ-21 ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΝ

1. 'Απαντες οι εργαζόμενοι δέον να είναι υγιείς, καθαροί και να συμπεριφέρονται καλώς.

2. Εκπαιδευόμενοι επόπται και έτερον προσωπικόν θα ευρίσκονται εν υπηρεσία καθ' όλην την διάρκειαν λειτουργίας της δεξαμενής. Ο αριθμός αυτών καθορίζεται αναλόγως το μέγεθος της δεξαμενής (Αρθ-4 , παρ.4), ως και του προβλεπομένου μεγίστου αριθμού λουομένων (Αρθ-5), ως κάτωθι:

α. Εις (1) υπεύθυνος επόπτης ασφαλείας θα απασχολήται με τους λουομένους, έχων αρμοδιότητα να επιβάλη εις άπαντας τους κανόνας ασφαλείας, υγιεινής και καλής συμπεριφοράς.

Διά μικράς δεξαμενάς απαιτείται εις (1) τουλάχιστον επόπτης ασφαλείας.

Διά μεσαίας και μεγάλας δεξαμενάς θα διατίθενται εις (1) επόπτης ανά 300 λουομένους.

β. Εις (1) ειδικευμένος επόπτης θα ευρίσκεται εις τον χώρον των καταιονητήρων ή την είσοδον των μεσαίων ή μεγάλων δεξαμενών προς επιθεώρησιν των λουομένων και διαπίστωσιν μήπως εμφανίζουν δερματικά παθήσεις ή έχουν ανοικτά τραύματα κλπ., ως και εξακριβώσιν ότι άπαντες διήλθον εκ του αποχωρητηρίου και εν συνεχεία ελήφθη παρ' αυτών το λουτρόν καθαριότητος διά καταιονήσεως. Διά τάς μικράς δεξαμενάς η ευθύνη αύτη ανήκει εις τον επόπτην ασφαλείας.

γ. Τουλάχιστον εις (1) υπάλληλος εκ του διοικητικού προσωπικού διά μεσαίας δεξαμενάς και δύο (2) διά τάς μεγάλας θα έχουν εκπαιδευθή εις την παροχήν πρώτων βοηθειών.

3. Οι ως άνω επόπται πλέον των ειδικών απαιτούμενων γνώσεων, διά τας οποίας θα είναι καταλλήλως εκπαιδευμένοι, κατέχοντες δίπλωμα ή σχετικών πιστοποιητικών, θα είναι και πεπειραμένοι εις τας μεθόδους και την τεχνικήν της παροχής βοήθειας και διασώσεως κολυμβητών, εις την χρήσιν τεχνητής αναπνοής, ως και την εφαρμογήν άλλων μέτρων ανανήψεως.

ΑΡΘΡΟΝ-22 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΛΟΥΟΜΕΝΩΝ

1. Οι λουόμενοι υποχρεούνται όπως συμμορφούνται προς τας οδηγίας λούσεως και τους κανόνας ορθής χρήσεως της δεξαμενής, ως και προς τους κανονισμούς ασφαλείας.

2. Άπαντες οι λουόμενοι δέον όπως είναι υγιείς και καθαροί, συμπεριφέρονται κοσμίως και χρησιμοποιούν καλώς τας εγκαταστάσεις.

3. Πρόσωπα πάσχοντα από δερματικές παθήσεις δεν θα γίνονται δεκτά. Ομοίως άτομα φέροντα εκτεταμένας εκδοράς, ανοικτάς φλυκταΐνας, τραύματα κλπ δέον να ενημερούνται επί των κινδύνων, τους οποίους διατρέχουν εκ μολύνσεως και ως εκ τούτου δέον να αποφύγουν την λούσιν.

4. Έκαστος λουόμενος, πριν εισέλθη εις τον χώρον της δεξαμενής, οφείλει να διέλθη εκ των αποχωρητηρίων προς ούρησιν και εν συνεχεία να λάβη λουτρόν καθαριότητος, γυμνός, χρησιμοποιών θερμόν ύδωρ και σάπωνα, εκπλυόμενος εν συνεχεία καλώς προς πλήρη απομάκρυνσιν των υπολειμμάτων του σάπωνος.

Εάν ο λουόμενος αφήση το χώρον της δεξαμενής και κάμη χρήσιν των αποχωρητηρίων, δέον να λάβη εκ νέου λουτρόν καθαριότητος, προκειμένου να επανέλθη εις την δεξαμενήν.

5. Η πτύσις ή εκτόξευσις ύδατος από του στόματος, το φύσημα της ρινός κλπ εντός της δεξαμενής απαγορεύονται. Μόνο οι αύλακες υπερχειλίσεως δύνανται να χρησιμοποιούνται δια την περίπτωσιν αποχρέμψεως.

6. Τα χρησιμοποιούμενα ενδύματα λούσεως θα είναι απλού τύπου, καθαρά και ανεξίτηλου χρωματισμού.

Οι λουόμενοι με μακράν κόμην θα φέρουν ειδικόν αδιάβροχον κάλυμμα κεφαλής.

7. Απαγορεύονται τα ζωηρά και επικίνδυνα παιχνίδια εντός των χώρων των διαφόρων εγκαταστάσεων.

8. Ουδείς λουόμενος θα εισέρχεται εις τον χώρον της δεξαμενής άνευ της παρουσίας επόπτου ή άλλου αρμοδίου υπαλλήλου.

Λούσις κατά μόνας απαγορεύεται.

9. Πρόσωπα μη συμμορφούμενα με τους κανονισμούς των λουομένων ή θεατών δεν θα γίνονται δεκτά εις τας δεξαμενάς ή θα αποβάλλονται εξ αυτών.

ΑΡΘΡΟΝ-23 ΜΕΤΡΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

1. Εις πάσαν δεξαμενήν θα αναρτώνται εις εμφανή σημεία πινακίδες αναγράφουσαι οδηγίας λούσεως και κανόνας διά την ορθήν χρήσιν της δεξαμενής, ως και τους ισχύοντας κανονισμούς ασφαλείας.

2. Γενικώς η κατασκευή, αι διάφοροι εγκαταστάσεις και η λειτουργία των κολυμβητικών δεξαμενών δέον να είναι τοιαύτη, ώστε να ελαττούνται οι κίνδυνοι πνιγμού ή τραυματισμού των λουομένων εκ πτώσεων κλπ εις το ελάχιστον.

3. Εις τας κολυμβητικάς δεξαμενάς θα λαμβάνονται μέτρα ασφαλείας και θα υφίστανται τα κάτωθι μέσα διασώσεως, κλιμακούμενα αναλόγως του μεγέθους αυτών (Αρθ-4 , παρ.4).

α. Μια ή περισσότεραι ελαφραί ράβδοι, ικανής αντοχής μήκους μεγαλύτερου του ημίσεως του πλάτους της δεξαμενής. Αύται θα φέρουν εις το εν άκρον μη αιχμηρόν άγκιστρον με άνοιγμα τουλάχιστον 0,50 μέτρα ή βρόγγχον διαμέτρου 15 εκατοστά τουλάχιστον.

β. Εν ή περισσότερα ριπτόμενα κυκλικά σωσίβια, ανηρτημένα εις επίκαιρα σημεία της δεξαμενής εσωτερικής διαμέτρου μέχρι 0,40 μέτρα, με προσδεδεμένον ασφαλώς ισχυρόν σχοινίον, μήκους τουλάχιστον ίσου προς το μέγιστον της δεξαμενής.

Ο αριθμός των σωσιβίων θα καθορίζεται, ώστε να αντιστοιχή τουλάχιστον εν σωσίβιον ανά 60 μέτρα ή κλάσμα της περιμέτρου της δεξαμενής.

γ. Έδρα επαρκούς ύψους εις τας μεγάλας δεξαμενάς δια τους επόπτας ασφαλείας, πλησίον του βαθέος τμήματος της δεξαμενής (βάθος 1,50 μέτρα), ίνα παρέχεται εις αυτούς πλήρης και ανεμπόδιτος θέα της δεξαμενής.

δ. Εν τουλάχιστον πλοiάριον με τετραγωνισμένην πλώραν εις τας μεγάλας δεξαμενάς, έτοιμον προς χρήσιν και εφωδιασμέν με κώπας, κυκλικόν σωσίβιον και ράβδον μετά αγκίστρου, ως ανωτέρω περιγράφεται. Τα τοιαύτα πλοiάρια δεν επιτρέπεται να ευρίσκωνται εντός της περιοχής κολυμβήσεως, εκτός των περιπτώσεων επειγούσης ανάγκης και δεν θα χρησιμοποιούνται πλην μόνον εις περίπτωσιν ανάγκης ή ασκήσεως.

Εις εκτεταμένας περιοχάς λούσεως συνιστάται όπως ευρίσκωνται έτοιμοι προς χρήσιν εις επίκαιρα σημεία εις ή περισσότεροι πλωτήρες διασώσεως εφωδιασμένοι με 30,0 έως 60,0 μέτρα ισχυρού σχοινίου.

ε. Κυτίον πρώτων βοηθειών, καλώς εφωδιασμένον και διαφυλασσόμενον εις άριστην κατάστασιν. Τούτο θα περιέχη βάμμα ιωδίου, αποστειρωμένην γάζαν, υδρόφιλον βάμβακα, λευκοπλάστην, επιδέσμους διαφόρων μεγεθών, αμμωνίαν, αποστειρωμένας λαβίδας και αιμοστατικούς επιδέσμους. Επίσης δέον όπως περιέχη καρδιοτονωτικά - αναληπτικά και αναλγητικά φάρμακα.

στ. Ευχερώς προσπελάσιμος αίθουσα ή χώρος προοριζόμενος δι' επειγούσαν περίθαλψιν ατυχημάτων εις τας μεγάλας δεξαμενάς, με κατάλληλον προς τούτο εξοπλισμόν, ήτοι εκτός του κυτίου πρώτων βοηθειών, ως ανωτέρω, με τράπεζαν εξετάσεως, συσκευήν παροχής οξυγόνου, φορείον και δυο κλινοσκεπάσματα.

ζ. Κατάλογος παραπλεύρωσ του τηλεφώνου με τους αριθμούς των πλησιέστερων ιατρών, σταθμού πρώτων βοηθειών νοσοκομείων, του οικείου Αστυνομικού Τμήματος και της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας.

η. Νυκτερινή λούσις θα επιτρέπεται μόνον εις περιοχάς απλétως φωτιζόμενάς και καταλλήλως εποπτευόμενάς.

Αποφ-Γ1/443/73 Υγ_Δξις- **Γ1/443/73** (ΦΕΚ-87/Β/24-1-73)
[**ΙΣΧΥΕΙ** από 24-2-73] Αποφ-443/73 Υγ_Δξις- **443/73** (ΦΕΚ-87/Β/73)

[**ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΟΛΥΜΒΗΤΙΚΩΝ ΔΕΞΑΜΕΝΩΝ ΠΙΣΙΝΕΣ**]
Περί κολυμβητικών δεξαμενών μετά οδηγιών κατασκευής και λειτουργίας αυτών.

Ε. ΕΙΔΙΚΑΙ ΚΟΛΥΜΒΥΤΙΚΑΙ ΔΕΞΑΜΕΝΑΙ

ΑΡΘΡΟΝ-24 ΑΘΛΗΤΙΚΑΙ ΔΕΞΑΜΕΝΑΙ

ΑΡΘΡΟΝ-25 ΙΔΙΩΤΙΚΑΙ ΔΕΞΑΜΕΝΑΙ

ΣΤ ΓΕΝΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΑΡΘΡΟΝ-26 ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΙΣ ΠΡΟΣ ΕΤΕΡΑΣ ΥΓΕΙΟΝ, ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Ζ ΑΔΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

ΑΡΘΡΟΝ-27 ΑΔΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Ε. ΕΙΔΙΚΑΙ ΚΟΛΥΜΒΗΤΙΚΑΙ ΔΕΞΑΜΕΝΑΙ

ΑΡΘΡΟΝ-24

ΑΘΛΗΤΙΚΑΙ ΔΕΞΑΜΕΝΑΙ

1. Δια τας ιδιωτικάς δεξαμενάς ισχύουν οι κατωτέρω γενικοί κανόνες:

1. Αι αθλητικάι δεξαμενάι δέον να πληρούν άπαντας τους υγειονομικούς όρους της παρούσης.

2. Επιτρέπονται παρεκκλίσεις εκ των υπολοιπών όρων ιδία των αναφερομένων εις την μορφήν και λειτουργίαν της δεξαμενής, εφ' όσον απαιτείται τούτο εκ της ανάγκης προσαρμογής προς τας αθλητικάς απαιτήσεις, κατόπιν συμφώνου γνώμης της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού και εφ' όσον διασφαλίζεται η υγεία και η σωματική ακαιρεότης των κολυμβητών.

ΑΡΘΡΟΝ-25

ΙΔΙΩΤΙΚΑΙ ΔΕΞΑΜΕΝΑΙ ΚΑΙ ΔΕΞΑΜΕΝΑΙ ΟΙΚΩΝ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ

(ΣΣ Το Αρθ-25 τίθεται ως αντικατεστάθη με την Αποφ-Γ4/1150/76 ΦΕΚ-937/Β/17-7-76)

1. "Ιδιωτικάι Δεξαμενάι".

1.1. Δια τας ιδιωτικές δεξαμενάς ισχύουν οι κατωτέρω γενικοί κανόνες:

α) Οι χρησιμοποιούντες αυτές δεξες να είναι υγιείς, να διέρχονται πρώτον εκ των αποχωρητηρίων και να λαμβάνουν εν συνεχεία λουτρόν καθαριότητας προ της κολυμβήσεως, ως καθορίζεται εν [Αρθ-22](#) (παρ.1 έως παρ.5).

β) Το ύδωρ των ιδιωτικών δεξαμενών δεξον να έχη τα εν [Αρθ-15](#) παρ.1 καθοριζόμενα χαρακτηριστικά ποιότητος του ύδατος και να ανανεούται συνεχώς καθ' όλην την έκτασιν αυτών, είτε δια συνεχούς παροχής νέου καθαρού ύδατος, είτε δια ανακυκλοφορούντος τοιούτου μετά καθαρισμόν και απολύμανσιν, συμφώνως προς τους όρους της [Υγ_Δξις-Γ1/443/15-1-73](#) .

Η λειτουργία ιδιωτικών δεξαμενών δια πληρώσεως και εκκενώσεως του ύδατος απαγορεύεται, εξαιρέσει των υφισταμένων τοιούτων ή εκείνων δι' ας έχη εκδοθή η οικεία οικοδομική άδεια προ της ισχύος της [Υγ_Δξις-Γ1/443/15-1-73](#) .

γ) Εις εμφανές σημείον παρά την δεξαμενήν θα τοποθετηθή πινακίς αναγράφουσα τους βασικούς κανόνας υγιεινής και ασφαλείας κατά την λούσιν και κολύμβησιν.

1.2. Πλην των ανωτέρω γενικών κανόνων, οι υπεύθυνοι των ιδιωτικών δεξαμενών θα συμμορφώνται και προς τους επιβαλλομένους υπό των υγειονομικών Υπηρεσιών, ουσιώδεις όρους υγιεινής και ασφαλείας.

1.3. Την ευθύνην δια την καθαριότητα, καλήν λειτουργίαν και τήρησιν των κανόνων υγιεινής και ασφαλείας των ιδιωτικών δεξαμενών έχη ο ιδιοκτήτης ή νομεύς αυτών.

2. Δεξαμεναί οίκων αισθητικής.

2.1. Αι δεξαμεναί οίκων αισθητικής (γυμναστικών ασκήσεων απισχνάσεως, υδρομαλάξεως κλη) δεξον να πληρούν άπαντας τους ουσιώδεις όρους υγιεινής και ασφαλείας της [Υγ_Δξις-Γ1/443/15-1-73](#) εξαιρέσει των αναφερομένων εις την μορφήν και τας διαστάσεις εν γένει (επιφάνεια δεξαμενής, ελεύθερον ύψος αιθούσης, πλάτος διαδρομών προσπελάσεως κλη) αι οποίαι δύνανται να καθορίζωνται εις εκάστην περίπτωσιν υπό των αρμοδίων Υγειονομικών Υπηρεσιών, αναλόγως των τοπικών συνθηκών και των γενικών κανόνων ανέσεως των εξυπηρετούμένων.

2.2. Αι διατάξεις του [Αρθ-30](#) της [Υγ_Δξις-Γ1/443/15-1-73](#) Υγειονομικής Διατάξεως ισχύουν δια τας υφισταμένας δεξαμενάς οίκων αισθητικής κατά την δημοσίευσιν της παρούσης αποφάσεως".

ΣΤ. ΓΕΝΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΑΡΘΡΟΝ-26

ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΙΣ ΠΡΟΣ ΕΤΕΡΑΣ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Εις απάσας τας κολυμβητικές δεξαμενάς δεξον όπως ικανοποιούνται άπαντες οι όροι των ισχυουσών υγειονομικών διατάξεων των αφορωσών εις την ύδρευσιν, την αποχέτευσιν, τη συλλογή, συγκέντρωσιν και διάθεσιν απορριμμάτων, την διατήρησιν και υπό υγιεινούς όρους παροχήν τροφίμων και ποτών, το χρησιμοποιούμενον προσωπικόν και τα λοιπά ως προς την κατάστασιν και λειτουργίαν αυτής θέματα.

Ζ. ΑΔΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

ΑΡΘΡΟΝ-27

ΑΔΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

1. Δια την λειτουργίαν δεξαμενής κολυμβήσεως απαιτείται άδεια της Αστυνομικής Αρχής, εκδιδόμενη μετά προηγουμένην εγκριτικήν απόφασιν της οικείας Επιτροπής Αδειών Καταστημάτων και Επιχειρήσεων (ΒΔ-245/26-3-71, Αρθ-5).

(Σ.Σ ΠΡΟΣΟΧΗ βλέπε [Αποφ-46596/22-11-04](#) ΦΕΚ-1793/Β/6-12-04 χορήγησις άδειας λειτουργίας, μελέτη πυροπροστασίας κολυμβητηρίων Αρθ-16 Τελικές διατάξεις κλη)

Δεν απαιτείται άδεια δια την λειτουργίαν των ιδιωτικών κολυμβητικών δεξαμενών, πλην όμως υπόκεινται αύται εις υγειονομικόν έλεγchon και δεξον να ικανοποιούν τους εις το Αρθ-25 αναγραφόμενους όρους.

2. Δια την λήψιν της κατά τ' ανωτέρω αδείας, ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει μέσω του οικείου Αστυνομικού Τμήματος αίτησιν προς την υγειονομική υπηρεσίαν μετά πλήρων τεχνικών στοιχείων της δεξαμενής, εις τριπλούν, (έκθεσις, υπολογισμός, σχεδιαγράμματα κλπ) υπογραφομένων υπό διπλωματούχου μηχανικού, εξ ων θα προκύπτει σαφώς ότι η δεξαμενή κολυμβήσεως και οι λοιποί χώροι και εγκαταστάσεις αυτής, ικανοποιούν από απόψεως κατασκευής και λειτουργίας άπαντας τους υποχρεωτικούς όρους της παρούσης. Οι προαιρετικοί όροι αυτής (συστάσεις) δύνανται κατά περίπτωσιν να καταστούν εν μέρει ή εν όλω υποχρεωτικοί κατόπιν αποφάσεως του Νομάρχου μετά ητιολογημένην εισήγησιν της οικείας Επιτροπής αδειών, εφ' όσον σοβαροί λόγοι προστασίας της δημοσίας υγείας ή ασφαλείας των λουομένων επιβάλλουν τούτο.

Η υγειονομική υπηρεσία δύναται να ζητήσει παρά των ενδιαφερομένων την προσκόμισιν παντός συμπληρωματικού στοιχείου, το οποίον κρίνεται απαραίτητον δια την μόρφωσιν σαφούς γνώμης.

Εάν ο αιτών είναι φυσικόν πρόσωπον, το οποίον λόγω ασθενείας, αναπηρίας, ηλικίας, μεμακρυσμένου τόπου διαμονής κλπ δεν δύναται να εποπτεύει αποτελεσματικώς την λειτουργίαν της δεξαμενής, ή εάν είναι νομικόν πρόσωπον, εις την υποβαλλομένην ως άνω αίτησιν θα αναγράφεται το ονοματεπώνυμον μετά της διευθύνσεως μονίμου κατοικίας του οριζομένου υπευθύνου φυσικού προσώπου, το οποίον θα μεριμνά δια την καλήν λειτουργίαν και συντήρησιν της δεξαμενής και των εν γένει εγκαταστάσεων αυτής. Η τυχόν δι' οιονδήποτε λόγον αντικατάστασις του ρηθέντος φυσικού προσώπου θα γνωστοποιήται εγκαίρως εις την υγειονομικήν υπηρεσίαν, καθ' όσον άλλως θεωρείται το πρόσωπον τούτο ως υπεύθυνον και μετά την αποχώρησίν του.

Επί τούτοις ορίζεται ότι η υγειονομική υπηρεσία δύναται να ζητήσει την αντικατάστασιν του υποδειχθέντος υπευθύνου προσώπου, εάν διαπιστώση ακαταλληλότητα αυτού.

Μετά την ολοκλήρωσιν της διαδικασίας επιθεωρήσεως και ελέγχου των εγκαταστάσεων της δεξαμενής υπό των αρμοδίων οργάνων και την έκδοσιν της εγκριτικής αποφάσεως της οικείας Επιτροπής, χορηγείται υπό της Αστυνομικής Αρχής η άδεια λειτουργίας εις την οποίαν αναγράφεται απαραίτητως:

α) Το φυσικόν ή νομικόν πρόσωπον επ' ονόματι του οποίου εκδίδεται η άδεια και ο υπεύθυνος δια την λειτουργίαν αυτής.

β) Η χωρητικότητα της δεξαμενής και αι οριζόντιαι διαστάσεις αυτής.

γ) Ο ρυθμός ανακυκλοφορίας.

δ) Ο μέγιστος επιτρεπόμενος αριθμός ατόμων (πελατών) τα οποία δύνανται να ευρίσκωνται εις την δεξαμενήν και τους λοιπούς χώρους αυτής, δια δεξαμενάς συνεχούς λειτουργίας ή ο μέγιστος αριθμός των ατόμων της εισερχομένης ομάδος δια δεξαμενάς λειτουργούσας δι' ομάδας κολυμβητών.

ε) Ο ελάχιστος απαιτούμενος αριθμός εποπτών ασφαλείας και παροχής πρώτων βοηθειών.

στ) Τα αναγκαιούντα ελάχιστα σωσίβια μέσα.

ζ) Η δυνατότης λειτουργίας αυτής κατά τας νυκτερινάς ώρας.

η) Η ακολουθουμένη μέθοδος επεξεργασίας του ύδατος και οι τυχόν επιβληθέντες πρόσθετοι κανόνες υγιεινής και ασφαλείας.

θ) Ο χρόνος ισχύος της αδείας.

ι) Πάσα ετέρα αναγκαιούσα κατά την γνώμην της Επιτροπής πληροφορία ή παρατήρησις.

4. Η άδεια λειτουργίας ισχύει μόνον δια τας εγκαταστάσεις εν γένει δι' ας εχορηγήθη αύτη και δια 5ετίαν από της χορηγήσεώς της, υπό την προϋπόθεσιν ότι αύται λειτουργούν και συντηρούνται καλώς. Μετά την πάροδον του ως άνω χρονικού διαστήματος η άδεια θα ανανεούται. Επίσης η άδεια θα ανανεούται εις περίπτωσιν καθ' ην επέλθη αλλαγή εις εγκαταστάσεις της δεξαμενής, εξαιρουμένων των εργασιών επισκευών και συντηρήσεως, ως και ανακαινίσεων μη επηρεαζουσών τους όρους της παρούσης διατάξεως.

Ομοίως η άδεια λειτουργίας θ' ανανεούται εις περίπτωσιν αλλαγής της επιχειρήσεως της διαχειριζομένης την δεξαμενήν.

5. Η άδεια λειτουργίας δύναται ν' αναστέλλεται προσωρινώς ή ν' ανακαλείται μονίμως υπό της αρμοδίας Αστυνομικής Αρχής, εις περιπτώσεις καθ' άς ο υπεύθυνος διά την λειτουργίαν της δεξαμενής

δεν συμμορφούται προς τās διατάξεις της παρούσης εντός ευλόγου προθεσμίας καθοριζόμενης διά σχετικών διαταγών της διενεργούσης τον υγειονομικόν έλεγχο υγειονομικής υπηρεσίας.

Αποφ-Γ1/443/73 Υγ_Δξίς- **Γ1/443/73** (ΦΕΚ-87/Β/24-1-73)
[**ΙΣΧΥΕΙ** από 24-2-73] Αποφ-443/73 Υγ_Δξίς- **443/73** (ΦΕΚ-87/Β/73)

[**ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΟΛΥΜΒΗΤΙΚΩΝ ΔΕΞΑΜΕΝΩΝ ΠΙΣΙΝΕΣ**]
Περί κολυμβητικών δεξαμενών μετά οδηγίων κατασκευής και λειτουργίας αυτών.

Η. ΙΣΧΥΣ ΚΑΙ ΚΥΡΩΣΕΙΣ

ΑΡΘΡΟΝ-28 ΙΣΧΥΣ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

ΑΡΘΡΟΝ-29 ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Θ. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΑΡΘΡΟΝ-30 ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΑΙ ΚΟΛΥΜΒΗΤΙΚΑΙ ΔΕΞΑΜΕΝΑΙ

Η. ΙΣΧΥΣ ΚΑΙ ΚΥΡΩΣΕΙΣ

ΑΡΘΡΟΝ-28

ΙΣΧΥΣ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

Η παρούσα Υγειονομική Διάταξις ισχύει καθ' άπασαν την Επικράτειαν, η δε ισχύς αυτής άρχεται μετά ένα (1) μήνα από της δημοσιεύσεώς της εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Πάσα προγενεστέρα διάταξις γενική ή ειδική, ρυθμίζουσα άλλως τα υπό της παρούσης διεπόμενα, καταργείται.

Η εκτέλεσις της παρούσης ανατίθεται εις τα Κρατικά Υγειονομικά και Αστυνομικά όργανα.

ΑΡΘΡΟΝ-29

ΚΥΡΩΣΕΙΣ

1. Οι παραβάται της παρούσης δώκονται και τιμωρούνται συμφώνως προς τās διατάξεις του Ποινικού Κώδικος, εκτός εάν δι' ετέρας γενικής ή ειδικής διατάξεως προβλέπονται αυστηρότεροι ποιναι, όποτε ισχύουν αι τελευταίαι.

2. Εν περιπτώσει υποτροπής εντός έτους, οι παραβάται τιμωρούνται συμφώνως προς το Αρθ-458 του Ποινικού Κώδικος. Επίσης εν περιπτώσει διαπιστώσεως παραβάσεως ουσιωδών όρων της παρούσης, η Αστυνομική Αρχή προβαίνει κατόπιν προτάσεως της διενεργούσης τον υγειονομικόν έλεγχο υγειονομικής υπηρεσίας εις την προσωρινήν ανάκλησιν της άδειας λειτουργίας μέχρι της πλήρους συμμορφώσεως, προς τους όρους της παρούσης.

Θ. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΑΡΘΡΟΝ-30

ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΑΙ ΚΟΛΥΜΒΗΤΙΚΑΙ ΔΕΞΑΜΕΝΑΙ

1. Αι υφιστάμεναι κολυμβητικάι δεξαμενάι ή εκείναι δι' άς εξεδόθη η οικεία οικοδομική άδεια προ της ισχύος της παρούσης διατάξεως, δέον όπως ικανοποιούν τους όρους της εν λόγω διατάξεως και τυχουν της απαιτουμένης άδειας λειτουργίας εντός προθεσμίας ενός και ημίσεος (1 1/2) έτους από της ισχύος της παρούσης.

Εν πάση περιπτώσει η υγειονομική υπηρεσία δύναται να ζητήση την εφαρμογήν της παρούσης εν μέρει ή και εν όλω και παντός ετέρου ενδεικνουμένου μέτρου, εντός βραχυτέρας της ως άνω προθεσμίας ή αμέσως, εάν κίνδυνοι διά την Δημόσιαν Υγείαν ή την ασφάλειαν των κολυμβητών επιβάλλουν λήψιν των μέτρων τούτων.

2. Εάν αι οικοδομικάι εγκαταστάσεις ή ο διαθέσιμος χώρος δεν επιτρέπουν την κατάλληλον διαρρύθμισιν προς πλήρη ικανοποίησιν των όρων της παρούσης θα εκτελεσθούν υποχρεωτικώς εντός της ως άνω προθεσμίας, αι βελτιώσεις τās οποίας ήθελεν υποδείξει η οικεία Επιτροπή Αδειών, κατόπιν υποβολής σχετικής παρατάσεως και σχεδίων υπό του ενδιαφερομένου υπό τον όρον ότι δεν θα παραβιάζωνται κατά την κρίσιν αυτής ουσιωδεις κανόνες υγιεινής και ασφαλείας δημιουργούντες αμέσους κινδύνους διά την υγείαν και σωματικήν ακεραιότητα των λουομένων.

Εάν όμως δι' οιονδήποτε λόγον δεν καθίσταται τελικώς δυνατή η κατασκευή των απαιτουμένων ως άνω εντελώς απαιτητών εργασιών, με αποτέλεσμα να παραβιάζωνται ουσιωδεις όροι υγιεινής και ασφαλείας δεν θα χορηγήται άδεια λειτουργίας της δεξαμενής.

3. Κατά των ως άνω αποφάσεων δύναται ο ενδιαφερόμενος να υποβάλει ένστασιν εντός 20 ημερών από της κοινοποίησως αυτών εις την Δευτεροβάθμιον Επιτροπήν Αδειών Καταστημάτων και Επιχειρήσεων (ΒΔ-245/26-3-71 Αρθ-6).

Εν Αθήναις τη 15 Ιανουαρίου 1973